

#kaç
genc
var.

SEÇİM
2024

Gençlerin Politik Tercihleri Araştırması 2024

KONDA
ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

Gençlerin Politik Tercihleri Araştırması 2024

Yayın Sahibi: Gençlik Örgütleri Forumu
Saha Araştırması: KONDA Araştırma ve Danışmanlık

© Mart 2024

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek şartıyla faydalanılabilir.
Ancak yayın, Gençlik Örgütleri Forumu'nun (GoFor) izni olmadan çoğaltılamaz.

go-for.org | @gofotr

konda.com.tr | @kondaarastirma

Bu araştırma, İsveç Büyükelçiliği desteğiyle yapılmıştır. İçerik tamamıyla Gençlik Örgütleri Forumu Derneği'nin (GoFor) sorumluluğu altındadır ve İsveç Büyükelçiliği'nin resmi görüşlerini yansıttığı anlamına gelmemektedir.

İçindekiler

Giriş	3	Yeni Anayasa Çalışmaları	75
GoFor Hakkında	4	Siyasi Tutuklular	83
KONDA Araştırma Hakkında	5	Güncel Siyaset	90
Arka Plan	6	Seçmen Yaşı	91
Giriş ve Amaç	7	Anayasal Haklar	94
Araştırmanın Kısıtlılıkları	8	Avrupa Birliği Üyeliği	99
Araştırmanın Temel Bulguları	9	Gençlik Tanımı	103
Araştırmanın Künyesi	11	Evlilik	116
Siyasi Tercih	12	Sorunlar – Ekonomik Problemler	121
Yerel Seçim Oy Tercihleri	24	Genç İşsizliği ve İntiharları	130
Gençlerin Siyasi Tercihi / Ebeveynlerin Siyasi Tercihi	28	Gençlerin Gelir Kaynakları	141
Gençlerde Örgütlenme	33	NEET Gençler	145
Toplumsal Değişim	44	Demografi	152
Kimlikler ve Toplumsal Mesafeler.....	49	Frekans Tabloları	165
Siyasette Kadın ve Aday Profilleri	66		

Giriş

GoFor

Hakkında

Gençlik Örgütleri Forumu (GoFor) Türkiye'nin Ulusal Gençlik Konseyi olmak amacıyla bir araya gelen 29 gençlik örgütü tarafından kurulmuştur. 2015 yılında tüzel kişiliğine kavuşan ve bir şemsiye örgüt olan GoFor'un şu anda 57 üye örgütü bulunmaktadır. GoFor gençliği 18-30 yaş arası olarak tanımlamaktadır ve yönetim kurulu ve üye örgüt temsilcileri bu yaş aralığındaki gençlerden oluşmaktadır. Üye örgütler tüzel kişiliği olan dernek, vakıf, kooperatif gibi yapılar olabildiği gibi tüzel kişiliği olmayan inisiyatif, platform ve topluluklardan oluşmaktadır. GoFor'un iki temel amacı vardır. Bunlardan ilki Türkiye'deki çok çeşitli yapıda olan gençlik gruplarının katılımıyla yerel ve ulusal düzeyde kapsayıcı gençlik politikalarının hazırlanmasına katkı sunmak, ikincisi ise üye örgütlerinin kapasitelerinin güçlendirilmesine katkı sunmaktır. Bu amaçla GoFor yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde savunuculuk faaliyetleri, üye örgütlerinin kapasitelerinin güçlendirilmesi için eğitim ve atölyeler, gençlik haklarının görünür kılınması için raporlama ve üye örgütlerinin kurumsal politika üretmeleri için destekleyici faaliyetler yürütmektedir.

GoFor Avrupa'nın en önemli gençlik ağı olan Avrupa Gençlik Forumu'nun (European Youth Forum) gözlemci üyesidir. Aynı zamanda uluslararası alanda EuroMed Akdeniz Gençlik Ağı (EuroMed Youth Network) üyeliği yapmıştır ve Karadeniz Ekonomik İş birliği Sivil Toplum ve Politika Birimi (BlackSea Economic Cooperation - Civil Society and Politics Unit) üyeliğine sahiptir.

GoFor'un son yıllardaki projeleri üyesi olan örgütleri güçlendirmeye, aynı destek sağlamaya ve gençlerin karar alma mekanizmalarına katılmasına yönelik çalışmalar yapmaya odaklanmıştır. Genç kadınların siyasete ve yerelde karar alma mekanizmalarına katılması da öncelikli çalışma alanlarındandır.

Gençlik Örgütleri Forumu (GoFor)'un çalışmaları hakkında daha ayrıntılı bilgiyi GoFor web sitesi, www.go-for.org 'da , Kaç Genç Var? kampanyasının detaylarını ise www.kacgencvar.org 'da bulabilirsiniz.

KONDA Araştırma Hakkında

KONDA bir araştırma ve danışmanlık şirketi olarak en temelde bilgi üreten ve bu bilgiyi ihtiyaca yönelik olarak yorumlarıyla anlamlandıran bir kuruluştur.

Tarhan Erdem'in 1986 yılında kurduğu KONDA Araştırma ve Danışmanlık şirketi araştırmalar aracılığıyla Türkiye toplumunu anlamaya, anlatmaya ve böylece anlaşılır kılmaya çalışıyor. Toplumun değişen dinamiklerini gözlemleyip, bu değişimlerle ilgili analizler yapıyor. Sadece var olan durumu değerlendirmekle kalmayıp toplumsal dalgaların ne yöne doğru hareket edeceğine dair öngörüler ortaya koyuyor. KONDA'nın analizleri ve öngörülerini özel veya kamu her türlü ölçekte kurumun stratejilerini belirlemede ve toplumsal bir temele oturtmasına katkı sağlıyor. KONDA'nın toplumsal temsili hedef aldığı anket ve farklı saha çalışmaları neticesinde ortaya çıkan bilgi ve yorumlardan oluşan raporlar, öngörülemez toplum hareketleri içinde kılavuz görevi görüyor.

Kurulduğundan beri iki milyonu aşkın kişiyle yüz yüze anket görüşmesi gerçekleştirmiş olan KONDA, Mart 2010'dan beri her ay düzenli olarak gerçekleştirdiği KONDA Barometresi araştırmaları ve 2008 yılından beri daha seyrek aralıklarla gerçekleştirdiği KONDA Hayat Tarzları araştırmalarıyla Türkiye toplumunun genetik kodlarına dair en derin bilgi ve tecrübeye sahip kurum olarak tarif edilebilir.

KONDA Türkiye'yi, Türkiye'de yaşayanları ve bu topraklarda olan biteni anlamak isteyen tüm kişi ve kurumlar için birincil bilgi kaynağı olmaya devam edecektir.

Arka Plan

2023 TÜİK verilerine göre, Türkiye’de toplam nüfus 85.372.377. 18-30 yaş aralığındaki nüfus ise 16.800.658. Toplam nüfusun yüzde 20’si 18-30 yaş aralığındaki gençlerden oluşuyor. Ancak, gençlerin karar alma mekanizmalarını katılımı ve temsili çift haneli sayılara dahi ulaşamamış durumda.

2023 yılında yapılan genel seçimlerde seçilen 600 milletvekilinin sadece 5’i genç. Bu genç vekillerin 4’ü AK Parti’den biri DEM Partisinden seçilmiş. Yüksek Seçim Kurulu’nun (YSK) yayınladığı verilere göre 18-29 yaşlarındaki seçmenler toplam seçmenin yüzde 24,49’unu oluşturduğu görünüyor. Aynı yaş grubundaki genç adaylar ise tüm adaylara oranla yüzde 18,6’lık bir dilimi temsil ediyor. Genç nüfus yoğunluğu ne yazık ki adaylıklara yansımıyor. Bununla birlikte, genç adayların yalnızca yüzde 0,206’sı seçiliyor ve genç seçilmişler tüm seçilmişlerin sadece yüzde 0,83’ünü oluşturuyor.

Belediye başkanı, büyükşehir belediye başkanı, belediye meclisi üyesi ve il genel meclisi üyelerinin seçildiği 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde ise YSK verilerine göre 18-29 yaşlarındaki seçmenler toplam seçmenin yüzde 24,21’ini oluşturuyordu. Aynı yaş grubundaki genç adaylar ise tüm adaylara oranla yalnızca yüzde 14,45’lik bir dilimi temsil etti Genç adayların yüzde 6,9’u seçildi ve genç seçilmişler tüm seçilmişlerin sadece yüzde 5,08’ini oluşturmuş oldu.

31 Mart 2024’te yerel yönetimleri belirlemek için yapılacak seçimlerde ise YSK verilerine göre 18-29 yaşlarındaki genç adaylar tüm adaylara oranla yalnızca yüzde 15,99’luk bir dilimi temsil ediyor. 2019 yerel seçimlerine kıyasla genç aday oranında yalnızca yüzde birlik bir artış görünüyor. Önümüzdeki seçim için, büyükşehir belediye başkanlığı adayları arasında gençlerin oranı sadece yüzde 5,99 iken belediye başkanlığı adayları arasında gençlerin oranı yüzde 10,96’dır. Belediye meclis üyeliğinde ise yüzde 16,73 gibi diğerlerine kıyasla yüksek bir oran görünüyor. Ancak 2019 yılındaki veriler ile karşılaştığımızda, bu seçim döneminde de gençlerin nüfusa oranla eşit şekilde temsil edilmeyecekleri öngörülebilir.

Önümüzdeki seçimler için toplam aday sayısı ve genç aday sayısı aşağıdaki tabloda görülebilir:

	Toplam Aday Sayısı	Genç Aday Sayısı	Genç Aday Oranı
Büyükşehir Belediye Başkanı	734	44	yüzde 5.99
Belediye Başkanı	14.121	1.547	yüzde 10.96
Belediye Meclis Üyesi	136.341	22.808	yüzde 16.73
İl Genel Meclis Üyesi	12.081	1.705	yüzde 14.11

Giriş ve Amaç

Seçim verilerini incelediğimizde ortaya çıkan tablo, gençlerin karar alma mekanizmalarına anlamlı katılımının sağlanamadığını gösteriyor. Bu durum karşısında GoFor, gençlerin siyasal katılımını ve temsilini artırmak için çeşitli çalışmalar yürütüyor. 2019 yılında yerel yönetimleri belirlemek amacıyla yapılan seçimlerin öncesinde siyasi partilerin tüzüklerini inceleyerek bir derleme yayınlamıştı. 2020-2022 yılları arasında genç kadınların siyasete katılımını destekleyen projeler yürütürken 2021'de yapılan Gençlerin Politik Tercihleri başlıklı kamuoyu araştırması ile yalnızca 18-30 yaş arasındaki gençlerin görüşlerini yansıtan bulguları yayınlamıştı. 2023 Genel Seçimlerinde genç adayların görünürlüğüne artırmayı hedefleyen "Kaç Genç Var?" kampanyasını başlatan GoFor, siyasi partilerin gençleri seçilebilecek sıralardan aday göstermeleri ve parti içerisinde gençlik politikaları üretilmesi için savunuculuk çalışmaları yürütmüştü.

2024 yerel seçimlerine gelindiğinde ise seçime yönelik çalışmalar, "Kaç Genç Var?: Seçim 2024" başlıklı kampanya ile devam ediyor. GoFor ve 57 üye örgüt ile hazırlanan "Yerel Seçim Deklarasyonu" ile başlayan kampanya genç adayların görünürlüğüne artırmayı hedefleyen bir internet sitesinin (kacgencvar.org) oluşturulması ve erişime açılmasıyla devam etti. Sitede; geçmiş dönem ve mevcut seçime dair gençlik odaklı veriler, gençleri yerel yönetimler hakkında bilgilendirmeyi hedefleyen içerikler ve gençlerin oy verme davranışlarına dair çalışmalar yer alıyor. Bunların yanında, Gençlik Hakları Sözleşmesi'nin adaylara imzalatılması ve siyasi partilerin seçim beyannamelerinin gençlik perspektifinden incelenmesi gibi çalışmalar, kampanyanın diğer basamaklarını oluşturuyor. "Gençlerin Politik Tercihleri Araştırması: 2024" başlıklı bu araştırma ise bu kapsamdaki en önemli çalışmalardan biri olarak yerini alıyor.

GoFor, gençlerin politik tercihleri ve farklı konulardaki tutumlarını incelemek için ikincisini gerçekleştirdiği bu araştırma ile gençlerin oy eğilimleri, örgütlenmeye dair tutumları, toplumsal değişime olan yaklaşımları, kimlikli ilişkileri, gençliğe olan bakış açıları ve sosyoekonomik düzlemde karşılaştıkları sorunlar gibi farklı temalardaki politik tercihlerini ve tutumlarını anlamayı hedefliyor. Bu araştırma kapsamında; güncel verilerle gençlerin farklı konulardaki çeşitli görüşlerine ışık tutarak gençlerin siyasal katılımını ve temsiliyetini artıracak yeni stratejiler geliştirmeyi, politika yapıcıların gençliğin durumunu daha iyi kavramasını sağlayarak gençlik dostu politika çıktıları üretmeyi ve gençliğin sosyo-ekonomik sorunlarına kanıta dayalı çözümler üretmeyi hedefliyor.

Araştırmanın Kısıtlılıkları

Bu araştırma doğası gereği birtakım kısıtlılıklara sahiptir. Bu kısıtlılıklardan ilki, araştırmanın niceliğe odaklanması nedeniyle nitel verinin dahil edilmemesidir. Anket çalışması ile ölçülen sorulara verilen cevaplarının arkasındaki duygusal durumlar, düşünceler, ve motivasyonlar gibi niteliksel unsurlar tam olarak anlaşılabilir ve bulgulara yansımayaabilir.

İkinci olarak, anketin tasarımının erişilebilirliği ideal düzeyde değildir. Anket, dil bariyeri, işaret dili gibi özel durumlara yanıt verememiştir. Bu da bir grup gence erişmekte bir engel oluşturmuş olabilir.

Bir diğer kısıtlılık, çalışmanın kapsamını aşsa da, ankete katılan gençlerin soruları yanıtladığı ortamdaki rahatlığı, ankete içtenlikle yanıt verip vermedikleri ile ilgilidir. Buldukları ortam veya anket çalışmalarına genel yaklaşımları itibariyle bir grup gencin çekimser görüş belirtmesi ihtimal dahilindedir.

Son olarak, ankette sorulan kavramların herkes için aynı anlama gelmeme ihtimali bulunmaktadır. Bu durumun, bahsedilen kavramların anlamları üzerinde fikir birliği oluşmamasına yol açabileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın Temel Bulguları

Bu araştırmanın temel bulguları şu şekilde özetlenebilir:

- Gençlerin büyük bir oranının gelecek bir seçimde kararsız olduğu ya da oy kullanmamayı tercih ettiği görülüyor.
- Oy kullanan gençler arasında öne çıkan parti CHP olsa da Zafer Partisi'nin gençler arasında dikkate değer bir popülaritesinin olduğu sonucuna varılıyor.
- Gençler arasında toplumsal değişim yaratmak için en çok tercih edilen araçlar, iktidar ve muhalefet bloğunda farklı eğilim gösterse de, genellikle oy vermek ya da CİMER'e başvurmak gibi resmi kanallar. Bunu takiben, tweet atmak ve hashtag çalışması yürütmek gibi sosyal medya mecraları, gençlerin toplumsal değişim için birincil tercihleri arasında yer alıyor. Siyasi parti ya da sivil toplum kuruluşuna dahil olarak daha katılımcı bir tutumla değişimi gençlerin doğrudan kendisinin getirmesi yaklaşımı ise gençler arasında en düşük popülariteye sahip.
- Gençlerin büyük bir oranı kendini sırasıyla Atatürkçü, milliyetçi ve muhafazakar olarak tanımlıyor. Kendini bir çok farklı partiyle ilişkilendiren gençler arasında bu siyasal görüşlerin ortaklaşması, milliyetçiliğin Türkiye'deki gençler arasında ne derece yaygın olduğunu gösteriyor. Ancak milliyetçilik dendiğinde gençlerin tek bir ortak anlamda uzlaşıp uzlaşmadığı ise daha fazla anlaşılması gereken bir konu.
- Türkiye'deki gençlerin yüksek bir oranının LGBTİ+'lara, Suriyeli ve Afgan göçmenlere yüksek derecede mesafeli olduğu görülüyor.
- Türkiye'deki gençler, cinsiyetten bağımsız olarak, kadınların siyasete katılımının önündeki en büyük engeli "ataerkil toplum yapısı" ve "erkek baskısı" olarak görüyor. Bunu takiben, gençlerin ikinci en büyük sebep olarak kadınlara daha az imkan verilmesini göstermesi, Türkiye'deki gençlerin kadınların siyasal katılımının önündeki yapısal engellerin bilincinde olduğunu ve sorumluluğu kadınlara yükleyen bir yaklaşımı tercih etmediklerini gösteriyor.

Araştırmanın Temel Bulguları

- Türkiye'deki gençlerin büyük bir oranı yeni anayasa çalışmalarına ilişkin olarak özgürlüklerin, hiçbir koşulda güvenlik adına kısıtlanmaması gerektiğini düşünüyor. Bununla birlikte, gençlerin dindarlık seviyesi arttıkça, LGBTİ+ ve göçmen haklarının güvence altına alınmasına olan yaklaşım negatifleşiyor.
- Gençlerin çoğunluğu gençliği toplumsal bir kategori olarak ele almaktansa yaşa bağı ve biyolojik bir kavram olarak ele alıyor. Gençler için gençliğin bitme yaşı, kendi yaşları arttıkça artıyor.
- Gençlerin çoğunluğu hiçbir siyasi partinin gençlik üzerine olan söylemlerini samimi bulmuyor.
- Türkiye'deki gençlerin büyük bir çoğunluğunun en önemli sorunu ekonomik sorunlar olarak belirtiliyor. Bu durum ise en çok gençlerin sosyal hayatını, birikim yapma kapasitelerini, psikolojik sağlıklarını ve eğitimlerini etkiliyor.
- Bu bağlamda, genç intiharlarının en temel sebebi olarak ekonomik sebepler göz önüne seriliyor. Bunu takiben, psikolojik desteğe erişim sağlayamamak en önemli sebeplerden biri olarak belirtiliyor.
- Gençlere göre genç işsizliği eğitimlerin niceliksel ve niteliksel olarak artırılması ve gençlerin kendi işlerini kurmalarını sağlayacak teşvikler ile çözülebilir. Gençlerin bu yaklaşımı, çoğu siyasi partinin 2024 yerel seçim beyannamelerinde genç istihdamına olan yaklaşımı ile uyum gösteriyor.
- Ne Eğitimde Ne İstihdamda (NEET) olan gençlerin büyük bir bölümünü genç kadınlar oluşturuyor. Ancak NEET gençlerin oy verme eğilimleri gibi politik tercihlerine bakıldığında ise diğer gençlik gruplarından çok farklılık gösteren eğilimlere sahip olmadığı görülüyor.

Araştırmanın Künyesi

Bu rapor ve dayanağı olan araştırma verisi KONDA Araştırma ve Danışmanlık A.Ş. tarafından Gençlik Örgütleri Forumu için üretilmiştir.

Bu rapor, Türkiye'deki 18-30 yaş arasındaki gençlerin siyasi tercihlerini, yerel seçim oy tercihlerini, örgütlenme eğilimlerini ve örgütlenmeye dair görüşlerini, güncel siyaset konularına bakışlarını, ihtiyaçlarını ve sorunlarını ölçmeyi amaçlamaktadır.

Araştırma 7-18 Şubat 2024 tarihlerinde hanelerde yüz yüze gerçekleştirilmiştir.

Araştırma, Türkiye'nin 18-30 yaş arası genç nüfusunu temsil edecek katılımcıların tercihlerindeki eğilim ve değişimleri belirlemek ve izlemek için tasarlanmış ve uygulanmıştır. Araştırma bulgularının hata payı, yüzde 95 güven aralığında +/- 1,36, yüzde 99 güven aralığında yüzde +/- 1,79'dur.

Örneklem, ADNKS (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi) verilerine dayalı mahalle ve köylerin nüfus büyüklükleri ve eğitim seviyeleri verileri ile 24 Haziran 2018 Genel seçimlerinin mahalle ve köy sonuçları katmanlandırılarak hazırlanmıştır. Yerleşim yerleri önce kır/kent/metropol olarak ayrıştırılmış ve 12 bölge esas alınarak örneklem tespit edilmiştir.

Saha araştırması sırasında veri toplam sürecinde cinsiyet ve yaş kotası uygulanmıştır. (OECD ve TÜİK verilerine göre.)

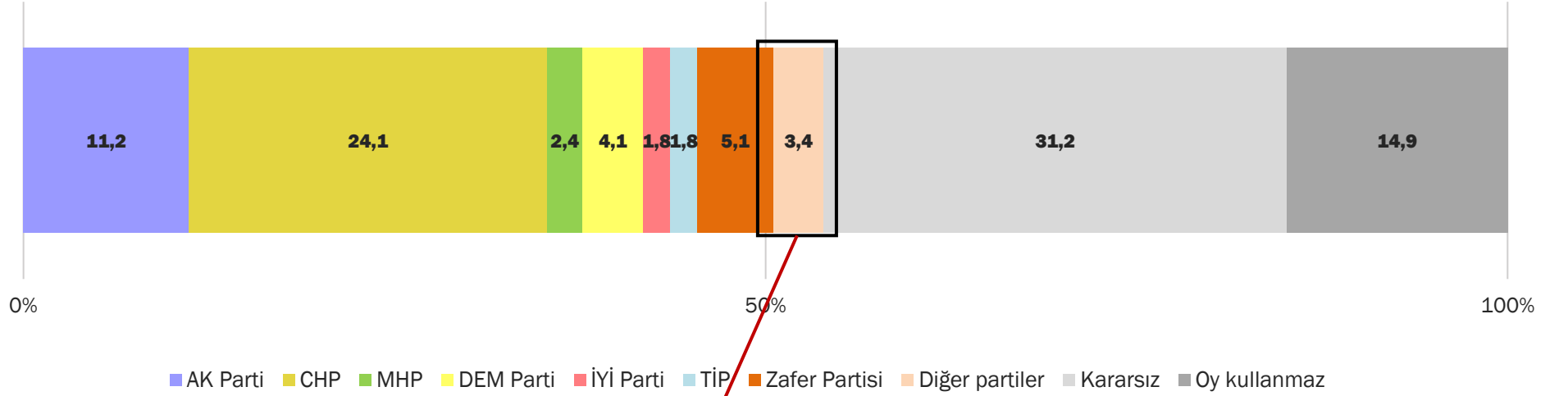
Araştırma kapsamında, 30 ilde, 76 ilçede, 107 farklı mahallede yaşayan 1864 kişiyle görüşmeler yapılmıştır.

	Düzy 1 (12 bölge)	Araştırma yapılan iller
1	İstanbul	İstanbul
2	Batı Marmara	Çanakkale, Tekirdağ
3	Ege	Aydın, Denizli, İzmir, Manisa
4	Doğu Marmara	Bursa, Eskişehir, Kocaeli, Sakarya
5	Batı Anadolu	Ankara, Konya
6	Akdeniz	Adana, Antalya, Mersin
7	Orta Anadolu	Kayseri, Sivas
8	Batı Karadeniz	Karabük, Samsun
9	Doğu Karadeniz	Giresun, Trabzon
10	Kuzeydoğu Anadolu	Erzincan, Erzurum, Kars
11	Ortadoğu Anadolu	Van
12	Güneydoğu Anadolu	Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Şanlıurfa

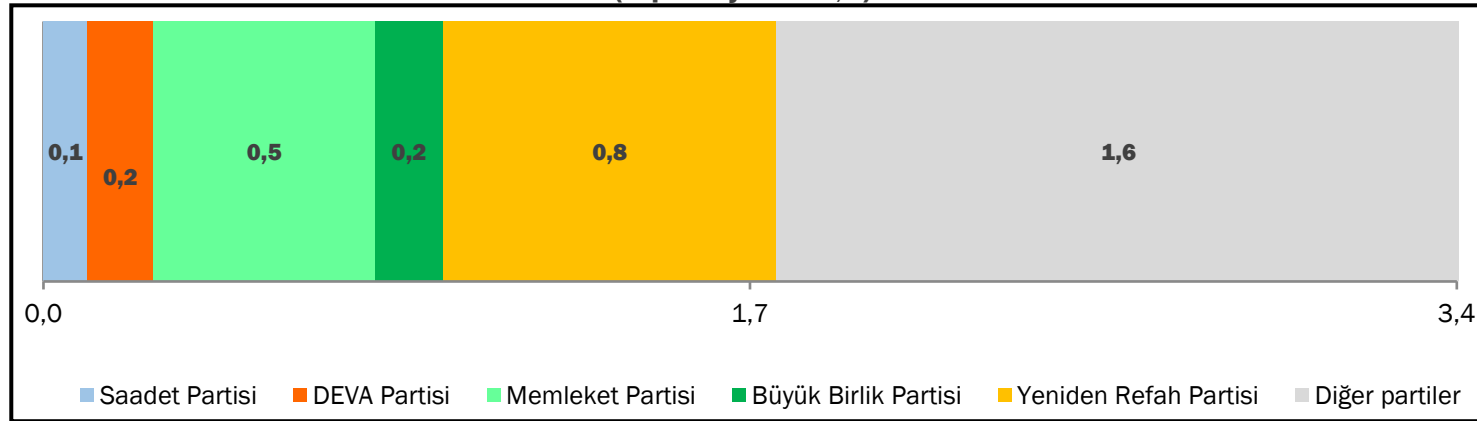

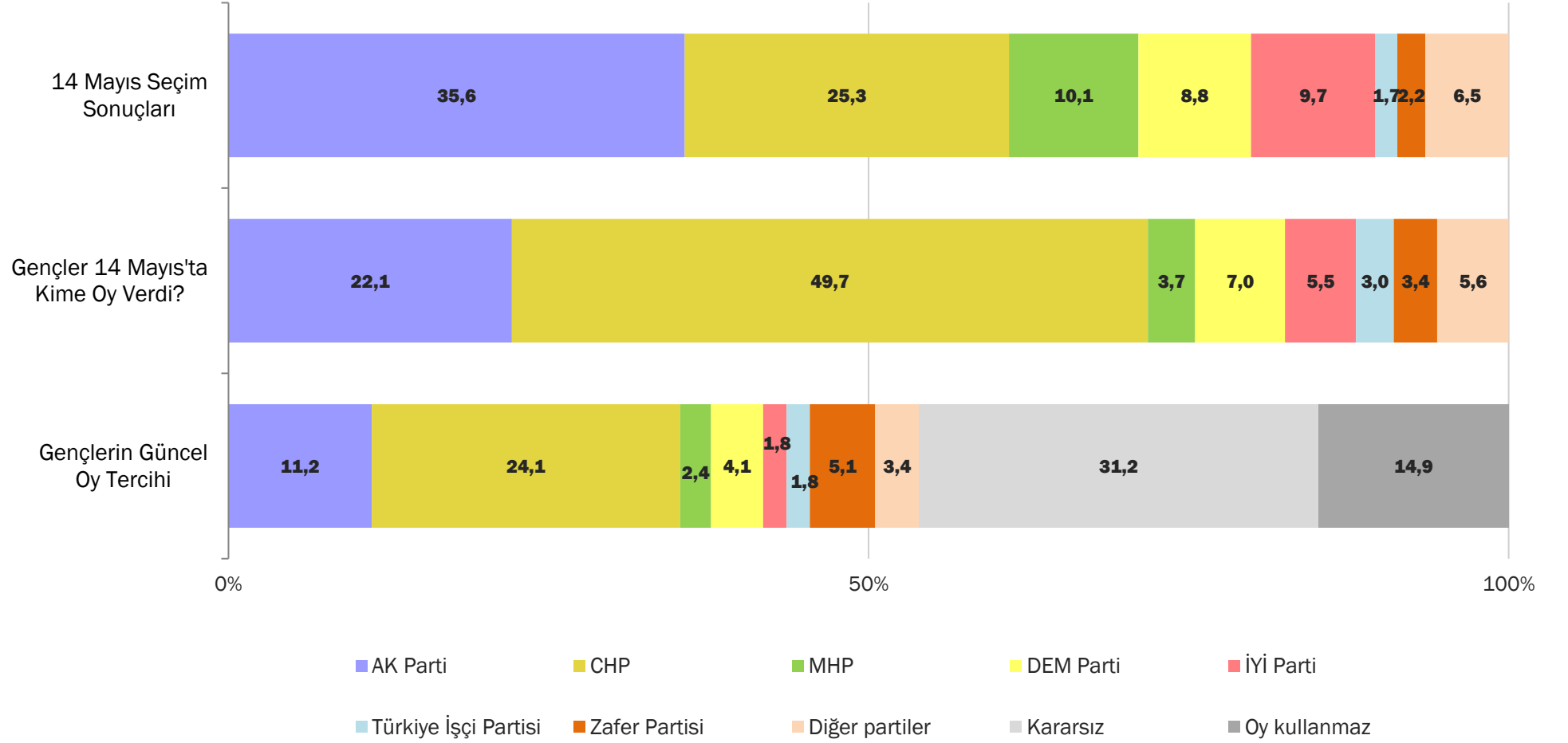
Siyasi Tercih

Bugün bir GENEL MİLLETVEKİLLİĞİ SEÇİMİ yapılırsa oyunuzu kime, hangi partiye verirsiniz?

GENEL SEÇİM - Doğrudan söylenen diğer partiler detayı
(toplam yüzde 3,4)

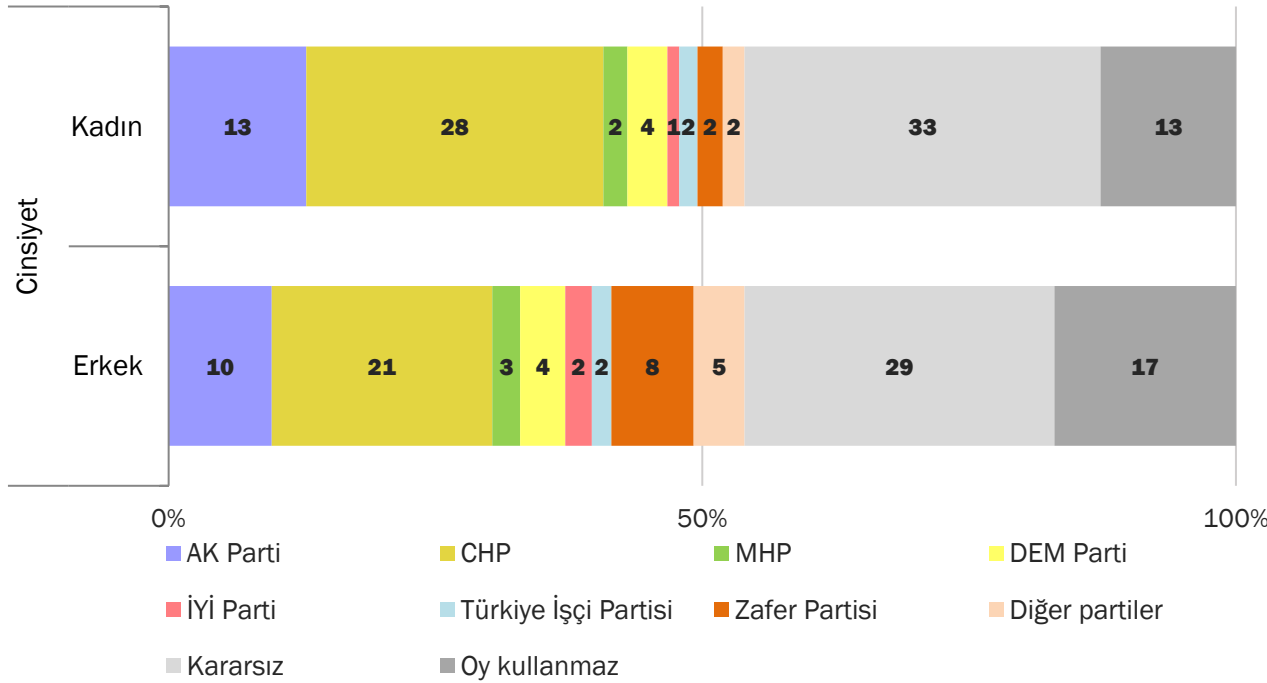

- 18-30 yaş arası gençlerin oy tercihlerini incelediğimizde öne çıkan belli başlı üç durumdan bahsedilebilir;
- Kararsız gençlerin oranı yüzde 31,2, oy kullanmayacağını söyleyenlerin oranı ise yüzde 14,9. Kararsızım ve oy kullanmam diyen gençlerin toplam oranının yüzde 46,1 olduğunu görüyoruz. Gençlerde kararsızların oranının bu denli yüksek olmasının sebebi genel seçimin yeni yapılmış olması ve gençlerin şu an için kesin bir tercih yapmaması olabilir. Ancak bu yorum tek başına yetersiz kalacaktır. Bölümün devamında gençlerin yerel seçim tercihlerini incelerken yerel seçimler için de kararsız olduğunu söyleyen gençlerin oranının oldukça fazla olduğunu göreceğiz.
- CHP yüzde 24,1 ile gençler arasında en ön plana çıkan parti olarak göze çarpıyor. CHP'yi yüzde 11,2 ile AK Parti takip ediyor.
- Bunlarla birlikte gençler arasında Zafer Partisi'nin popülaritesinin oldukça yüksek olduğu görülüyor. Yüzde 5,1 gibi önemli bir potansiyele sahip olan Zafer Partisi'nin gençler arasında bu kadar öne çıkmasının birkaç sebebi olabilir. Parti genel başkanı Ümit Özdağ'ın söylemlerini ve kampanyalarını gençler üzerinden kurgulaması ve gençlere konuşması öne çıkan bir faktör, ayrıca raporun sonraki bölümlerinde bahsedeceğimiz, gençler arasında milliyetçiliğin yükselişi ve göçmenlere olumsuz bakış gibi meseleler de Zafer Partisi'nin önemli sayılabilecek bir kitleye erişmesinde fırsat alanları yaratıyor.

- Bu veriler ışığında, 14 Mayıs'ta oy kullanan gençlerin ilk tercihi olan CHP, gençlerden aldığı bu desteği kaybetmiş görünüyor.
- Benzer olarak diğer tüm siyasi partiler gençlerden aldığı desteği kaybederken, oyunu artırma potansiyeli taşıyan tek partinin Zafer Partisi olduğu görülüyor.

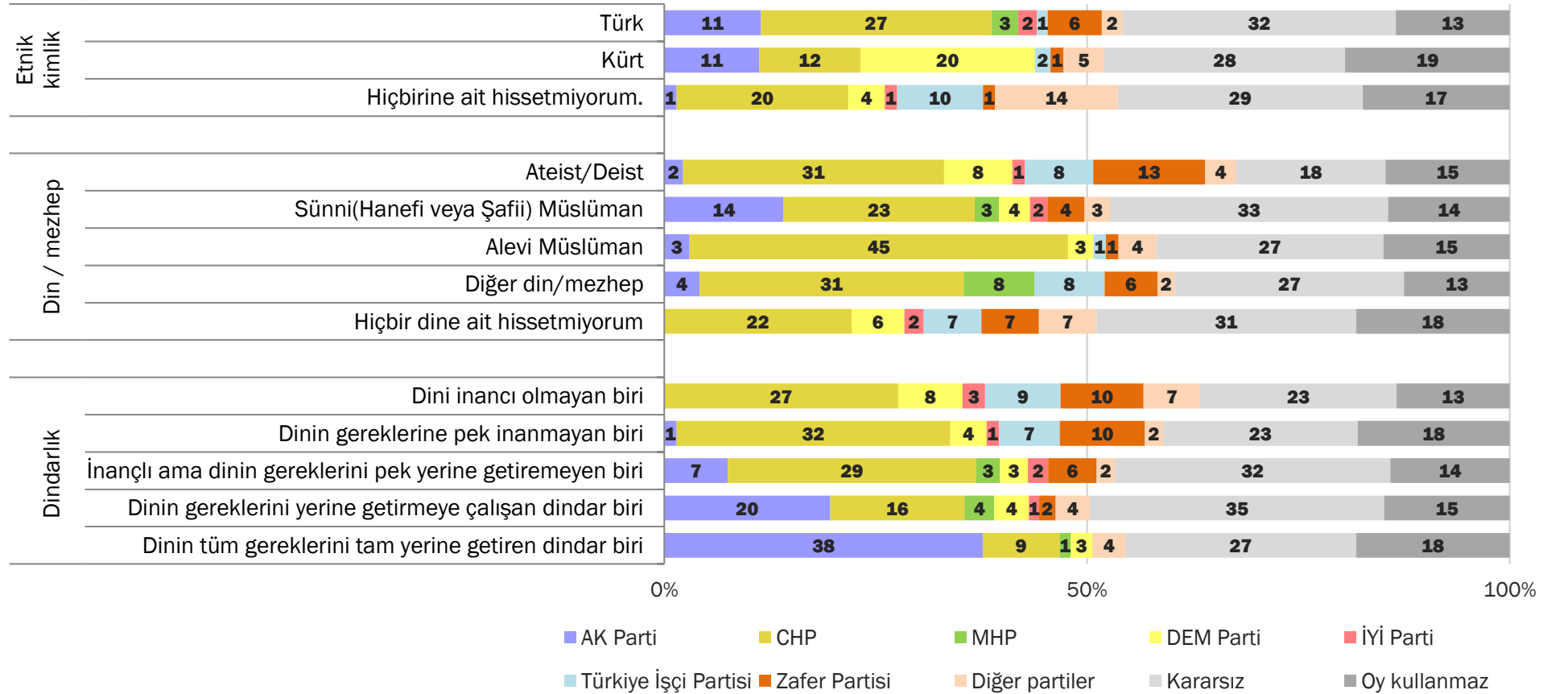
Bugün bir GENEL MİLLETVEKİLLİĞİ SEÇİMİ yapılırsa oyunuzu kime, hangi partiye verirsiniz?

- Kadınların yüzde 13'ü AK Parti'ye, yüzde 28'i CHP'ye oy vereceğini söylerken erkekler arasında bu oranlar sırasıyla yüzde 10 ve yüzde 21.
- Erkekler arasında Zafer Partisi yüzde 8 ile 3. parti olarak ön plana çıkarken, kadınlar arasında Zafer Partisi'ne oy vereceğini söyleyenlerin oranı yüzde 2.
- Kadınların yüzde 33'ü kararsızken bu oran erkeklerde yüzde 29, oy kullanmam diyenlerin çoğunluğu ise erkeklerde.

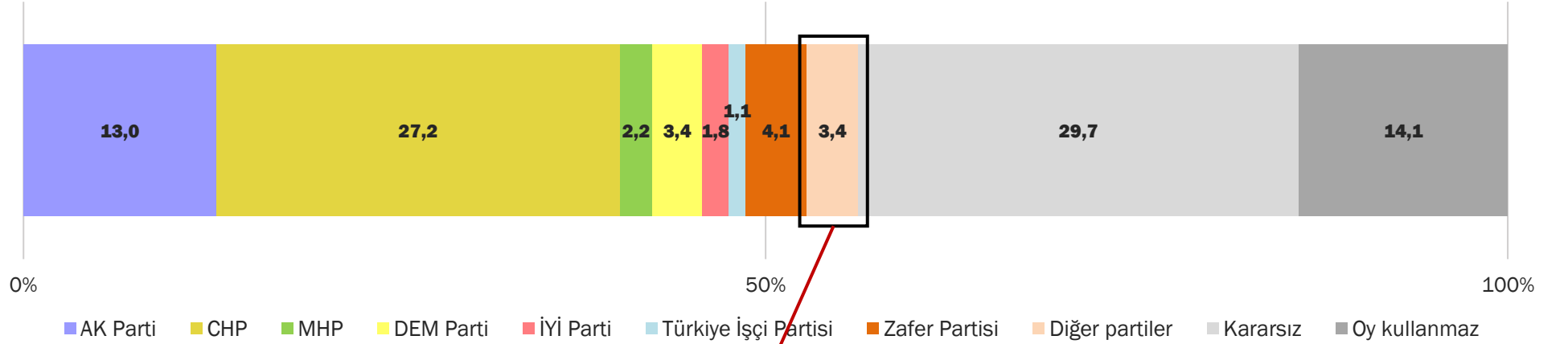
- Kadın ve erkekler arasında kararsız ve oy kullanmayacağını söyleyen kitle neredeyse eşit olarak görülüyor.
- Genç erkekler arasında Zafer Partisi'nin oy oranları artış gösterirken genç kadınlarda bu oranın yalnızca yüzde 2 oranında kalması, genç kadın ve erkeklerin milliyetçi politik çözümlere karşı bakışının farklılaştığını gösteriyor.

Bugün bir GENEL MİLLETVEKİLLİĞİ SEÇİMİ yapılırsa oyunuzu kime, hangi partiye verirsiniz?

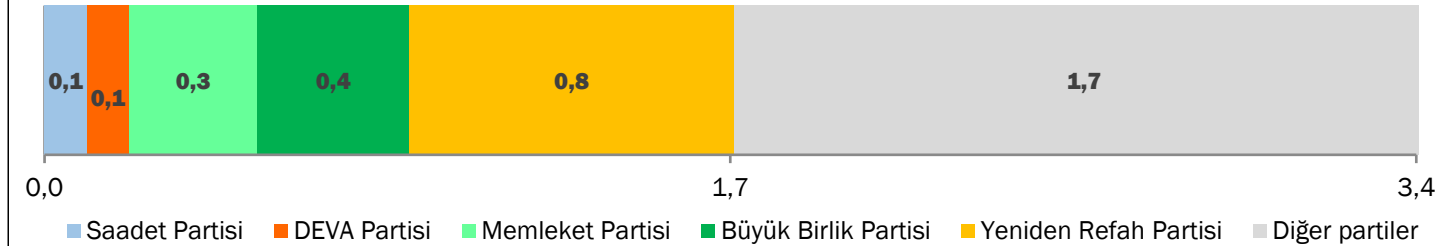

- Kürt seçmenlerin yüzde 20'si DEM Parti'ye oy vereceğini söylüyor, Kürt seçmenler arasında MHP, İyi Parti ve Zafer Partisi oyları ise yok denecek kadar az.
- Dindarlık arttıkça CHP oyu düşüyor, AK Parti oyu ve gri bölgedekilerin oranı ise artıyor.
- Dini inancı olmayan ve dinin gereklerine pek inanmayan gençler arasında TİP ve Zafer Partisi oyları yüzde 10'lara yaklaşmış durumda.
- Gençlerin oy tercihi ile ilgili en güçlü korelasyon bağı olan değişken dindarlık olarak öne çıkıyor. AK Parti'ye oy verme eğilimi dindarlık arttıkça artıyor, MHP seçmenleri daha dindar kümelerde kendini gösterirken muhalif parti seçmenleri tam tersi bir seyir gösteriyor.

Bugün bir YEREL SEÇİM yapılırsa oyunuzu kime, hangi partiye verirsiniz?

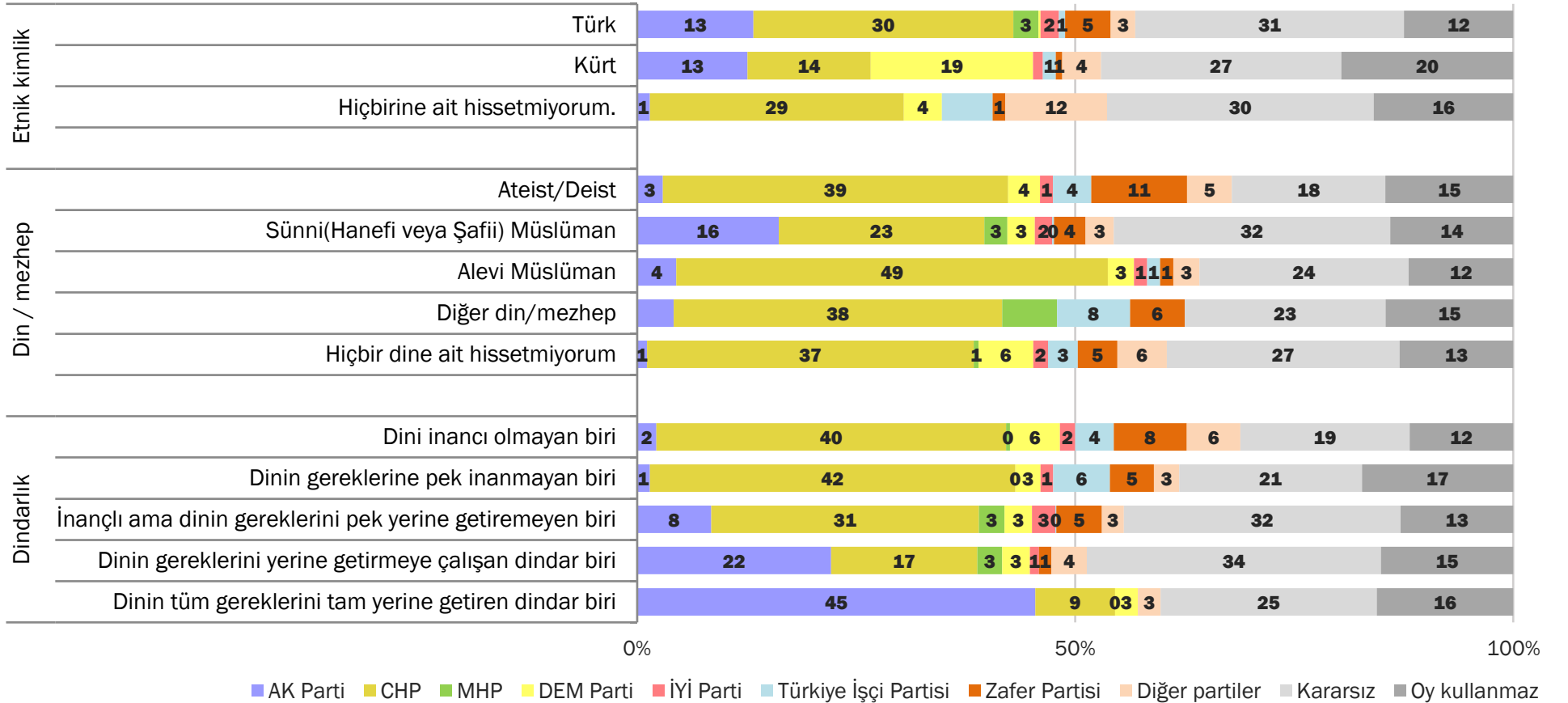

YEREL SEÇİM - Doğrudan söylenen diğer partiler detayı (toplam %3,4)

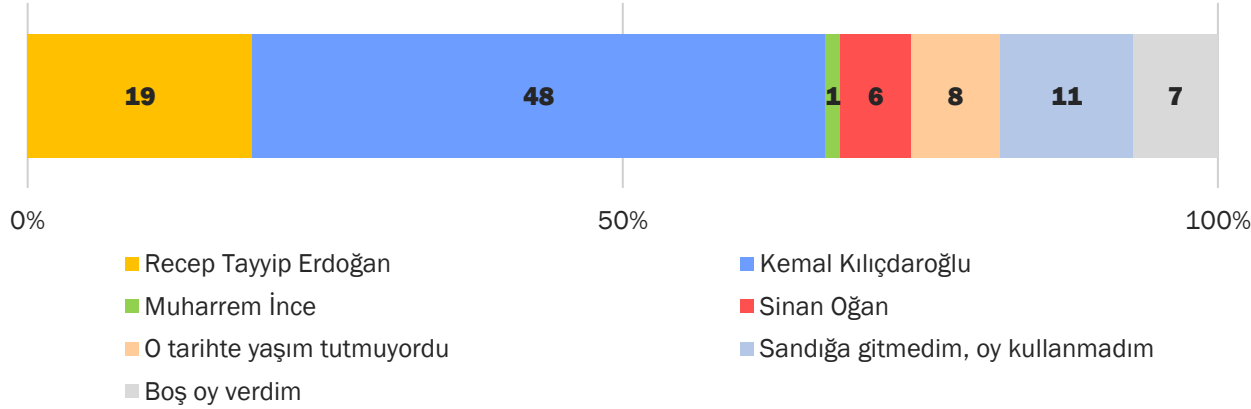
- Gençlerin yerel seçim oy tercihlerine baktığımızda ise seçimlerin bu kadar yaklaşmasına rağmen kararsızım ve oy kullanmam cevabını verenlerin oranının bir hayli yüksek olması göze çarpıyor. Kararsız olduğunu söyleyen gençlerin oranı yüzde 29,2 iken, oy kullanmayacağını söyleyen gençlerin oranı yüzde 14,1 Bu cevapları verenlerin oranı toplam yüzde 43,8. Seçime sadece bir ay kalmışken gençlerin sadece yüzde 56,2'sinin yerel seçimde kullanacağı oyu kararlaştırmış olduğunu görüyoruz.
- Genel seçimler konusunda gençlerin kararsızlığı genel seçimin henüz yapılmış olmasıyla bir nebze de olsa açıklanabilecekken, yerel seçimler için kararsız olan gençler hakkında aynı yorumu yapmak zor. Yerel seçimde oy vereceği parti konusunda kararsız olan gençlerin bu eğilimlerinin bir sebebi genel seçim sonrası siyasi partilerin politikalarında ve ittifaklarda yaşanan değişimlerin gençlere samimi gelmemesi ve genel seçimlerden sonra değişime karşı olan inancın bir nebze yitirilmiş olması olabilir.
- Kararsız oranının bu kadar yüksek olmasının bir diğer sebebi ise bu bölümün devamında inceleyeceğimiz konu olan gençlerin seçmen davranışları ile ilgili olabilir. Gençlerin yüzde 53'ü hem partiye hem adaya bakarak tercihini belirleyeceğini söylerken, yüzde 35'i parti değil, belediye başkan adayının kimliğinin, özelliklerinin önemli olduğunu belirtiyor. Gençlerin yüzde 88'inin bu konuda tutucu bir eğilimi olmadığını söyleyebiliriz. Bu durum da seçim yaklaştıkça gençlerin kararlarının netleşebileceğini gösteriyor.
- Oy tercihlerine bakacak olursak tıpkı genel seçim oy tercihlerinde olduğu gibi CHP, yerel seçimler için de gençler arasında 1. parti olarak gözüküyor. Yerel seçim tercihlerinde gençler arasında CHP'nin oyu yüzde 27,2. CHP'yi yüzde 13 ile AK Parti takip ediyor.
- Genel seçim oy tercihlerindeki kadar yüksek bir potansiyele sahip olmasa da Zafer Partisi, yerel seçimlerde de gençlerin üçüncü tercihi olarak gözüküyor. Gençlerin yüzde 4,1'i yerel seçimlerde Zafer Partisi'ne oy vereceğini söylüyor.

Bugün bir YEREL SEÇİM yapılsa oyunuzu kime, hangi partiye verirsiniz?

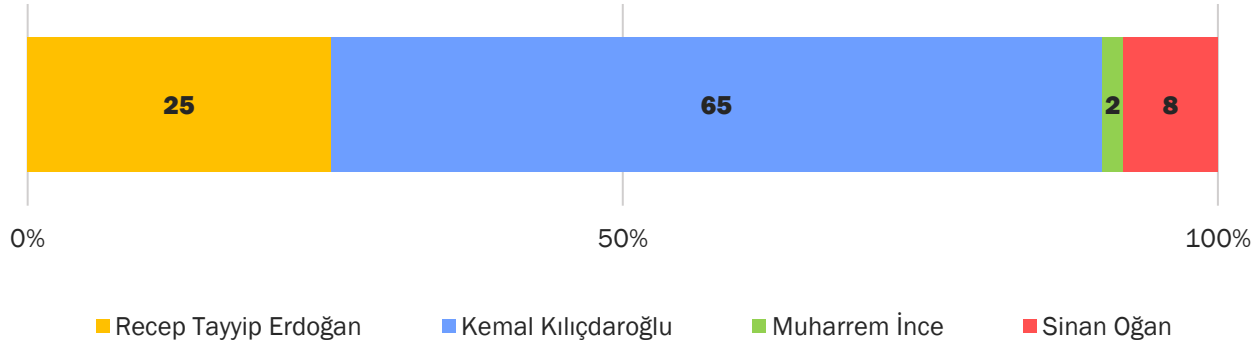

- Etnik kimlik, din / mezhep ve dindarlık seviyesine göre yerel seçim oy tercihlerini incelediğimizde kümelerin yerel seçim ve genel seçim oy tercihlerinin benzerlik gösterdiğini görüyoruz.
- Ateist/deist gençlerin yüzde 11'i yerel seçimlerde oy tercihini Zafer Partisi'nden yana kullanacağını söylüyor.
- Dini inancı olmayan ve ateist/deist gençler içerisinde Zafer Partisi'ne destek yüksek. Parti, kimliği ve söylemleri çevresinde milliyetçi ve göçmen karşıtı gençleri toplamış durumda.

14 Mayıs 2023 CUMHURBAŞKANLIĞI seçimi 1. TURUNDA oyunuzu kime, hangi adaya vermişsiniz?

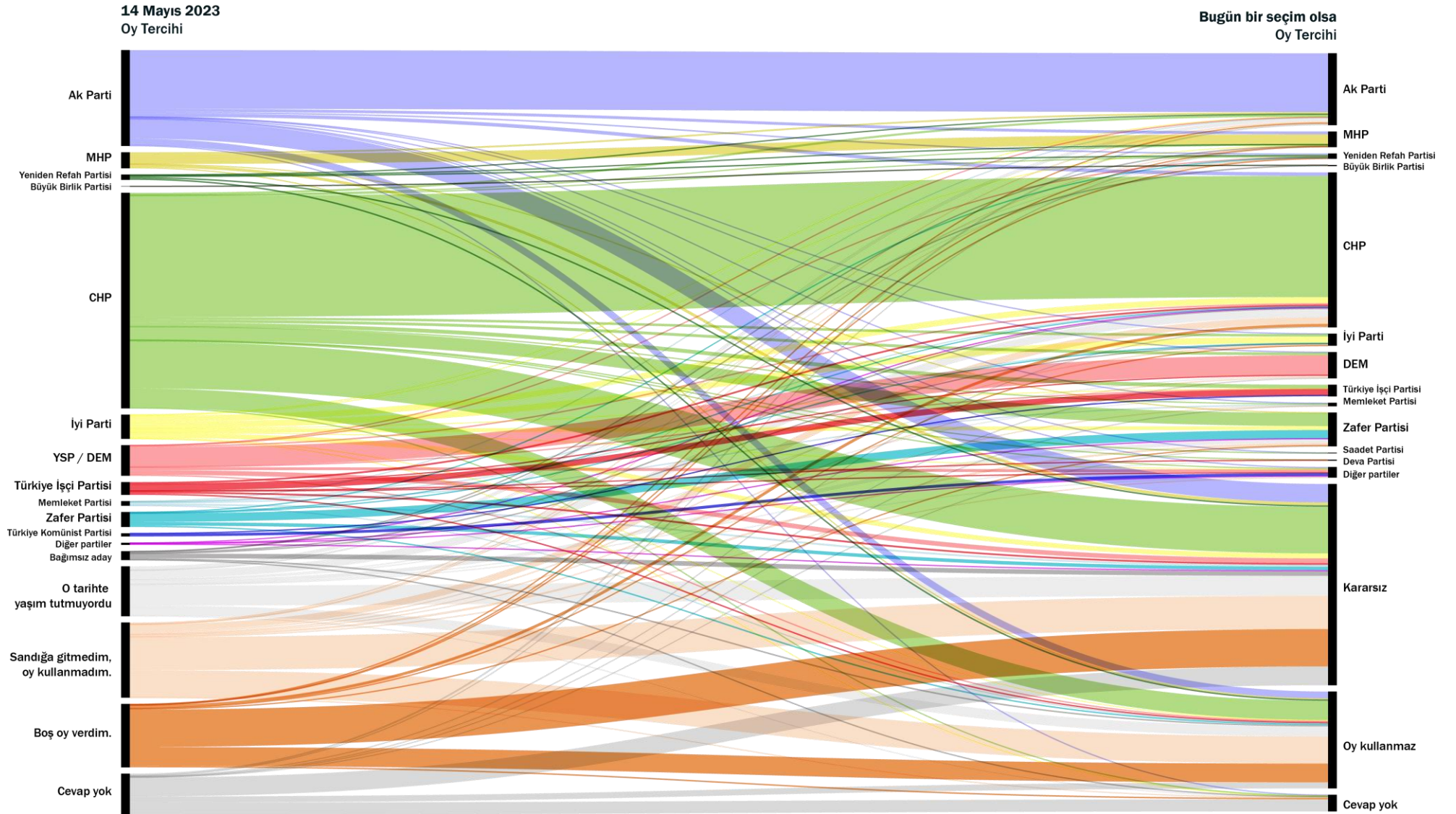

14 Mayıs 2023 CUMHURBAŞKANLIĞI seçimi 1. TURUNDA oyunuzu kime, hangi adaya vermişsiniz? (Sadece oy verenler)

- 14 Mayıs 2023'te Cumhurbaşkanlığı seçimi ilk turunda verilen oylara baktığımızda gençlerin yüzde 7,5'ini o tarihte yaşını tutmadığını, yüzde 11,2'nin sandığa gitmediğini, yüzde 7,1'in ise boş oy kullandığını görüyoruz.
- Sadece oy kullanan gençlere baktığımızda, yüzde 64'ini Kılıçdaroğlu'na, yüzde 25,5'in ise Erdoğan'a oy verdiğini görüyoruz.
- Adaylıktan çekilmesine rağmen gençlerin yüzde 1,8'i Muharrem İnce'ye oy vermiş. Sinan Oğan'a oy verenlerin oranı ise yüzde 7,9.

- Bu veriler ışığında, Erdoğan'ın gençler arasında tercih edilme durumu Türkiye genelindeki Erdoğan'a karşı tutumdan yüksek derecede farklılık gösteriyor.

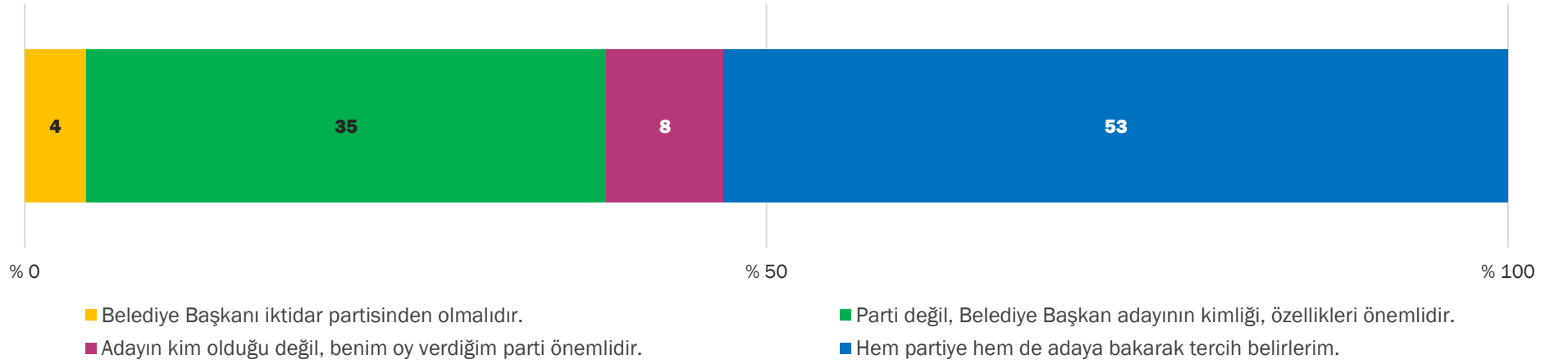

- Gençlerin son genel seçimdeki oy tercihiyle bugün olası bir genel seçimde olası oy tercihlerindeki geçişlere baktığımızda tüm kümelerden kararsız ve oy kullanmaz seçmen grubuna geçiş olduğunu görüyoruz.
- İlk bakışta en büyük geçişlerin AK Parti ve CHP'den olduğu göze çarpıyor, her 2 partiden de kopuşun yüksek oranda olduğu söylenebilir. Gençlerde 14 Mayıs oy tercihi AK Parti'de yüzde 15'ten yüzde 11'e, CHP'de ise yüzde 35'ten yüzde 24'e gerilemiş durumda.
- Bu geçiş görselinde öne çıkan en çarpıcı bulgu, araştırmaya katılan gençlerin yüzde 2,4'ü 14 Mayıs 2023'te Zafer Partisi'ne oy verdiğini söylerken Zafer Partisi'nin güncel oy oranı yüzde 5,1 olmuş. Zafer Partisi'ne geçen oylar büyüklük sırasına göre CHP ve İYİ Parti'den geliyor.
- Bu bulguya göre gençler arasında tüm siyasi partilerde oyunu yükselten tek parti olarak Zafer Partisi öne çıkıyor. 14 Mayıs'ta oy vermek için yaşı tutmayanların güncel oy tercihlerine baktığımızda yeni seçmen kabul edeceğimiz bu grubun her 3 oyundan 1 tanesi kararsız veya oy kullanmaz şeklinde beyan edilmiş. Bu gruptaki seçmenleri büyüklük olarak tercih ettiği ilk parti CHP (Yüzde 16) sonrasında ise AK Parti (Yüzde 7).

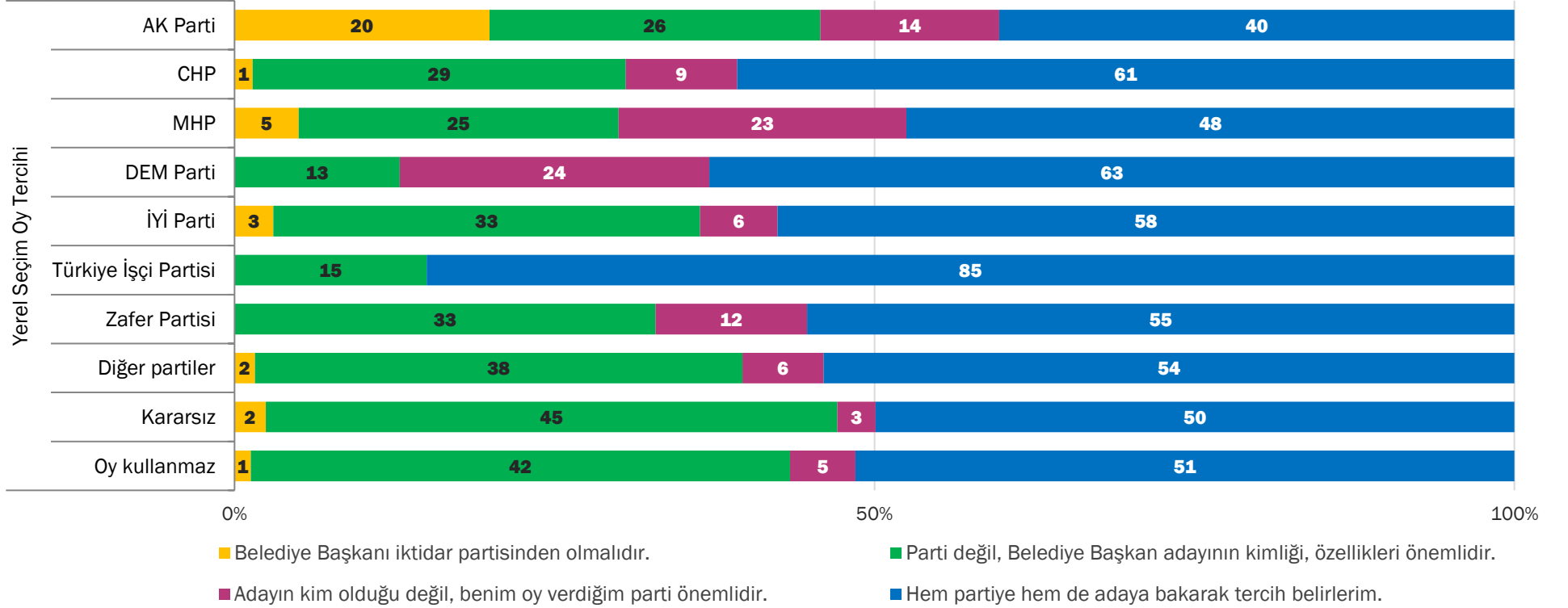
Yerel Seçim Oy Tercihleri

Önümüzdeki Yerel Seçimlerde yaşadığınız yerde Belediye Başkanı için oy verirken, tercihinizi aşağıdaki cümlelerden hangisi açıklar?

- Gençlerin yüzde 53 gibi önemli bir kısmı yerel seçimler için oy kullanırken hem partiye hem adaya bakarak tercihini belirleyeceğini söylerken, yüzde 35'i partiyi değil, belediye başkan adayının kimliğini ve ön planda tutacaklarını söylüyor. Adayın kim olduğu değil, oy vereceğim parti önemlidir diyenlerin oranı yüzde 8 iken, belediye başkanı iktidar partisinden olmalıdır diyenlerin oranı yüzde 4. İktidarın seçim döneminde dillendirdiği belediye başkanı iktidar partisinden olmalı söyleminin en azından gençlerde bir karşılık bulmadığını söyleyebiliriz.

Önümüzdeki Yerel Seçimlerde yaşadığınız yerde Belediye Başkanı için oy verirken, tercihinizi aşağıdaki cümlelerden hangisi açıklar?

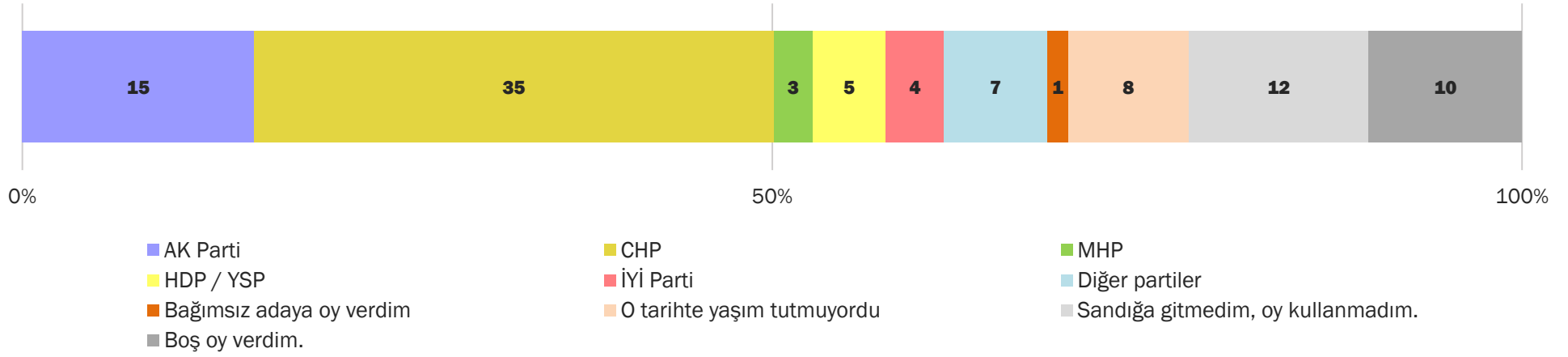
- DEM Parti seçmenlerinin yüzde 24'ü, MHP seçmenlerinin ise yüzde 23'ü adayın değil, oy vereceği partinin daha önemli olduğunu söylüyor. Bu iki seçmen kümesi bu fikre en yakın iki küme.
- DEM Parti seçmenleri aynı zamanda yüzde 63 oranla, TİP seçmenlerinden sonra hem partiye hem adaya bakarak oy vereceğini söyleme eğilimi en yüksek olan küme.
- Bu konuda kararsızların ve oy kullanmayacağını söyleyenlerin fikirleri oldukça kritik. Her iki küme de parti değil, belediye başkan adayının kimliği, özellikleri önemlidir fikrine oldukça yakın. Kararsızların yüzde 45'inin, oy kullanmayacağını söyleyenlerin yüzde 42'sinin eğilimi bu yönde. Seçim yaklaştıkça belediye başkan adaylarının söylemleri ve vaatleri bu kümelerdeki gençleri etkilemek için oldukça önemli olacak gibi duruyor.

- Bu veriler siyasi partilerin kitleleri ve bu kitlelerin partilerine hissettikleri aidiyet ilişkisi bakımından önemli üç bulguya işaret etmektedir:
- DEM ve MHP'nin genç seçmenleri, “adayın kim olduğu değil, benim oy verdiğim parti önemlidir” cevabını diğer partilere kıyasla en yüksek oranda vererek parti aidiyetine en yüksek derecede sahip gruplar olarak öne çıkıyor.
- TİP'in genç seçmenlerine bakıldığında ise “hem partiye hem de adaya bakarak tercih belirlerim” seçeneğinin yüzde 85 ile en yüksek oranda verilen cevap olduğunu görüyoruz. Bu durum ise TİP'in genç seçmenlerinin parti aidiyeti temelli kararlar almayarak, kendi ideal ve prensipleri doğrultusunda hareket ettiği çıkarımında bulunabilir.
- İyi Parti'nin genç seçmenlerine bakıldığında ise hem “parti değil, belediye başkan adayının kimliği, özellikleri önemlidir” seçeneğinin hem de “hem partiye hem de adaya bakarak tercih belirlerim” seçeneğinin en yüksek oranda cevaplar olarak verildiği görülmektedir. Bu durum İyi Parti'nin halen seçmenini konsolide eden bir tutum sergileyemediği ve seçmenlerinde bir parti aidiyeti yaratamadığı olarak yorumlanabilir.

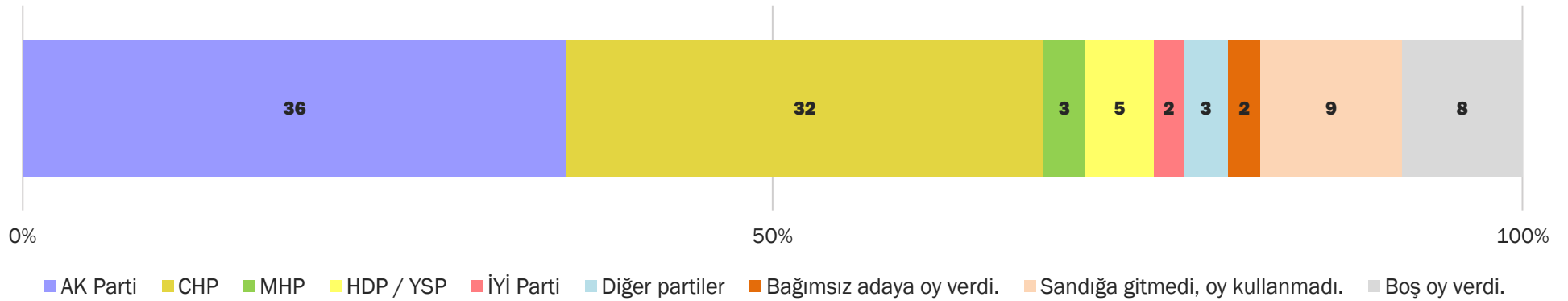

Gençlerin Siyasi Tercihi / Ebeveynlerin Siyasi Tercihi

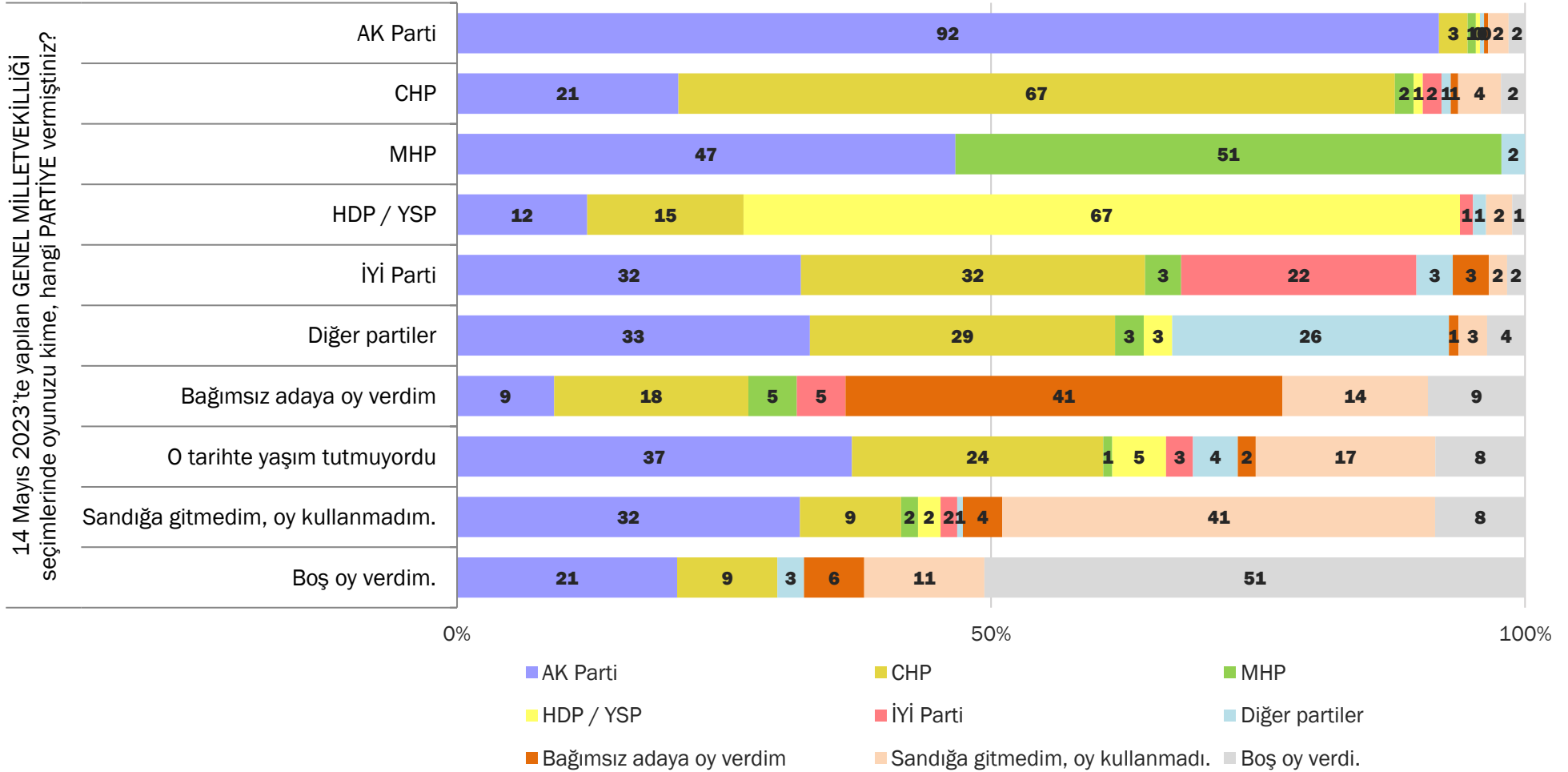
14 Mayıs 2023'te yapılan GENEL MİLLETVEKİLLİĞİ seçimlerinde oyunuzu kime, hangi PARTİYE vermişsiniz?

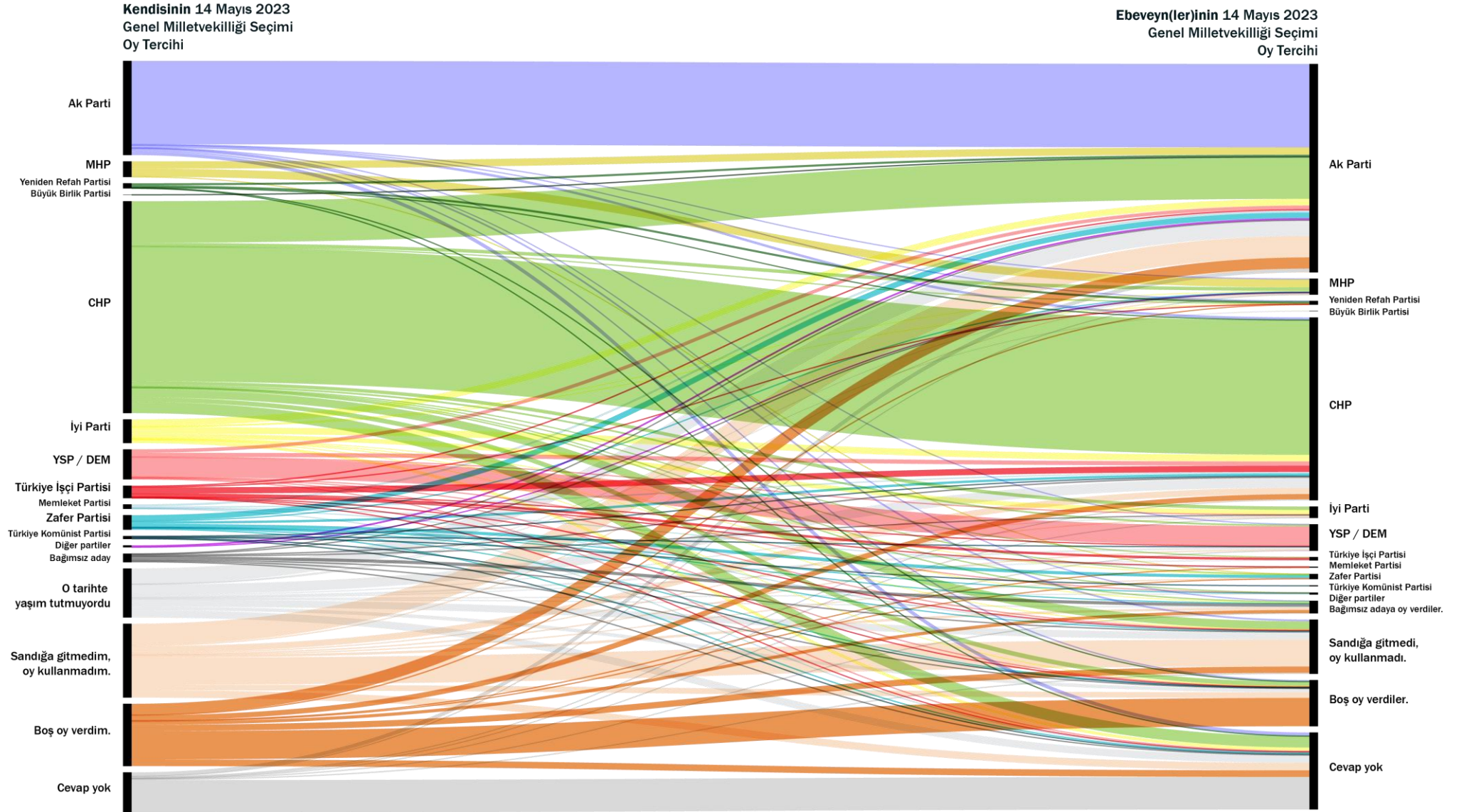

Ebeveyniniz/leriniz 14 Mayıs 2023 GENEL MİLLETVEKİLLİĞİ seçimlerinde oyunu kime, hangi partiye vermiştir?

Ebeveyniniz/leriniz 14 Mayıs 2023 GENEL MİLLETVEKİLLİĞİ seçimlerinde oyunu kime, hangi partiye vermiştir?

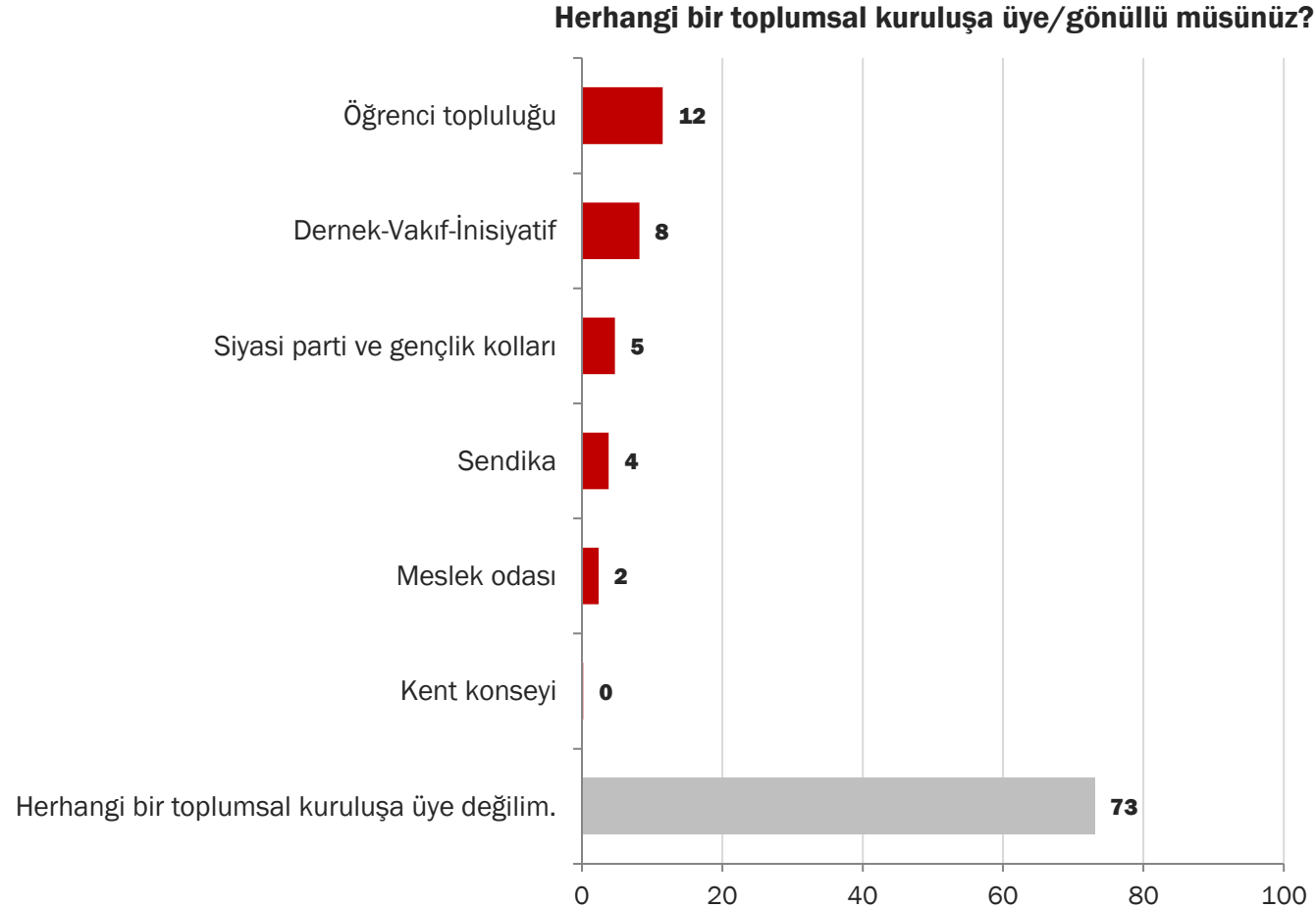

- Bazı araştırmacılar, çocukların siyasal toplumsallaşma sürecinde, siyasal parti kimliğinin aşılmasında aileyi en büyük faktör olarak görürler. Ailede anne-baba-çocuk arasında siyasal bilgi alışverişinin olması, o çocukların seçtiği partinin, anne-babanın desteklediği siyasal parti olma olasılığını da artırmaktadır. Fransa'da seçmenlerin sadece yüzde 28'i babalarının siyasal parti kimliğini benimsemektedir. Oysaki bu oran ABD'de yüzde 82 gibi yüksek bir seviyeye ulaşmaktadır. Sonuç olarak, ABD'de kuşaklar arası siyasal parti bağlılığı açısından güçlü bir etkileşim ve istikrardan bahsetmek mümkündür (Karakoç, 2000: 39) .
 - Hollanda'daki çocukların siyasal tercihleri konusunda, ebeveynlerinin parti kimliğinden ziyade genellikle sol-sağ düşüncesiyle benzedikleri gözlemlenmektedir. Ebeveynleriyle aynı partiye oy vermeyen çocukların ise genellikle aynı ideolojide ya da aynı bloktaki başka bir partiye destek verdikleri tespit edilmiştir. Öte yandan, Japonya'da birçok seçmen, siyasal tercihlerini belirtirken birden fazla parti ismi verme eğilimindedir (Ventura, 2001: 668) .
 - Bizim araştırmamız ise gençler ile ebeveynlerinin oy tercihleri arasında güçlü bir ilişkiye işaret etmektedir. 14 Mayıs 2023'te AK Parti'ye oy verdiğini söyleyen gençlerin yüzde 92'si ailelerinin de 14 Mayıs'ta AK Parti'ye oy verdiğini söylüyor. CHP'ye oy vermiş olan gençlerin yüzde 67'si ailesinin de CHP'ye oy verdiğini söylerken yüzde 21'i ailesinin AK Parti'ye oy verdiğini belirtiyor. AK Parti seçmeni gençler ailesiyle aynı oy verme oranı en yüksek seçmen kümesi.
- Bulgular ışığında; ailesi AK Parti'ye oy veren gençlerin bir kısmı CHP ve MHP gibi köklü partilere oy verirken, bir o kadarının da sandığa gitmediği ya da boş oyu verdiğini görülmektedir.
 - Ailesi CHP'ye oy verenler için ise yeni bir politik adres olarak TİP öne çıkmaktadır.
 - Bu köklü partilerden bir diğer önemli kopuşun ise Zafer Partisi'ne doğru olduğu görülmektedir.

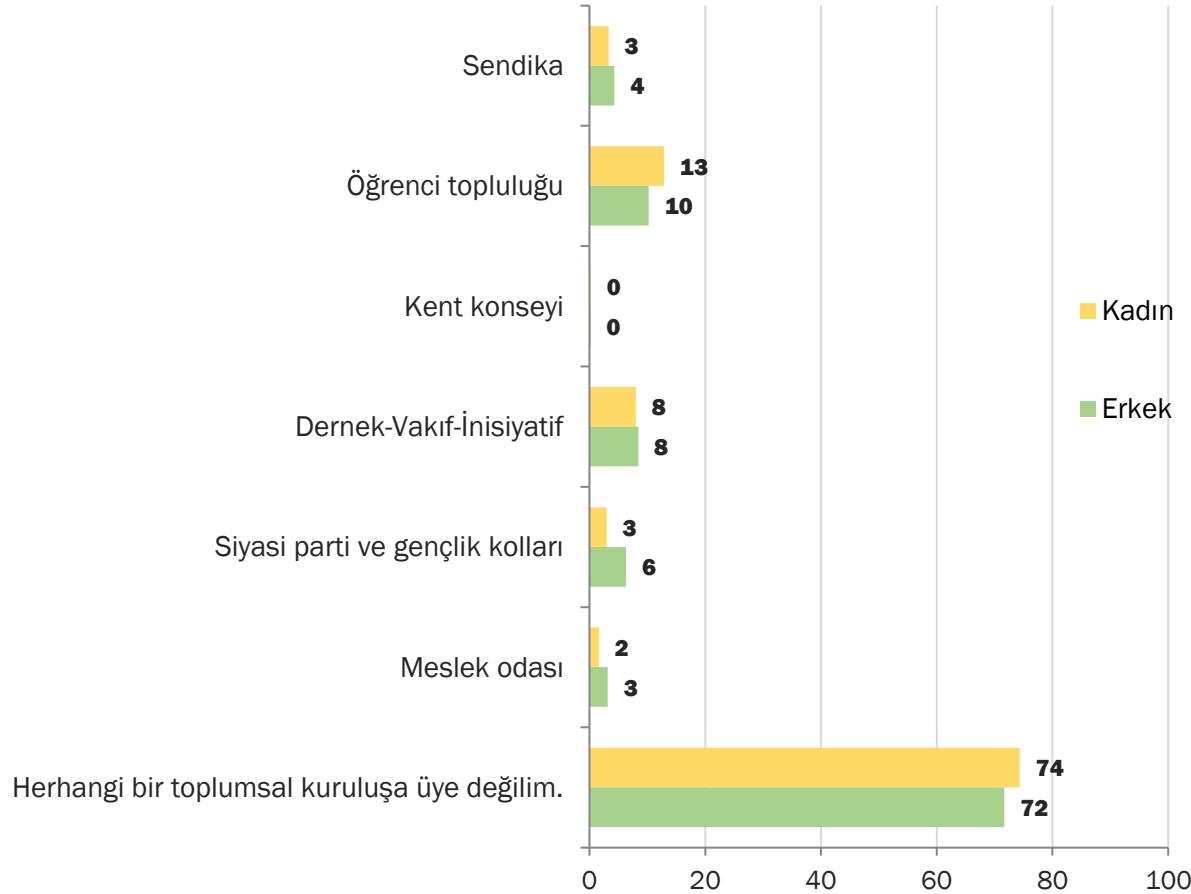
Gençlerde Örgütlenme

- Gençler arasında herhangi bir toplumsal kuruluşa üye ya da gönüllü olmayanların oranı yüzde 73 olarak ölçülüyor.
- Görüşme yapılan gençlerin yalnızca 4'ü (katılımcı sayısı) kent konseyine üye ya da gönüllü olduğunu söylüyor. Bu adet diğer seçeneklere kıyasla oldukça düşük.
- Her kesime hitap edebilecek, çeşitli alanlarda çalışmalar yürüten birçok dernek ve vakfın var olduğu düşünüldüğünde vakıf-dernek ve inisiyatif gibi kurumlara üyelik oranını düşüklüğü dikkat çekiyor.

- Kent konseyleri gençlik katılımı için en önemli yerel katılım mekanizmalarından biridir. Bu gibi önemli bir kuruma gençler arasında katılımın bu denli düşük olması, gençlerin katılımının önündeki yetişkin merkezîyetçi yaklaşım, finansal dezavantajlılık gibi birçok farklı sosyo-ekonomik yapısal engelleri akla getiriyor. Bu durumun altında yatan sebepleri tam olarak öğrenmek için daha fazla araştırma gerekiyor.
- GoFor olarak yürüttüğümüz önceki araştırmalarımız ve saha gözlemlerimiz gösteriyor ki hak temelli çalışan sivil toplum kuruluşları gençlerin örgütlenme yönündeki ilk tercihlerinden olmuyor. Bu araştırmanın verilerine göre gençler sivil toplum kuruluşlarına yüzde 92 oranda dahil olmuyor. Bu veri, bu araştırmanın 2021 yılına ait verileriyle örtüşmektedir. Gençlerin üç yılda sivil toplum kuruluşlarını halen hak temelli çalışan kurumlardan ziyade Kızılay, AHBAP, ÇYDD gibi yardım temelli kurumlar olarak kavraması ve bu bağlamda bu kurumları tercih etmiyor oluşu; hak temelli kurumların gençlere ulaşması konusunda çok daha kapsamlı, etkili ve sürdürülebilir bir şekilde çalışması gerektiğini gözler önüne seriyor.
- Siyasi partilere katılım incelendiğinde ise, geçmiş senelere kıyasla tablo daha da gerilemiş olarak görülüyor. 2021 yılında siyasi partilere katılım yüzde 9,8 iken, güncel olarak bu veri yüzde 5'e gerilemiş. Bu durum, siyasi partilerin son üç yılda daha da genç katılımı önünde yapısal engellerin konduğu kurumlar haline geldiği izlenimi taşıyor.

Herhangi bir toplumsal kuruluşa üye/gönüllü müsünüz?

- Bu konuyu cinsiyete bağlı olarak incelediğimizde herhangi bir kuruluşa üye ya da gönüllü olmayan kadınların erkeklere nazaran daha fazla olduğunu görüyoruz.
- Kadınlar arasında öğrenci topluluklarına üyelik yüzde 13 oranla daha öne çıkarken erkeklerin siyasi parti ve gençlik kolları katılım oranının kadınların iki katı olduğunu görüyoruz.
- Bu durum kadınların siyasete katılımının önündeki engellerin bir sonucu olarak düşünülebilir. Öğrenci toplulukları siyasi partilere nazaran ataerkil yaklaşımın ve erkek çoğunluğun daha az olduğu ve kadınlar için kendilerini var etmenin ve ifade etmenin daha mümkün olduğu topluluklar olarak değerlendirilebilir.

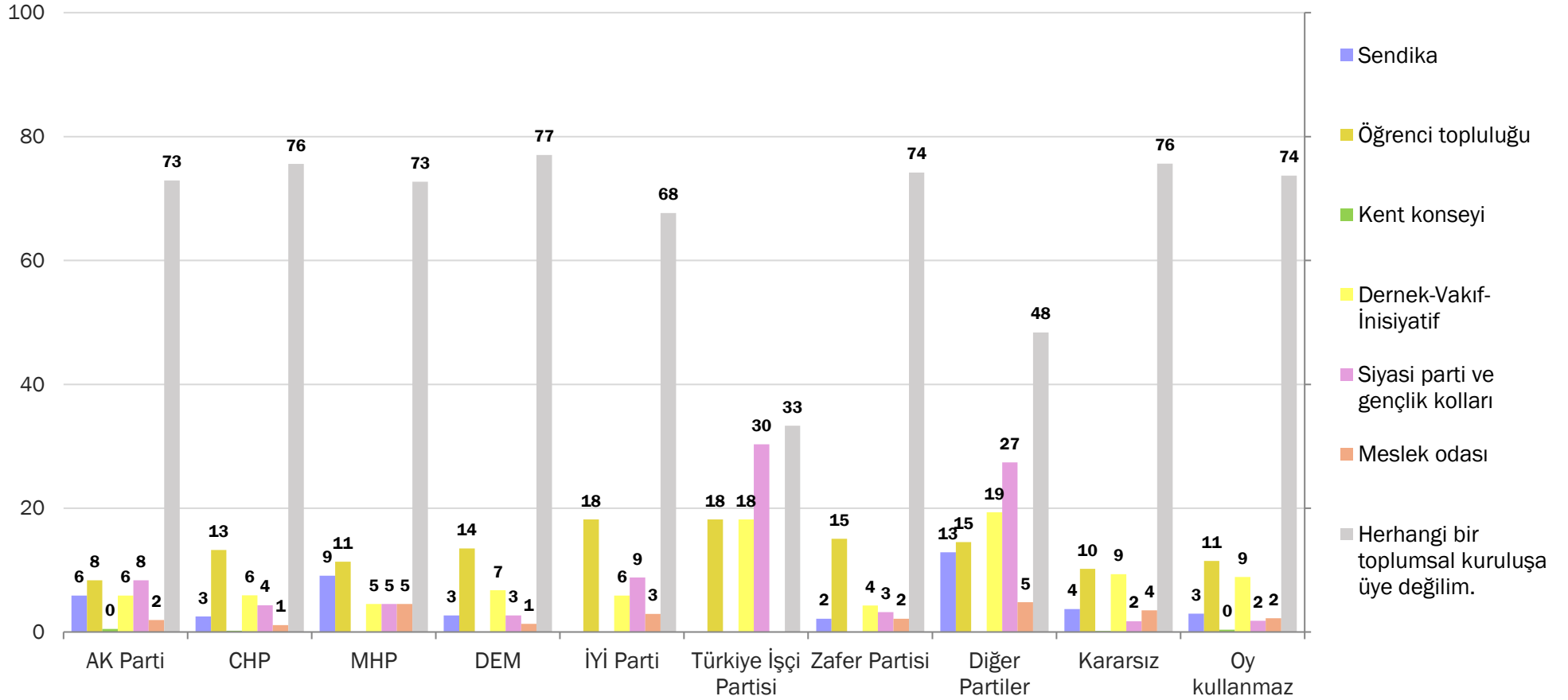
Genç kadınların, genç erkeklere kıyasla siyasi partilere daha az katılmasının sebebi kadınların bu kurumlarda ve de toplumun genelinde karşılaştıkları sosyal, ekonomik ve politik yapısal engeller olarak değerlendirilebilir. GoFor'un 2021 yılında yürüttüğü araştırmaya göre* genç kadınlar;

- i) kendilerine sunulan imkanların genç erkeklere nazaran çok daha kısıtlı olması,
- ii) ailevi engeller sebebiyle siyasetten uzak tutulmaları,
- iii) ev ve bakım sorumlulukların toplum tarafınca yalnızca kendilerine yüklenmesi,
- iv) ataerkil yaklaşımlar sonucu siyasette kendilerini kanıtlamaları için genç erkeklerden daha fazla çalışmalarının gerekmesi ve
- v) parti liderlerinden genç erkeklere göre çok daha az destek görmeleri

gibi sebeplerle siyasi partilere katılmadan uzakta tutulduklarını ifade ediyorlar. Güncel verilerde genç kadınların siyasete katılımının 2021'e kıyasla yüzde 4,8 gerilemiş olması, bu etkenlerin son üç yılda daha da ciddileştiğini gösteriyor olabilir.

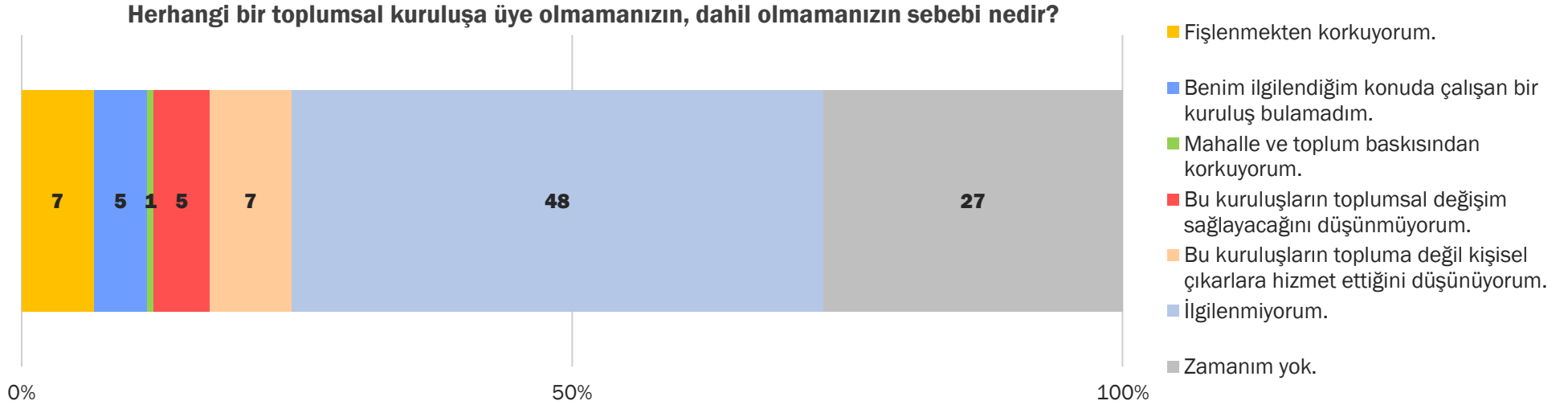
* www.go-for.org/kaynakca

Herhangi bir toplumsal kuruluşu üye/gönüllü müsünüz?

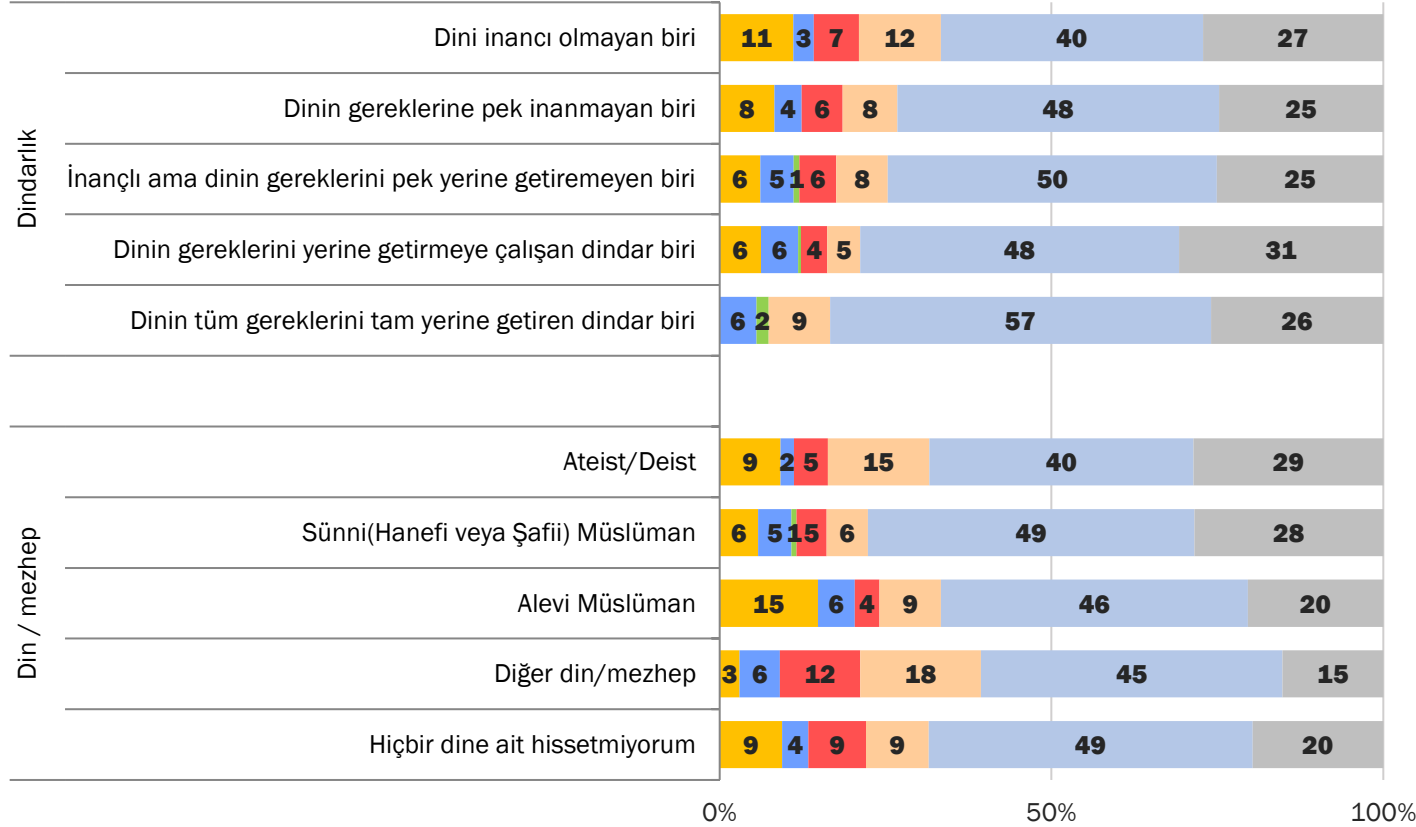
- 2013 Yılında «Şebeke: Gençlerin Katılımı Projesi»* için gerçekleştirdiğimiz araştırmada gençlerin siyasi parti üyeliği yüzde 9 oranındayken bu oran bugün yüzde 5'e gerilemiş durumda. Yaklaşık 12 yılda bu oranın neredeyse yarıya düşmesi gençlerin siyasi partiler ve siyasetle kurduğu ilişkideki değişimi açıklar nitelikte.
- Gençlerin siyasi tercihlerine göre toplumsal kuruluşlara üyelik ya da gönüllülük oranları bazı partilerde önemli değişiklikler göstermekte.
- İktidar ve ana muhalefet partisinde benzer oranlarda ölçülen herhangi bir toplumsal kuruluşa üye olmayanların oranı Türkiye İşçi Partisi'nde yüzde 33. Bu oran diğer parti seçmenlerine göre oldukça düşük. Türkiye İşçi Partisi'nin örgütlenme ihtiyacı yüksek olan gençler için bir alan yarattığını ve örgütlenmek isteyen gençler için iyi bir ihtimal olduğunu söyleyebiliriz.
- Gençler arasında Türkiye İşçi Partisi seçmenleri ve diğer parti seçmenlerinin (Yeniden Refah, Memleket Partisi, Büyük Birlik Partisi, DEVA Partisi ve Saadet Partisi) siyasi parti ve gençlik kolları katılım oranları öne çıkıyor.
- Ana muhalefet partisinde öğrenci topluluklarına katılım oranı yüzde 13 ile iktidar partisine oranla daha yüksekken, siyasi parti ve gençlik kolları katılımı iktidar partisinin yarısı oranındadır. CHP'ye oy veren gençlerin kendi içlerinde bir hareketlilikten söz edebilirken bunun parti çatısı altında bir karşılığının olmadığını söyleyebiliriz. Buna sebep olarak da oy verdikleri partinin gençlerin ihtiyaç ve taleplerine uygun bir söylem ve katılım alanı yaratamaması gösterilebilir.
- Türkiye İşçi Partisi'nin siyasi parti ve gençlik kolları üyelik oranı yüzde 30 olarak ölçülüyor. İktidar ve ana muhalefet partilerinde bu oran sırasıyla yüzde 8 ve yüzde 4 oranında.
- Son dönemlerde popülerleşen milliyetçilik söyleminin temsilcilerinden Zafer Partisi'nin de öğrenci toplulukları katılım oranı dikkat çekici bir bulgu.

* <https://konda.com.tr/rapor/181/turkiyede-genclerin-katilimi>

- Gençlerin önemli bir yüzdesi herhangi bir toplumsal kuruluşa üye değil ve buna sebep olarak her iki gençten biri konuyla ilgilenmediği cevabını veriyor.
- Bununla birlikte gençlerin yüzde 7'si fişlenme korkusuyla herhangi bir toplumsal kuruluşa üye olmadığını söylüyor. Günden güne artan kısıtlama ve yasaklar gençleri bu alanda daha çekimser davranmaya itiyor.
- Buradaki bir diğer önemli bulgu gençlerin toplumsal kuruluşların değişim yaratacağına dair inançlarının olmaması. Katılımcıların yüzde 5'i toplumsal kuruluşların değişim yaratacağına inanmadığını, yüzde 7'si kuruluşların kişisel çıkarlara hizmet ettiğini düşünüyor.

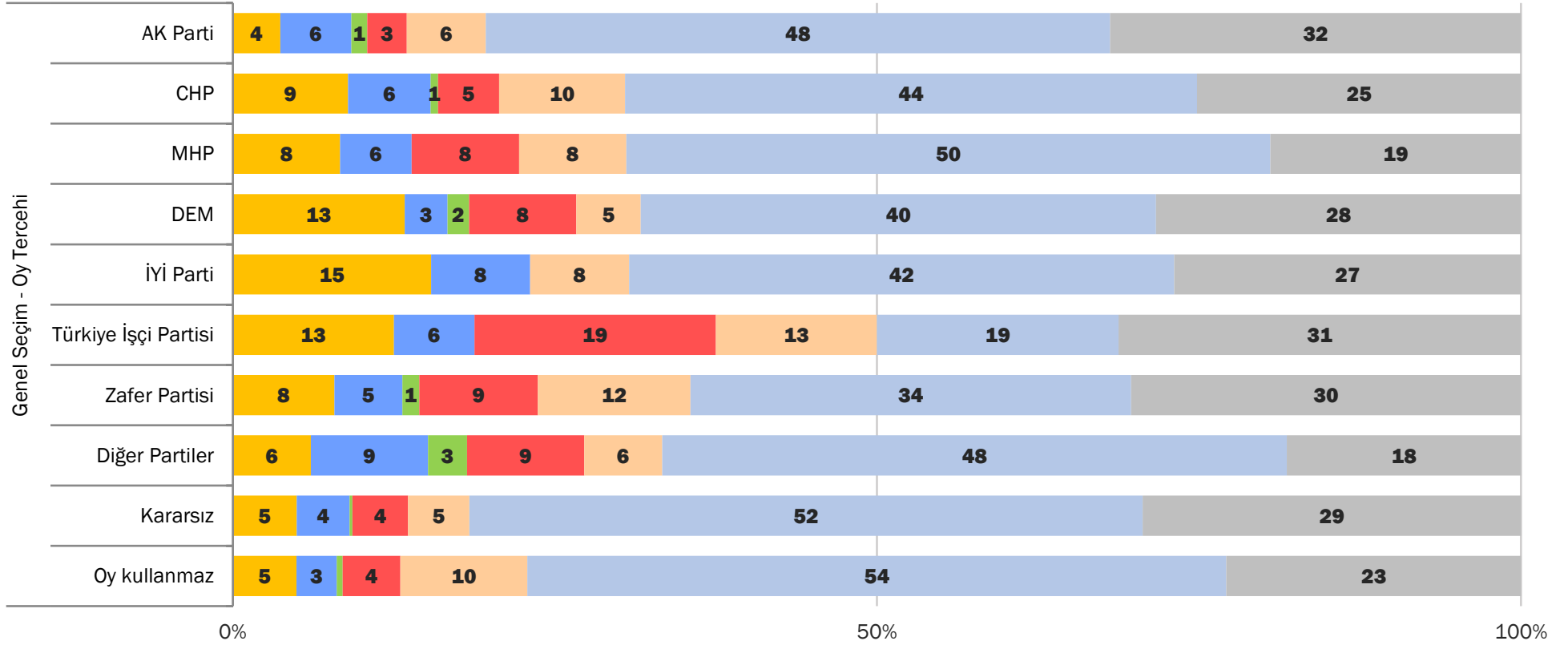
Herhangi bir toplumsal kuruluşa üye olmamanızın, dahil olmamanızın sebebi nedir?

- Fişlenmekten korkuyorum.
- Benim ilgilendiğim konuda çalışan bir kuruluş bulamadım.
- Mahalle ve toplum baskısından korkuyorum.
- Bu kuruluşların toplumsal değişim sağlayacağını düşünmüyorum.
- Bu kuruluşların topluma değil kişisel çıkarlara hizmet ettiğini düşünüyorum.
- İlgilenmiyorum.
- Zamanım yok.

- İnanç seviyesi arttıkça kişilerin örgütlenmelerine engel sebep olarak fişlenme korkusu azalmakta. Kendini ateist olarak tarif eden kişilerde yüzde 11 olan fişlenme korkusu yüzdesi inanç seviyesi arttıkça yüzde 1'in altına düşüyor. Yine inanç seviyesi arttıkça katılımcıların konuya ilgisinin de azaldığı görülmekte.
- Alevi Müslümanların diğer gruplara oranla fişlenme korkusunun daha yüksek olduğunu görüyoruz. Bunu hem güncel politikalarda hükümetin ayrıştırıcı tutumu hem de toplumun belleğine yer etmiş siyasi ve toplumsal meselelerde karşılığının olduğunu görebiliriz.

Herhangi bir toplumsal kuruluşa üye olmamanızın, dahil olmamanızın sebebi nedir?

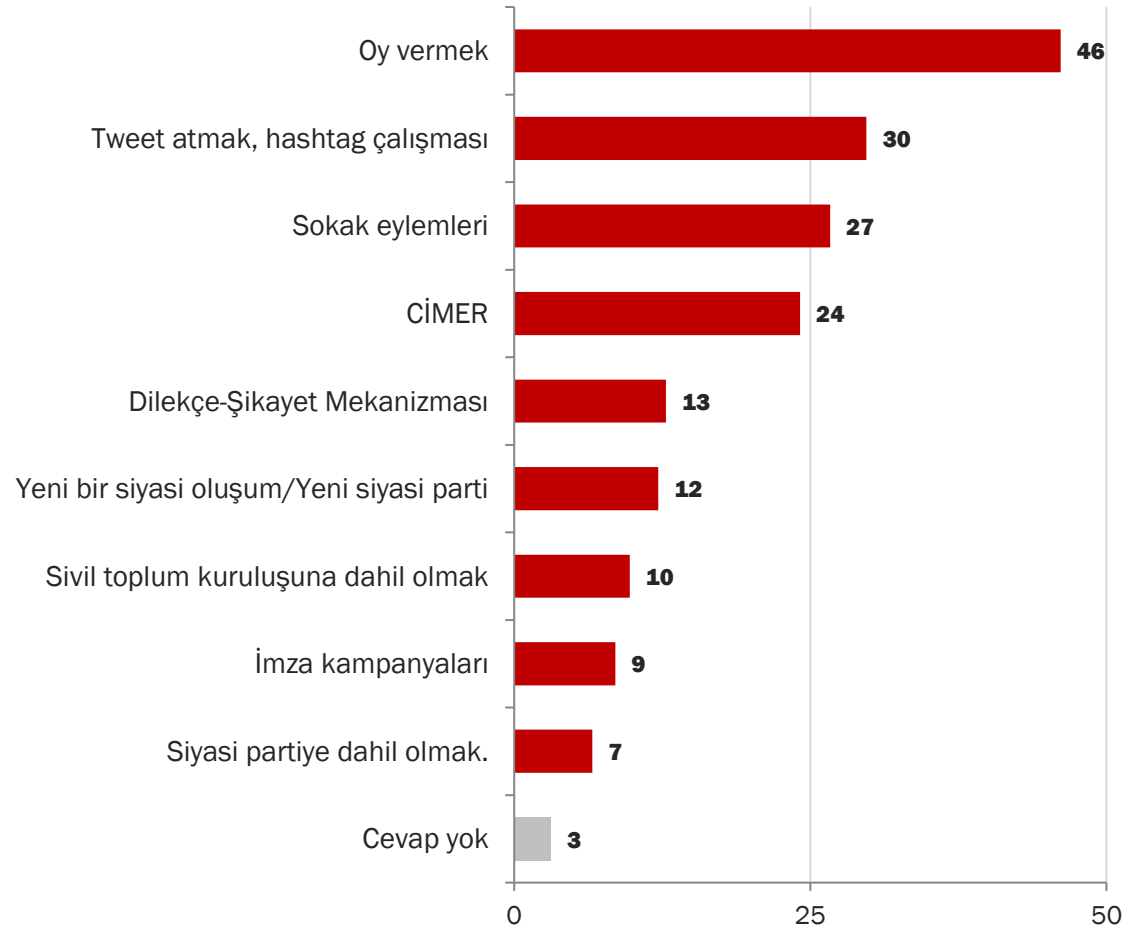
- Fişlenmekten korkuyorum.
- Mahalle ve toplum baskısından korkuyorum.
- Bu kuruluşların topluma değil kişisel çıkarlara hizmet ettiğini düşünüyorum.
- Zamanım yok.
- Benim ilgilendiğim konuda çalışan bir kuruluş bulamadım.
- Bu kuruluşların toplumsal değişim sağlayacağını düşünmüyorum.
- İlgilenmiyorum.

- Siyasi tercihler toplumsal kuruluşlara katılım oranlarını şekillendiren önemli bir etken.
 - Muhalefet bloğundaki seçmenleri iktidar bloğundan ayıran, toplumsal kuruluşlara üye olmaları önündeki öncelikli neden fişlenme korkusu. Son dönemlerdeki baskı ortamında muhalif seçmenin sindirildiği, kişilerin görüşlerini rahatça ifade edemediği bir ortamdan bahsedebiliriz.
 - Türkiye İşçi Partisi seçmenleri arasında ilgilenmediğini söyleyenlerin oranı diğer partilere göre daha düşük. Türkiye İşçi Partisi seçmenlerinin örgütlenme motivasyon ve ihtiyaçlarının daha fazla olması ile açıklanabilir bu durum.
-
- Kararsızların yüzde 81'inin, oy kullanmam diyenlerin ise yüzde 77'sinin konuyla ilgilenmediğini ya da bu konuya ayıracak zamanın olmadığını beyan etmesi, özellikle de hak temelli çalışan sivil toplum kuruluşlarının bu konuya ilişkin daha kapsamlı ve etkili stratejiler geliştirmesi anlamı taşıyor. İlerideki verilerde de görüleceği üzere, toplumsal değişimin gençler arasında en çok oy vererek geleceğini düşündüğü bir sosyal düzlemde, oy vermeye uzak gençlerin örgütlenerek kendi talep ve isteklerini gerçekleştirebilmesini sağlayacak katılım mekanizmalarını teşvik büyük önem taşıyor.

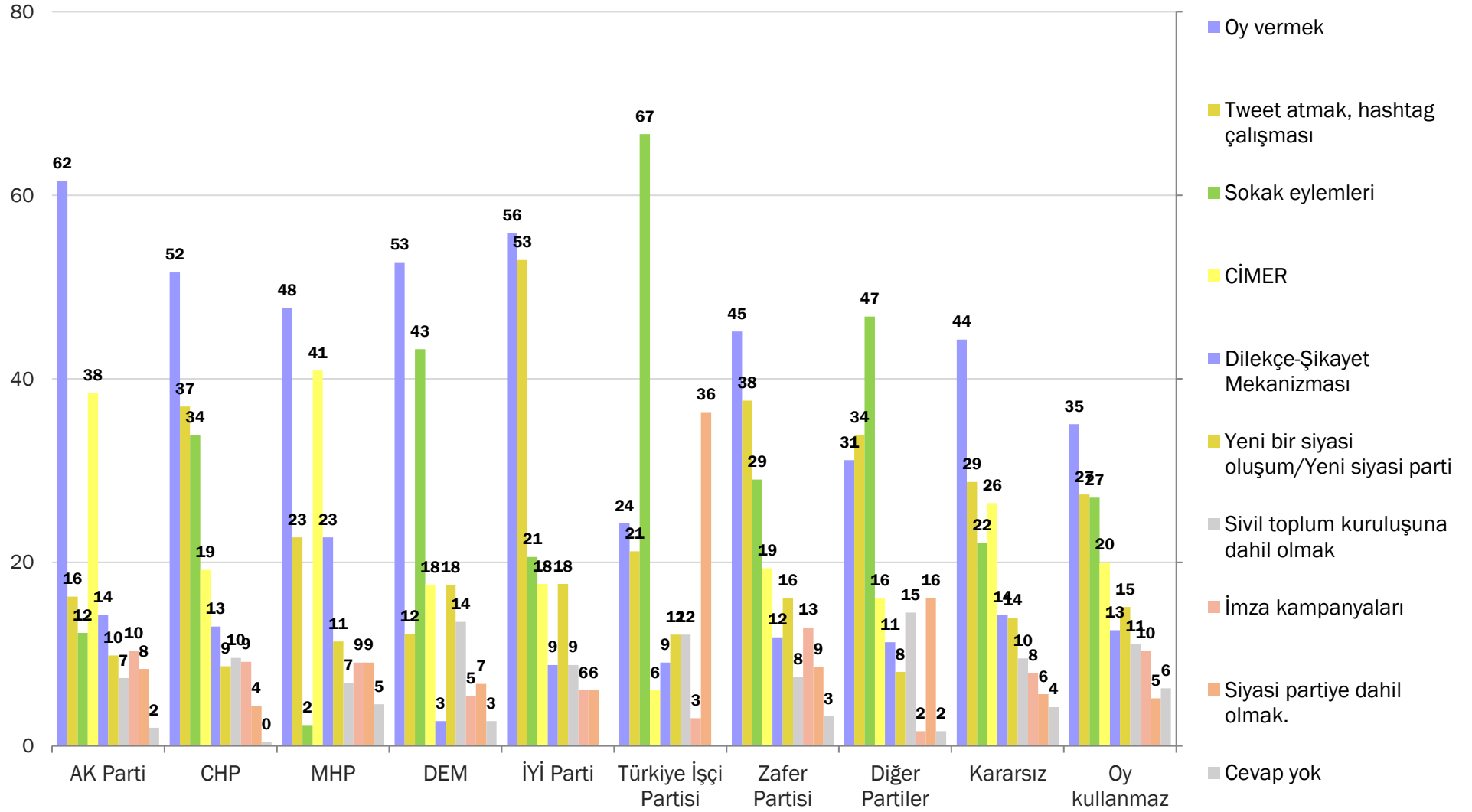
Toplumsal Değişim

Sayacaklarımdan hangi 2 tanesinin değişim yaratmak için en etkili olduğunu düşünüyorsunuz?

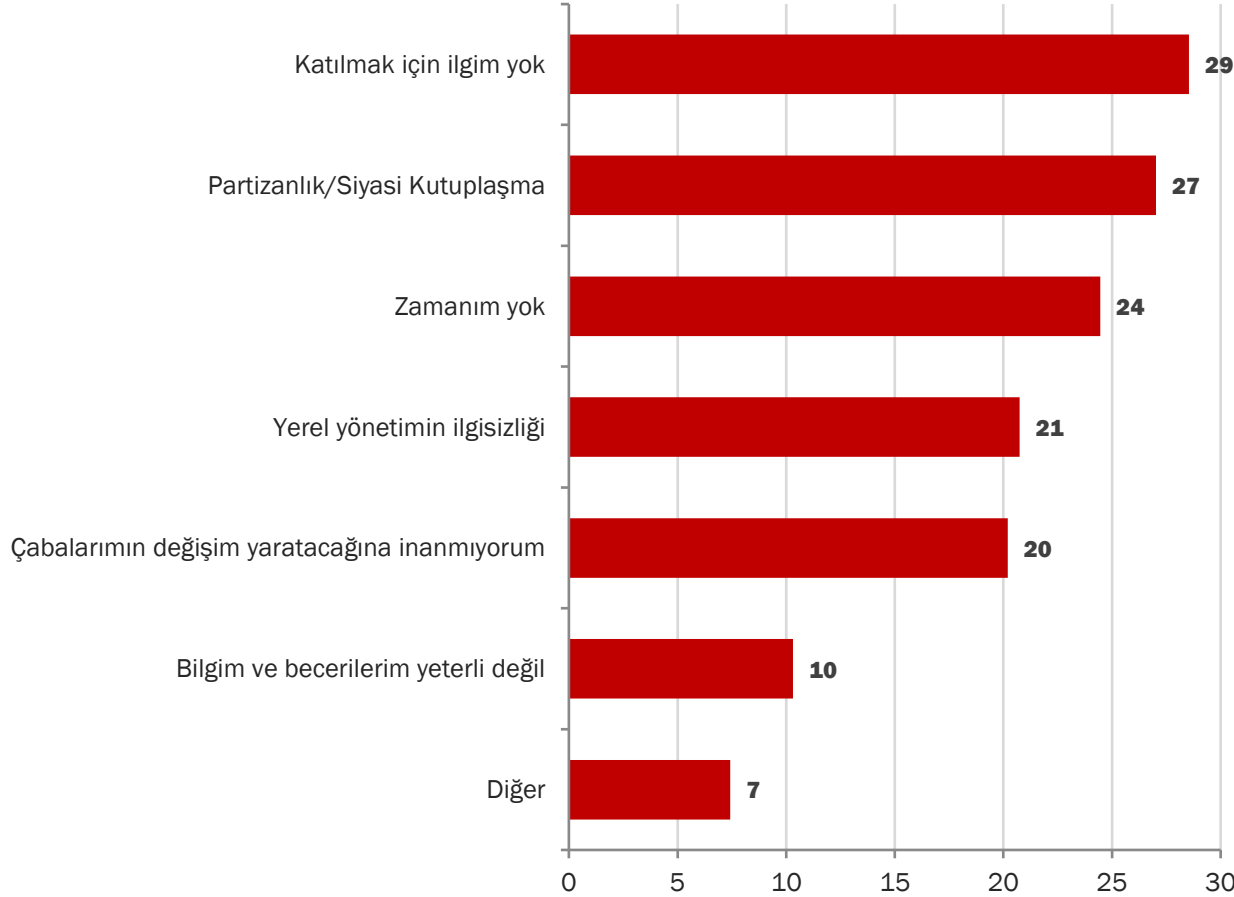
- 18-30 yaş aralığındaki gençler değişim yaratmak için oy vermenin en etkili yol olduğunu düşünüyor. Oy vermek seçeneğini cinsiyet, yaş ve siyasi parti tercihlerine göre incelediğimizde tüm gruplar için öncelikli bir adım olarak görüldüğünü söyleyebiliriz. Fakat tüm kırılımlara göre bile oy vermek en etkili yöntem olarak öne çıksa da bu oran yüzde 50'ye ulaşmıyor.
- Son dönemlerde Twitter gibi mecralarda hak arayışlarının karşılığını bulması, hashtag çalışmaları ile davaların tekrar gündeme gelmesi, günümüz dünyası için hem çok uygulanabilir hem de değişim yaratabilen etkili bir yol olarak düşünülüyor.
- Gençlerin siyasi parti ya da sivil toplum kuruluşlarına dahil olmanın toplumda bir değişim yaratacağı dair inancını düşük ölçüyoruz.
- Gençlerin yeni herhangi bir oluşuma mesafeli olduklarını görüyoruz. Mevcut yapılabilecekler olan yakınlıkları daha fazlayken, oy vermek ya da tweet atmak gibi, daha fazla çaba gerektirecek bir oluşumun içine girmeye mesafeliler.

Sayacaklarımdan hangi 2 tanesinin değişim yaratmak için en etkili olduğunu düşünüyorsunuz?

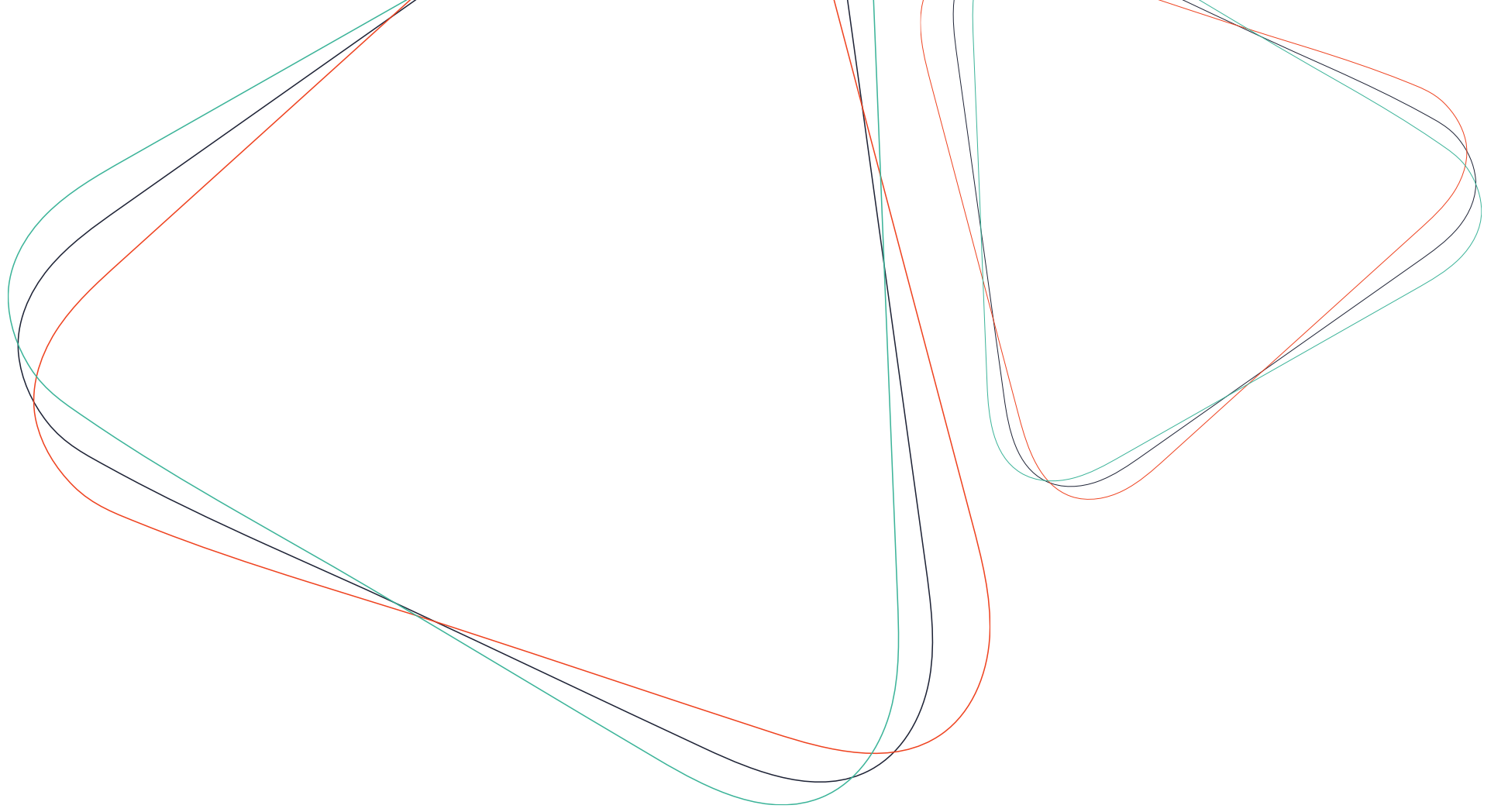

- İktidar bloğundaki seçmenler için değişim yaratmanın öncelikli iki yolu sırasıyla oy vermek ve CİMER'e başvurmak. Bu gruptaki katılımcılar kendini ifade etmek ve hak arayışında bulunmak için daha çok resmi yolları tercih ediyor. Muhalif seçmenler arasında da oy vermek değişim yaratma yolunda önemli bir adım.
- Tweet atmak ve hashtag çalışması yapmak değişim yolunda gençler için en önemli ikinci tercih olarak karşımıza çıkıyor. Bu yöntem muhalif seçmenler arasında daha etkili bir yol olarak görülse de Cumhuriyet İttifakı seçmenlerinde de bu cevabı veren gençlerin oranının kayda değer bir seviyede olması önemli bir bulgu. MHP seçmenlerinin yüzde 23'ü, AK Parti seçmenlerinin yüzde 16'si tweet atmanın etkili bir yol olduğunu söylüyor. Suçluların ceza alması, haksızlıklara ses çıkarılması için kamuoyu desteğinin gerektiği gerçekliğinin her kesimce kabul edildiğini söyleyebiliriz.
- Sokak eylemleri DEM ve Türkiye İşçi Partisi seçmenleri arasında sırasıyla yüzde 43 ve yüzde 67 orana sahip. Bu yüzdeler diğer parti seçmenlerinin oldukça üzerinde. Sokak eylemlerinde yaşanan şiddet ve göz altıları, eylemlere gelen yasakları düşünürsek eğer hükümet tarafından yürütülmek istenen politikanın bu iki parti için bir karşılık bulmadığını söyleyebiliriz.
- CHP seçmeni için siyasi partiye katılmaya verilen önem yüzde 4. Bu oran AK Parti seçmenlerinde yüzde 8, MHP seçmenleri arasında ise yüzde 9 olarak ölçülüyor. Genç CHP seçmeni ve parti arasında organik bir bağdan söz etmek iddialı olur.

Bir genç olarak sizin belediyelerde karar alma süreçlerine dahil olmanızın önündeki en önemli engeller nelerdir?

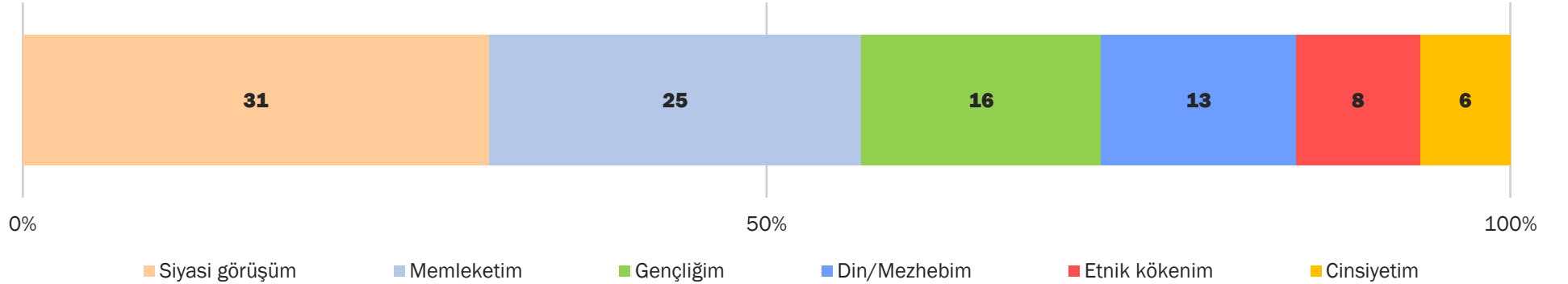

- Gençlerin yüzde 29'u belediyelerde karar alma süreçlerine dahil olmak için ilgisi olmadığını, yüzde 24'ü ise zamanı olmadığını söylüyor.
- Katılımcıların yüzde 27'si karar alma süreçlerine dahil olmama sebebi olarak siyasi kutuplaşmayı öne sürüyor. Son yıllarda artan siyasi kutuplaşmanın gençlerin siyasete katılımını olumsuz yönde etkilediğini görüyoruz. Gençleri önemli bir kısmı için siyasetin içinde olmanın getireceği olumsuzluklar siyaset yapmanın önüne geçiyor.
- Genel kanının aksine gençlerin yüzde 90'ı bilgi ve becerilerinin yetersiz olduğunu değil, katılımları önünde farklı engelleri olduğunu söylüyor.
- Her 5 kişiden 1'i belediyelerin karar alma süreçlerinde olmamasının nedeni olarak yerel yönetimlerin ilgisizliği cevabını veriyor.

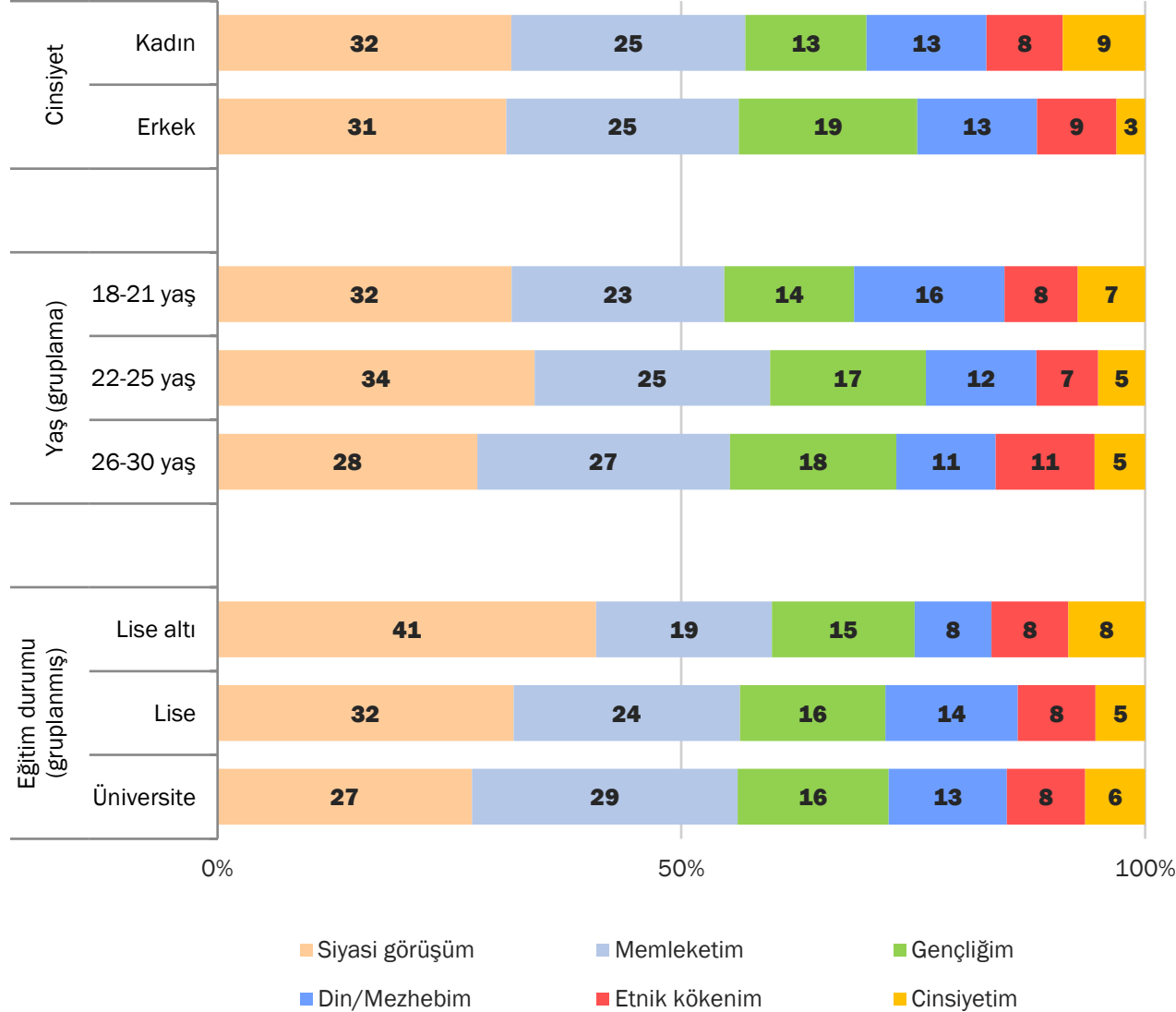
Kimlikler ve Toplumsal Mesafeler

Vazgeçebilecek olsanız hangi kimliğinizden vazgeçerdiniz?

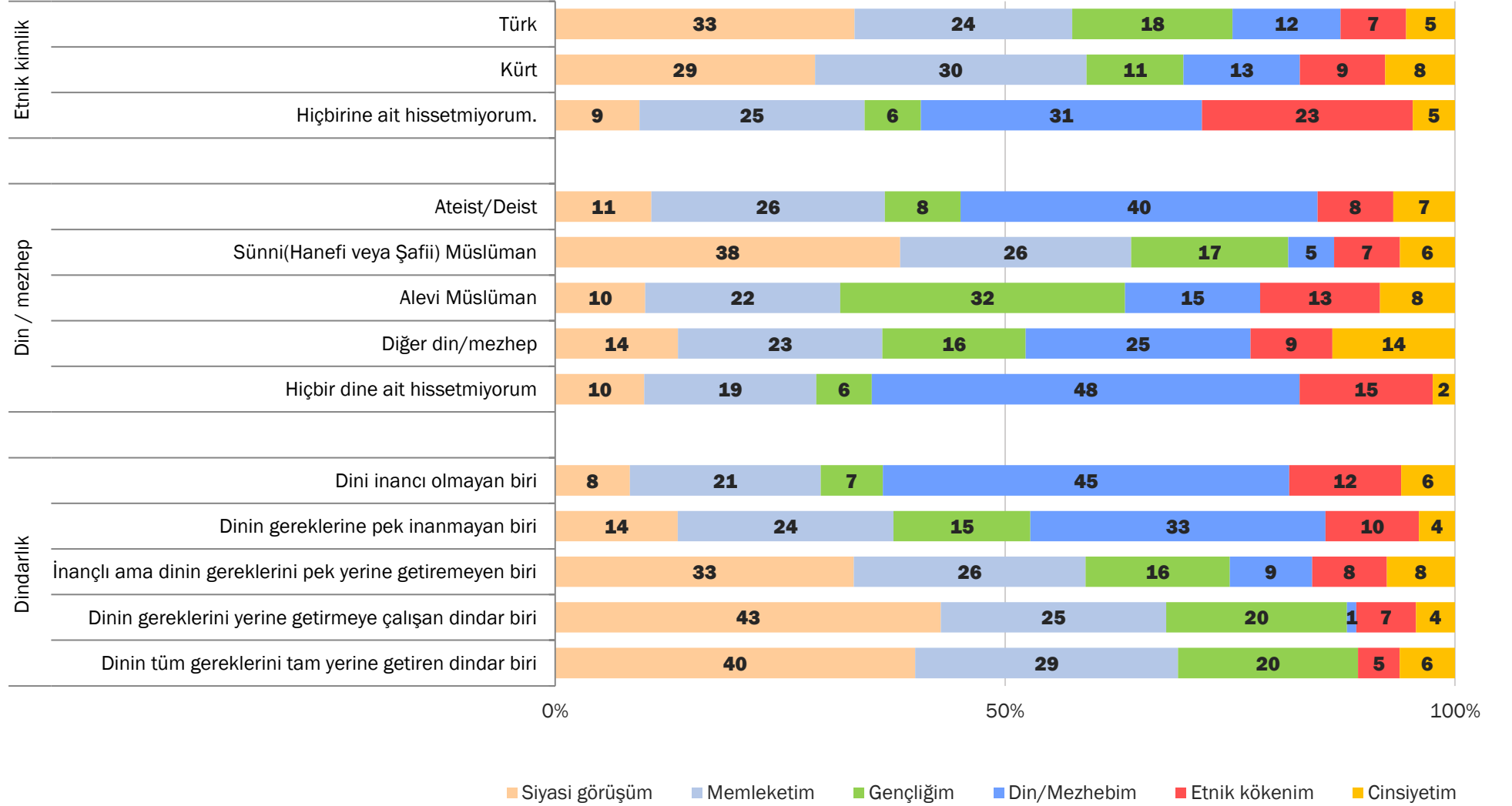
- Gençlerin hangi kimliklerini daha öne çıkardığını, hangi kimliklerinin onlar için vazgeçilebilir olduğunu anlamak adına sorduğumuz bu soruda gelen en çok yanıt yüzde 31 ile siyasi görüşüm cevabı oldu. Daha önceki sorularda gençlerin siyasetin içine girmeme sebeplerini nedenleriyle incelemiştik. Gençlerin önemli bir bölümü kendisinin veya herhangi bir kurumun değişim yaratabileceğine inanmıyor. (GoFor için gerçekleştirdiğimiz bu araştırmayla yakın tarihte gerçekleşen Şubat'24 Barometresi araştırma bulgularına göre tüm seçmenlerin üçte biri bugün seçim olsa kararsızım veya oy kullanmayacağım diyor.)
- Her dört gençten biri memleketinden vazgeçebileceğini belirtmiş. Şu anda Türkiye'de yaşayan her 2 insandan biri veya ailesi yaşadığı yerden göç etmiş. Kırdan kente, kentten metropole hareket eden bu göç Türkiye insanı için alışkın olmadıkları bir pratik değil. Eğitime, istihdama dolayısıyla daha iyi bir yaşama doğru yönelen bu göç hareketi varken gençlerin dörtte birinin memleketinden vazgeçmeyi göze alması anlaşılır olarak yorumlanabilir.
- Cinsiyet, etnisite ve din / mezhep doğuştan gelen, değiştirmenin veya vazgeçmenin kolay olmayacağı kimlik unsurları olduğu için sonlarda sıralanmış olabilir.
- Gençliğin geçici bir durum olduğu kanısına rağmen gençler; siyasi görüşleri ve memleketlerinden gençliklerine kıyasla daha yüksek oranda vazgeçiyor. Bu durum, bu kanının gençler nezdinde geçerli olmadığını gösteriyor.

Vazgeçebilecek olsanız hangi kimliğinizden vazgeçerdiniz?

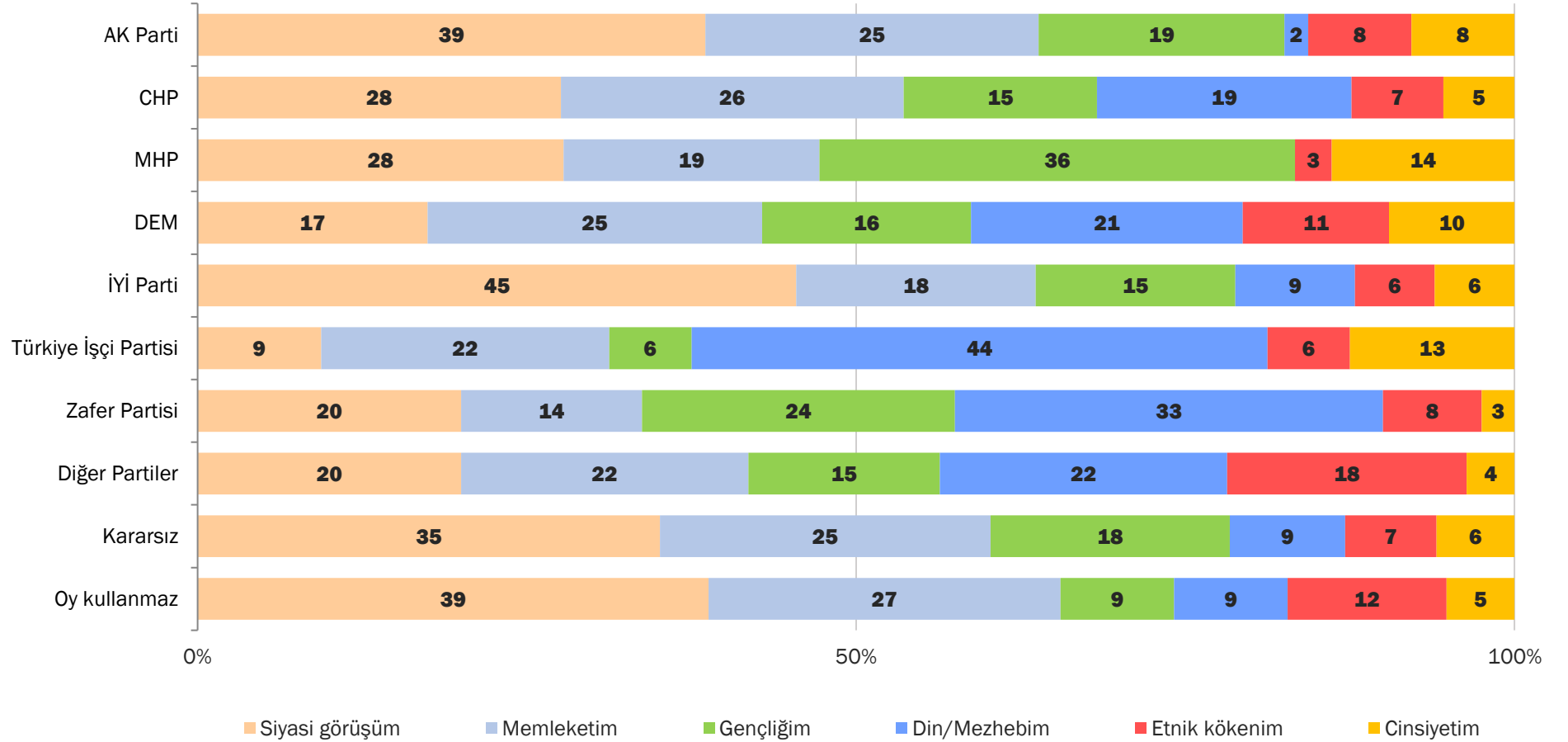
- Kadın katılımcıların bu soruda verdiği cinsiyetim yanıtının erkeklerin 3 katı olması dikkat çekici. Bu farkı kadın olarak bu toplumda yaşamanın zorluklarıyla ilişkilendirmek gerek.
- Cinsiyetimden vazgeçerim diyen kişiler her yaş ve eğitim seviyesine sahip insanlar arasında en az söylenen seçenek. Cinsiyet gençler için diğer kimliklere nazaran daha yerleşik ve vazgeçilmesi zor olan bir kimlik. Yaş azaldıkça ve eğitim seviyesi arttıkça cinsiyetim diyenlerin oranı artıyor.
- Eğitim seviyesi arttıkça siyasi görüşümden vazgeçerim diyenlerin oranı azalıyor. Bu durum eğitim seviyesi yükseldikçe siyasi görüş ve ideolojilerin daha oturduğunu gösteriyor.

Vazgeçebilecek olsanız hangi kimliğinizden vazgeçerdiniz?

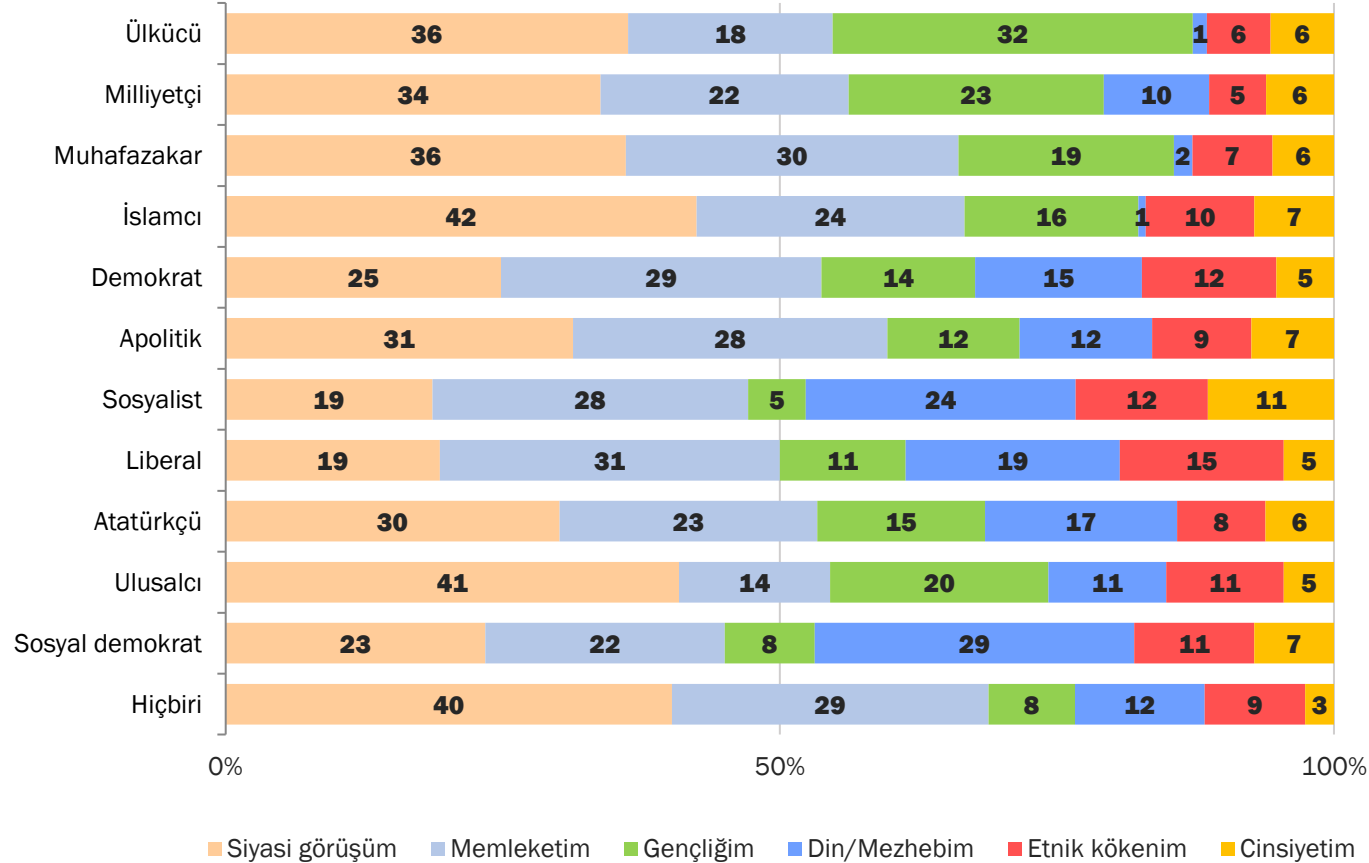
- Türklerin Kürtlere nazaran gençliğimden vazgeçerim seçeneğini söyleme oranı daha yüksek.
- Memleketimden vazgeçerdim diyen Kürtlerin oranı Türklerle kıyasla 6 puan daha yüksek, yüzde 30 ölçülüyor.
- Kendisini hiçbir etnik kimliğe ait hissetmeyen kişilerin yüzde 31'i bu soruda dinim mezhebim cevabını vermiş. Bu cevabı yüzde 23 ile etnik kimliğim takip ediyor. Hiçbir etnik kimliğe ait hissetmeyen kişilerin öncelikli olarak hangi kimliğinizden vazgeçersiniz sorusuna etnik kökenim cevabını vermemesi bir grup insanın etnik kökenini söylemek konusunda çekimser davrandığını veya etnik kökenine yüksek önem atfetmediğini düşündürüyor.
- İnanç seviyesi arttıkça siyasi görüşümden vazgeçerim diyenlerin oranı da artıyor. Dini inancı olmayanlarda yüzde 8 olan bu oran, tam dindarlarda yüzde 40'a çıkıyor.
- Dini inancı daha yüksek olan gençler cinsiyet ve etnik kimliklerine daha bağlıyken inanç seviyesi daha düşük seviyede olan kişiler siyasi görüşlerine ve gençliklerine bağlı.

Vazgeçebilecek olsanız hangi kimliğinizden vazgeçerdiniz

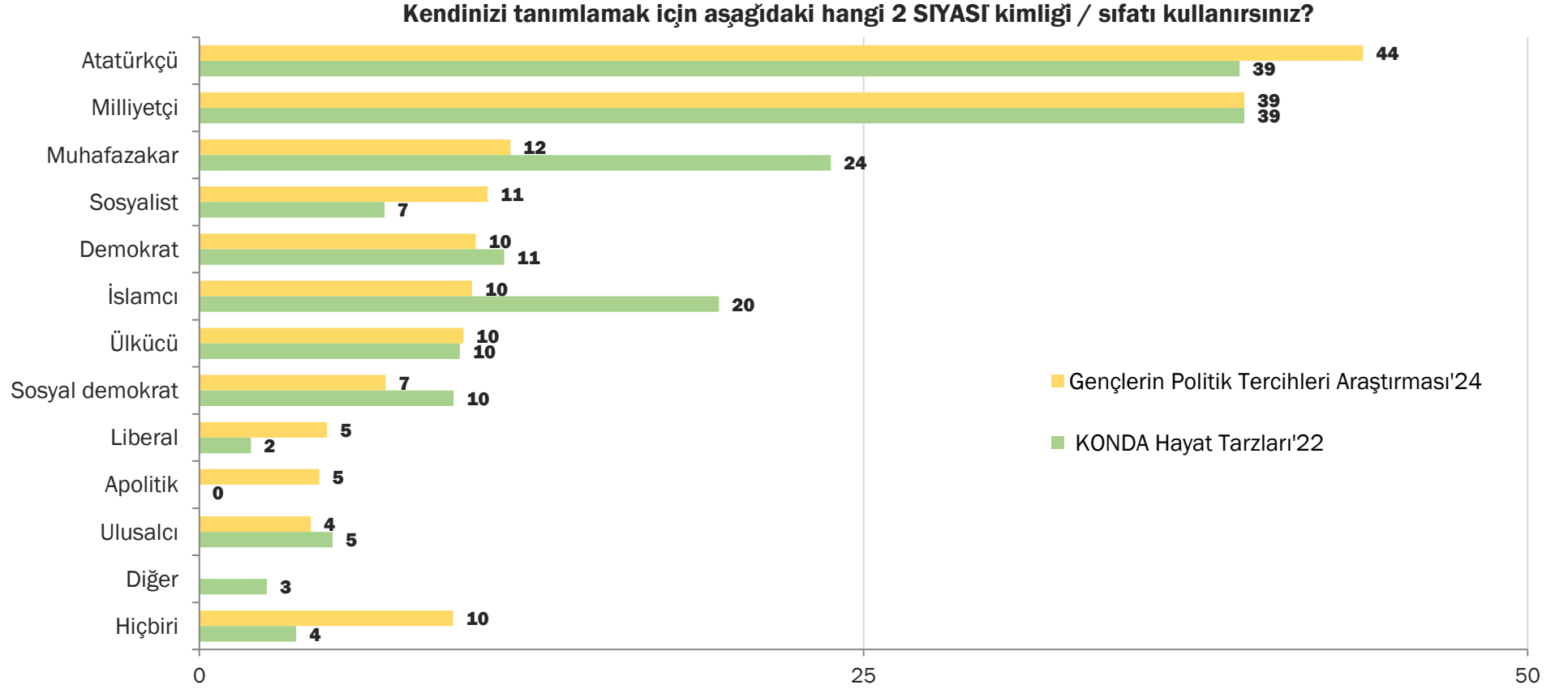

- Siyasi kimliğimden vazgeçerim cevabını en çok veren iki parti AK Parti ve İYİ Parti seçmenleri oldu.
 - AK Partili seçmenlerin bu cevaba yönelmesinin sebebi zaten uzun yıllardır iktidarda olmaları ve konuya ideolojik bir yerden bakmamaları, ana akımlaştıkça seçmenin parti ile daha çok pragmatik bir ilişki kurmasıyla açıklanabilir.
 - İYİ Parti ise MHP'den ayrılan bir kurucu ekiple siyaset sahnesine çıkmış, ittifaklaşmada ise sol çizgide olan CHP ile yan yana durup kurucu ekibin sağcı söylemleriyle seçmene hitap etmeye çalışmıştı. Partinin kuruluşundan itibaren yaptığımız ölçümlerde yüzde 20'lere yaklaştığı dönemler de olmuştu, ayrıca geçmiş araştırmalarımıza göre İYİ Parti seçmenleri kendilerini sağ-sol ekseninde merkezde konumlandırıyorlar. Geldiğimiz noktada hala daha tabanını doktrine edememiş olması genç seçmenlerin de kolayca vazgeçebileceği bir seçenek olarak yorumlanabilir.
 - Türkiye İşçi Partisi'nde bu soruya verilen siyasi görüşüm cevabı yüzde 9 ile diğer partilere göre oldukça düşük.
 - Genç seçmenleriyle öne çıkan Türkiye İşçi Partisi ve Zafer Partisi'nde bu soruda din/mezhebim diyen insanların yüzdesi sırasıyla yüzde 44 ve yüzde 33. Bu oranlar diğer parti seçmen oranlarıyla kıyaslandığında oldukça yüksek.
-
- Gençliğinden en çok vazgeçen siyasi parti seçmeni ise yüzde 36 ile MHP'de ve onu takiben de yüzde 24 ile Zafer Partisi'ndedir. Bu durum, birazdan göreceğimiz siyasi kimlikler sorusuna verilen yanıtlarla da tutarlı olarak, milliyetçi ideolojinin en büyük iki temsilcisi olan bu iki siyasi partinin gençliğe olan yaklaşımını düşündürüyor.

Vazgeçebilecek olsanız hangi kimliğinizden vazgeçerdiniz?

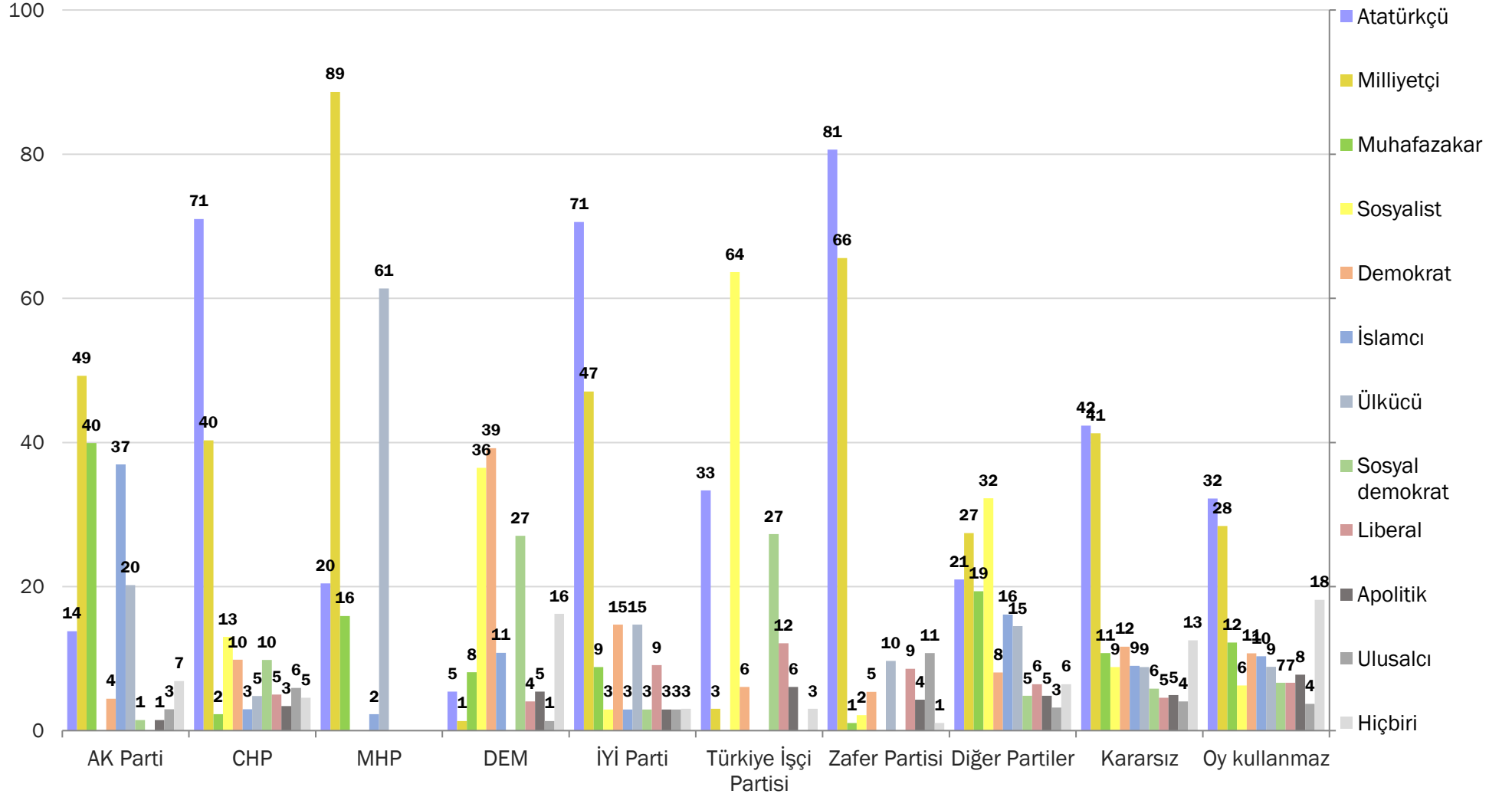

- Kendi siyasi kimliğini sosyalist ve sosyal demokrat olarak tanımlayan kişilerin bu soruda din/mezhebim cevabını verme yüzdesi diğer gruplara göre daha fazla.
- İslamcıların yüzde 42'si siyasi kimliğimden vazgeçerim diyor. Bu oranı yüzde 41 ile ulusalçılar takip ediyor.
- Sosyalist ve sosyal demokratlar gençliğine en çok sahip çıkan 2 grup olurken, gençliğimden vazgeçerim cevabını en çok veren iki grup ülkücü ve ulusalçılar.

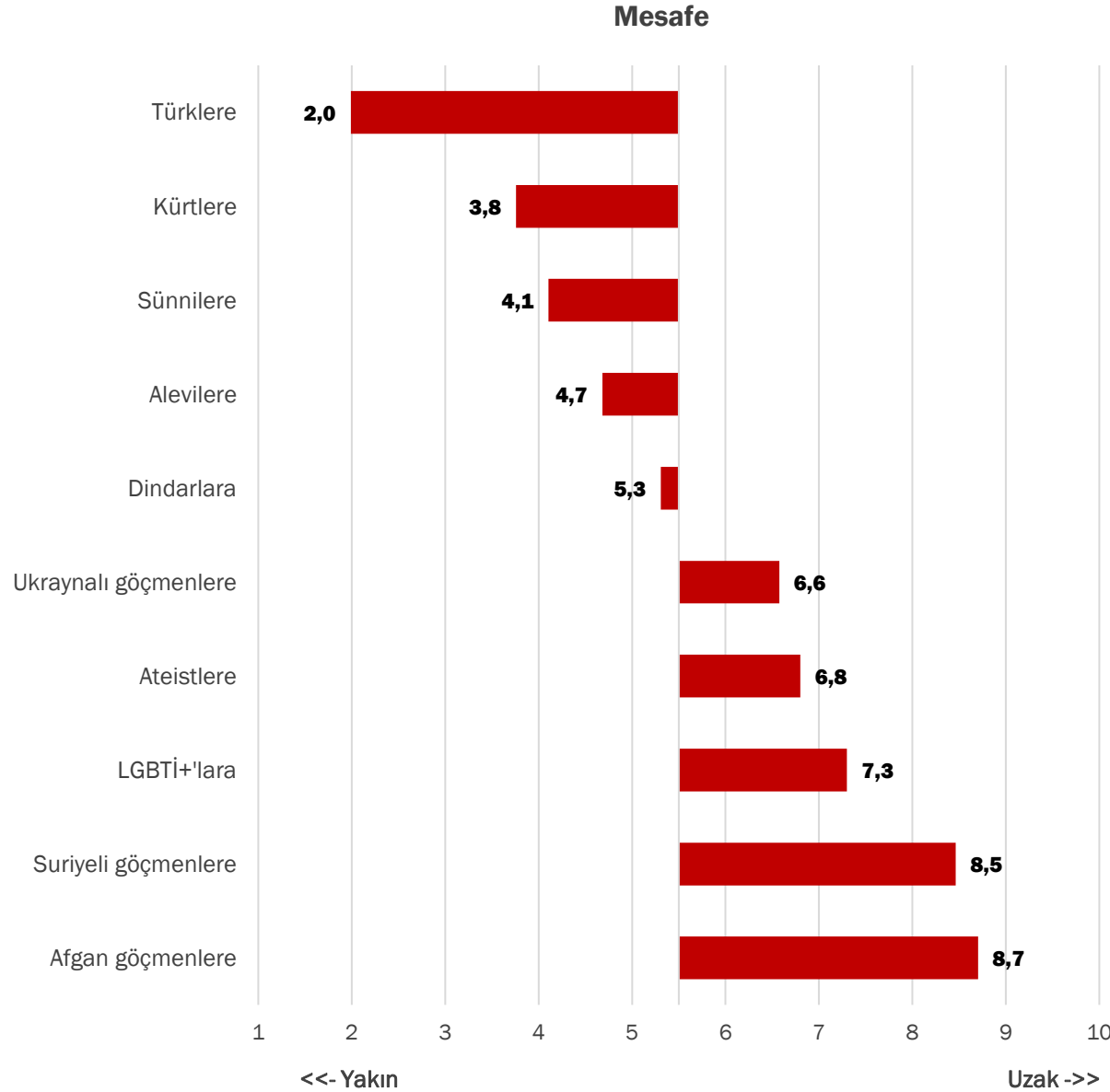

- Gençlerin kendilerini tarif ettikleri iki siyasi kimlik sorusunda aldığımız en çok yanıt yüzde 44 ile Atatürkçü oldu. Bunu yüzde 39 ile milliyetçi cevabı takip ediyor. Atatürkçü ve Milliyetçi sıfatlarının gençlerde bu kadar karşılık bulmasının sebebi her iki kutuptan da birden fazla partinin söylemlerini bu iki ideoloji üzerinden yürütmesiyle açıklanabilir.
- 2022 yılında gerçekleştirdiğimiz Türkiye'deki 15 yaş üstü nüfusu temsil eden KONDA Hayat Tarzları Araştırması bulgularıyla güncel gençlik verilerini karşılaştırdığımızda gençlerin kendilerini tanımlamak için muhafazakar ve İslamcı kavramlarını Türkiye ortalamasına göre daha az kullanırken, kendilerini Atatürkçü olarak tanımlama eğilimlerinin Türkiye ortalamasından daha fazla olduğunu görüyoruz.

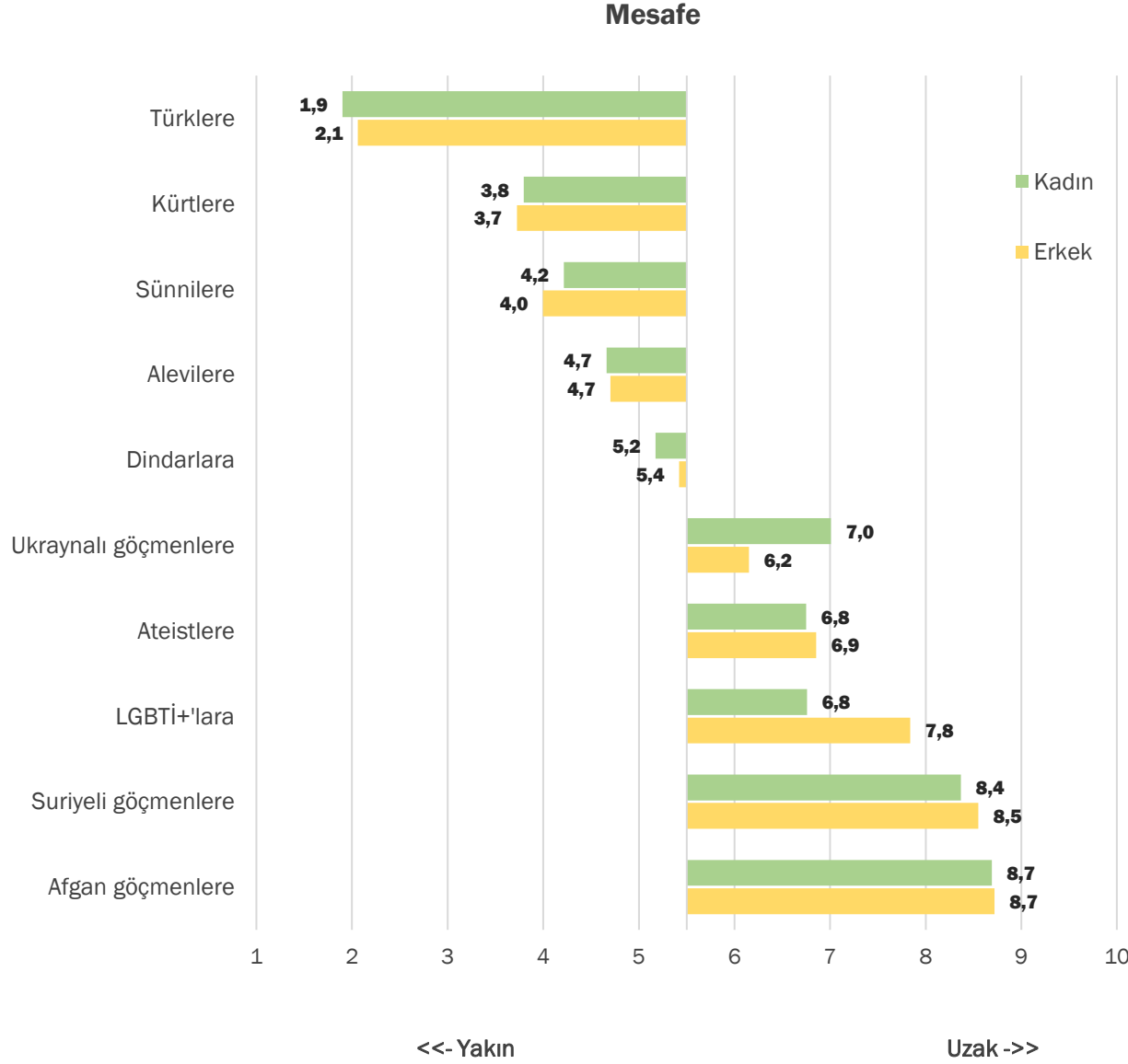
Kendinizi tanımlamak için aşağıdaki hangi 2 SİYASİ kimliği / sıfatı kullanırsınız?

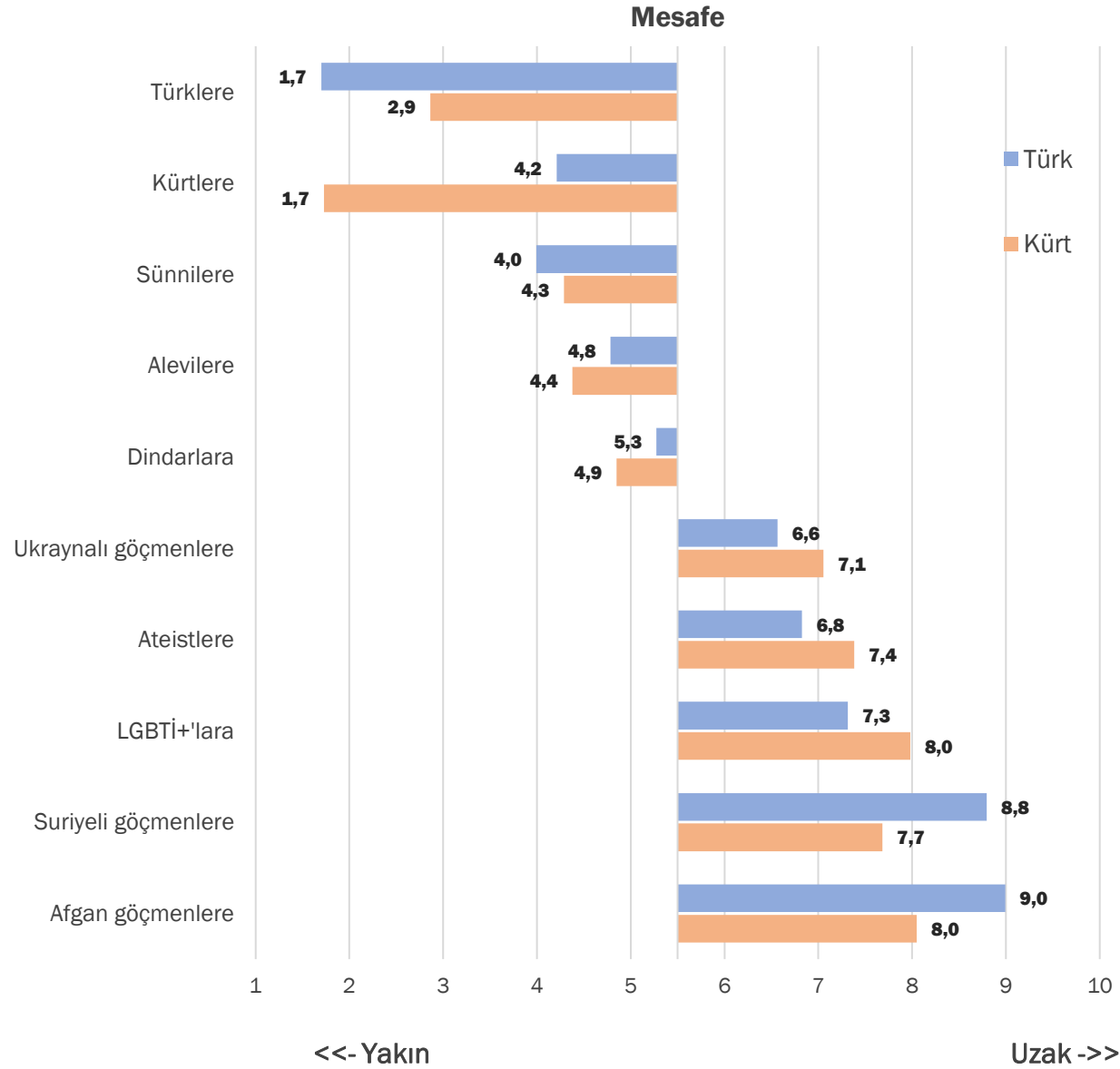
- Milliyetçilik yanıtının en öne çıktığı iki parti, yüzde 89 ile MHP, yüzde 66 ile Zafer Partisi oldu. Zafer Partisi'nde MHP'nin aksine en çok verilen yanıt yüzde 81 ile Atatürkçü olarak dikkat çekiyor.
- Zafer Partisi'nde verilen Atatürkçü yanıtı diğer tüm partilerin önünde. Bu oranı yüzde 71 ile aynı yüzdeye sahip CHP ve İYİ Parti takip ediyor.
- Cumhuriyet ittifakı seçmenleri daha milliyetçi ve muhafazakarken, Millet İttifakı ve Zafer Partisi seçmenleri Atatürkçü ve milliyetçi olarak karşımıza çıkıyor. Her iki bloğu da ittifaklaşmaya götüren ve ortak bir dil kullanmaya iten şey benzer tabanlara hitap etmeleri. Burada partilerin ortak bir dil kullanmasının sonucunu görüyoruz. Gerek seçim kampanyalarında gerek günlük söylemlerinde milliyetçi ve muhafazakar bir söyleme sahip olmasının her seçmen gurubunda bir karşılığı oluyor.
- Cumhuriyet ve Millet İttifakı arasındaki ayrışmanın nedenlerinden biri negatif siyasi kimliklenme, seçmenler bir yandan kendilerini tarif ederken diğer yandan da ne olmadıklarını ifade etmeye çalışıyorlar.
- DEM ve Türkiye İşçi Partisi sosyalistlerin varlığını gösterdiği iki parti. Türkiye İşçi Partisi seçmenlerinin yüzde 64'ü, DEM Parti seçmenlerinin yüzde 36'sı kendini sosyalist olarak tanımlıyor. Her iki partide de kendini sosyal demokrat olarak tanımlayanların oranı yüzde 27.
- Kendini apolitik olarak tarif edenlerin oranı AK Parti ve MHP seçmenleri arasında yüzde 1'in altında. Kararsız ve oy kullanmayacağını söyleyenlerin apolitik ve hiçbir seçeneğine daha çok yöneldiğini görüyoruz.

- Toplumsal kümelere mesafeleri ölçtüğümüz bu soru setinde, gençlerin kendini en yakın hissettiği grubun Türkler, en uzak hissettiği grubun Afgan göçmenler olduğunu görüyoruz.
- Gençler, Ukraynalı göçmenlere uzak hissetse de Afgan ve Suriyelilere olan uzaklıkları çok daha fazla. Bu durumun sebebi ülkemizdeki göçmen sayılarına baktığımızda Ukraynalı göçmen sayısının Suriyeli ve Afgan göçmen kadar fazla olmamasından dolayı sosyal hayatta ve iş hayatında daha az temas etmelerinden kaynaklı olabilir.
- Dindarlar 5,3 mesafe skoruyla bu toplumsal kümeler arasında en ortada kalan grup.
- Suriyeli ve Afgan göçmenlerin ardından en mesafeli olunan toplumsal küme LGBTİ+'lar. Hükümet tarafından yürütülen LGBTİ+'lara yönelik yürütülen kampanya ve karşıt yaygın söylemler insanların bu kümeye karşı önyargılarını büyütüyor olabilir. LGBTİ+'ların siyaset içinde varlığının ve temsiliyetinin zayıf olması da bu mesafelerin kırılması önünde önemli bir engel olarak görünüyor.

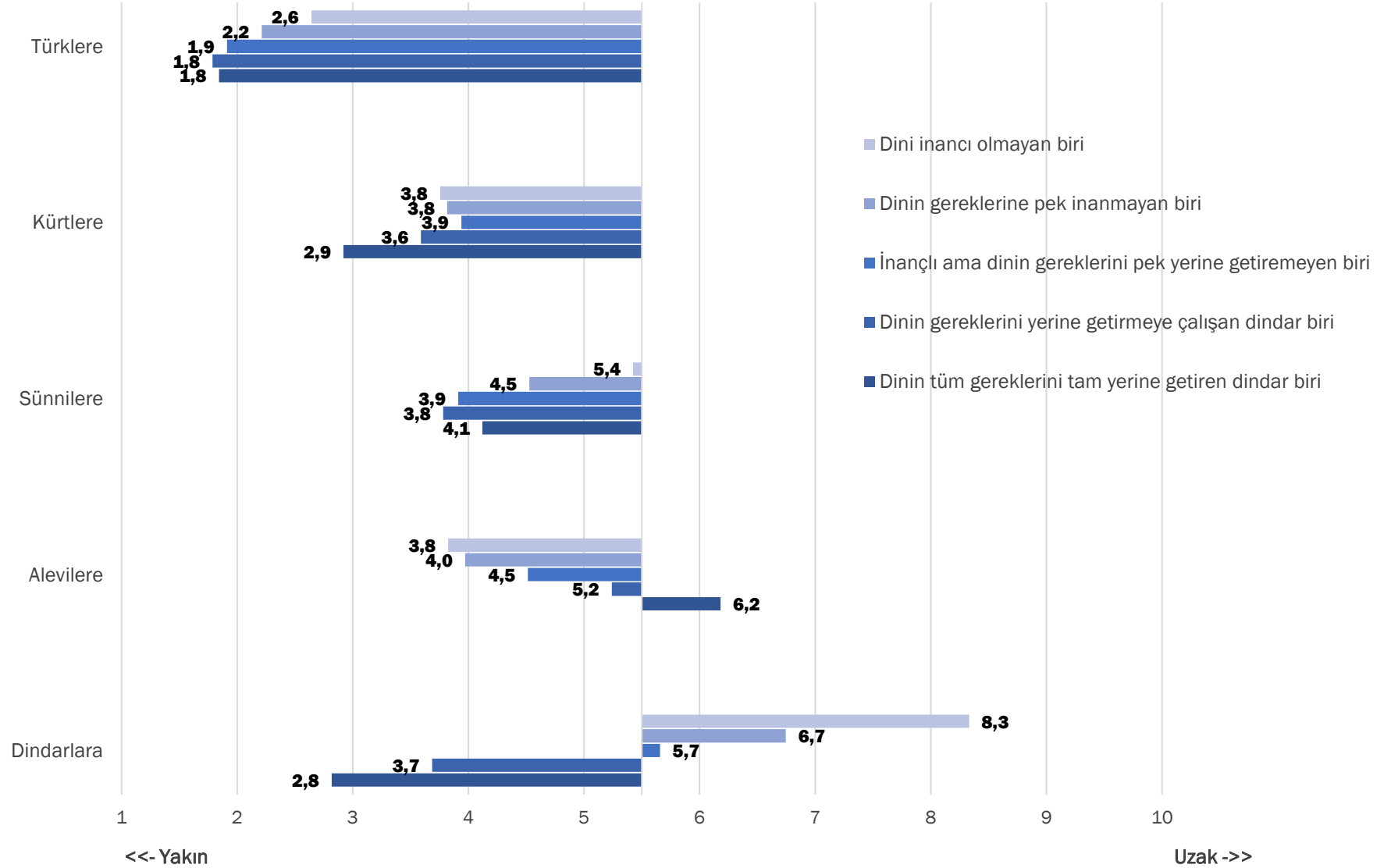

- Toplumsal mesafeler konusunda kadın ve erkeklerin farklı mesafelendiği ve ayrıştığı iki toplumsal küme karşımıza çıkıyor.
- Ukraynalı göçmenlere karşı kadınların mesafe skoru 7'iken, erkeklerin mesafe skoru 6,2.
- LGBTİ+'lara karşı olan mesafelenmede kadınlar erkeklere göre kendilerini 1 puan daha yakın hissediyor.

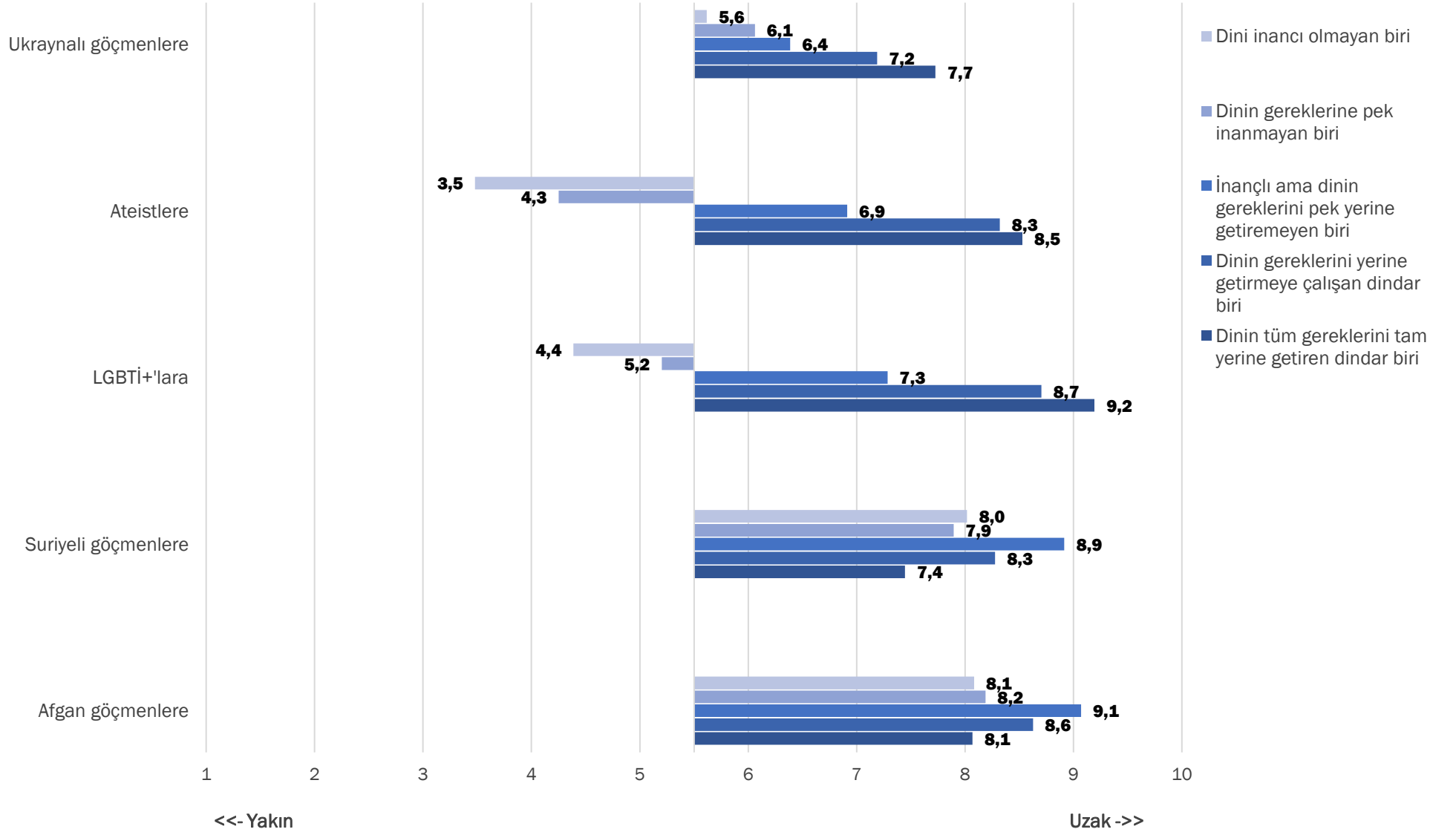

- Kürtlerin Türklere olan mesafe skoru 2,9'iken, Türklerin Kürtlere olan mesafesi 4,2 olarak, ortaya yakın bir şekilde ölçülüyor.
- Kürtler Suriyeli ve Afgan göçmenlere Türklere göre 1 puan daha yakın hissediyorken, Ukraynalı göçmenlere daha uzak bir mesafede kalıyor.
- Türkler ateistlere ve LGBTİ+lara Kürtlere kıyasla daha yakın hissediyor.

Mesafe

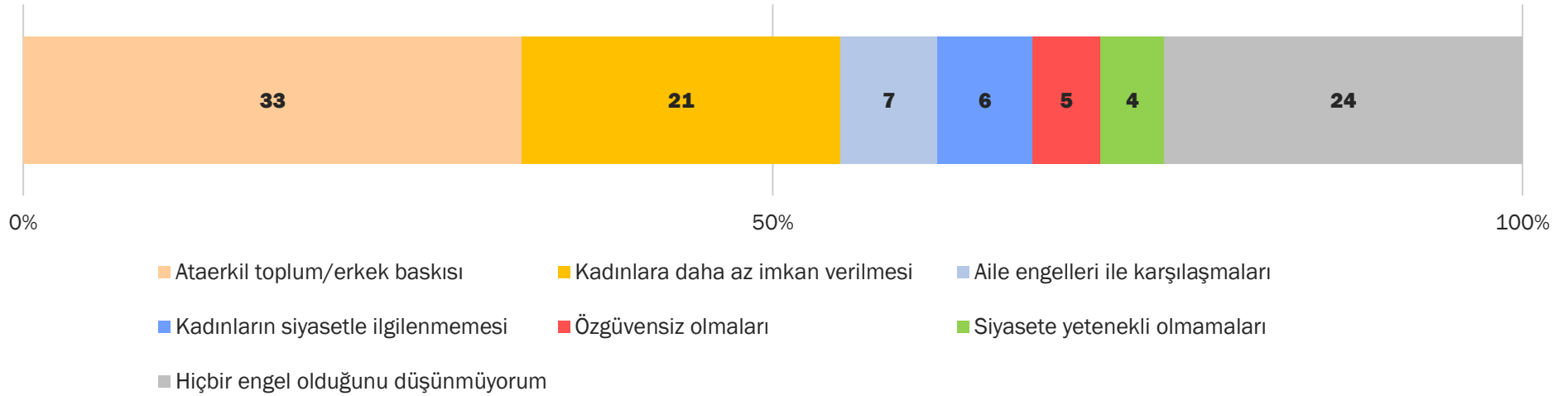
Mesafe

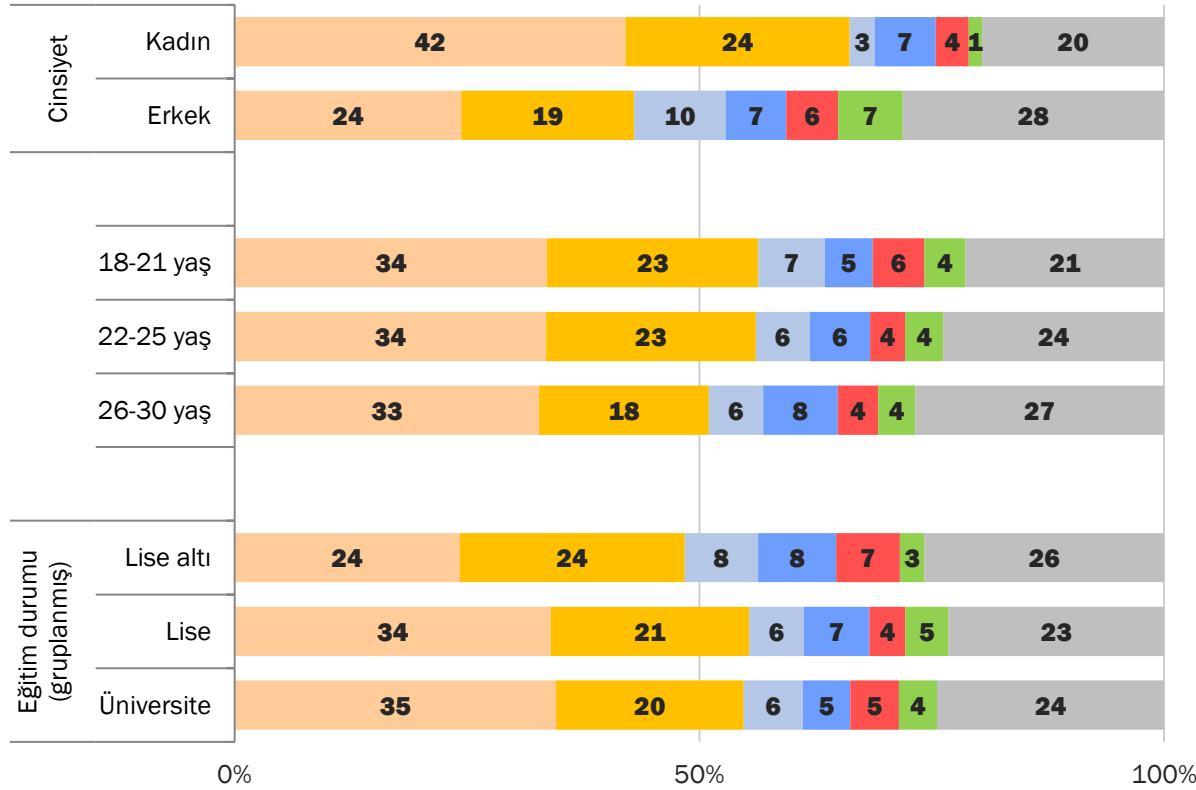
Siyasette Kadın ve Aday Profilleri

Kadınların siyasete katılımının önündeki en büyük engel nedir?

- Gençlerin yüzde 33'ü kadınların siyasete katılımının önündeki en büyük engelin ataerkil toplum düzeni olduğunu düşünüyor. Bu cevabı ataerkil düzenin ortaya çıkardığı bir sonuç olan kadınlara daha az imkan verilmesi cevabı takip ediyor. Gençlerin yarısından çoğunun bu konu hakkında ortak bir paydada buluşmuş olması dikkate değer bir konu.
- Her 5 kişiden 1'i kadınların siyasete katılımının önünde herhangi bir engel olmadığını söylüyor.
- Kadınların siyasete yeteneğinin olmadığını düşünenlerin oranı ise yüzde 4.

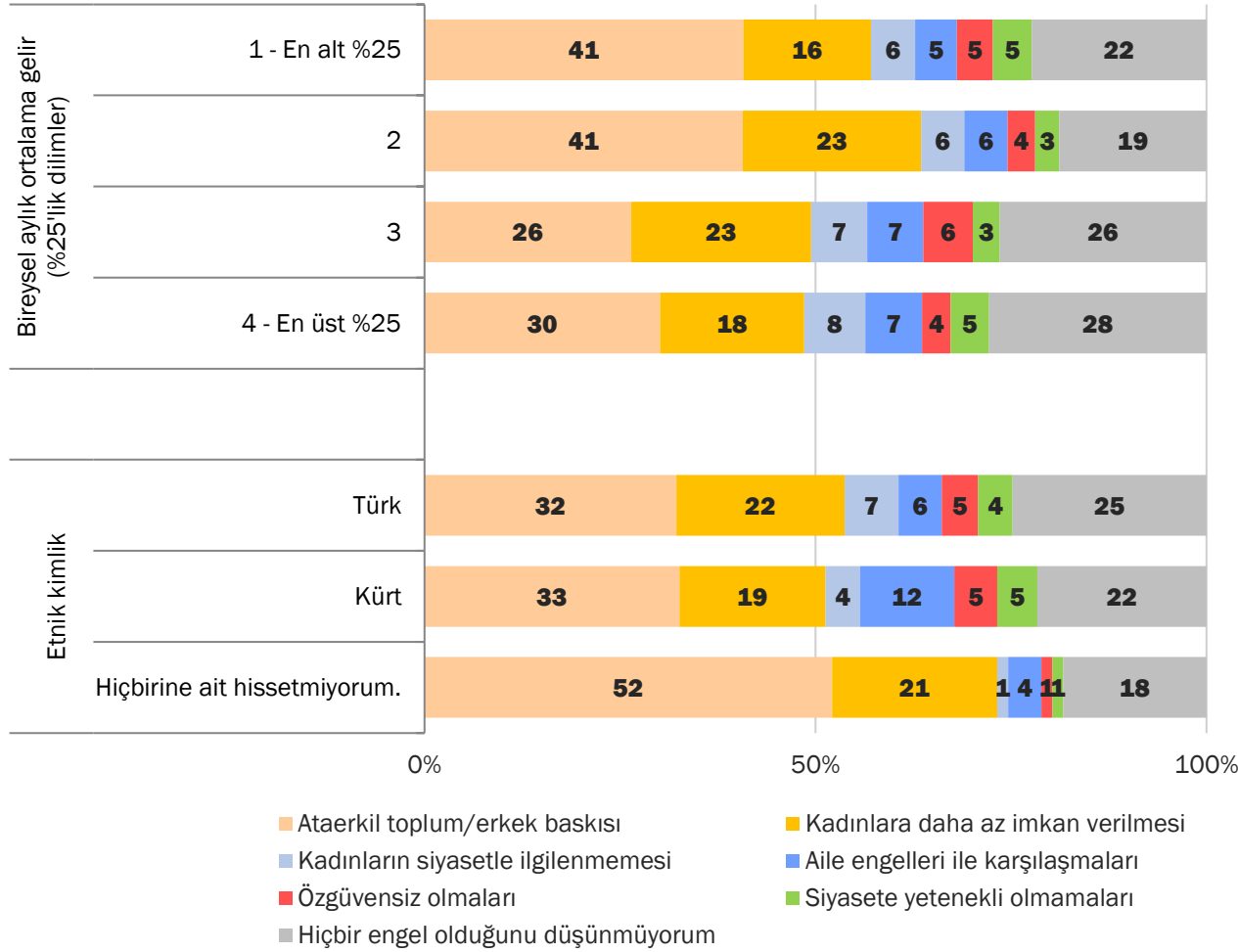
Kadınların siyasete katılımının önündeki en büyük engel nedir?

- Ataerkil toplum/erkek baskısı
- Kadınlara daha az imkan verilmesi
- Kadınların siyasetle ilgilenmemesi
- Aile engelleri ile karşılaşmaları
- Özgüvensiz olmaları
- Siyasete yetenekli olmamaları
- Hiçbir engel olduğunu düşünmüyorum

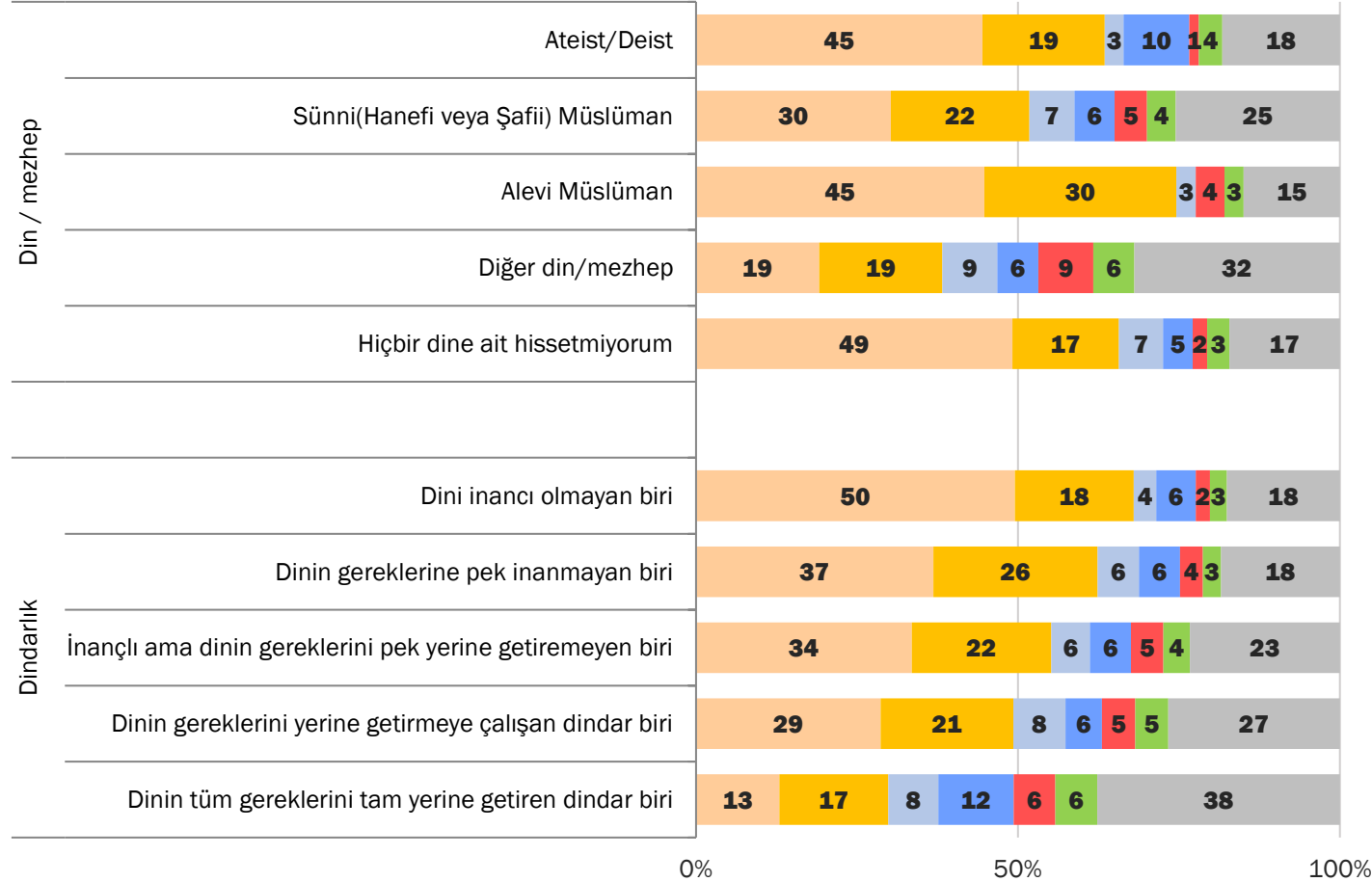
- Bu soruya gelen yanıtlar cinsiyete bağlı olarak çok farklılaşıyor. Kadınların yüzde 42'si siyasete katılımları önündeki en büyük engel olarak ataerkil toplum düzenine işaret ediyor. Erkeklerin yüzde 7'si kadınların siyasete yeteneği olmadığını düşünürken bu oran kadınlarda yüzde 1'in altında kalıyor.
- Yaş arttıkça kadınların siyasete katılımının önünde hiçbir engel olmadığını düşünenlerin oranı artıyor. Bu bize 18-21 yaş aralığındaki gençlerin toplumsal cinsiyet farkındalığının daha yüksek olduğunu ve yaş arttıkça bu farkındalığın azaldığını gösteriyor.
- Eğitim seviyesi arttıkça bu sorunu ataerkil toplumsal düzene bağlayanların oranı da artıyor.

Kadınların siyasete katılımının önündeki en büyük engel nedir?

- Bu soruya gelen yanıtlar cinsiyete bağlı olarak çok farklılaşıyor. Kadınların yüzde 42'si siyasete katılımları önündeki en büyük engel olarak ataerkil toplum düzenine işaret ediyor. Erkeklerin yüzde 7'si kadınların siyasete yeteneği olmadığını düşünürken bu oran kadınlarda yüzde 1'in altında kalıyor.
- Yaş arttıkça kadınların siyasete katılımının önünde hiçbir engel olmadığını düşünenlerin oranı artıyor. Bu bize 18-21 yaş aralığındaki gençlerin toplumsal cinsiyet farkındalığının daha yüksek olduğunu ve yaş arttıkça bu farkındalığın azaldığını gösteriyor.
- Eğitim seviyesi arttıkça bu sorunu ataerkil toplumsal düzene bağlayanların oranı da artıyor.

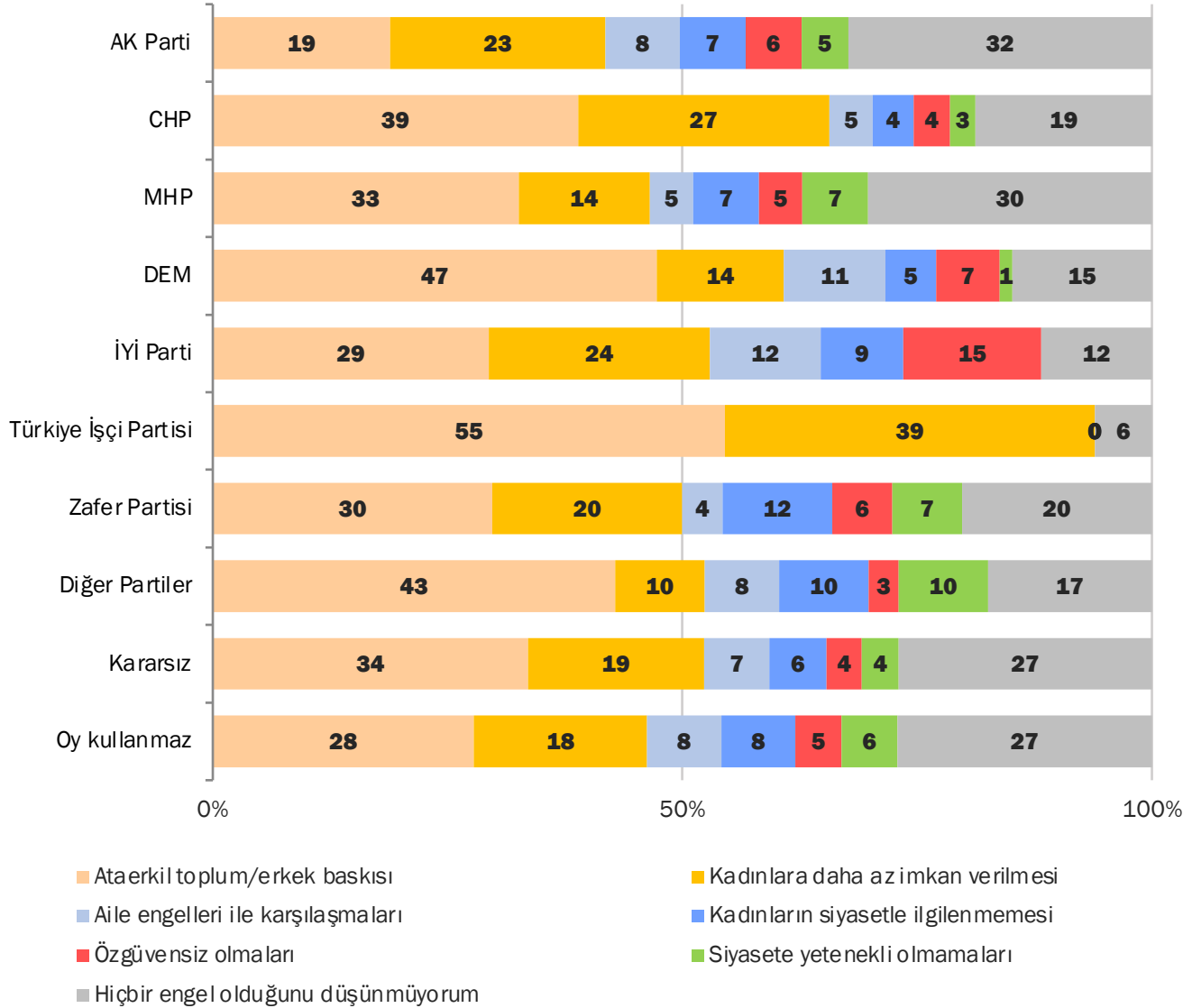
Kadınların siyasete katılımının önündeki en büyük engel nedir?

- Ataerkil toplum/erkek baskısı
- Kadınlara daha az imkan verilmesi
- Aile engelleri ile karşılaşmaları
- Kadınların siyasetle ilgilenmemesi
- Özgüvensiz olmaları
- Siyasete yetenekli olmamaları
- Hiçbir engel olduğunu düşünmüyorum

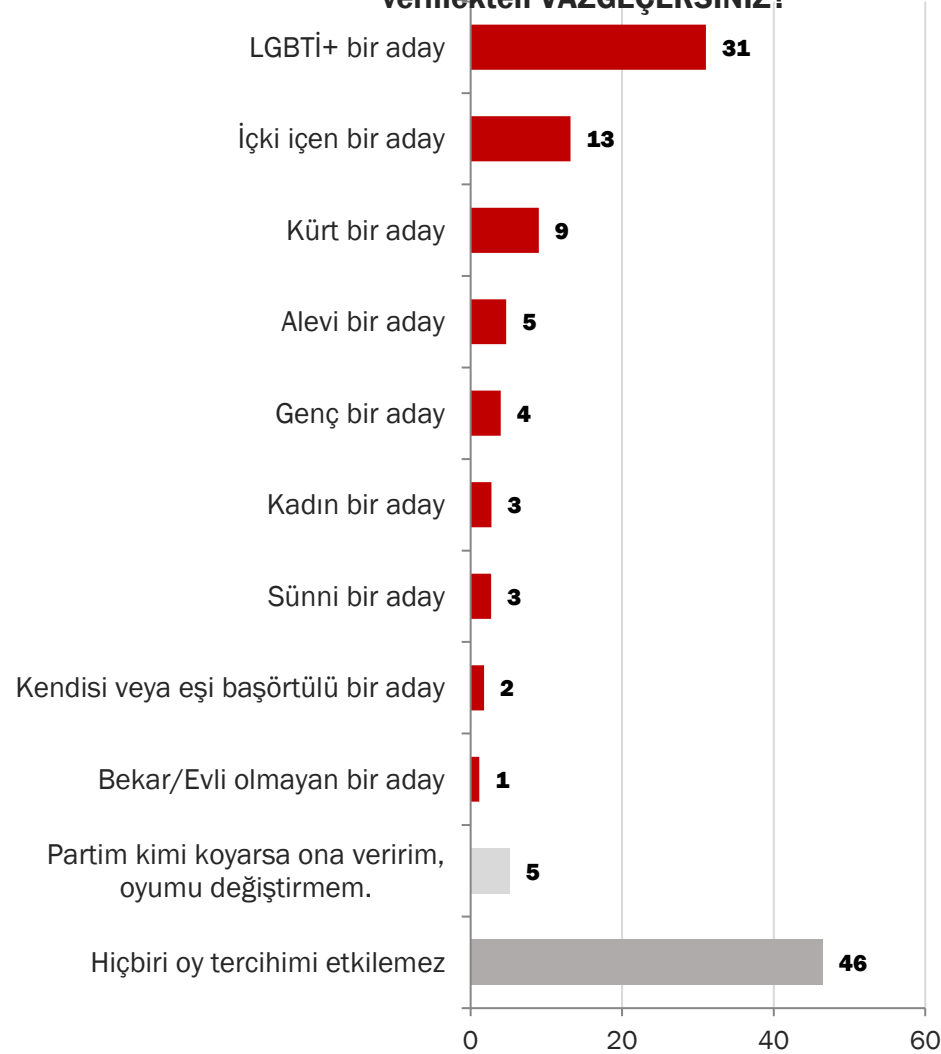
- İnanç seviyesi arttıkça bu sorunun kadınlarla ilişkilendirilme oranı da artıyor. Dini inancı olmayan gençler arasında kadınların siyasetin içinde olmasına en büyük engel ataerkil düzen diyenlerin oranı 50'iken, bu oran dinin tüm gereklerini tam yerine getirenlerde yüzde 13 olarak ölçülüyor. Kadınların siyasetle ilgili ilgilenmediğini ve kadınların siyasete yeteneğinin olmadığını düşünenlerin oranı da dinin tüm gereklerini tam yerine getirenlerde diğer gruplara kıyasla daha fazla.

Kadınların siyasete katılımının önündeki en büyük engel nedir?

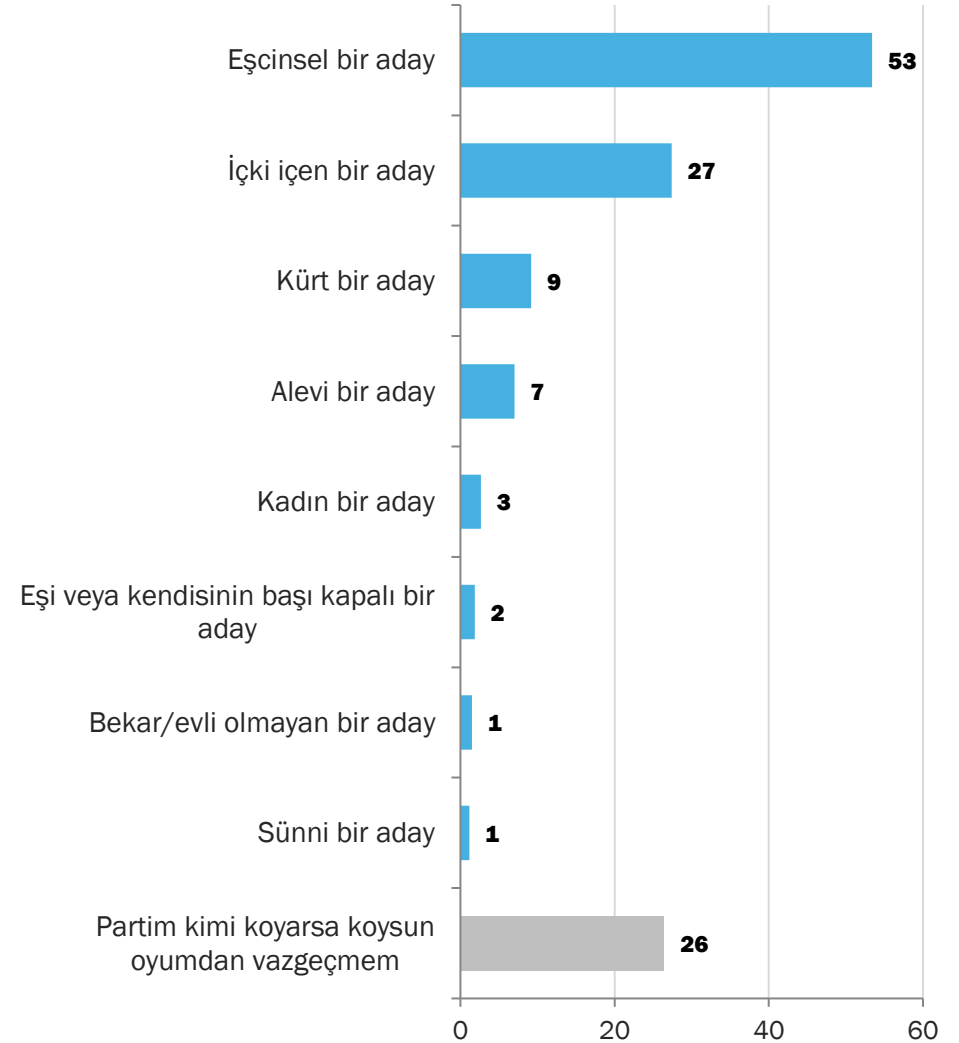

- Bu soruya gelen yanıtları oy tercihlerine göre incelediğimizde AK Parti ve MHP seçmenlerinin bir engel olmadığını söyleme oranlarının diğer partilere göre daha yüksek olduğu görülüyor.
- Muhalefet blokunda bu sorunun kadınlarla değil toplumsal meselelerle ilişkilendirilme oranı daha yüksek. Türkiye İşçi Partisi seçmenlerinin yüzde 55'i, DEM Parti seçmenlerinin yüzde 47'si kadınların önündeki en büyük engelin ataerkil toplum düzeni olduğunu düşünüyor.

Desteklediğiniz parti belediye başkanlığı için bu sayacağım profillerden aday koyarsa hangisi veya hangileri yüzünden desteklediğiniz partiye oy vermekten VAZGEÇERSİNİZ?

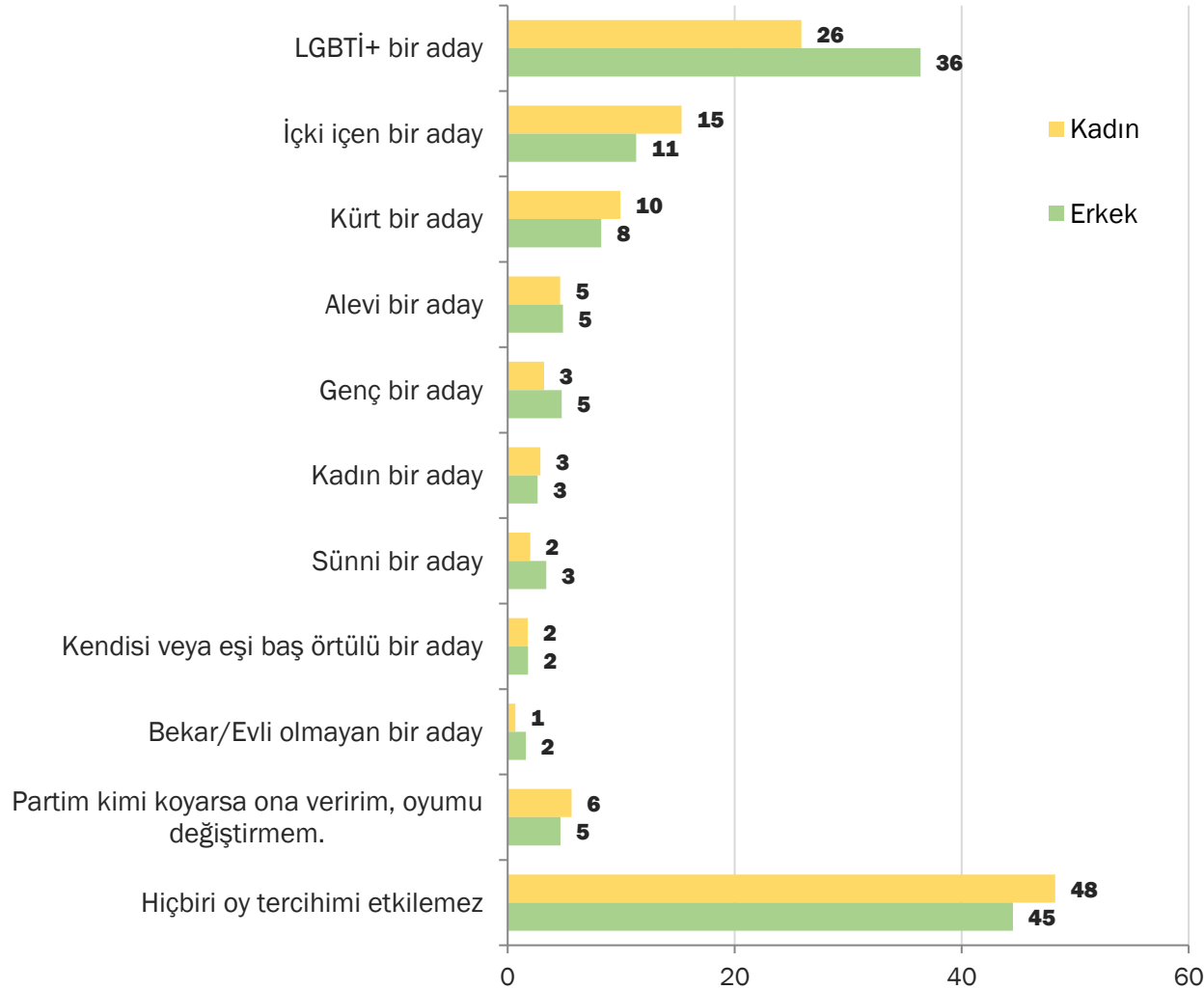

Partiniz sizin oy bölgenizden hangisini ilk sıradan aday koyarsa oy vermekten vazgeçersiniz? (Nisan'22 TR)

- Gençlerin yüzde 46'sı bu soruda hiçbiri oy tercihimizi etkilemez yanıtını verdi. Buradan anlıyoruz ki gençlerin önemli bir kısmı oy vereceği kişinin cinsiyeti, ırkı, dini/mezhebi ya da cinsel yönelimi ile ilgilenmiyor. Toplumda gözlenen artan kutuplaşmanın gençler arasında daha makul bir düzeyde kaldığı söylenebilir. Gençler istihdam ve eğitim hayatının içinde olmaları nedeniyle daha çok insanla temasa geçiyor ve farklı profildeki insanlarla etkileşime geçme ihtimali daha yüksek bir grup.
- Burada öne çıkan öncelikli iki profil LGBTİ+lar ve ona en yakın yüzde ile içki içen bir aday. LGBTİ+ karşıtı yürütülen söylemlerin toplumda bir karşılığı olduğunu görüyoruz.
- Diğer profiller için söylenen yüzdelerin hepsi yüzde 10'un altında kalıyor.
- Nisan'22'de Türkiye temsiliyetli yaptığımız araştırmada sorulan benzer bir soruya verilen cevaplara baktığımızda da eşcinsel ve içki içen adaylar oy vermekten en fazla kaçınılacak iki profil olarak karşımıza çıkıyor.
- Nisan'22'de toplumun yüzde 53'ü eşcinsel bir adaya, yüzde 27'si içki içen bir adaya oy vermeyeceğini söylemiş. Gençler arasında da olumsuz anlamda ön plana çıkan iki profilin eşcinseller ve içki içen adaylar olsa da oranlara baktığımızda gençlerin toplumun geneline göre daha ılımlı ve demokrat bir anlayışa sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Desteklediğiniz parti belediye başkanlığı için bu sayacağım profillerden aday koyarsa hangisi veya hangileri yüzünden desteklediğiniz partiye oy vermekten VAZGEÇERSİNİZ?

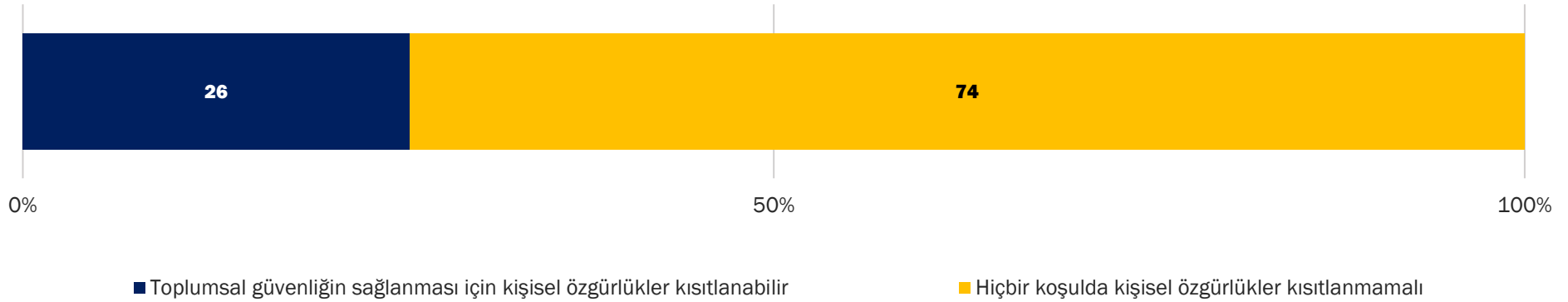

- Kadın seçmenler arasında hiçbiri oy tercihimizi etkilemez diyenlerin yüzdesi erkeklerden daha fazla. Kadın seçmenler içki içen ve Kürt bir adaya oy vermek konusunda erkeklere nazaran daha çekimser bir tavır sergiliyor.
- Kadınların genç ya da LGBTİ+ bir adaya oy vermek konusunda da erkeklere göre daha ılımlı bir tutuma sahip olduğunu görüyoruz.
- Tüm profillere bakışı değerlendirdiğimizde kadınların LGBTİ+ bir adaya yaklaşımı ile erkeklerin yaklaşımı arasında 10 puanlık bir fark oluşuyor, en büyük ayrışma da bu profilde.

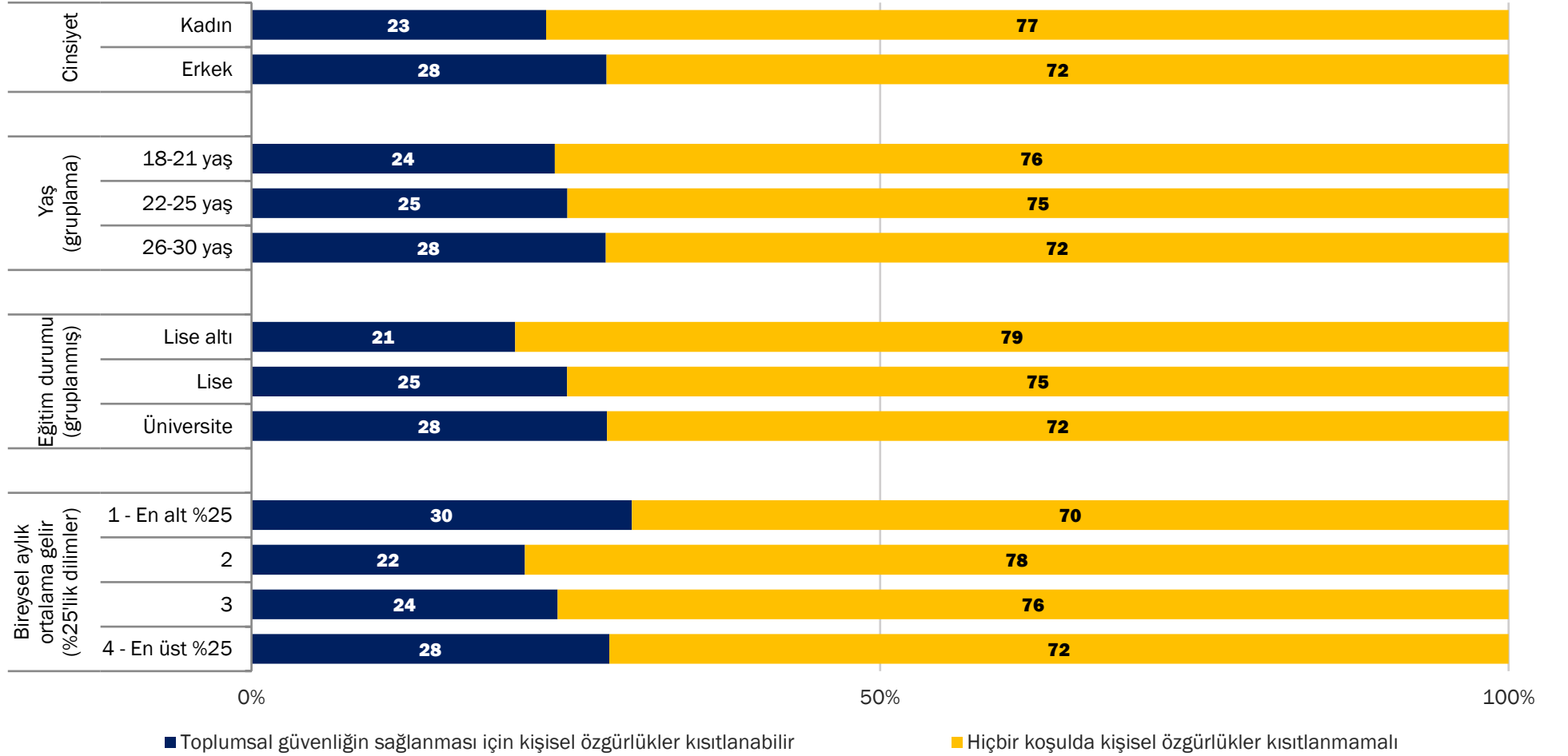
Yeni Anayasa Çalışmaları

Yeni anayasa çalışmaları için hangi görüşe daha yakınsınız?

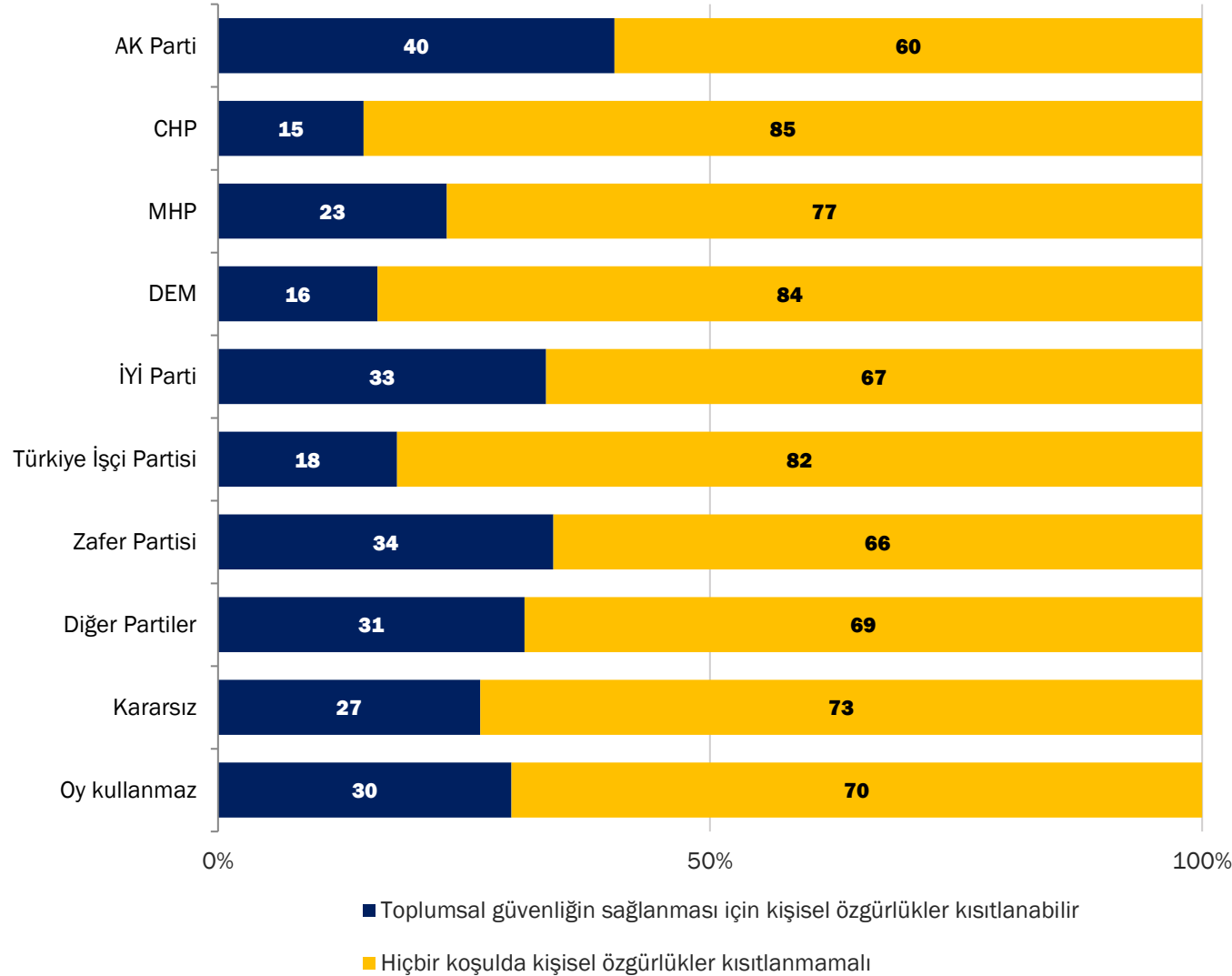
- Yeni anayasa çalışmaları hakkındaki görüşlere baktığımızda gençlerin 4'te 3'ü hiçbir koşulda özgürlüklerin kısıtlanmaması gerektiğini savunuyor. Geri kalanlar ise toplumsal güvenliğin sağlanması için kişisel özgürlüklerin kısıtlanabileceğini düşünüyor.
- Gençlerin kendilerini tanımladıkları siyasi sıfat ve kimliklere geri dönüp baktığımızda sadece yüzde 5'inin kendini liberal olarak tanımladığını hatırlıyoruz. Milliyetçilik kavramı ise yüzde 39 ile ikinci sırada yer alıp oldukça ön plana çıkıyordu. Buna rağmen gençlerin yüzde 74'ünün toplumsal güvenlik yerine özgürlüklere vurgu yapmasının bir sebebi toplumsal güvenliğin sağlanması için kısıtlanacak özgürlükler konusunda aktif hükümete karşı güven duymamaları ve bu kısıtlamaları suistimal edilebilir ve uygulanamaz olarak görmelerinden kaynaklı olabilir.

Yeni anayasa çalışmaları için hangi görüşe daha yakınsınız?

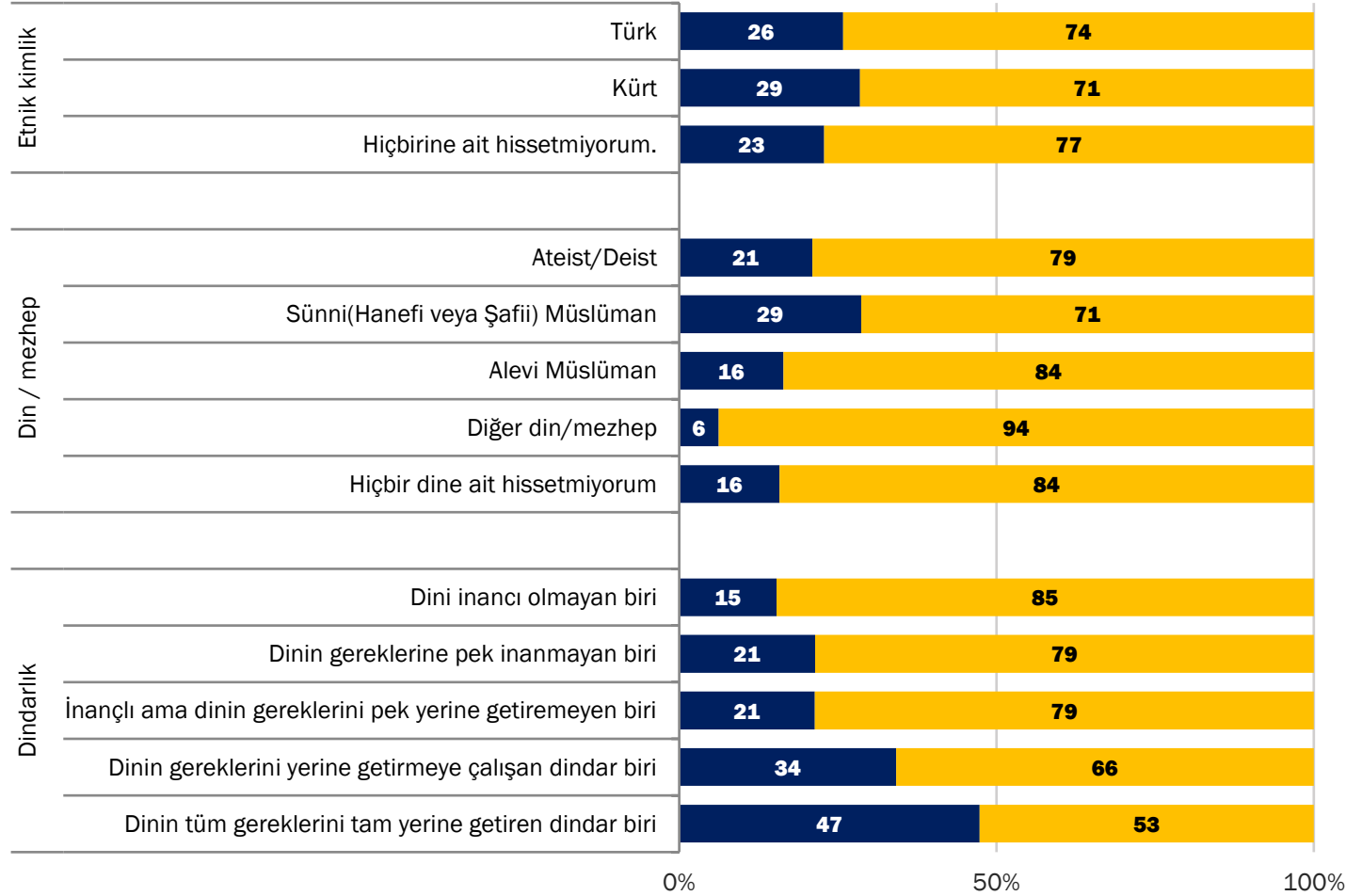
- Kişisel özgürlüklerin kısıtlanabilir olduğunu düşünen kadınların oranı erkeklere göre daha az. Kadınların yüzde 77'si, erkeklerin yüzde 72'si hiçbir şekilde kişisel özgürlüklerin kısıtlanamayacağını söylüyor. Bu durum kadınların özgürlüklerinin kısıtlanması konusunda daha çok endişe yaşıyor olmasıyla açıklanabilir.
- Yaş arttıkça kişisel özgürlüklerin kısıtlanabilir olduğunu düşünenlerin oranı da artıyor. 18-22 yaş grubundaki gençler konuya daha özgürlükçü, hayatlarına müdahale edileceği noktasından bakıyor olabilir.
- Eğitim seviyesi arttıkça kişisel özgürlükler kısıtlanabilir diyenlerin oranı artıyor. Kişisel özgürlüklerin kısıtlanabilir olduğunu düşünenler sırasıyla lise altı yüzde 21, lise 25, üniversite yüzde 28 olarak ölçülüyor. Bu artışın nedenlerinden biri güvenlik kaygısı olabilir. Sosyal medyada her gün çeşitli suçlara tanık olan kişiler canına ya da malına gelecek herhangi bir zararın, kişisel özgürlüklerin kısıtlanmasıyla önüne geçilebileceğini düşünmesiyle bu seçeneğe yönelmiş olabilir.

Yeni anayasa çalışmaları için hangi görüşe daha yakınsınız?

- Yeni anayasa çalışmaları hakkında toplumsal güvenliğin sağlanması için kişisel özgürlüklerin kısıtlanabileceğini düşünme eğilimi en fazla olan seçmen kümesi AK Parti seçmeni gençler.
- AK Parti seçmeni gençlerin yüzde 40'ı bu fikre sahipken, onları yüzde 34 ile Zafer Partisi seçmenleri, yüzde 33 ile de İYİ Parti seçmenler takip ediyor. Bu partiler her ne kadar karşıt konumlansalar da sağcı politikaları ve söylemleri bu üç partiyi bu konuda birbirine yaklaştırmış durumda.
- Anayasa çalışmaları konusunda hiçbir koşulda özgürlüğün kısıtlanamayacağı fikrine en yakın üç seçmen kümesi sırasıyla: CHP seçmenleri (yüzde 85), DEM Parti seçmenleri (yüzde 84), TİP seçmenleri (yüzde 82).

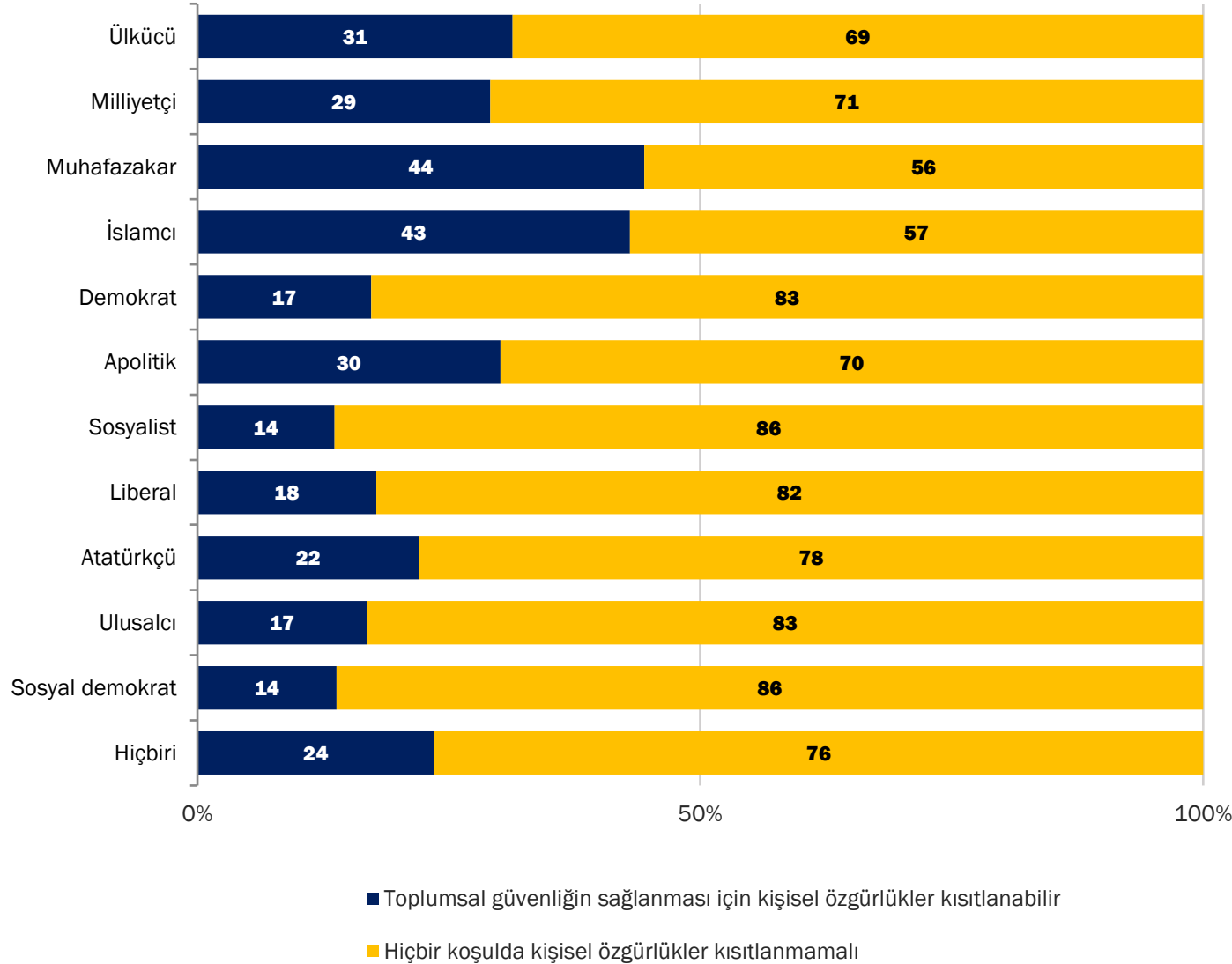
Yeni anayasa çalışmaları için hangi görüşe daha yakınsınız?

- Dindarlık arttıkça, anayasa ile özgürlüklerin kısıtlanabileceğini düşünenler de artıyor.
- Dini inancı olmayan gençlerin sadece yüzde 15'i toplumsal güvenliğin sağlanabilmesi için özgürlükler kısıtlanabilir derken, tam dindar gençlerin yüzde 47 gibi önemli bir bölümü bu şekilde düşünüyor.

■ Toplumsal güvenliğin sağlanması için kişisel özgürlükler kısıtlanabilir ■ Hiçbir koşulda kişisel özgürlükler kısıtlanmamalı

Yeni anayasa çalışmaları için hangi görüşe daha yakınsınız?

- Kendini muhafazakar ve İslamcı olarak tanımlayan gençler anayasa ile özgürlüklerin kısıtlanabileceği fikrine en yakın iki küme. Kendisini muhafazakar olarak tanımlayan gençlerin yüzde 44'ü, İslamcı olarak tanımlayan gençlerin ise yüzde 43'ü toplumsal güvenlik için kişisel özgürlüklerin kısıtlanabileceğini söylüyor.
- Bu fikre en karşı olanlar ise sosyalistler ve sosyal demokratlar. Her iki kümede de bu fikre sahip olanların oranı sadece yüzde 14.

- Gençlerin yeni anayasa çalışmalarına dair yaklaşımını anlamak için “Toplumsal güvenliğin sağlanması için kişisel özgürlükler kısıtlanabilir” ve “Hiçbir koşulda kişisel özgürlükler kısıtlanmamalı” seçeneklerini sunup 2 yaklaşımdan birini tercih etmelerini istediğimizde gençlerin dörtte üçünün özgürlükçü, dörtte birinin ise güvenlikçi yaklaşım tarafında olduğunu görüyoruz.
- Haziran’23 KONDA Barometresinde, tüm Türkiye örneğine ülke için hangisi daha önemli diye sorduğumuzda yüzde 25 ekonomik kalkınma, yüzde 42 güçlü devlet, yüzde 32 ise insana değer verilen bir toplum yanıtlarını vermişti. Alt kırılımlarda farklılıklar oluşsa da gençler ülkenin yönetimine dair toplumun geneline göre daha özgürlükçü bir tutumu benimsiyor.

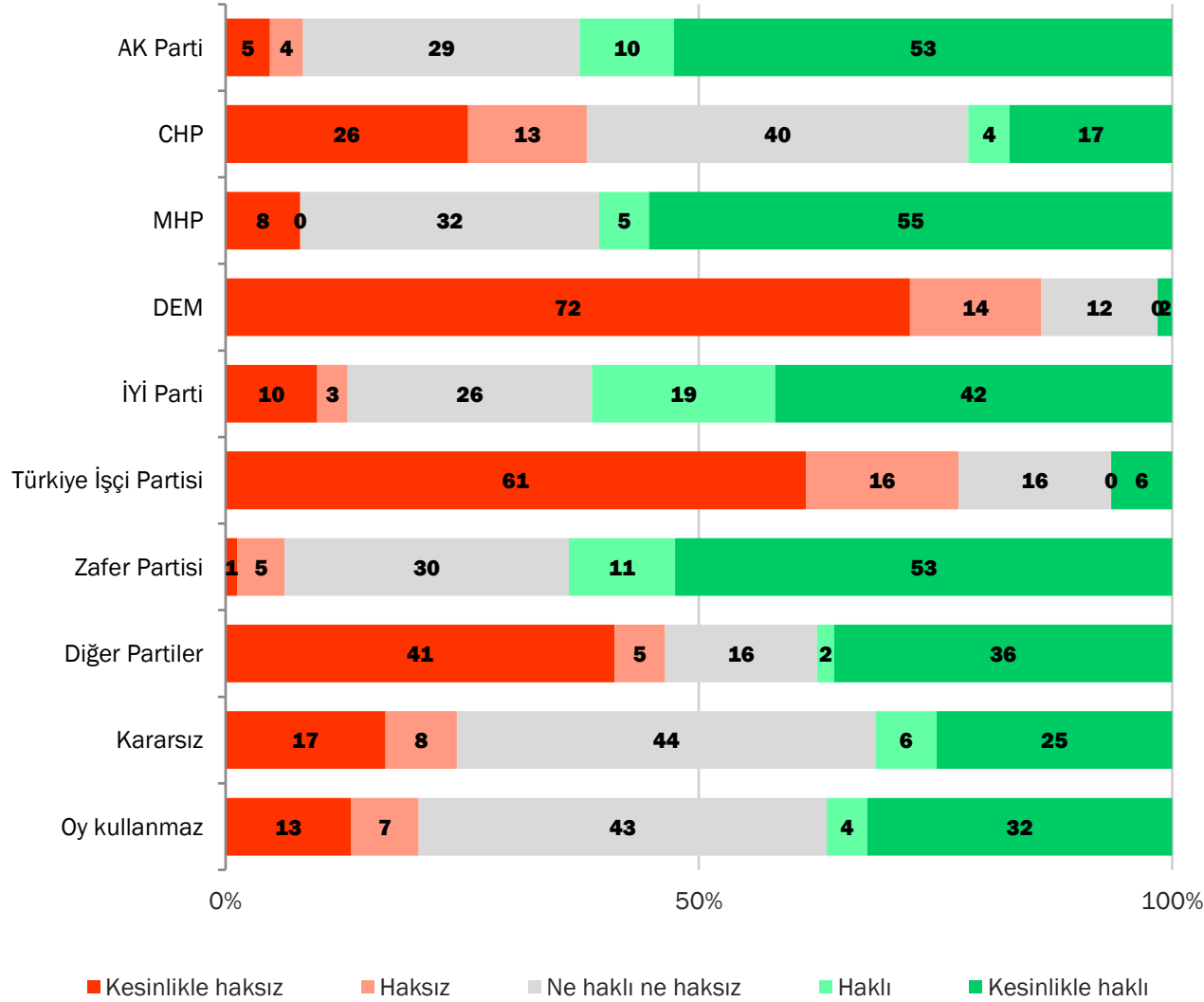
Siyasi Tutuklular

Osman Kavala'nın tutuklu kalmasını ne derece haklı buluyorsunuz?

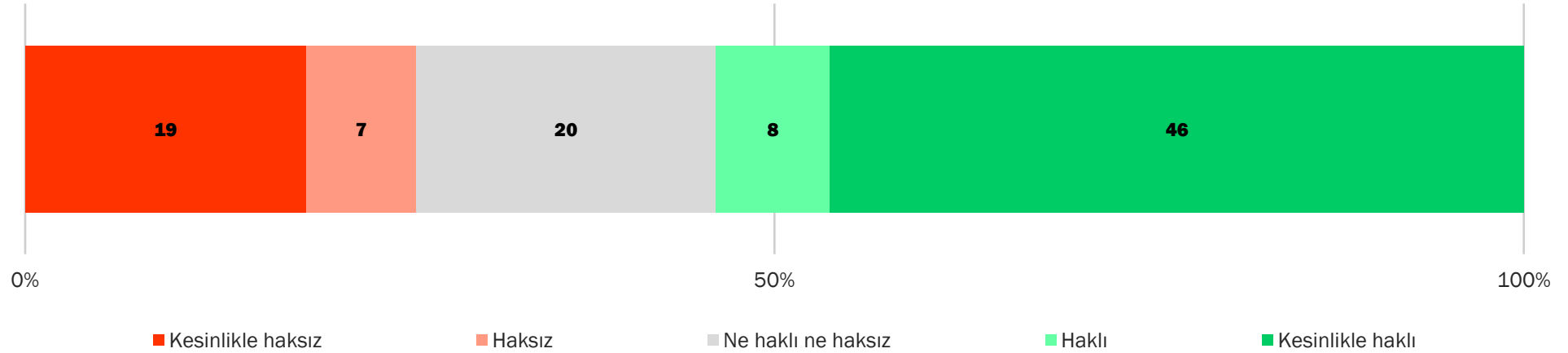
- Osman Kavala'nın tutukluluk kararı gençlerin yüzde 35'i tarafından destekleniyor. Gençlerin yüzde 37'si fikir belirtmezken yüzde 28'i kararın haksız olduğunu ifade ediyor. Konu hakkında fikri olmayan kişilerin bir kısmının Osman Kavala'yı tanımadığı söylenebilir. Osman Kavala hakkında Gezi Parkı eylemlerinin ardından eylemleri organize ve finanse ettiği suçuyla ağırlaştırılmış hapis cezası istendi. O dönemde 18 yaşında olan ve bu süreçlere tanık olan kişiler şu an 29 yaşında ve gençlik tarifimizde küçük bir grubu temsil ediyor.

Osman Kavala'nın tutuklu kalmasını ne derece haklı buluyorsunuz?

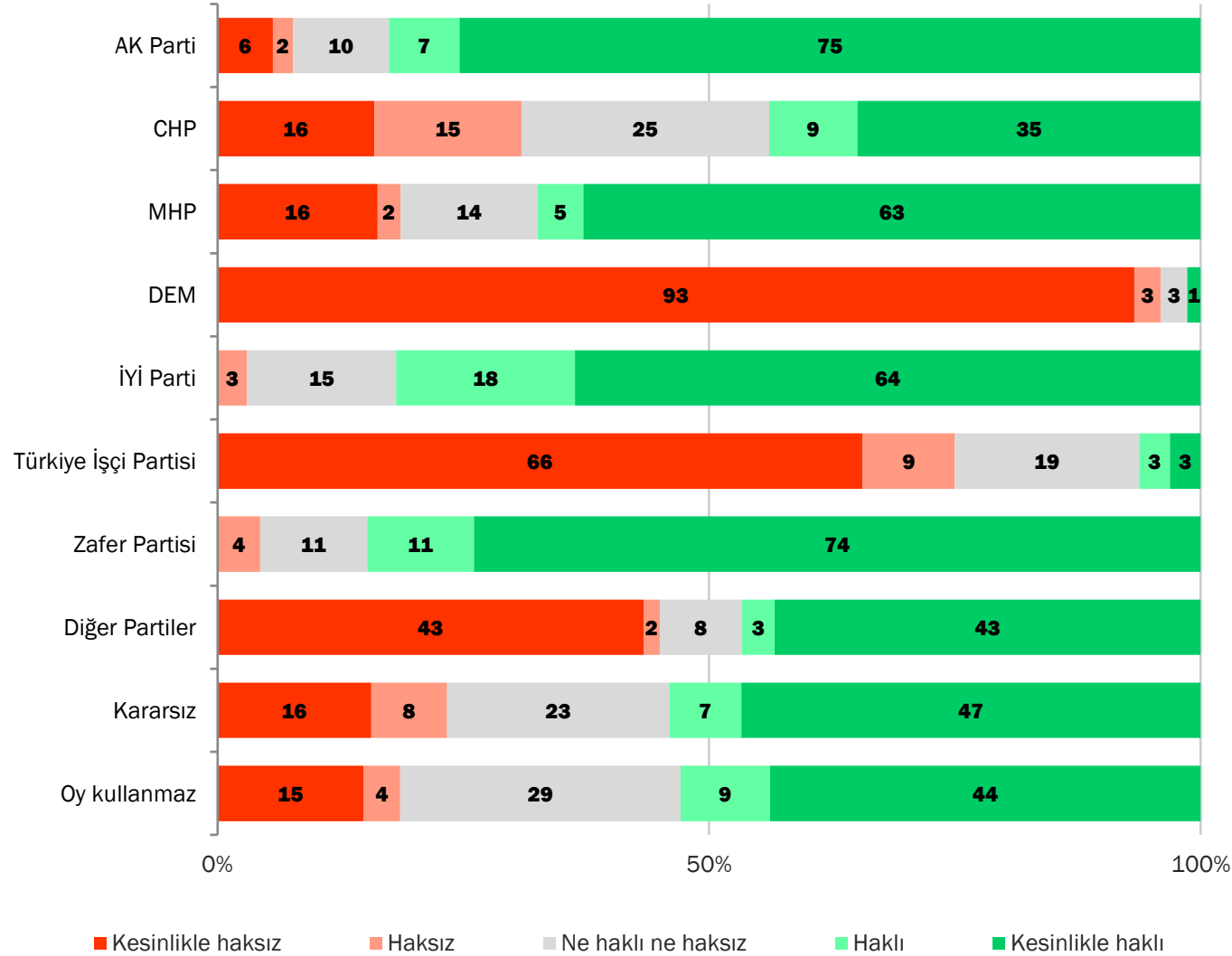
- Osman Kavala'nın tutukluluğu hakkındaki düşünceler oy tercihlerine göre bakıldığında farklılıklar gösteriyor.
- AK Parti, MHP, Zafer Partisi ve İYİ Parti seçmenleri arasında tutukluluk kararının doğru ve haklı olduğunu düşünenlerin oranı yanlış olduğunu düşünenlere göre daha fazla. Sırasıyla Osman Kavala'nın tutukluluk kararını haklı bulanların yüzdeleri şu şekilde; AK Parti yüzde 63, Zafer Partisi yüzde 63, İYİ Parti yüzde 61, MHP yüzde 60.
- Kararın haksız olduğunu söyleyenlerin oranı DEM Parti ve Türkiye İşçi Partisi seçmenleri arasında daha yüksek. DEM Parti seçmenlerinin yüzde 84'ü, Türkiye İşçi Partisi seçmenlerinin yüzde 77'si Osman Kavala'nın hapse olmaması gerektiğini savunuyor.

Selahattin Demirtaş'ın tutuklu kalmasını ne derece haklı buluyorsunuz?

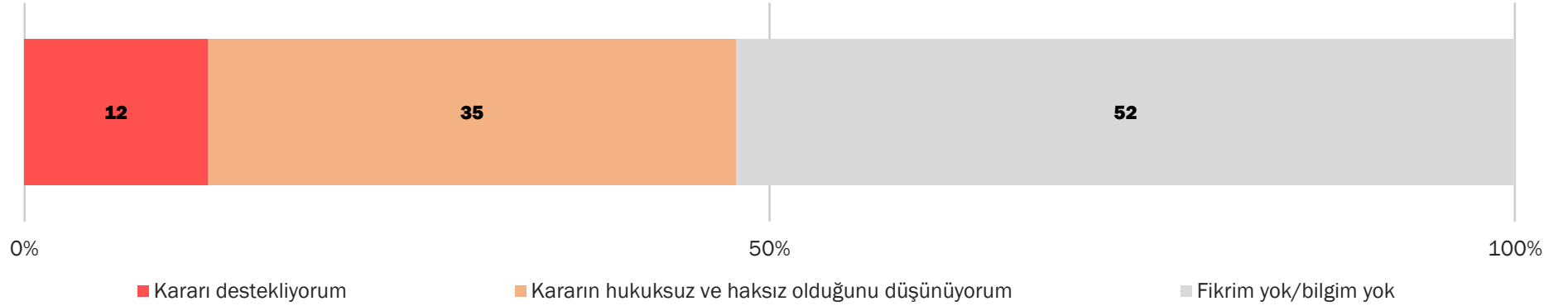
- 4 Kasım 2016'da HDP eş genel başkanı ve İstanbul milletvekili olan Selahattin Demirtaş Türkiye Anayasası'na göre "suç işlemek amacıyla örgüt kurmak ve terör örgütü üyesi olmak" suçlamalarıyla tutuklanmıştı. Tutukluluğu hala devam eden Demirtaş, Mayıs 2023'de aktif siyaseti bıraktığını açıkladı.
- Selahattin Demirtaş'ın tutukluluk kararını haklı bulanların oranı yüzde 56. Bu karar hakkında fikrim yok diyenler, Osman Kavala'nın tutukluluk kararı hakkında fikrim yok diyenlerden daha az. Bu durum Selahattin Demirtaş'ın tanınırlığının daha fazla olması ile ilişkili olabilir.
- Selahattin Demirtaş'ın hapsede olmasını haksız ve yanlış bulanların oranı ise yüzde 26 olarak ölçülüyor.

Selahattin Demirtaş'ın tutuklu kalmasını ne derece haklı buluyorsunuz?

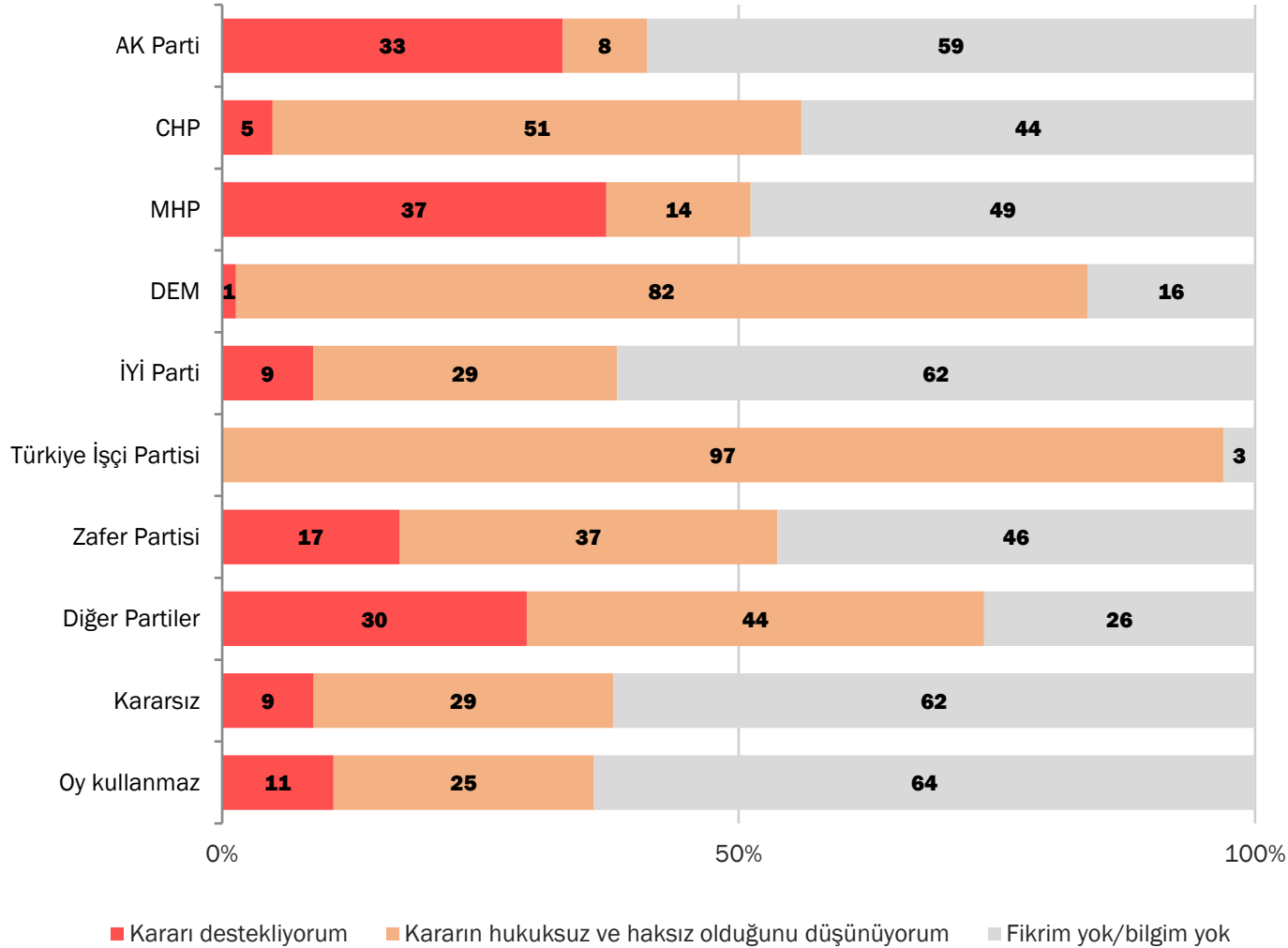
- Sadece DEM Parti ve Türkiye İşçi Partisi seçmenleri arasında Selahattin Demirtaş'ın tutukluluk kararını haksız bulanların oranı daha yüksek.
- Tutukluluk kararını en fazla destekleyenler sırasıyla, İYİ Parti yüzde 92, AK Parti yüzde 82, MHP yüzde 68.

TİP Milletvekili Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşürülmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Can Atalay'ın 2023 Türkiye genel seçimlerine Türkiye İşçi Partisi'nden Hatay milletvekili adayı olarak katıldığını ve seçildiğini biliyoruz. Yargıtay 3. Dairesi'nin kararı ile 30 Ocak 2024'te Can Atalay'ın Milletvekilliği düşürüldü. Muhalefet blokundaki parti başkan ve milletvekilleri alınan bu karara, hukuki olmadığı gerekçesiyle, tepkiler gösterdi. Gençlerin de yüzde 35'i bu kararın hukuksuz ve haksız olduğunu düşünüyor.
- Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşürülmesi kararıyla ilgili gençlerin yüzde 52'si fikri ya da bilgisi olmadığını söylüyor. Katılımcıların yarısının bu konu hakkında fikrinin ya da bilgisinin olmaması muhalefet partilerinin bu olay hakkındaki tepkilerinin yetersiz kalması ve olayın gündeme taşınamaması ile açıklanabilir.
- Gençler içinde bu kararı destekleyenlerin oranı da yüzde 12 olarak ölçülüyor.

TİP Milletvekili Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşürülmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

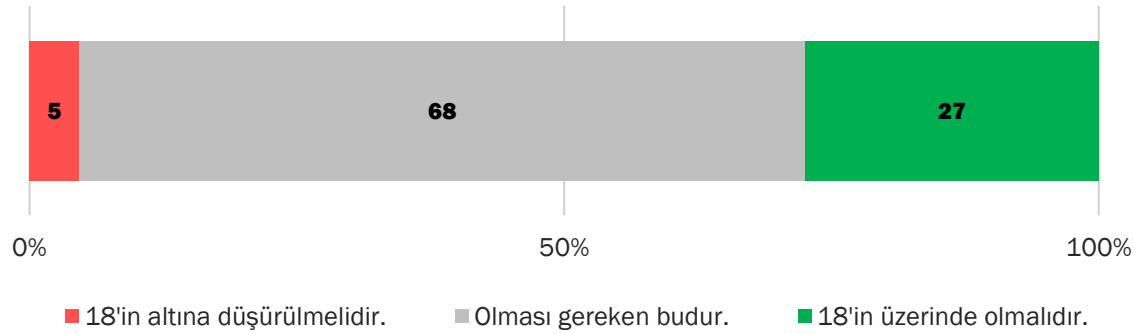

- AK Parti, ve MHP seçmenleri arasında kararı destekleyenlerin oranı, kararın haksız ve hukuksuz olduğunu düşünenlerin oranından daha yüksek. MHP'de yüzde 37, AK Parti seçmenleri arasında yüzde 33 kararın doğru olduğunu düşünüyor.
- AK Parti ve MHP harici diğer partilerde kararı hukuksuz ve haksız bulanların yüzdesi çok daha fazla. Bu karara en fazla tepki gösteren partiler yüzde 97 Türkiye İşçi Partisi ve yüzde 82 oranla DEM Parti.
- CHP'li seçmenleri arasında kararın hukuksuz olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 51. DEM ve Türkiye İşçi Partisi'ne kıyasla CHP içinde fikri ya da bilgisi olmayanların oranı çok daha fazla.
- Zafer Partisi seçmenleri arasında kararı hukuksuz bulduğunu söyleyenlerin oranı yüzde 37. Ümit Özdağ'ın kararın hukuksuzluğu ve yargıtayın suç işlediği yönündeki söylemlerinin seçmenlerini etkilediği söylenebilir.

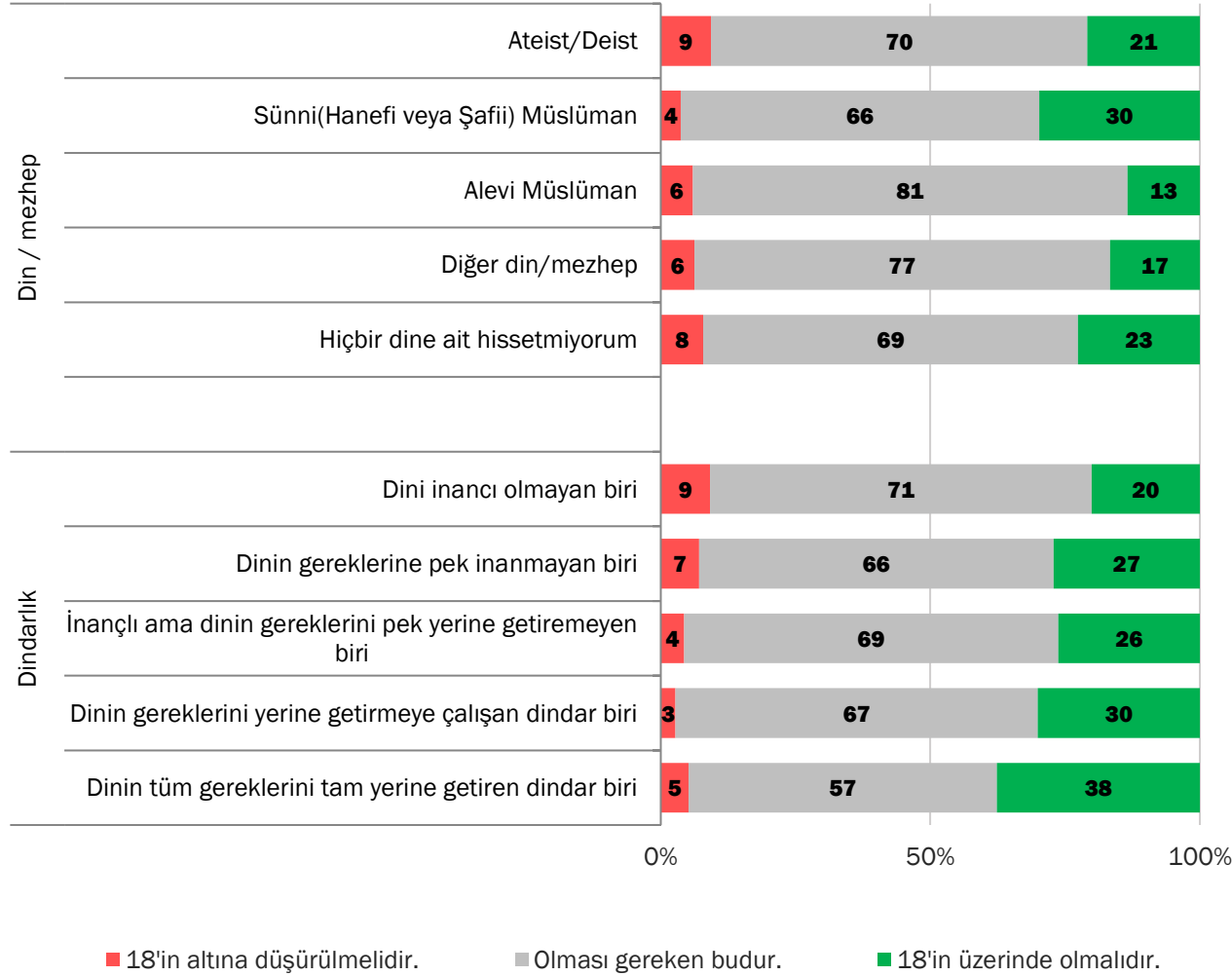
Güncel Siyaset

Mevcut seçmen yaşının 18 olması hakkında ne düşünüyorsunuz?

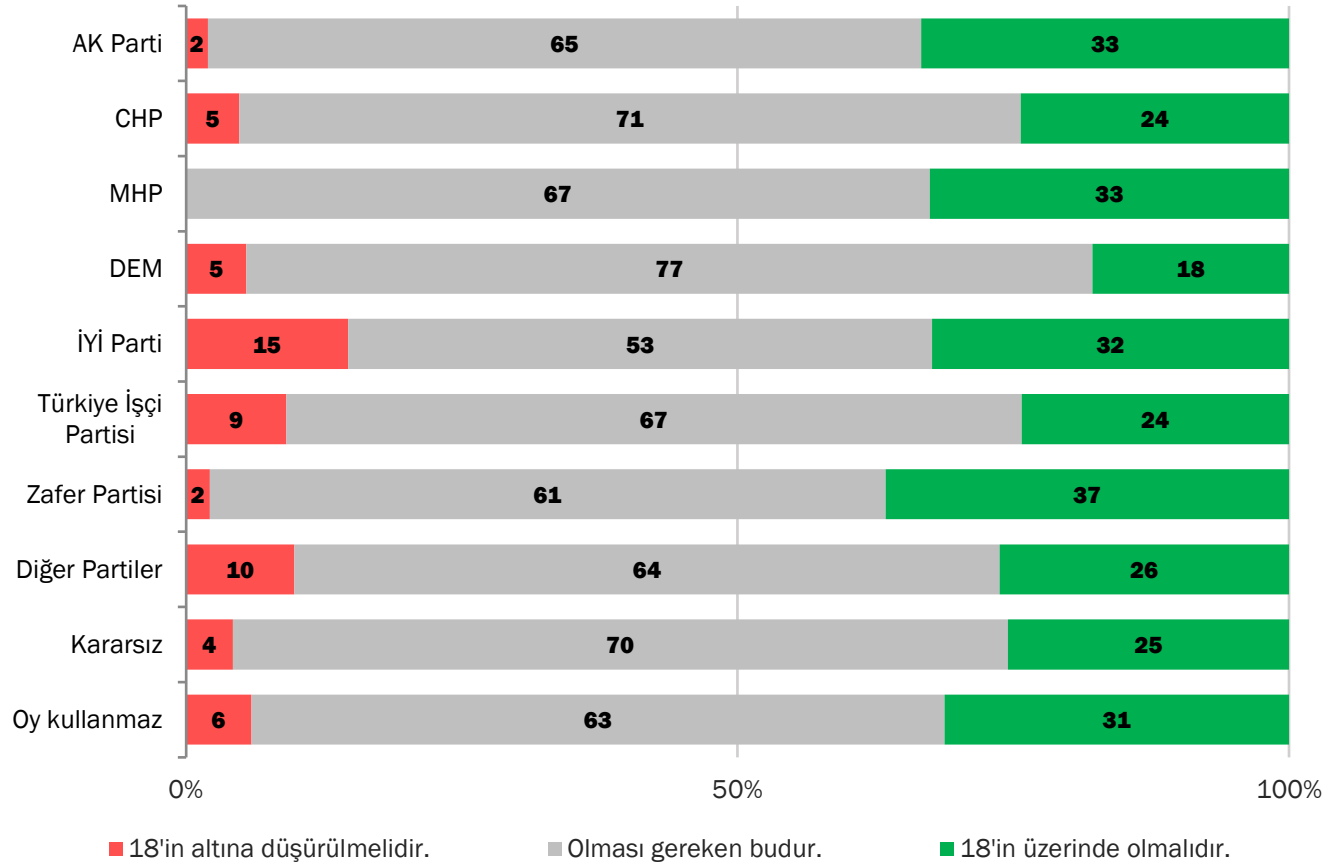
- Seçme yaşı Cumhuriyet tarihinde pek çok kez değiştirildi. Örneğin 1924 Anayasası ile bu yaş 18'e indirilmişken sonraki anayasalarda seçmen yaşı yükseltildi. Mevcut seçmen yaşının en son 18'e indirilmesi ise 1995 yılını buluyor. Bir başka deyişle 29 yıldır seçmen yaşı 18.
- Gençlerin yüzde 68 gibi büyük bir kısmı seçmen yaşının 18 olması doğru bulurken, yüzde 27'si seçmen yaşının yükseltilmesi gerektiğini, yüzde 5'i ise düşürülmesi gerektiğini düşünüyor.

Mevcut seçmen yaşının 18 olması hakkında ne düşünüyorsunuz?

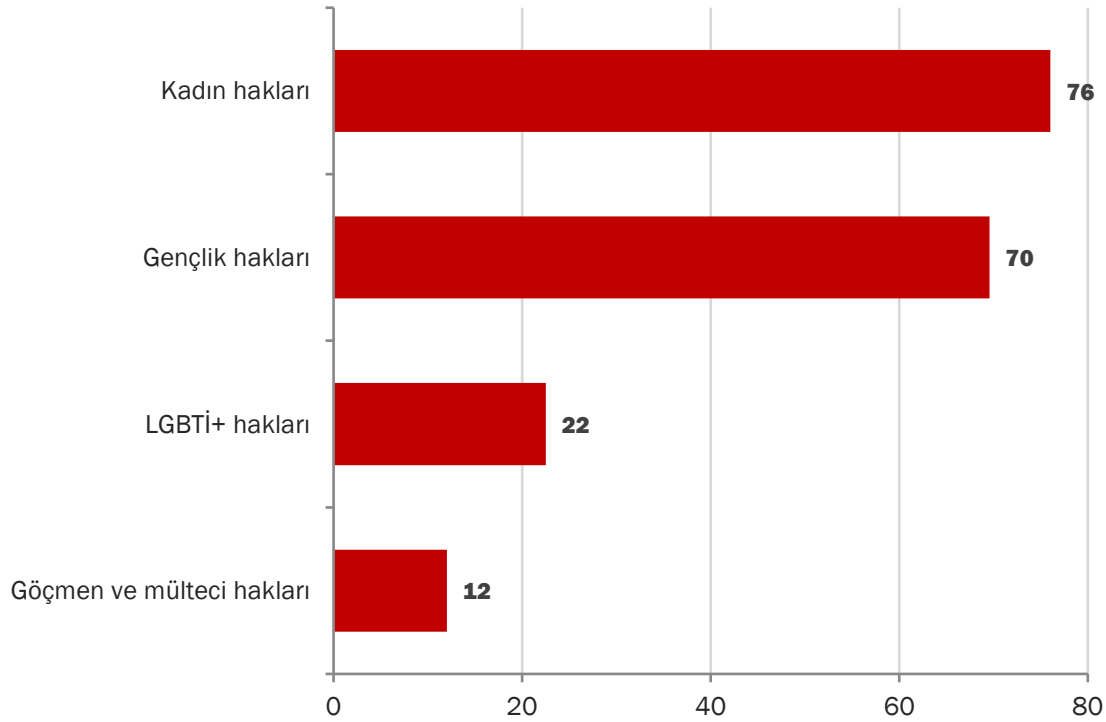
- Dindarlık seviyesi arttıkça seçmen yaşının yükseltilmesi gerektiğini düşünenler de artıyor.
- Dini inancı olmayanlar gençlerin yüzde 20'si bu şekilde düşünürken, tam dindar gençlerin yüzde 38'i bu fikre sahip.
- Sünni Müslümanların yüzde 30'u seçmen yaşı yükselmeli derken, Alevi Müslümanlar arasında bu oran sadece yüzde 13.
- Dindarların ve Sünnilerin yaklaşımında, İslam dininde yaşlıların ehil olmasına yapılan vurguyla bir ilgisi olabilir.

Mevcut seçmen yaşının 18 olması hakkında ne düşünüyorsunuz?

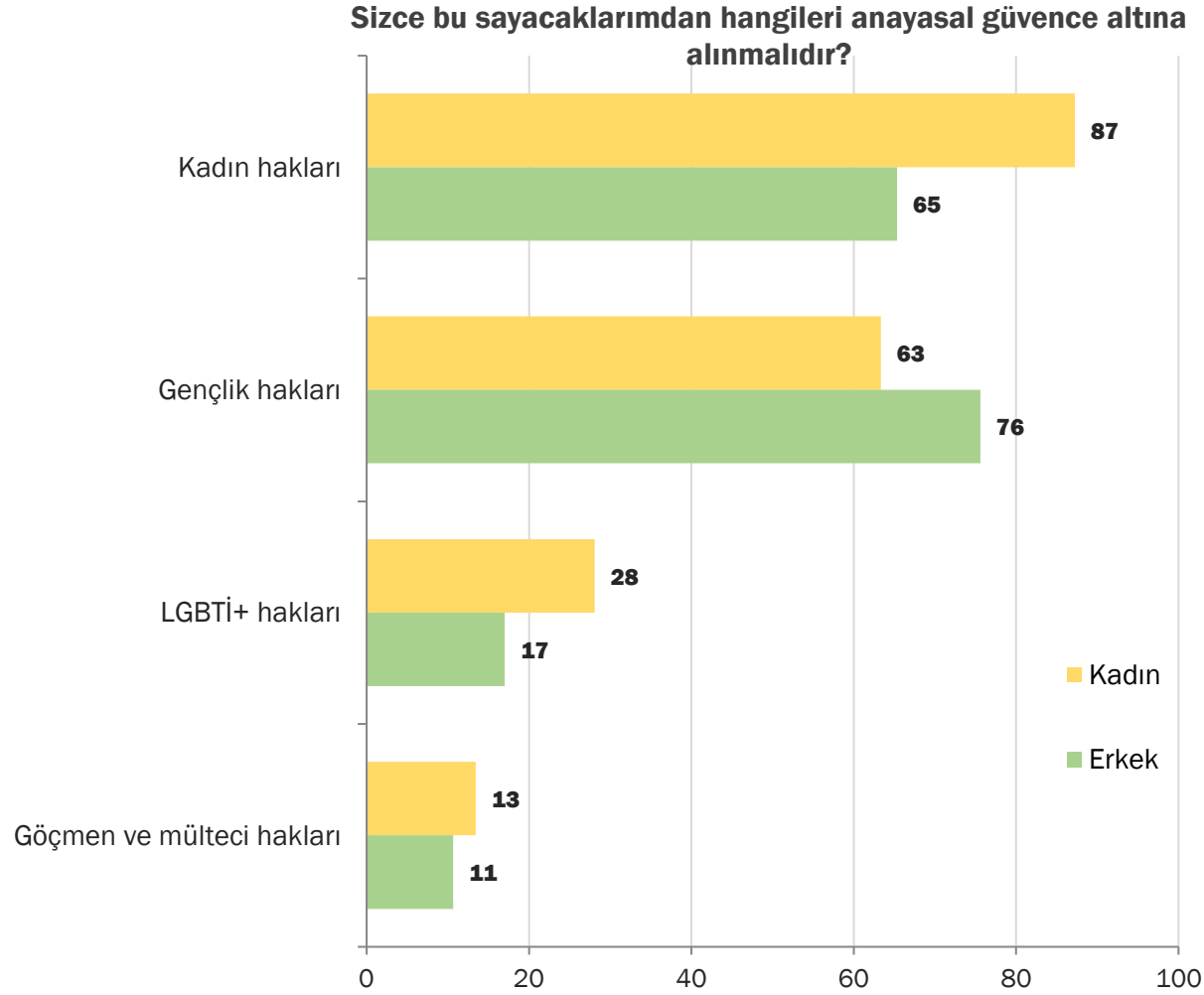

- Mevcut seçmen yaşının 18'in üzerinde olması gerektiğini düşünen gençlere baktığımızda Zafer Partisi seçmeni gençlerin yüzde 37'sinin bu fikirde olduğunu görüyoruz.
- DEM Partili gençler güncel seçmen yaşını en makul bulan seçmen kümesi olmakla birlikte seçmen yaşının artması gerektiği fikrine en uzak seçmen kümesi olarak göze çarpıyor.

Sizce bu sayacaklarımdan hangileri anayasal güvence altına alınmalıdır?

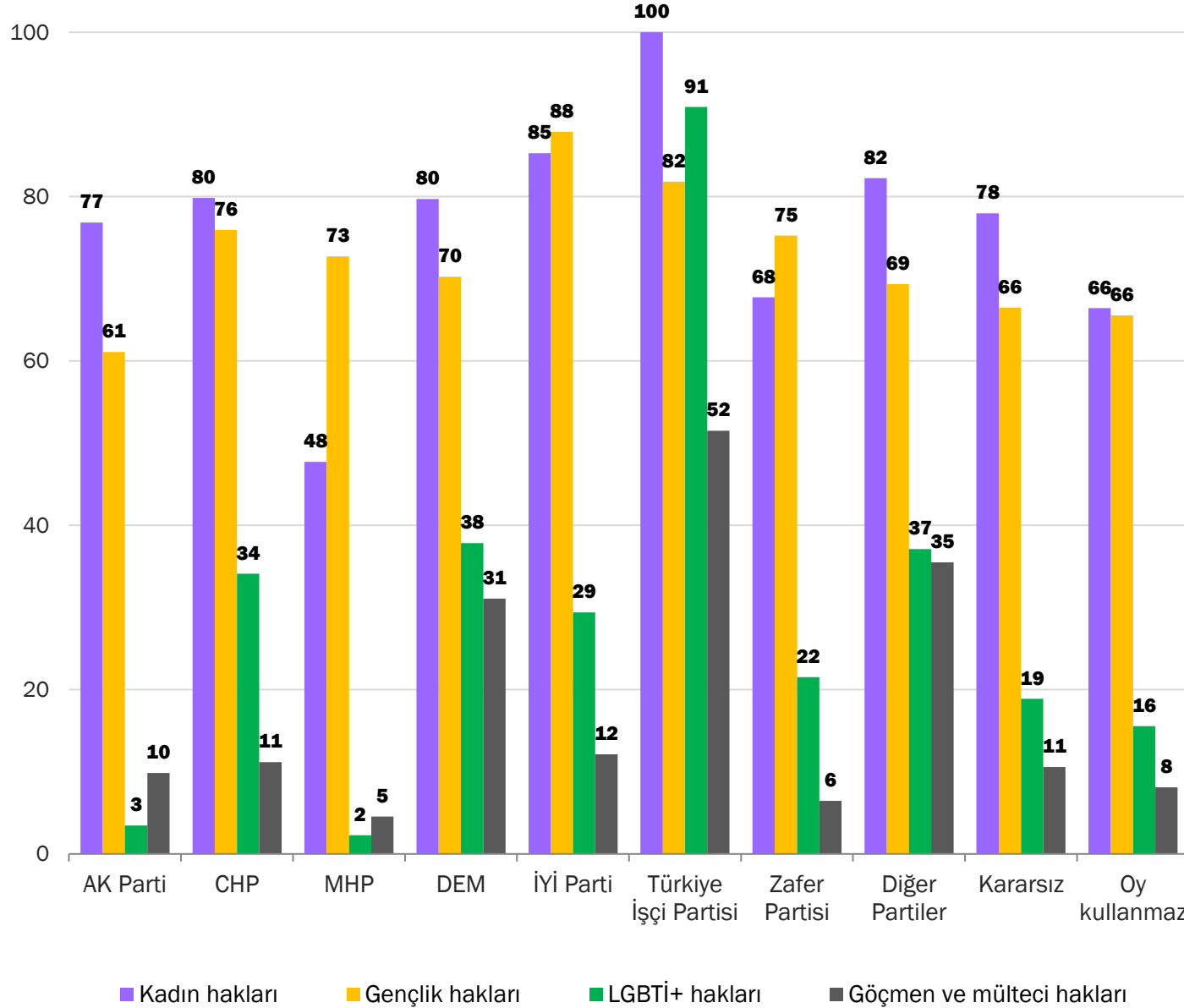

- Gençlerin yüzde 76'sı kadın haklarının yüzde 70'i gençlik haklarının anayasal güvence altına alınması gerektiğini söylüyor.
- LGBTİ+ haklarının anayasal güvence altına alınması gerektiğini düşünenlerin oranı yüzde 22 iken göçmen ve mülteci haklarının güvence altına alınması gerektiğini düşünenler gençlerin sadece yüzde 12'sini oluşturuyor.
- Toplumsal mesafeler başlığında gençlerin en uzak olduğu üç kümenin sırasıyla Afgan mülteciler, Suriyeli mülteciler ve LGBTİ+'lar olduğunu görmüştük. Bu soruya verilen cevaplar da bu bulguyu destekler nitelikte.

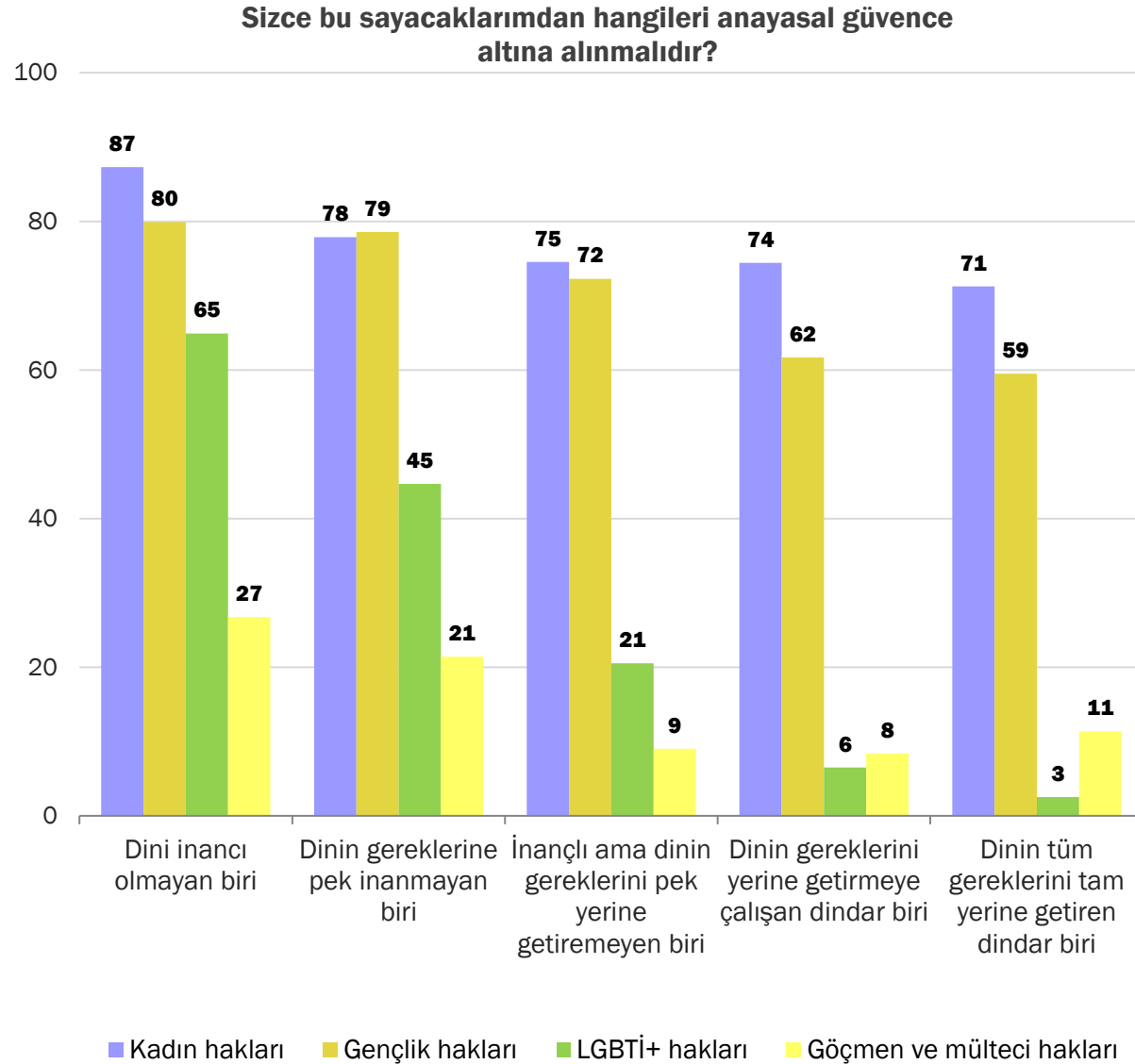

- Kadınların yüzde 87'si kadın haklarının anayasal güvenceye alınması gerektiğini söylerken erkeklerde bu cevabı verenlerin oranı yüzde 65.
- Bunun yanında erkekler gençlik haklarına daha çok vurgu yaparken, kadınlar LGBTİ+ haklarının anayasal güvencesi konusuna erkeklere göre daha olumlu bir çerçeveden yaklaşıyor.

Sizce bu sayacaklarımdan hangileri anayasal güvence altına alınmalıdır?

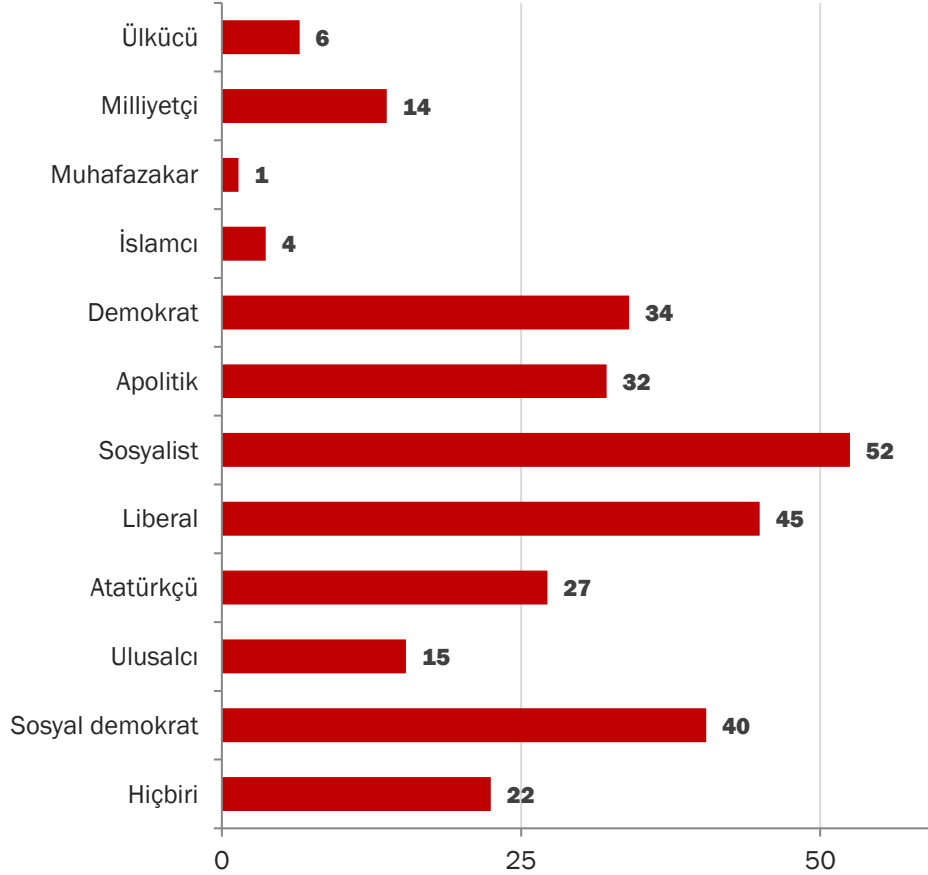

- Genç yaş ortalamasının en yüksek olduğu İYİ Parti ve Türkiye İşçi Partisi'nde gençlik haklarına daha fazla vurgu yapıldığını görüyoruz. İYİ Parti seçmenlerinin yaş ortalaması 22,5, Türkiye İşçi Partisi seçmenlerinin yaş ortalaması ise 22,4.
- Türkiye İşçi Partisi her küme için anayasal güvence altına alınmalıdır cevabını en çok veren parti.
- Kadın haklarına en fazla vurgu yapan iki parti İYİ Parti ve Türkiye İşçi Partisi olurken, kadın hakları anayasal güvence altına alınmalıdır diyen AK Partili seçmenlerin oranı yüzde 61 ile en düşük yüzdeye sahip.

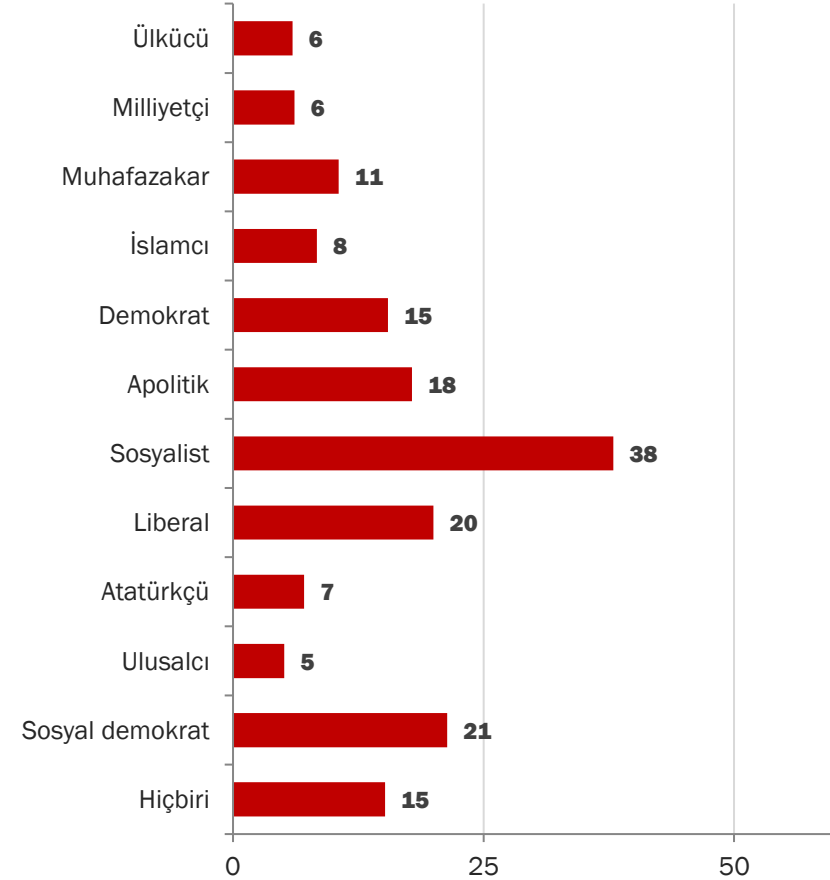

- Tüm inanç gruplarında kadın hakları ve gençlik hakları ilk 2 sırada önceliklendirilecek haklar olarak öne çıkıyor.
- Hangileri anayasal güvence altına alınsın diye yönelttiğimiz hakların sıralaması ilk 3 inanç grubunda tüm gençlerle aynı iken dinin gereklerini yerine getirmeye çalışan dindarlar ve dinin tüm gereklerini tam yerine getiren dindarlarda bu sıralama değişiyor.
- Dindarlık arttıkça göçmen ve mülteci hakları ile LGBTİ+ haklarına bakış negatifleşiyor.

Hangileri anayasal güvence altına alınmalı:
LGBTİ+ hakları

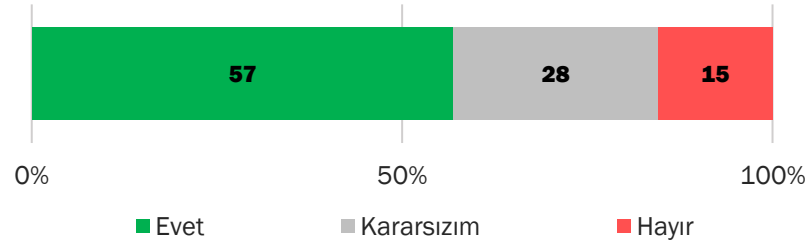

Hangileri anayasal güvence altına alınmalı:
Göçmen ve mülteci hakları

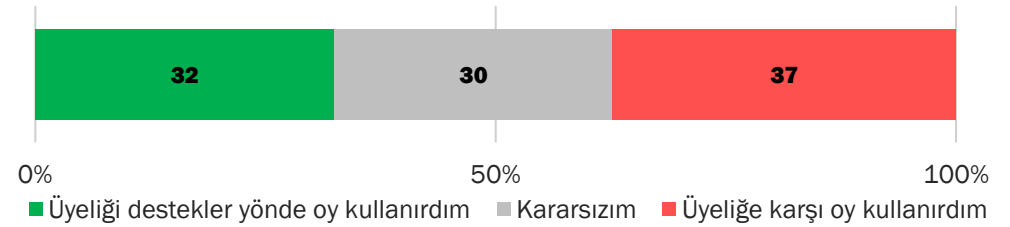

- Veriler gösteriyor ki, göçmen ve mülteci haklarının güvence altına alınması kapsamında kendini sosyalist olarak tanımlayan gençler hariç geri kalan ideolojiler ortak bir zeminde buluşurken, LGBTİ+'ların haklarının güvence altına alınması konusunda bir kutuplaşma görülüyor. Kendini ülkücü, milliyetçi, muhafazakar, islamcı ve ulusalçı olarak tanımlayan gençler LGBTİ+ haklarının güvence altına alınmasına neredeyse tamamen karşı gelirken, diğer ideolojiler daha ılımlı bir yaklaşım sergiliyor.

Sizce Türkiye Avrupa Birliği'ne üye olmalı mı?

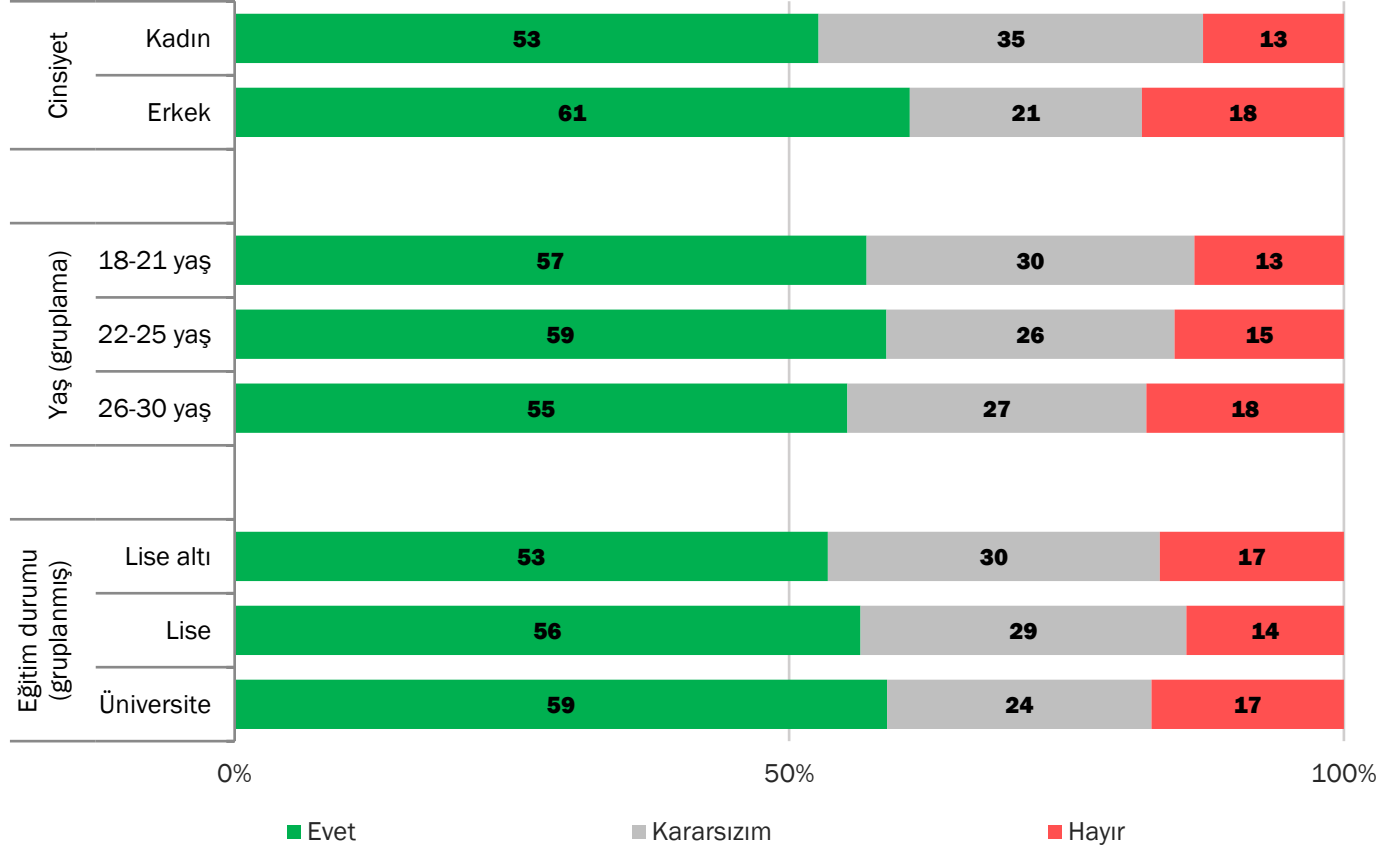

Bugün Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyeliği hakkında bir halk oylaması yapılacak olsa siz Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği için mi, yoksa bunun karşısında mı oy kullanırdınız? (Aralık'17)

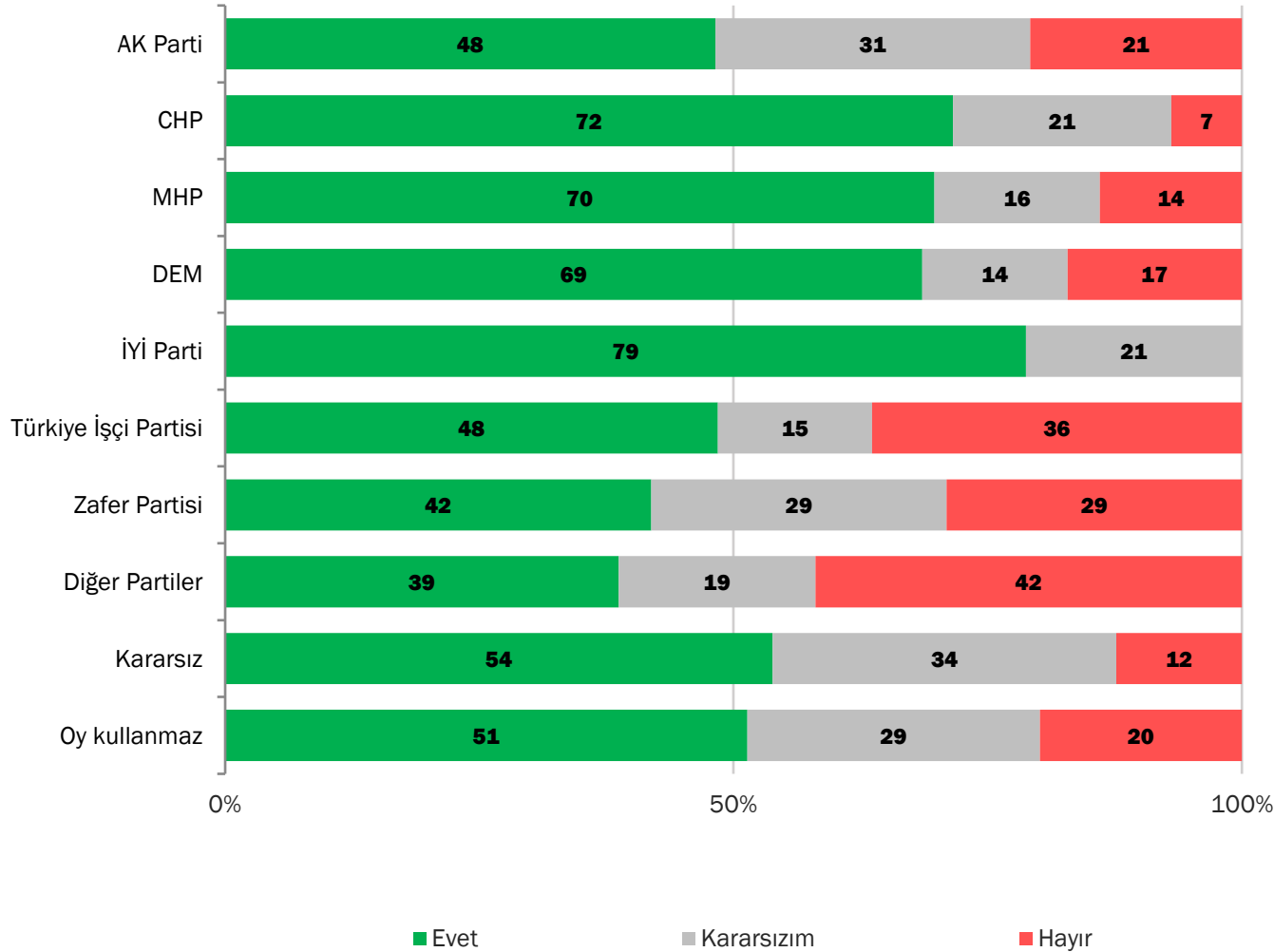
- Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik müzakereleri 2005 yılında başlamıştı. Türk politikalarının AB üyelik kriterlerini ihlal ettiği gerekçeleriyle 15 Aralık 2021 tarihinde üyelik müzakerelerinin dondurulmasına karar verildi ve Türkiye'nin üyeliğinde hiçbir değişiklik benimsenmedi.
- Türkiye'deki gençlerin yüzde 57 gibi önemli bir bölümü Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olması gerektiğini düşünüyor. Yüzde 15'lik bir kesim bu fikre karşı çıkarken, gençlerin yüzde 28'i bu konuda kararsız.
- Bu sorunun farklı bir şeklini 2017'de sorduğumuzda toplumun yüzde 32'si Türkiye'nin AB'ye girmesini desteklediğini söylerken, yüzde 37'si bu fikre karşı çıktığını ifade etmişti.

Sizce Türkiye Avrupa Birliği'ne üye olmalı mı?

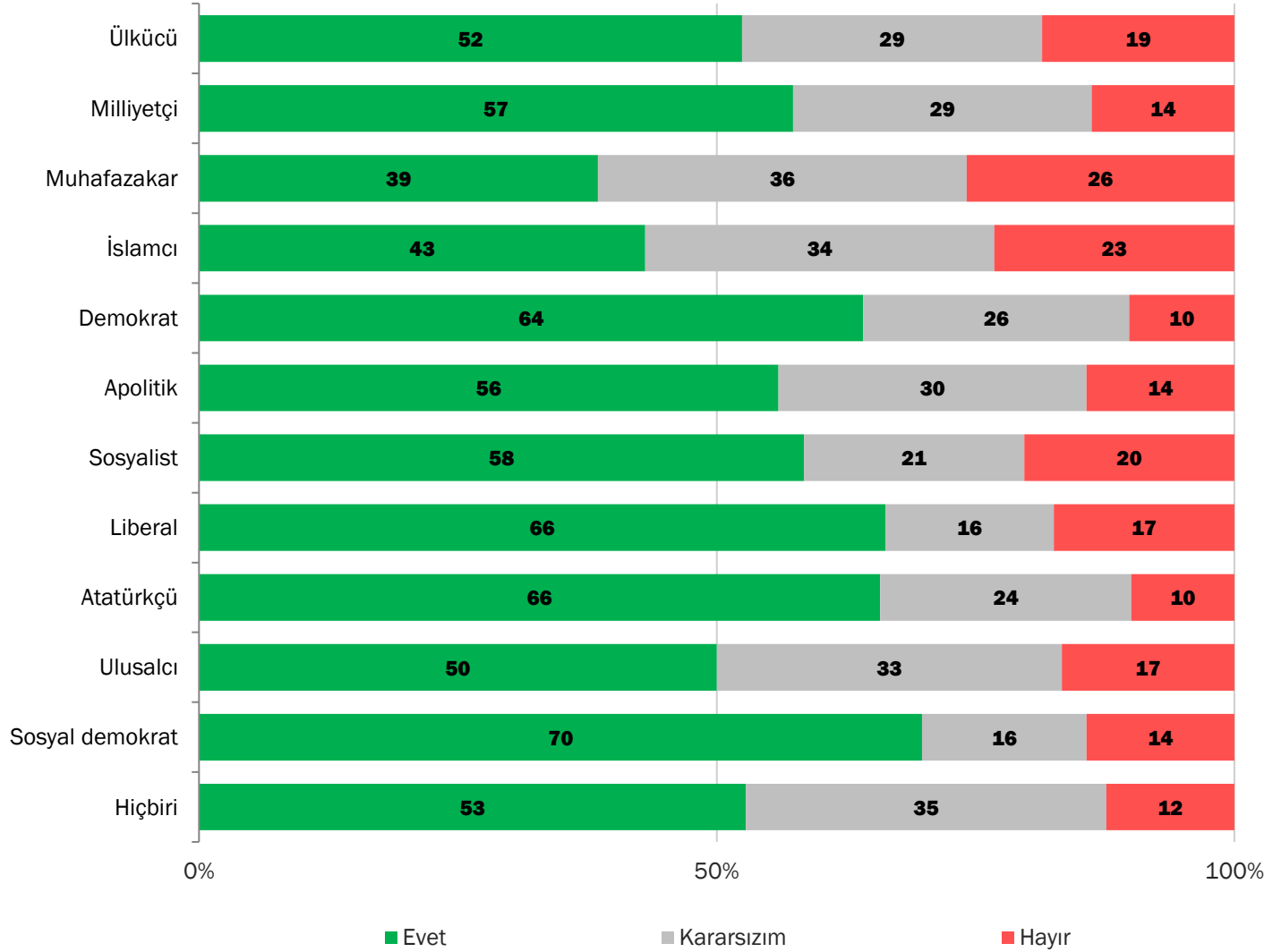
- Erkekler Avrupa Birliği'ne üye olma konusunda kadınlara göre daha yüksek oranda fikir beyan ediyor. Erkeklerin yüzde 61'i AB'ye girmeye olumlu bakarken yüzde 18'i bu duruma olumsuz bakıyor. Kadınlar arasında AB'ye girme fikrine sıcak bakanların oranı yüzde 53 iken, bu fikre karşı çıkanların oranı yüzde 13.

Sizce Türkiye Avrupa Birliği'ne üye olmalı mı?

- Seçmen kümeleri arasında AB'ye girmeye en sıcak bakanlar yüzde 79 oranla İYİ Parti seçmenleri.
- AB'ye girme konusuna en mesafeli seçmen kümeleri yüzde 36 oranla Türkiye İşçi Partisi seçmenleri ve yüzde 42 oranla Diğer partilerin seçmenleri.

Sizce Türkiye Avrupa Birliği'ne üye olmalı mı?

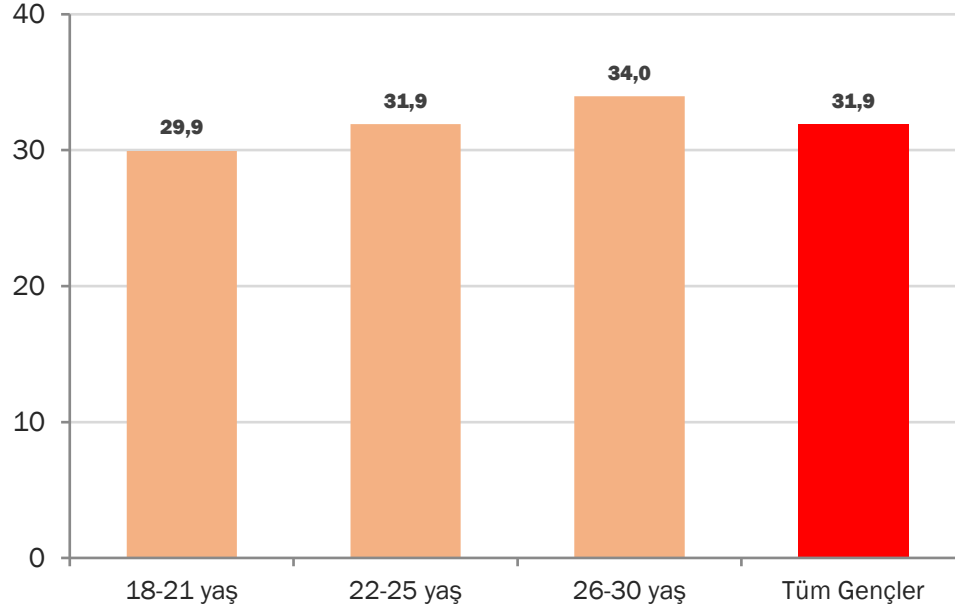

- Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olmasına en çok karşı çıkanlar muhafazakarlar (yüzde 26) ve İslamcılar (yüzde 23).
- Avrupa Birliği'ne girilmesine en sıcak bakan kümeler ise yüzde 70 oranla sosyal demokratlar. Atatürkçüler, Liberaller ve Demokratların da yaklaşık üçte ikisi Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmesine sıcak bakıyor.
- Muhafazakarlar ve İslamcıların bu tutumu yeniliğe kapalı olmaları ve Batı'yı yozlaşmış olarak görmelerinin bir sonucu olabilir.

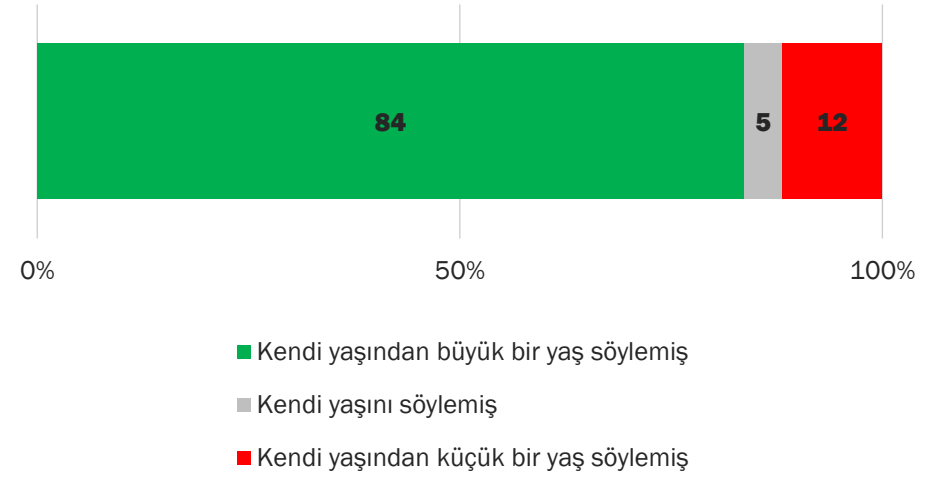

Gençlik Tanımı

Sizce gençlik kaç yaşında biter?

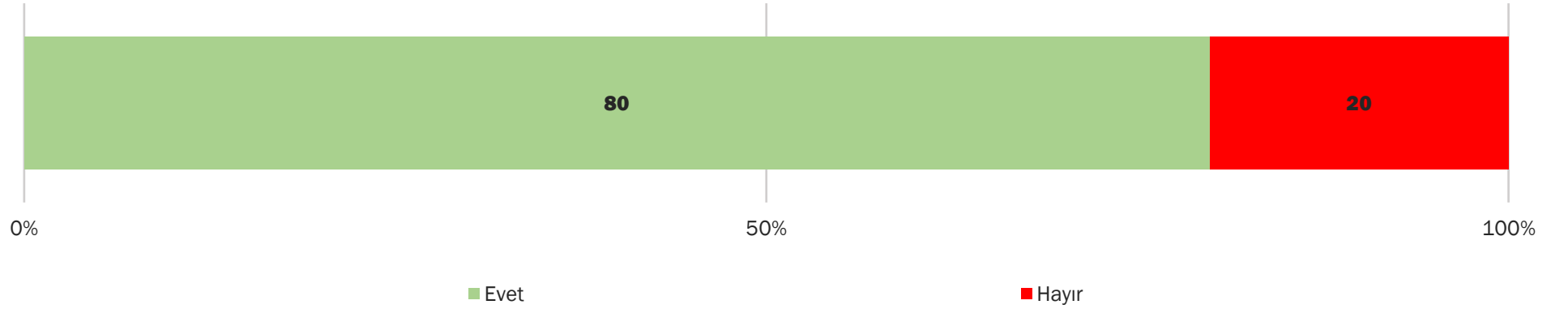
Sizce gençlik kaç yaşında biter?

- Gençlik kaç yaşında biter sorusunu yaş kırılımlarına göre incelediğimizde görüşmecilerin yaşı arttıkça söyleyen yaşı da arttığını görüyoruz. Bunun yanı sıra gençlerin yüzde 84'ü bu soruya kendi yaşından büyük bir yaş söyleyerek cevap verirken sadece yüzde 12'si kendi yaşından küçük bir yaş söylemiş.

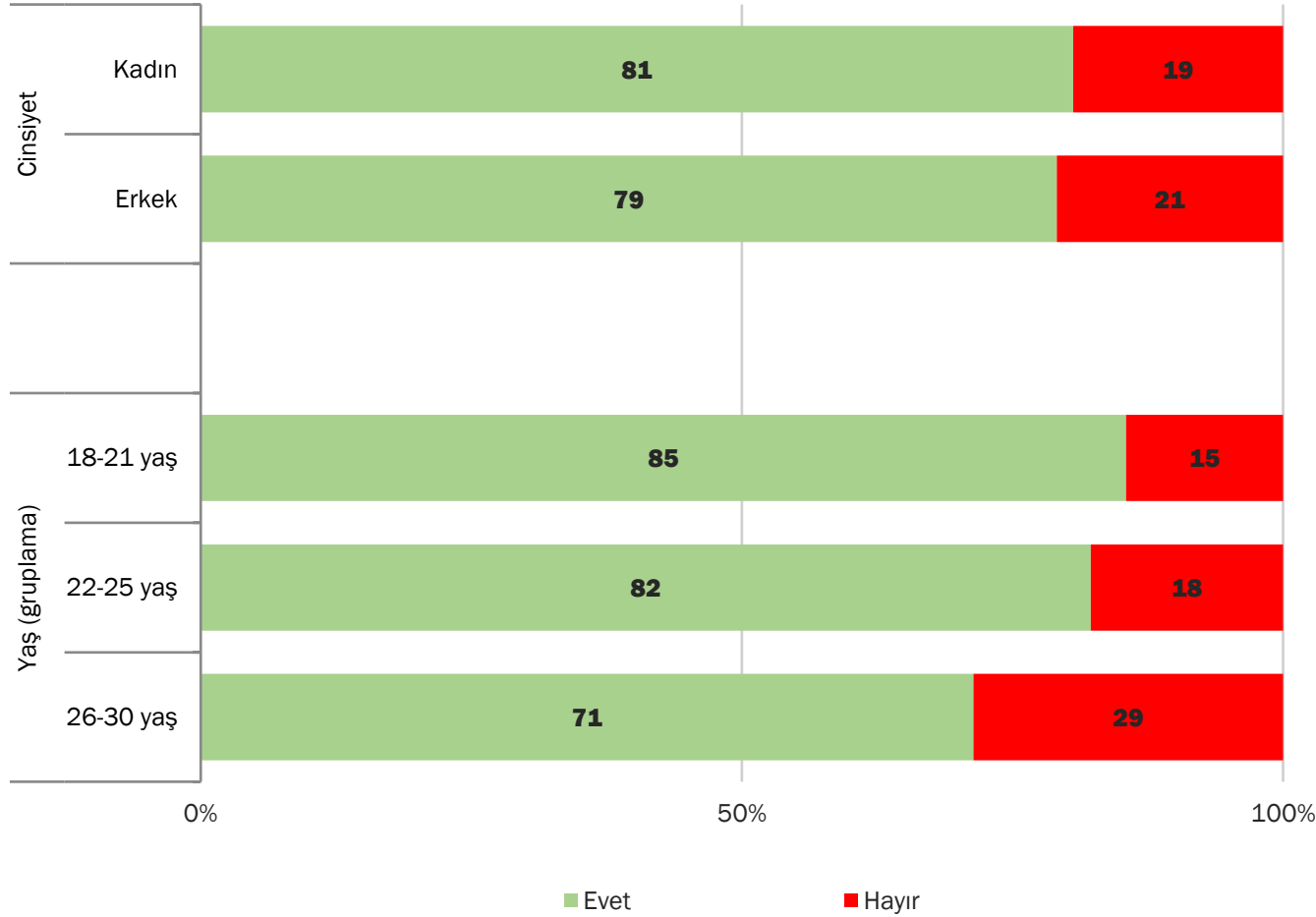
- GoFor gençlik tanımını 18-30 yaş olarak almaktadır. Uluslararası düzeyde üzerinde anlaşılmış tek bir gençlik tanımı bulunmamaktadır. Bu durum Türkiye'de de benzer durumdadır. Birçok farklı kurum farklı yaş aralıklarını gençlik olarak tanımlamaktadır.
- Gençlik kaç yaşında biter sorusunu yaş kırılımlarına göre incelediğimizde görüşmecilerin yaşı arttıkça söyleyen yaşı da arttığını görüyoruz. Bunun yanı sıra gençlerin yüzde 84'ü bu soruya kendi yaşından büyük bir yaş söyleyerek cevap verirken sadece yüzde 12'si kendi yaşından küçük bir yaş söylemiş.

Siz kendinizi genç olarak tanımlıyor musunuz?

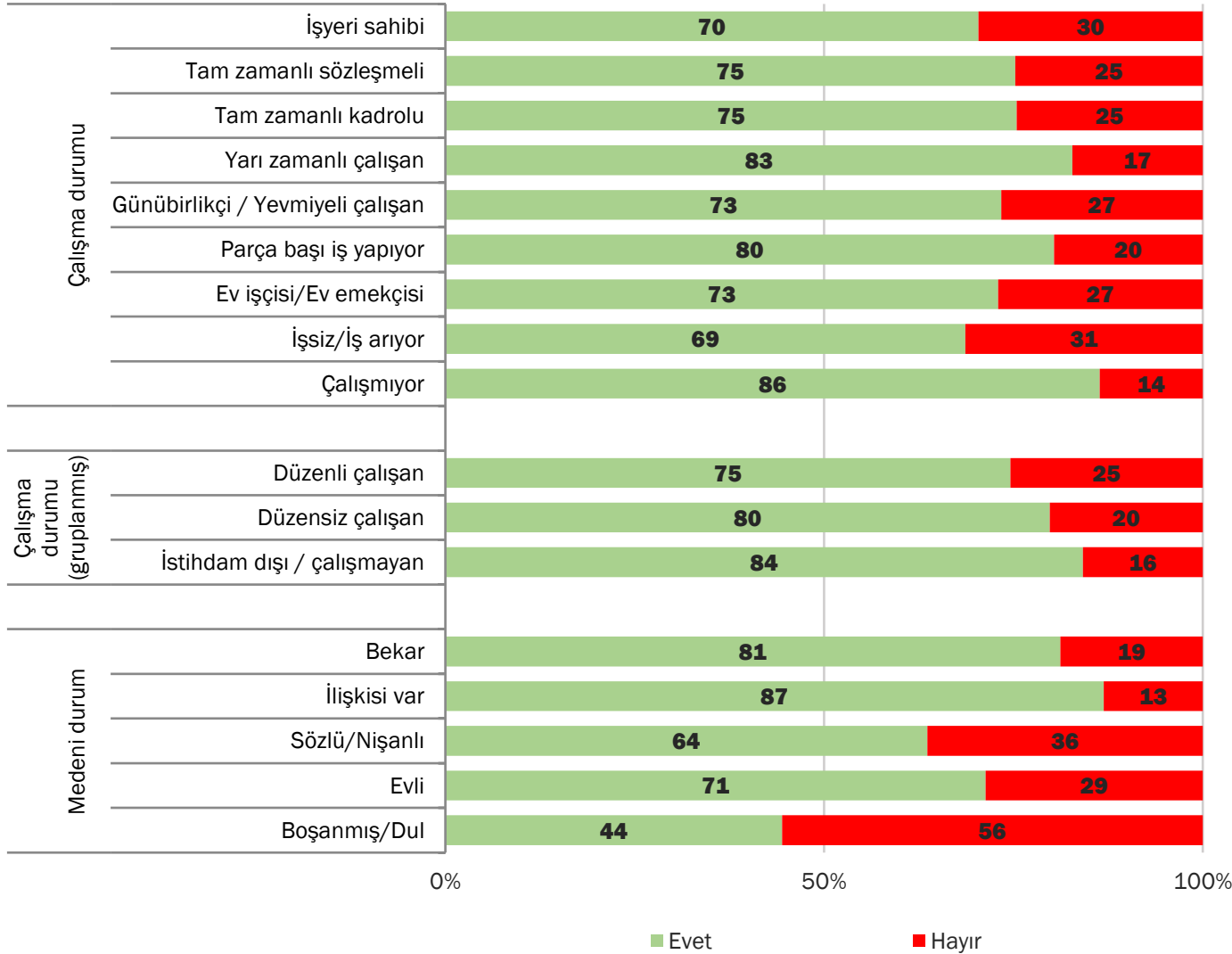
- Görüşme yaptığımız kişilerin yüzde 80'i kendini genç olarak tanımlarken, yüzde 20'si kendini genç olarak tanımlamadığını söylüyor. Bu her 5 gençten 1'inin kendini genç olarak tanımlamadığını gösteriyor.

Siz kendinizi genç olarak tanımlıyor musunuz?

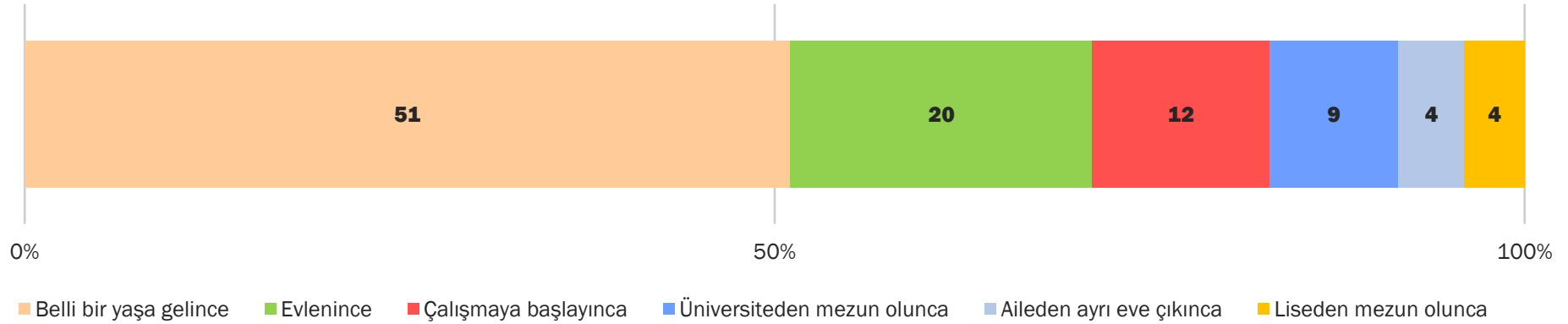
- Kendisini genç olarak tanımlayan kadınların oranı yüzde 81, erkeklerin oranı yüzde 79.
- Yaş azaldıkça çok tabii olarak kendisini genç olarak tanımlayanların oranı da artmakta.
- 26-30 yaş aralığındaki insanlar arasında çalışan, evli, kendi düzenini kurmuş insan sayısının diğer gruplara göre daha fazla olması bu soruya gelen cevapları etkileyen faktörlerden.

Siz kendinizi genç olarak tanımlıyor musunuz?

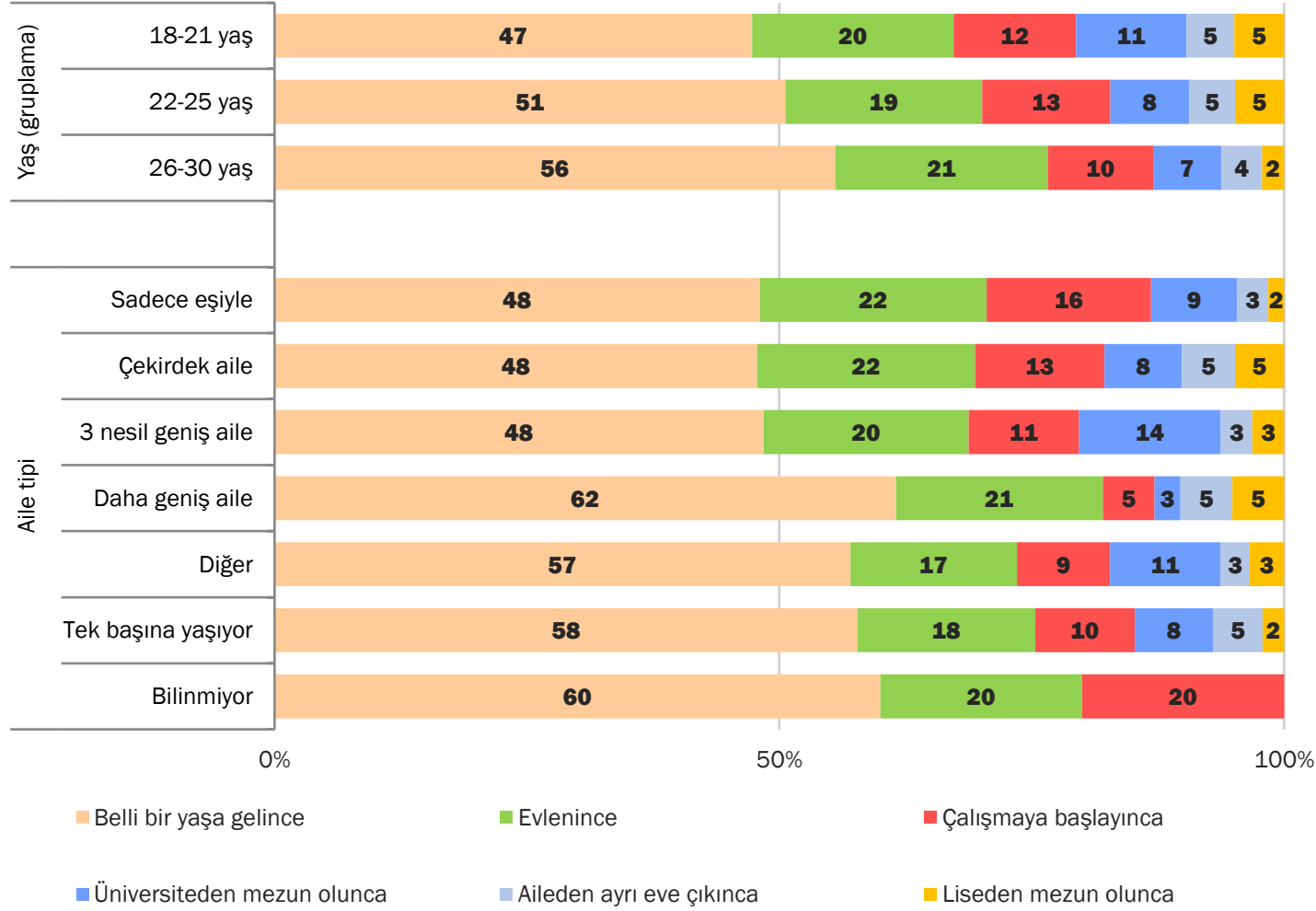
- Düzenli bir iş hayatı olanlar içinde, düzensiz çalışanlara göre kendisini genç hissedenerin oranı daha az. Düzensiz çalışanlar arasında bulunan öğrencilerin bu duruma etkisi söz konusu.
- Bekar insanlar arasında kendisini genç olarak tanımlayanların oranı evlilere göre daha fazla. Kendisini genç tanımlayanların oranı bekarlarda yüzde 81'iken, evliler arasında yüzde 71.

Sizce hangi yaşam olayından sonra gençlik bitmiş sayılır?

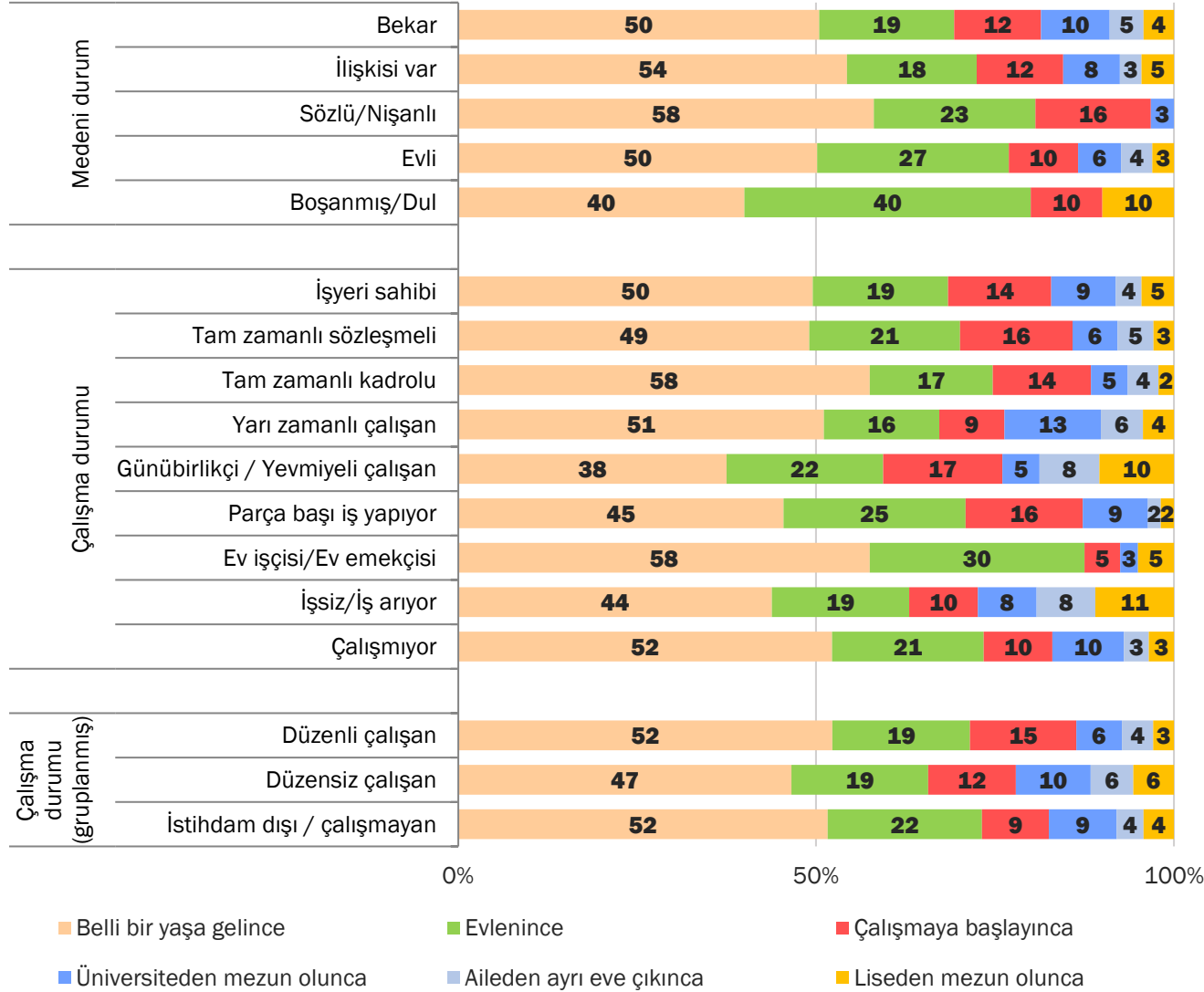
- 18-30 yaş arası gençlerin yüzde 51'i gibi önemli bir bölümü gençliğin belli bir yaşa geldiğinde bittiğini düşünüyor. Bu bölümün başına dönecek olursa bu şekilde düşünen gençlere göre gençlik ortalama 35,2 yaşında bitiyordu.
- Gençlerin yüzde 20'si evlenince yüzde 12'si çalışmaya başlayınca, yüzde 9'u üniversiteden mezun olunca, yüzde 4'ü aileden ayrı eve çıkınca gençliğin bittiğini düşünüyor.

Sizce hangi yaşam olayından sonra gençlik bitmiş sayılır?

- Yaş azaldıkça gençliğin üniversiteden mezun olunca biteceğini düşünenlerin oranı artıyor. Yaş arttıkça ise belli bir yaşa gelince gençlik biter diyenlerin oranı artıyor.

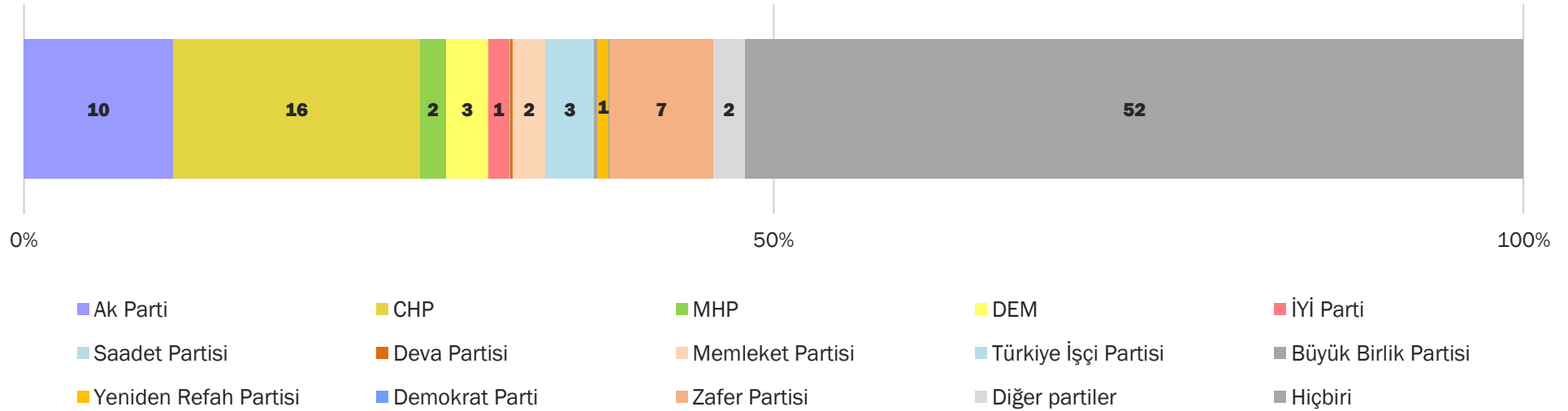
Sizce hangi yaşam olayından sonra gençlik bitmiş sayılır?

- Bekarların yüzde 19'u evlenince gençliğin biteceğini söylerken, evlilerin yüzde 27'si bu cevabı veriyor.
- Çalışma durumlarına göre baktığımızda ise düzenli çalışanların yüzde 15'inin, düzensiz çalışanların yüzde 12'sinin, istihdam dışı olanların / çalışmayanların ise yüzde 9'u çalışmaya başlayınca gençliğin sona ereceğini söylüyor.
- Tüm kümeler arasında gençlik belli bir yaşa gelince bitecek deme eğilimi oldukça fazlayken, çalışma durumu ve medeni duruma göre yaptığımız bu karşılaştırmalar, deneyimin bu soruya verilen cevaplarda etkisi olduğunu gösteriyor.
- Evlilerin gençlik evlenince biter deme oranı bekarlara göre, çalışanların gençlik çalışmaya başlayınca biter deme oranı çalışmayanlara göre daha fazla.

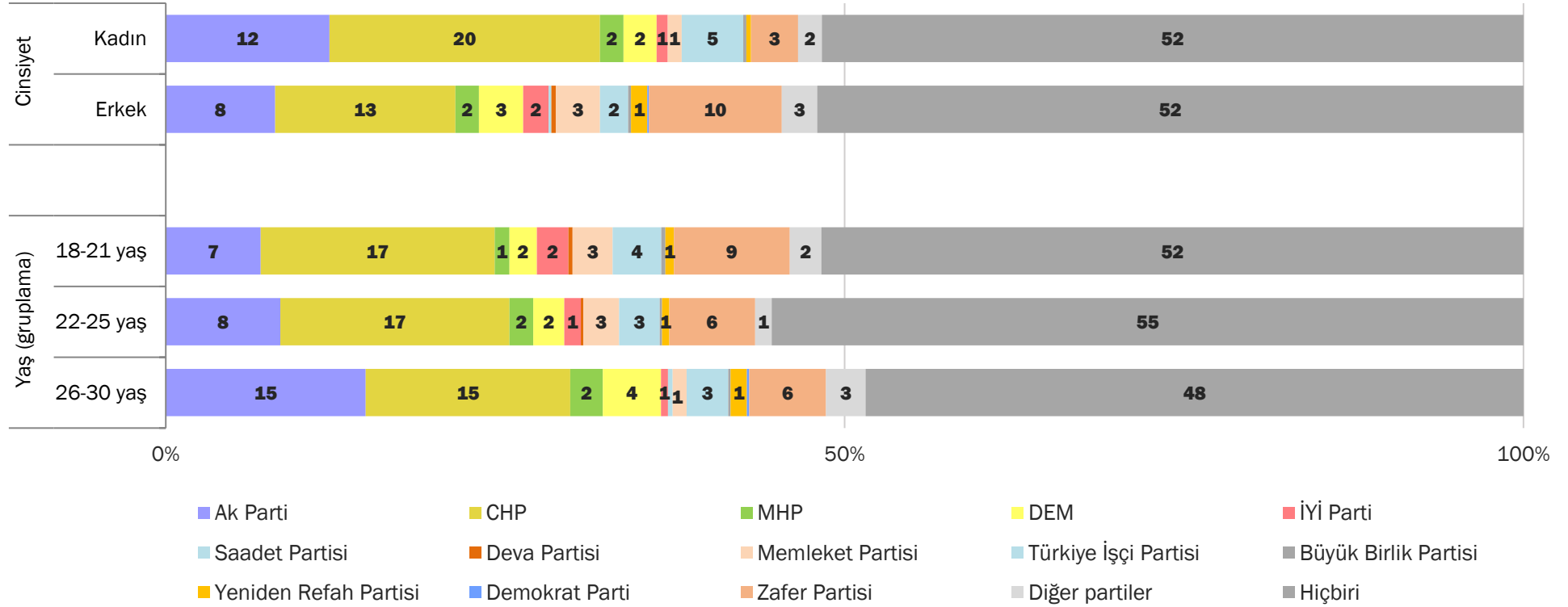
- Gençlerde düzenli işlerde çalıştıkça ve yaş ilerledikçe yani ortaya yaklaştıkça kendini genç olarak tanımlama eğilimi de azalıyor. Bu adlandırma veya gençliği yaşama durumu farklı bölgelerin kültürel dinamikleri ve gündelik hayat pratikleriyle de oldukça ilişkili.
- Evlilik, askere gitmek, üniversiteden mezuniyet gibi hem gündelik hayat pratiklerinde köklü değişimlere yol açan olaylar hem de yaşamın yeni bir safhasına geçiş anlamına gelen olaylar da gençlik tanımını etkiliyor.
- Gençliğin bittiği yaşam olayı alt kırılımlarda değerlendirildiğinde her yaş grubu kendi gerçekliği üzerinden bir sonraki yaşam safhasını gençliğin bitişi olarak tarif ediyor.

Tüm partilerin gençlere yönelik söylem ve vaatlerini düşündüğünüzde hangi partiyi daha samimi buluyorsunuz?

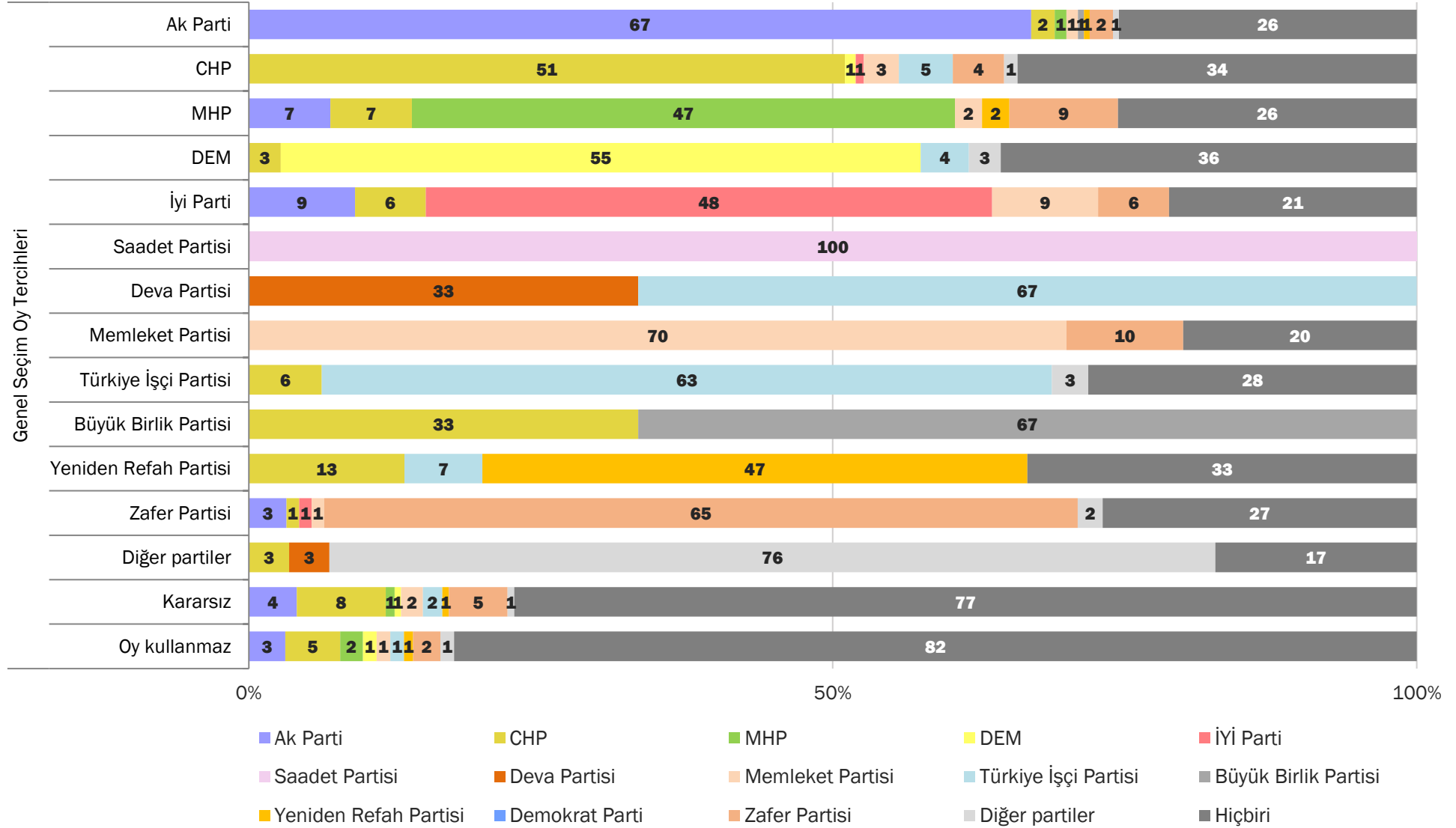
- Gençlerin yarısından fazlası hiçbir partinin gençlere yönelik söylem ve vaatlerini samimi bulmuyor. Gençlerin bu konuda en samimi bulduğu siyasi parti yüzde 16 oranla CHP iken, CHP'yi yüzde 10 ile AK Parti, yüzde 7 ile Zafer Partisi takip ediyor. Raporun önceki bölümlerinde Zafer Partisi'nin gençlere yönelik söylemlerinin bir karşılığı olduğundan bahsetmiştik. Gençlerin doğrudan verdiği cevaplarda da bu durumun varlığı tekrar ortaya çıkıyor. Bununla birlikte Zafer Partisi'nin gençlere dair söylemlerini samimi bulanların sadece Zafer Partisi seçmeni gençler olmadığını da birazdan göreceğiz.

Tüm partilerin gençlere yönelik söylem ve vaatlerini düşündüğünüzde hangi partiyi daha samimi buluyorsunuz?

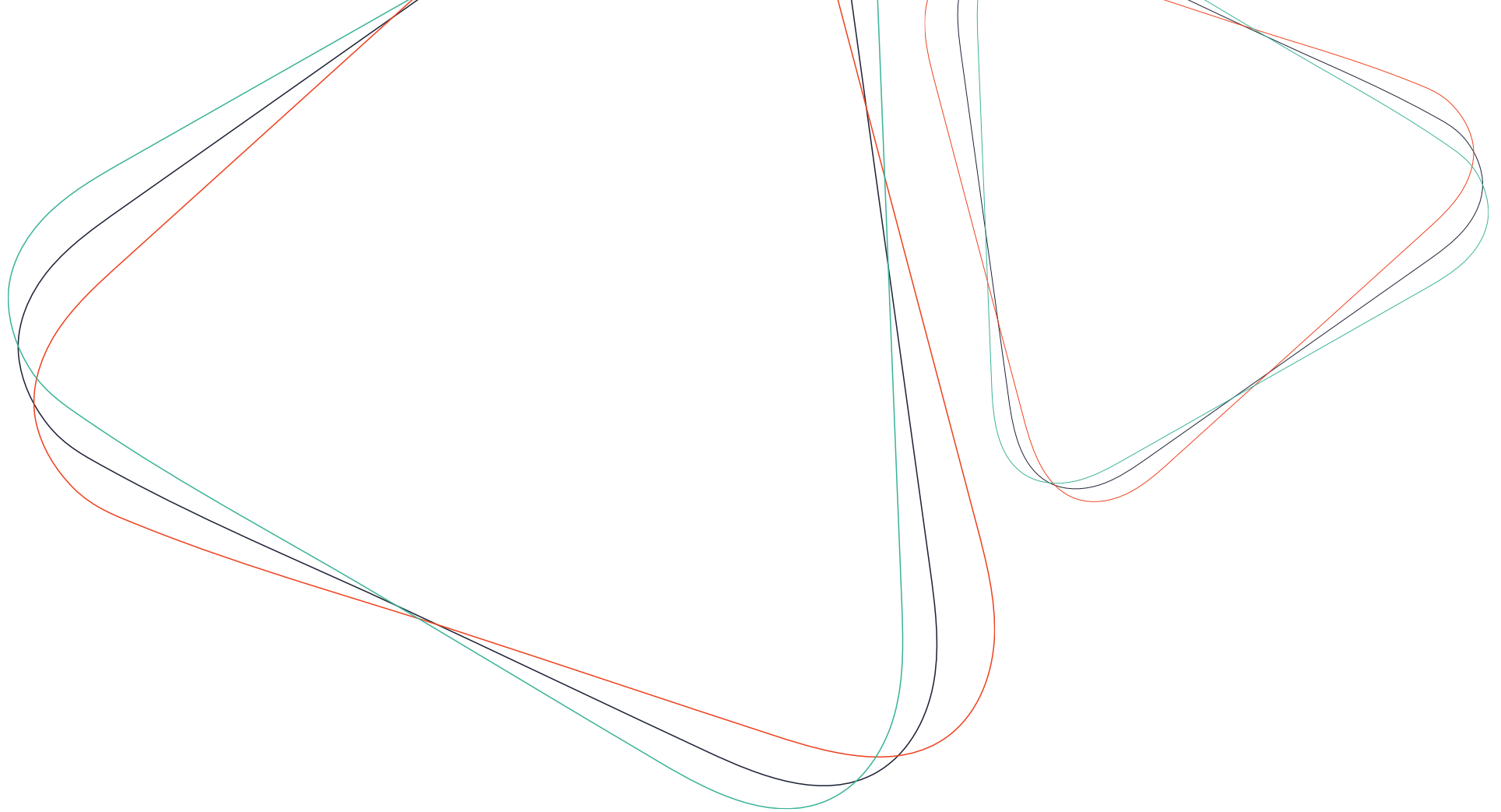

- Zafer Partisi'nin gençlere yönelik söylemlerinin genç erkeklerde daha fazla karşılık bulduğunu görüyoruz. Erkeklerin yüzde 10'u kadınların ise yüzde 3'ü Zafer Partisi'nin gençlere yönelik söylemlerini daha samimi bulduğunu söylüyor.
- Kadınların yüzde 12'si AK Parti'nin, yüzde 20'si CHP'nin gençlere yönelik söylemlerini samimi bulurken, erkeklerde AK Parti'yi bu konuda daha samimi bulanların oranı yüzde 8, CHP'yi samimi bulanların oranı ise yüzde 13.
- Yaş arttıkça AK Parti'nin gençlere yönelik söylemlerini samimi bulanların oranı da artıyor. 26-30 yaş arasında AK Parti'nin gençlere yönelik söylemlerini samimi bulanların oranı 18-21 ve 22-25 yaş arasındakilerin iki katı.

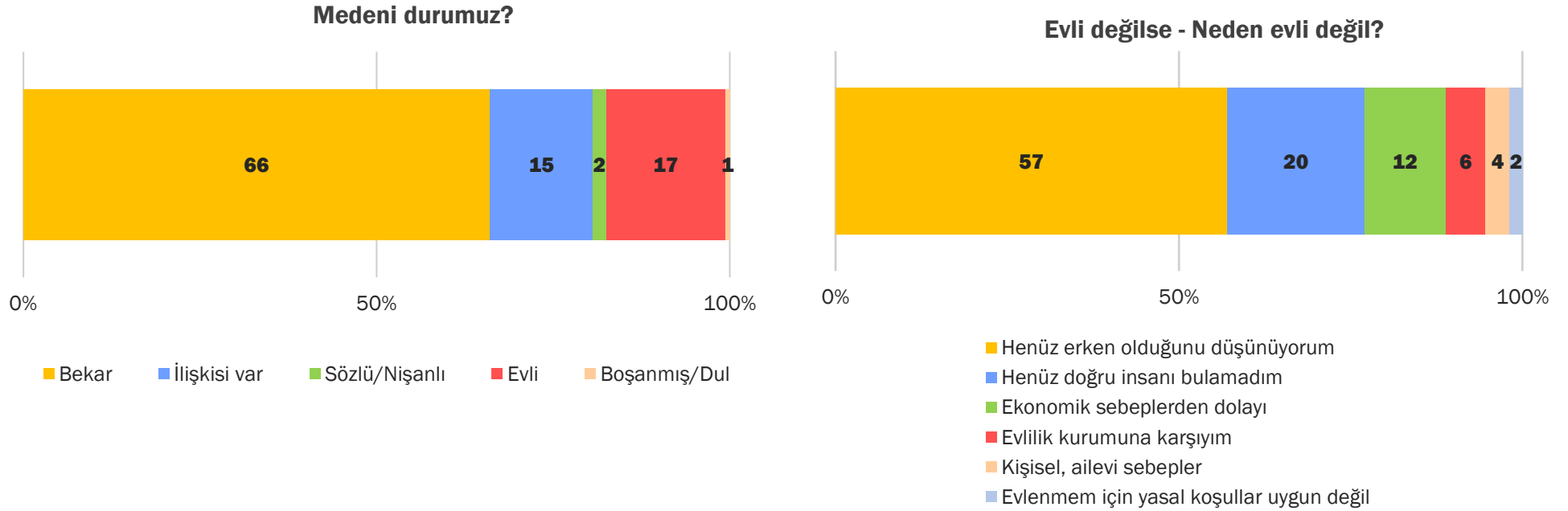
Tüm partilerin gençlere yönelik söylem ve vaatlerini düşündüğünüzde hangi partiyi daha samimi buluyorsunuz?

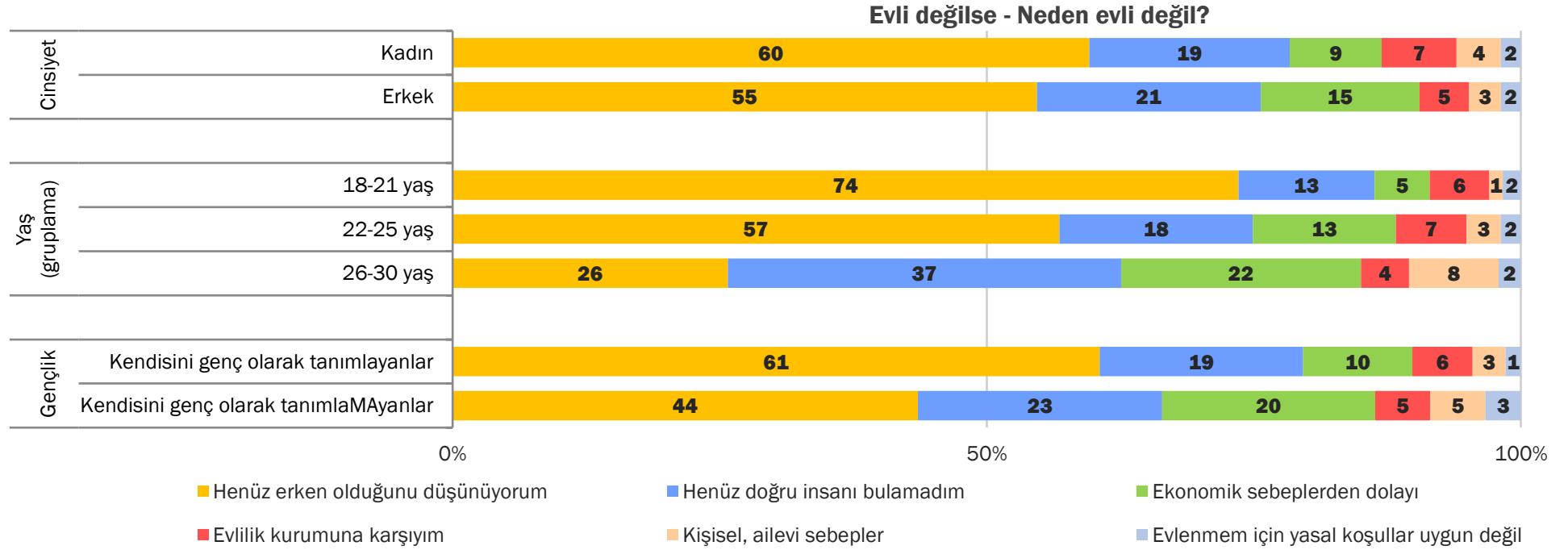
- Katılımcıların oy tercihleri ile siyasi partilerin gençlere yönelik söylem ve vaatlerine bakışları ele aldığımızda kendi partisini en samimi bulan grup yüzde 67 ile AK Partili seçmenler, onların ardından da yüzde 65 ile Zafer Partililer, yüzde 63 Türkiye İşçi Partisi seçmenleri geliyor.
- Kendi partisini diğer seçmen gruplarına göre daha az samimi olarak değerlendiren MHP ve İYİ Parti seçmenlerinin bu durumu şu anda ve geçmişte içinde buldukları ittifaklardaki baskın parti olmamalarından kaynaklanıyor olabilir. Her ne kadar İYİ Parti ve AK Parti farklı ittifak bloklarında yer alıyorsa da her on İYİ Partili'den neredeyse biri AK Parti'yi samimi buluyor, bunun sebebi 2 parti tabanının sosyolojik benzerlikleri olabilir.

Evlilik

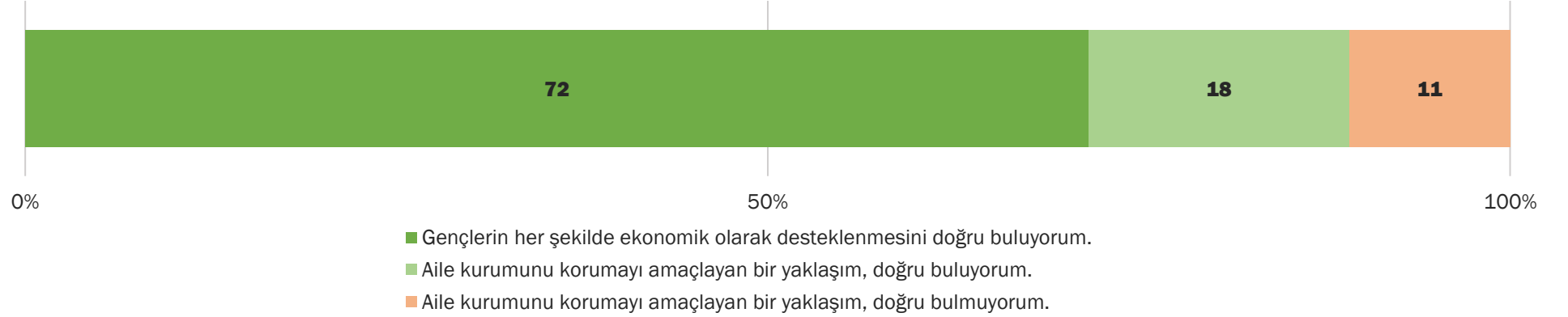

- Evli olmayan gençlerin yarısından fazlası henüz evlilik için erken olduğunu düşünüyor. Evli olmayan her 5 gençten 1'inin sebebi ise doğru insanı bulamamak. Ekonomik problemler, araştırma kapsamında sorulan tüm konu ve sorunlarda ilk defa evlilik konusunda birincil sebep olarak gösterilmiyor. Ekonomik sebeplerden dolayı evlenmeyenlerin oranı yüzde 12.

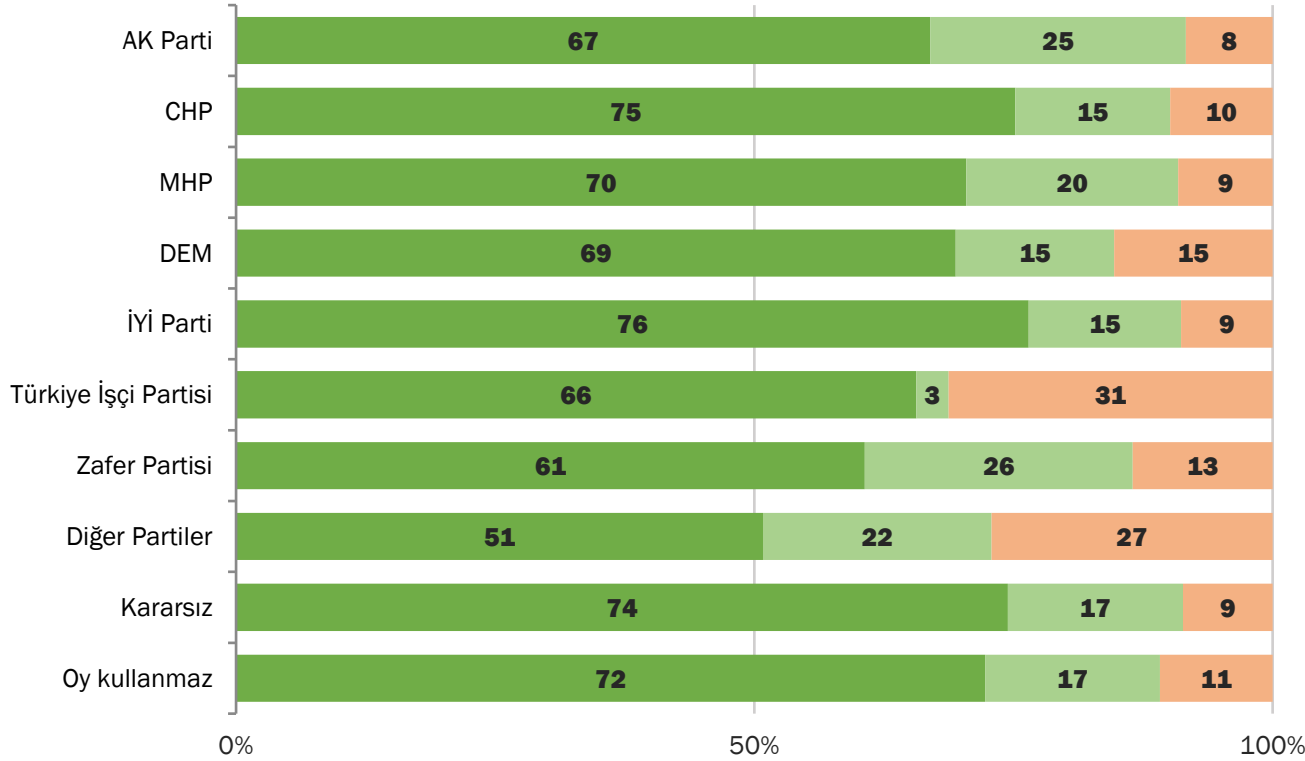
- Yaş arttıkça evlenmeme sebebi olarak ekonomik sebepleri gösterenlerin oranı artarken, henüz erken olduğunu düşünenlerin oranı azalıyor.
- 18-21 yaşındaki bir genç bundan 5 yıl sonra evlilik zamanı geldiğini düşündüğünde bu defa da ekonomik bir problemle karşılaşması kuvvetle muhtemel.
- Yaş kümelerini incelemeye devam ettiğimizde 26-30 yaş arası gençlerin yüzde 37 gibi büyük bir bölümü henüz doğru insanı bulamadığını söylüyor.
- Bu bulgu ilk bakıldığı anda duygusal olarak gözükse de Türkiye'nin değişimi ve dönüşümü hakkında da bir ipucunu veriyor.
- 26-30 yaş arası gençlerin yüzde 45'i bekar. Birçoğunun henüz doğru insanı bulamadığı için evlenmediğini söylemesi, toplumsal değişim sonucunda beklentilerin değiştiğinin bir göstergesi olabilir. Diğer bir çerçeveden bakacak olursak ise toplumsal değişimin beklentileri değil insanları değiştirdiğini ve evlilik konusunda beklentileri karşılayacak kişilerin sayısının azaldığı yorumunu yapabiliriz.

Hükümetin ve belediyelerin gençlerin evlenmesini teşvik için yaptığı projeler ve maddi destekler hakkında ne düşünüyorsunuz?

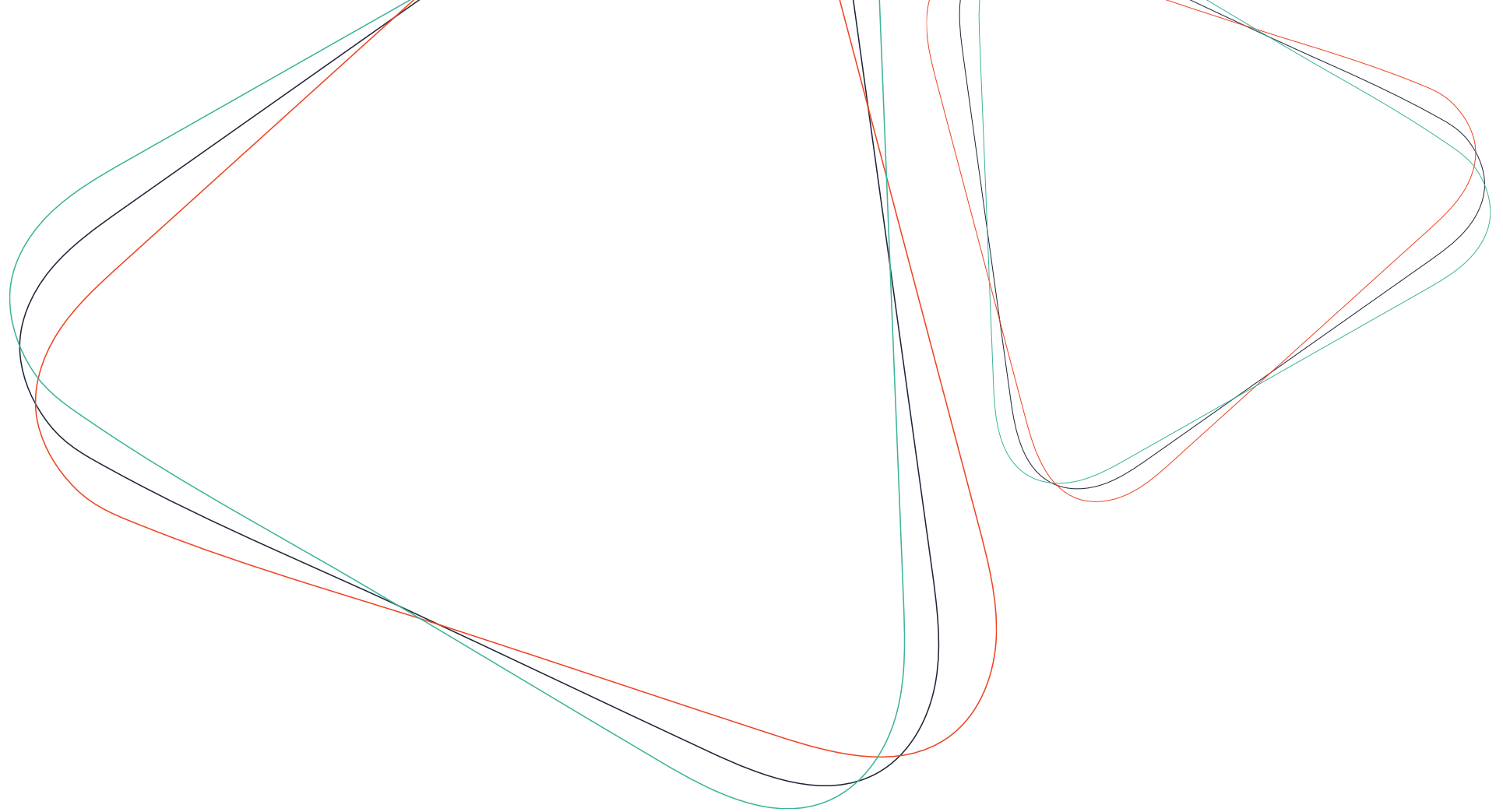
- Kasım 2023'te 'Aile ve Gençlik Fonu' teklifi, TBMM'de kabul edilerek yasalaştı. Bu fon aile müessesesinin desteklenmesi, güçlendirilmesi, gençlerin sosyal risklere karşı korunması ve gelişimleri ile girişimlerine destek sağlanması amacıyla kaynak sağlamak için oluşturulduğu belirtildi.
- Hükümetin ve belediyelerin gençlerin evlenmesini teşvik etmek için yaptığı projeleri gençlerin her şekilde ekonomik olarak desteklenmesi gerektiği için doğru bulanların oranı yüzde 72, aile kurumunu korumayı amaçlayan bir yaklaşım olduğu için doğru bulanların oranı ise yüzde 18. Gençlerin yüzde 11'i bu teşviklerin aile kurumunu korumayı amaçlayan bir yaklaşım olduğu için doğru bulmadığını söylüyor.

Hükümetin ve belediyelerin gençlerin evlenmesini teşvik için yaptığı projeler ve maddi destekler hakkında ne düşünüyorsunuz?

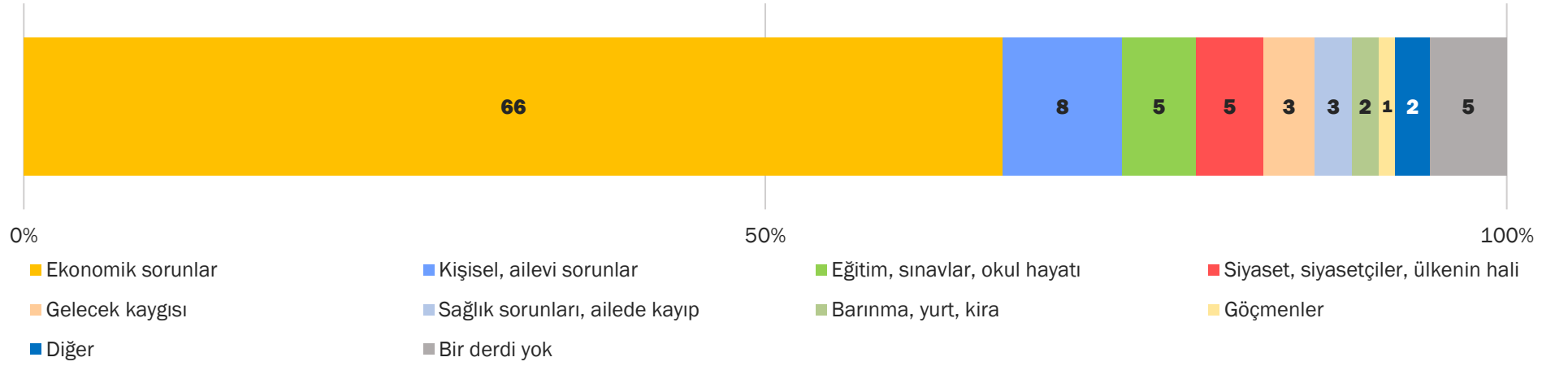
- Gençlerin her şekilde ekonomik olarak desteklenmesini doğru buluyorum.
- Aile kurumunu korumayı amaçlayan bir yaklaşım, doğru buluyorum.
- Aile kurumunu korumayı amaçlayan bir yaklaşım, doğru bulmuyorum.

- Seçmen kümeleri arasında hükümetin ve belediyelerin bu teşviklerini doğru bulmama oranı en fazla olanlar Türkiye İşçi Partisi seçmenleri. TİP seçmeni gençlerin yüzde 31'i bu teşvikleri doğru bulmuyor.
- Bu teşvikleri aile kurumunu koruduğu için doğru bulduğunu söyleyen seçmenlere baktığımızda ise yüzde 25 ile AK Parti seçmeni gençler ön plana çıkıyor.

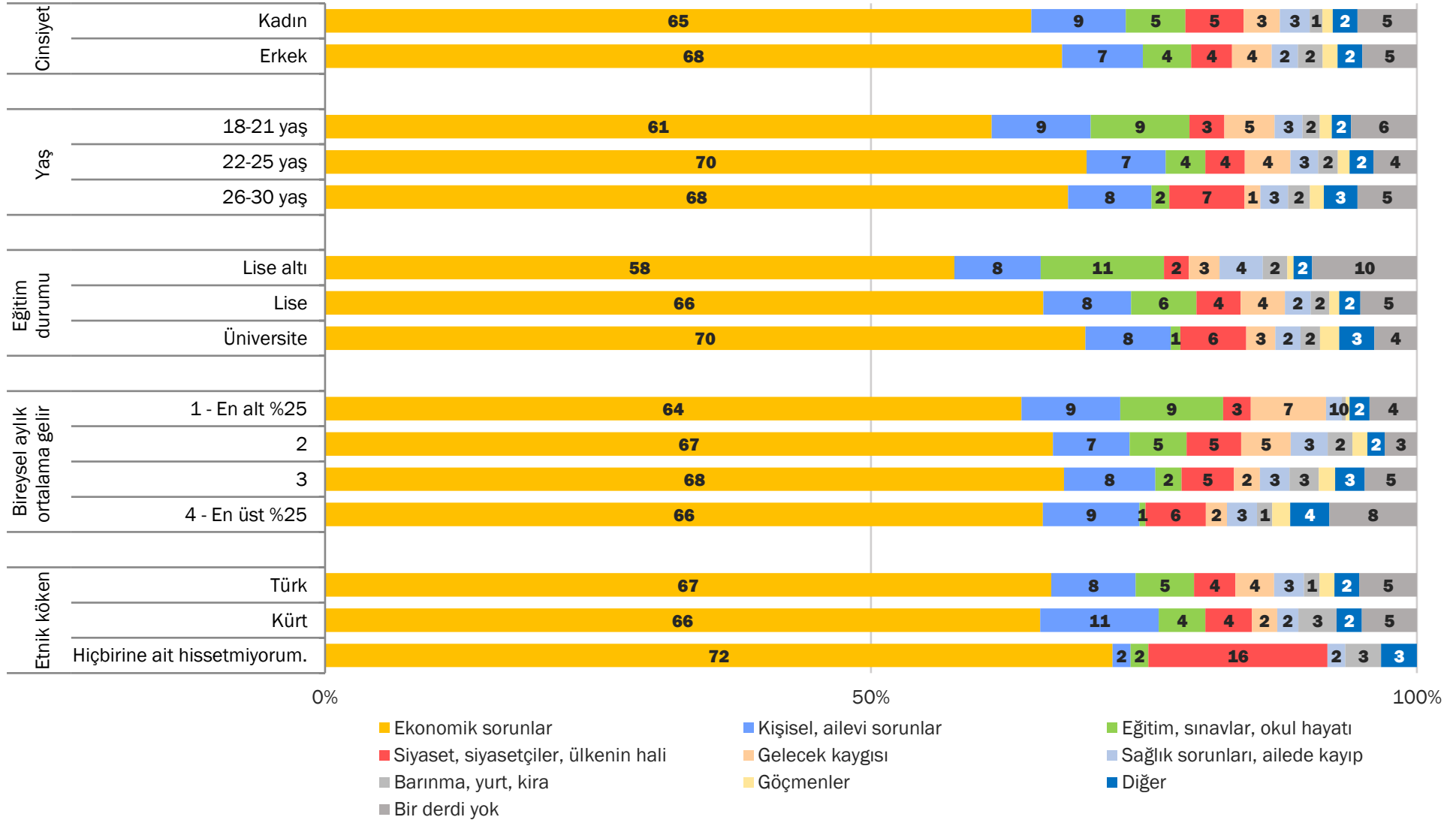
Sorunlar – Ekonomik Problemler

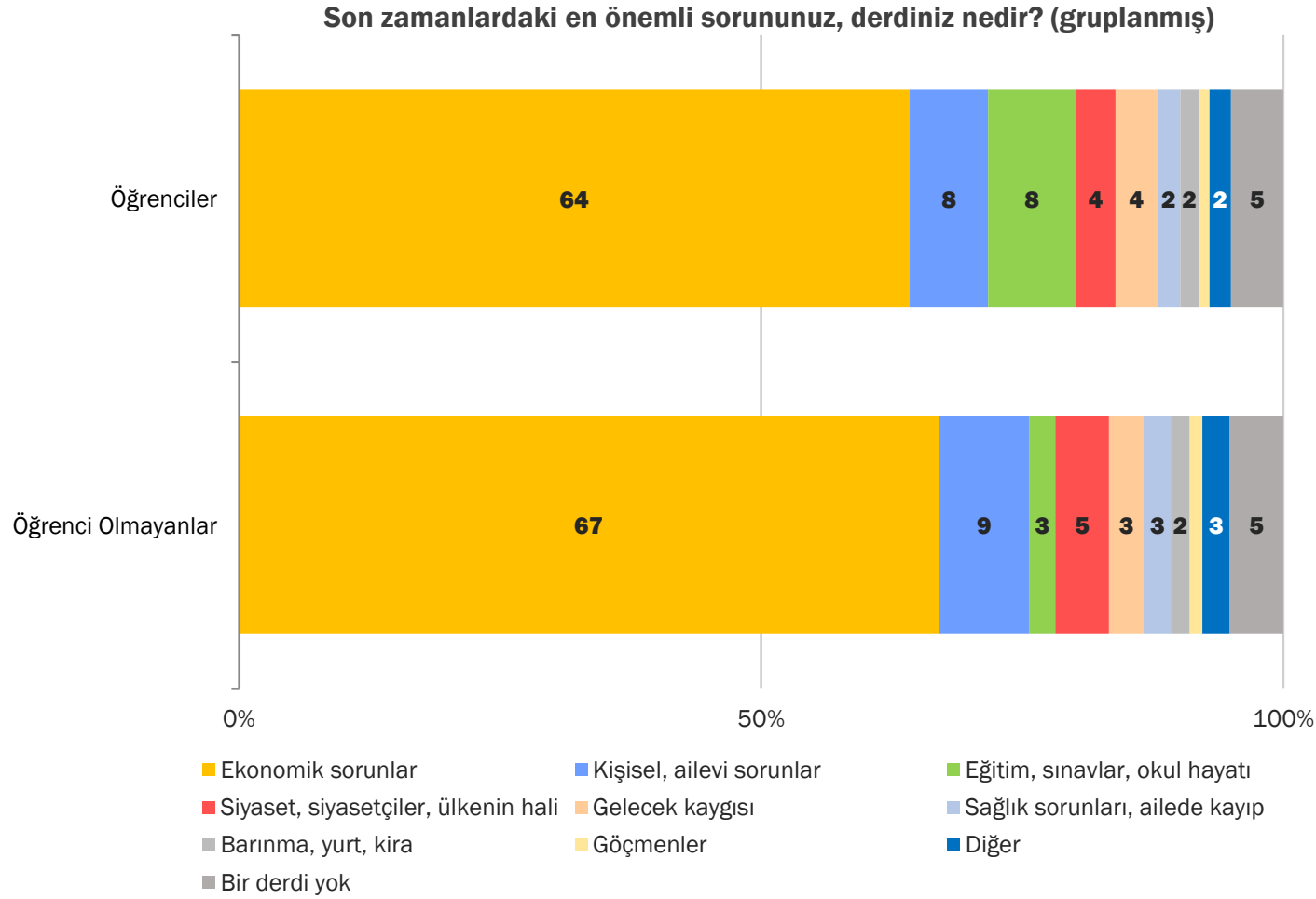
Son zamanlardaki en önemli sorunuz, derdiniz nedir? (gruplanmış)

- Gençlere en önemli sorunuz, derdiniz ne diye sorulduğunda yüzde 66'sı ekonomik sorunları ön plana çıkarıyor. Ekonomik sorunları yüzde 8 oranla kişisel, ailevi sorunlar takip ediyor. Eğitim, sınavlar, okul hayatı ile barınma sorunu gibi sorunlar ise yüzde 5 oranında söyleniyor. Gençlerin sadece yüzde 5'i bir derdi olmadığını söylüyor.

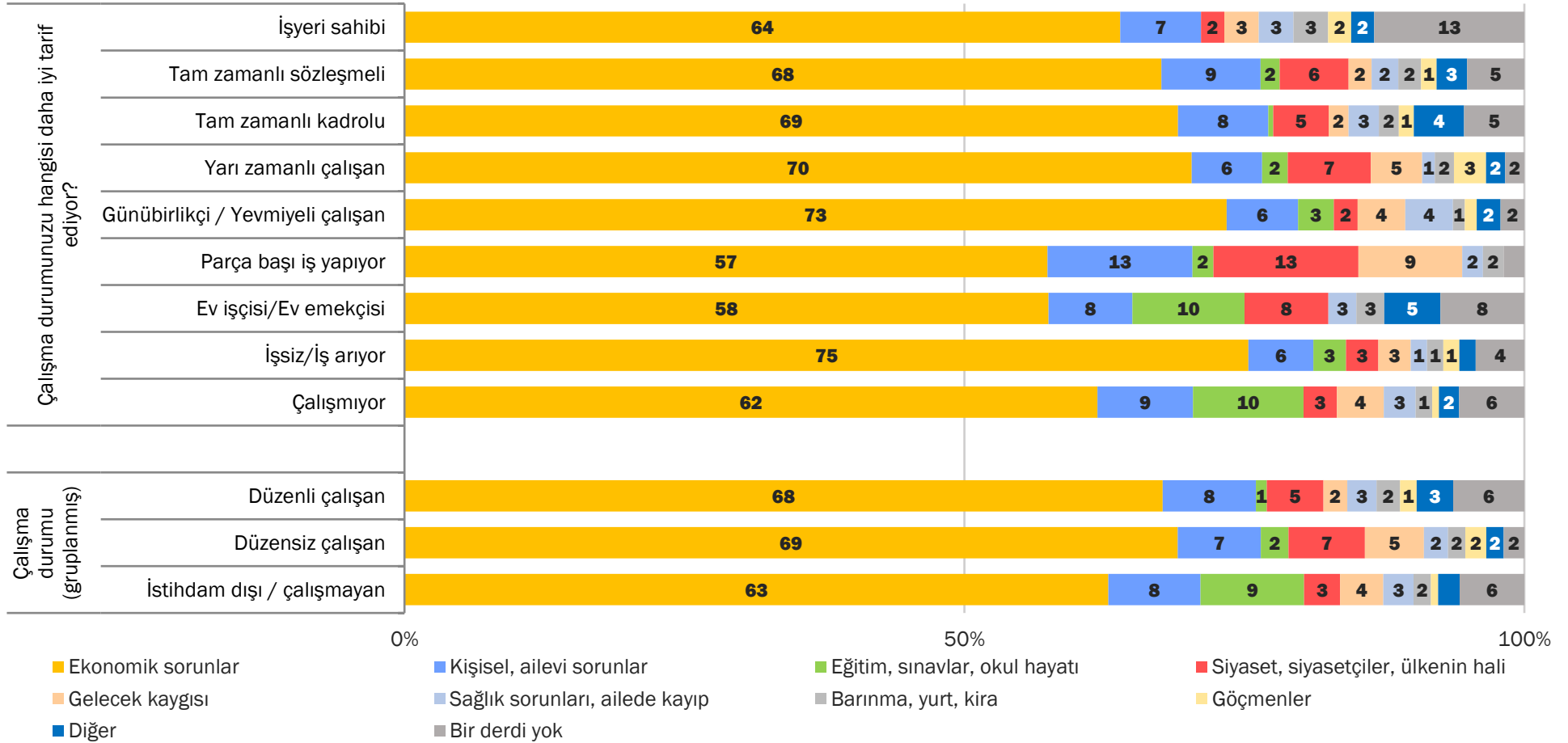
Son zamanlardaki en önemli sorununuz, derdiniz nedir? (gruplanmış)

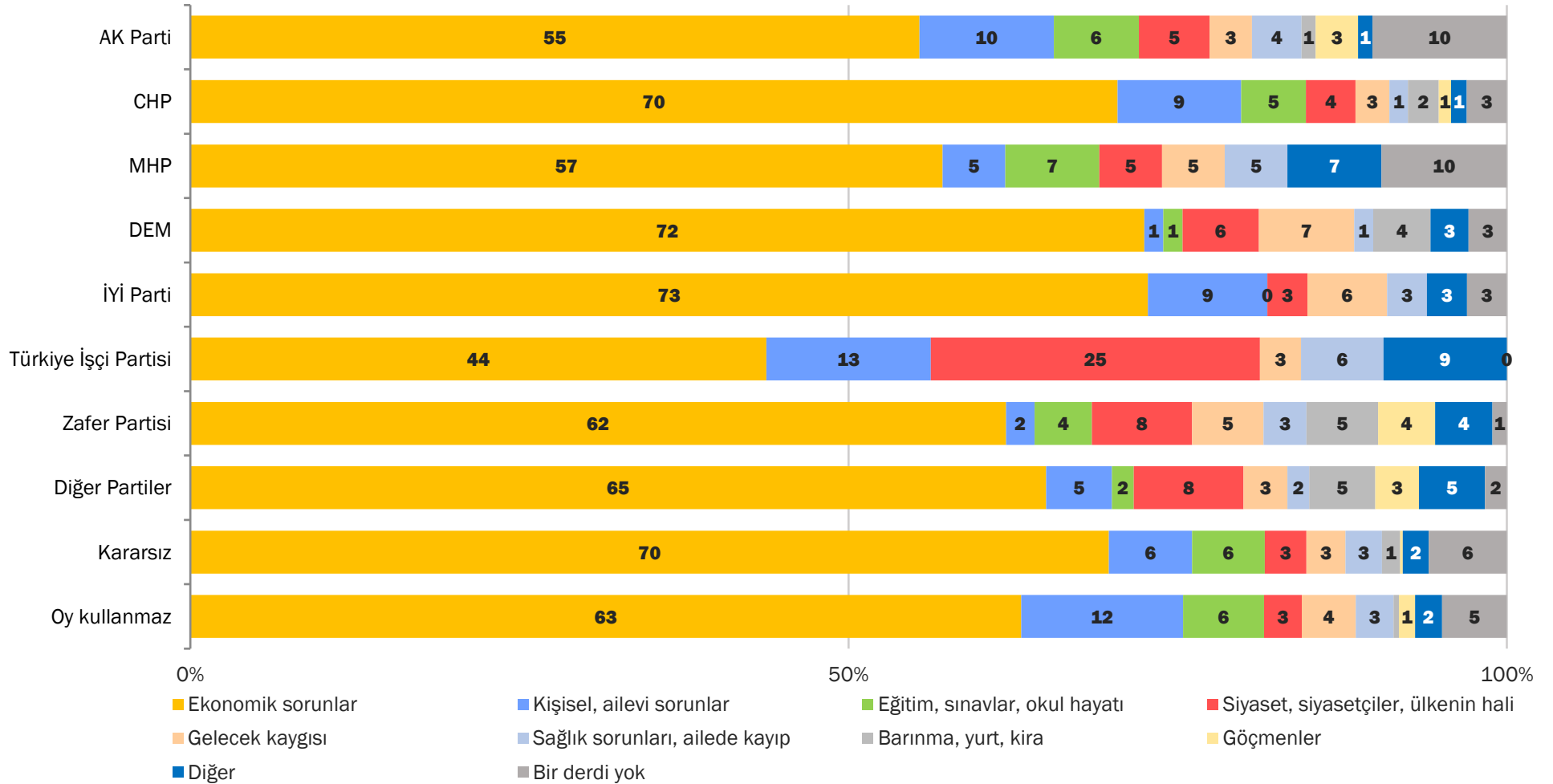
- Öğrenci olanlar ile öğrenci olmayanların sorunları birbirine oldukça benzerlik gösteriyor. Bu iki kümeyi birbirinden ayırtıran sorunun ise doğal olarak eğitim, sınavlar, okul hayatı olduğunu görüyoruz. Öğrencilerin yüzde 8'i bunları en büyük sorunu olarak söylerken, öğrenci olmayanlar arasında bu oran yüzde 3.

Son zamanlardaki en önemli sorununuz, derdiniz nedir? (gruplanmış)

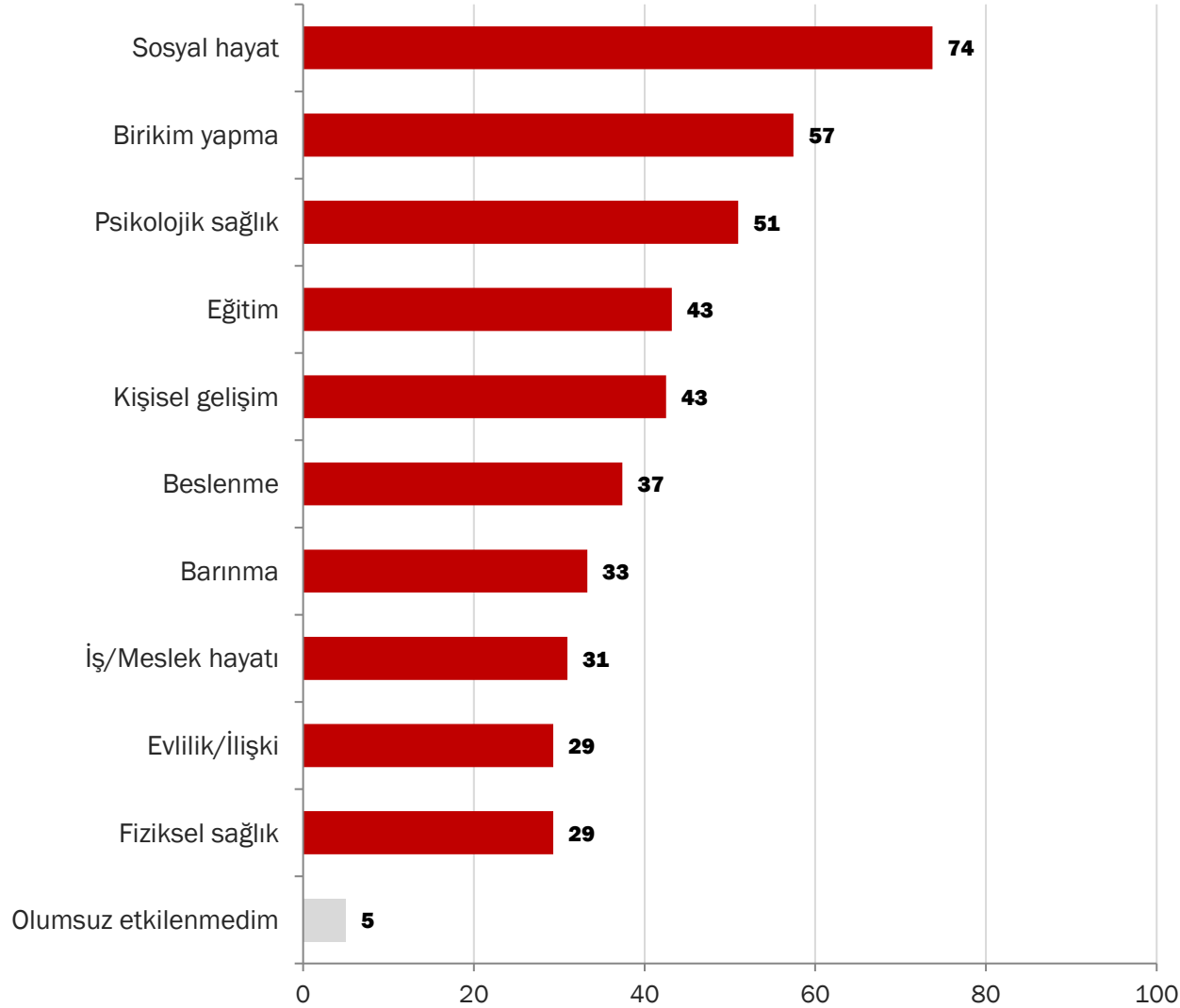
- Çalışma durumuna göre sorunlara baktığımızda ise çalışanların ekonomik sorunları söyleme oranının çalışmayanlara / istihdam dışı olanlara göre daha fazla olduğunu görüyoruz. Bu durumda Türkiye'deki mevcut işgücü piyasası koşulları (düşük maaş, uzun çalışma saatleri, güvencesiz sözleşme) gibi sebeplerin etkileri rol oynuyor olabilir.
- Bununla birlikte ekonomik sorunları en çok dile getiren küme yüzde 75 ile işsizler ve onları takiben yüzde 73 ile yevmiyeli çalışanlar.
- Dikkat çeken bir diğer bulgu ise işyeri sahiplerinin bir derdim yok deme eğiliminin diğer kümelere oranla çok daha fazla olması. İşyeri sahiplerinin yüzde 13'ü bir derdi olmadığını söylüyor.

Son zamanlardaki en önemli sorununuz, derdiniz nedir? (gruplanmış)

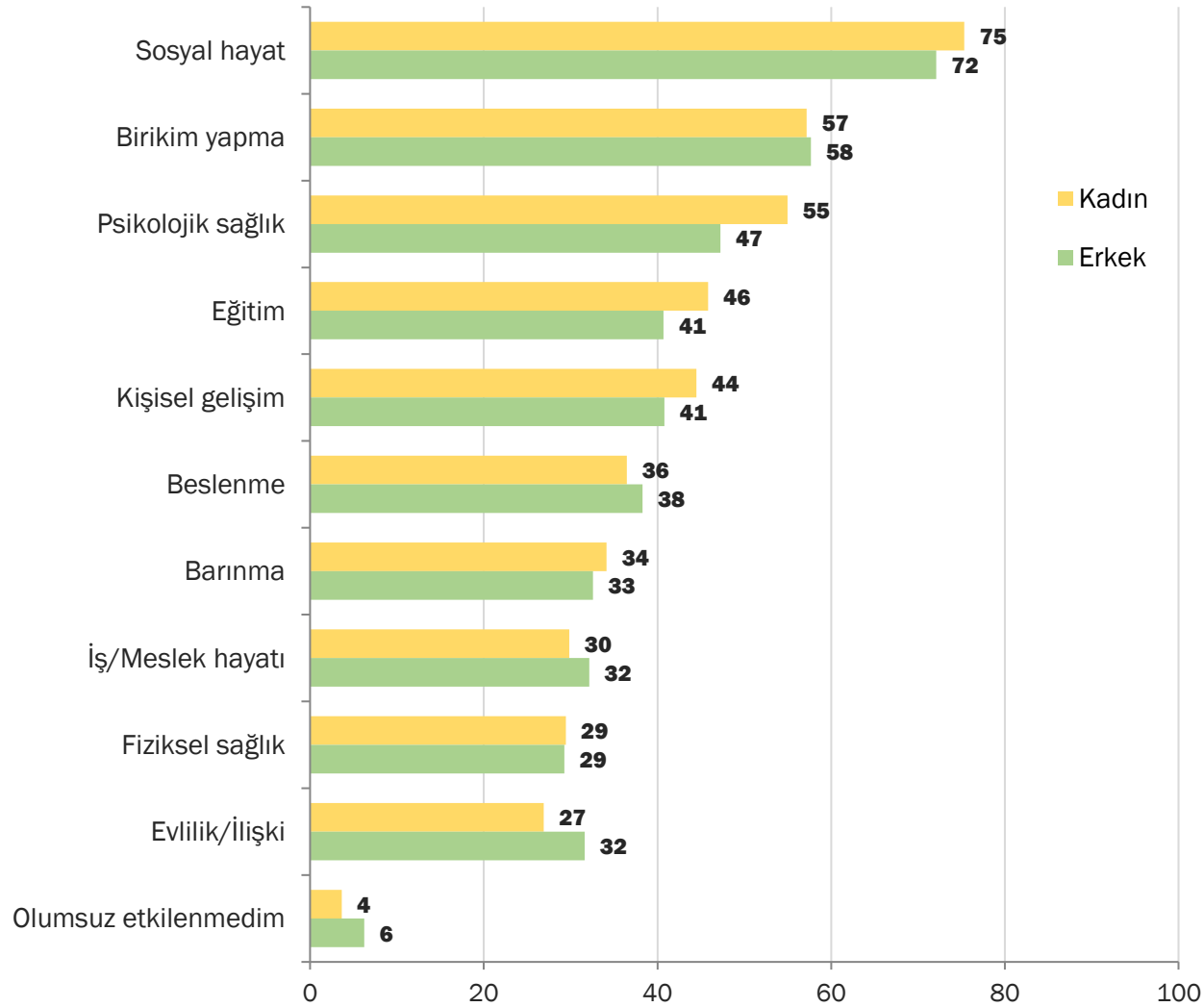
- AK Parti ve MHP seçmeni gençler diğer partilerin seçmenlerine göre daha dertsiz. Her iki seçmeni kümesinin de 10'da 1'i bir derdi olmadığını söylüyor. Bu iki küme seçmenleri ekonomik sorunları en az dile getiren üç kümeden ikisi. TİP seçmeni gençlerin de sadece *yüzde 44'ü ekonomik sorunları ön plana çıkarıyor gibi gözükse de ideolojik olarak siyaseti ve siyasetçileri daha öncelikli sorun olarak görme eğilimleri oldukça fazla.

Son dönemlerdeki ekonomik koşullar, sizin hayatınızda şu sayacaklarımdan hangisi ya da hangilerini olumsuz etkiledi ?

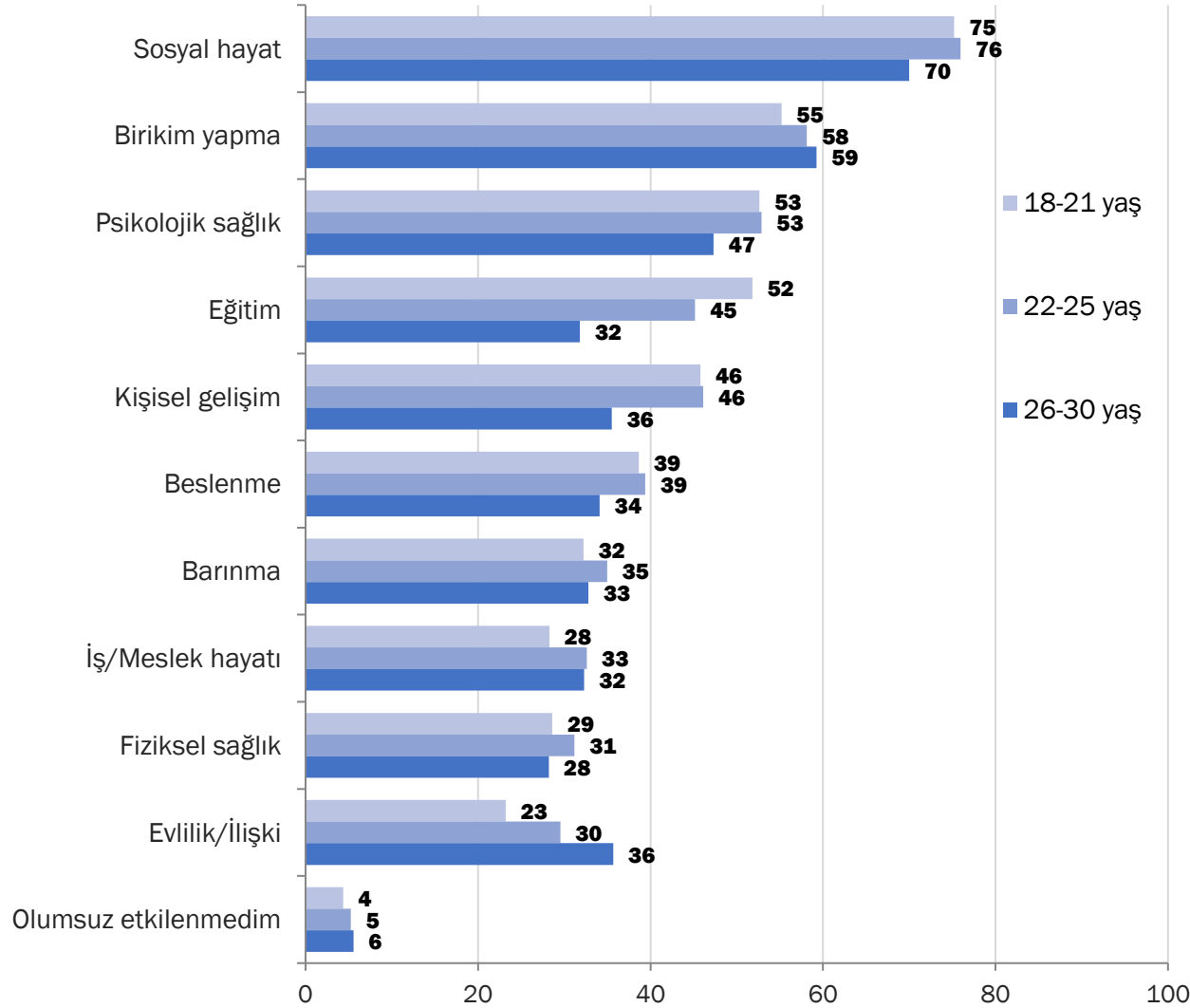
- Ekonomik koşullar gençlerin en çok sosyal hayat açısından olumsuz etkiliyor. Bu cevabı verenlerin oranı yüzde 74. Gençlerin yüzde 57'si ise ekonomik koşullar sebebiyle birikim yapamadığını belirtiyor.
- En çok verilen üçüncü cevap olsa da belki de üzerinde en çok durulması gereken durumlardan biri: Gençlerin psikolojik sağlığı. Gençlerin yarısı ekonomik koşulların psikolojik sağlıklarını olumsuz etkilediğini söylüyor. Bu oldukça çarpıcı ve üzücü bir bulgu olarak karşımıza çıkıyor.
- Tabloya genel olarak baktığımızda ise her şeyin ekonomik olduğunu görüyoruz. Gençlerin sadece yüzde 5'i ekonomik koşullardan olumsuz etkilenmediğini söylüyor.
- Credit Suisse'in açıkladığı 2023 yılı Türkiye'deki servet dağılımı istatistiklerine göre nüfusun en zengin yüzde 5'lik kesimi toplam servetten yüzde 59,2 pay alırken, nüfusun yüzde 95'lik kesiminin aldığı pay sadece yüzde 40,8.

Son dönemlerdeki ekonomik koşullar, sizin hayatınızda şu sayacaklarımdan hangisi ya da hangilerini olumsuz etkiledi ?

- Kadınların ekonomik koşullardan psikolojik olarak etkilenme oranı erkeklere göre daha fazla. Kadınların yüzde 55'i ekonomik koşulların psikolojik sağlıklarını etkilediğini söylerken, erkeklerde bu oran yüzde 47.
- Kadınlar eğitim alanında ekonomik koşullardan daha çok olumsuz etkileniyor. Kadınların yüzde 46'sı, erkeklerin ise yüzde 41'i ekonomik koşulların eğitim hayatlarını olumsuz etkilediğini ifade ediyor.

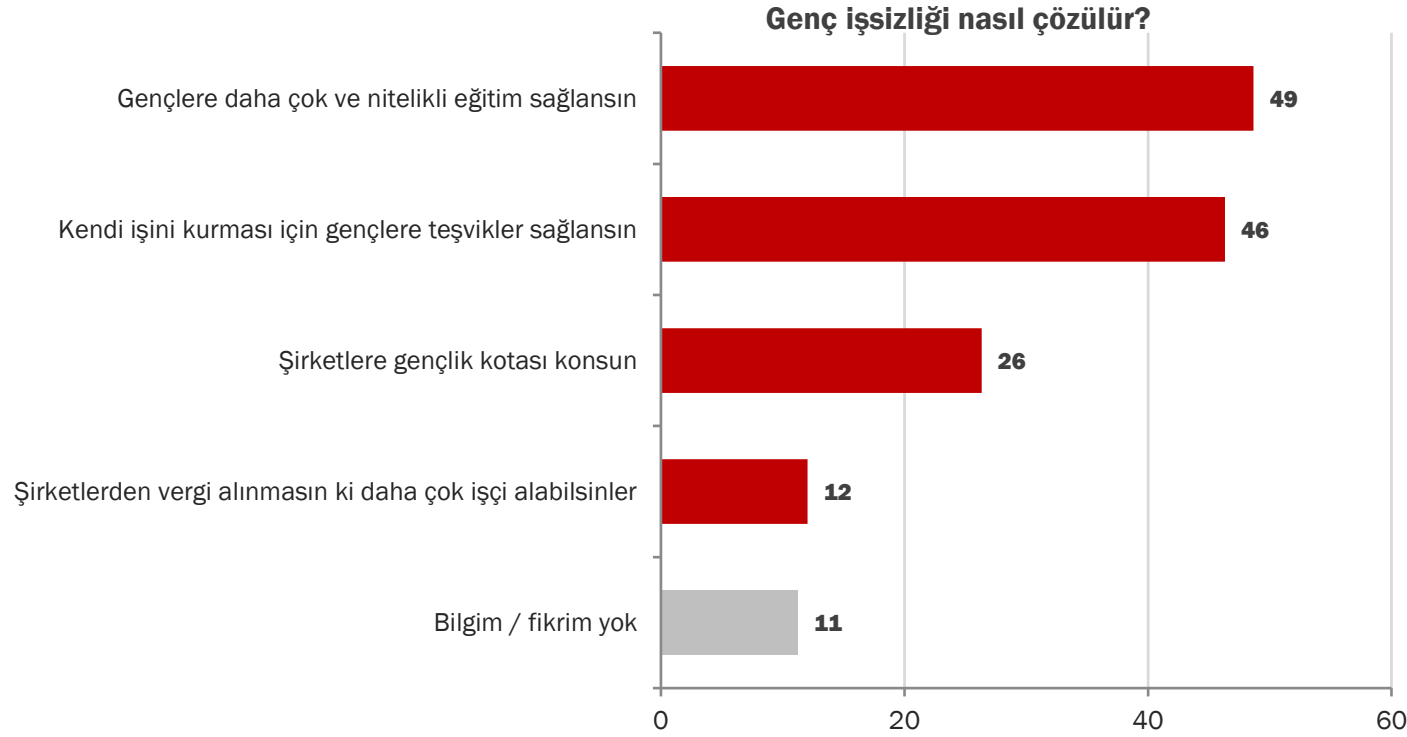
Son dönemlerdeki ekonomik koşullar, sizin hayatınızda şu sayacaklarımdan hangisi ya da hangilerini olumsuz etkiledi ?

- Yaş azaldıkça eğitim hayatı ekonomik koşullar sebebiyle olumsuz etkilenenlerin oranı artıyor. 18-21 yaş arasındakilerin yüzde 52'si, 22-25 yaş arasındakilerin yüzde 45'i, 26-30 yaş arasındakilerin ise yüzde 32'si bu cevabı veriyor.
- Bununla birlikte yaş arttıkça da evlilik ve ilişki alanında ekonomik koşullardan olumsuz etkilenenlerin oranı artıyor. 18-21 yaş arasında ilişkisi, evlilik hayatı olumsuz etkilenenlerin oranı yüzde 23 iken, 26-30 yaş arasında bu oran yüzde 36.

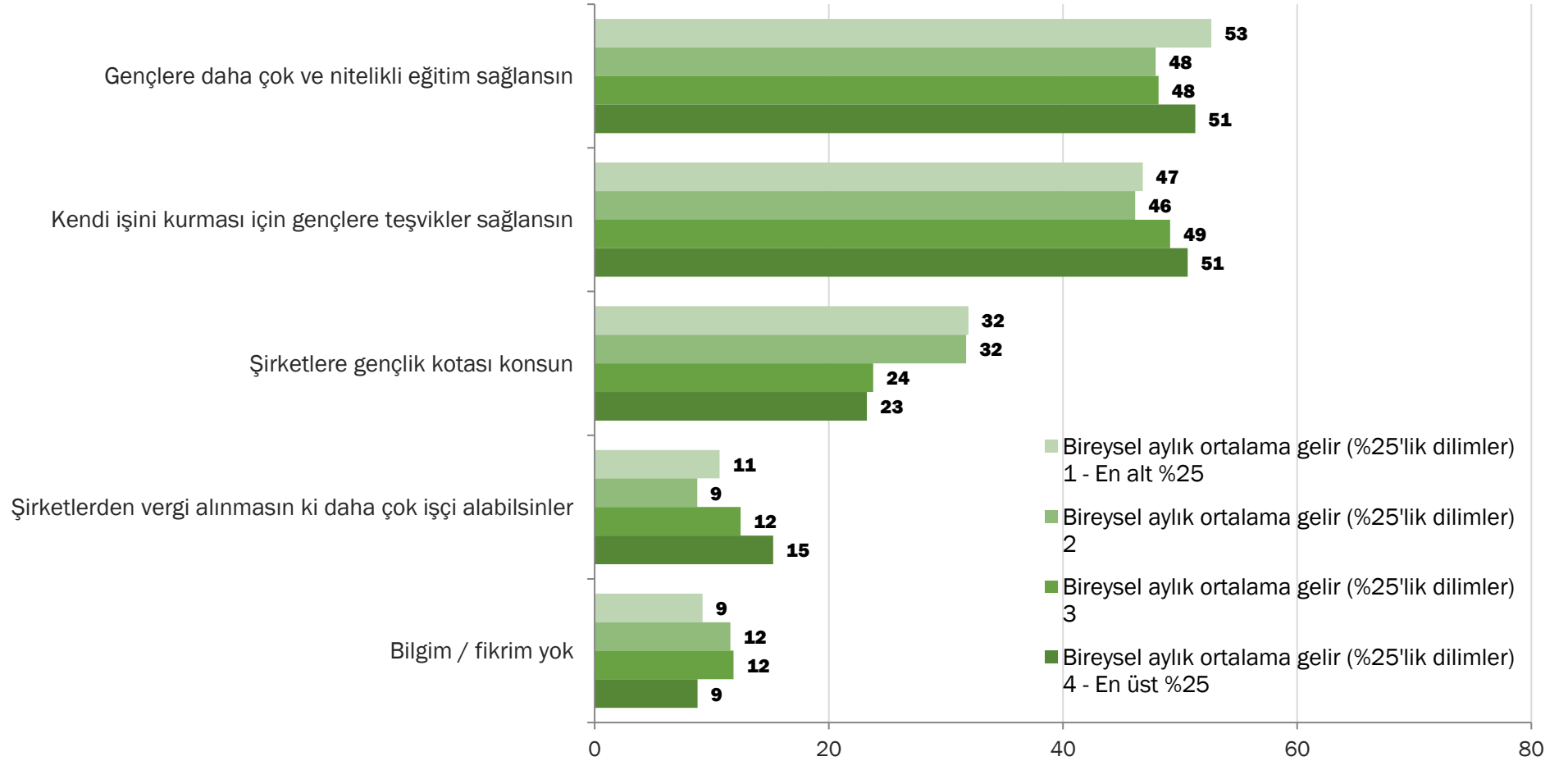
Genç İşsizliği ve İntiharları

- Genç işsizliğini nasıl çözüleceğine dair önerilere / fikirlere baktığımızda yüzde 49 ile gençlere daha çok ve nitelikli eğitim sağlansın fikri ön plana çıkıyor.
- Kendi işini kurması için gençlere teşvikler sağlansın diyenlerin oranı yüzde 46 iken şirketlere gençlik kotası konsun diyenlerin oranı yüzde.
- Gençlerin yüzde 11'inin bu konuda bir bilgisi / fikri olmaması ise dramatik bir bulgu olarak karşımıza çıkıyor.

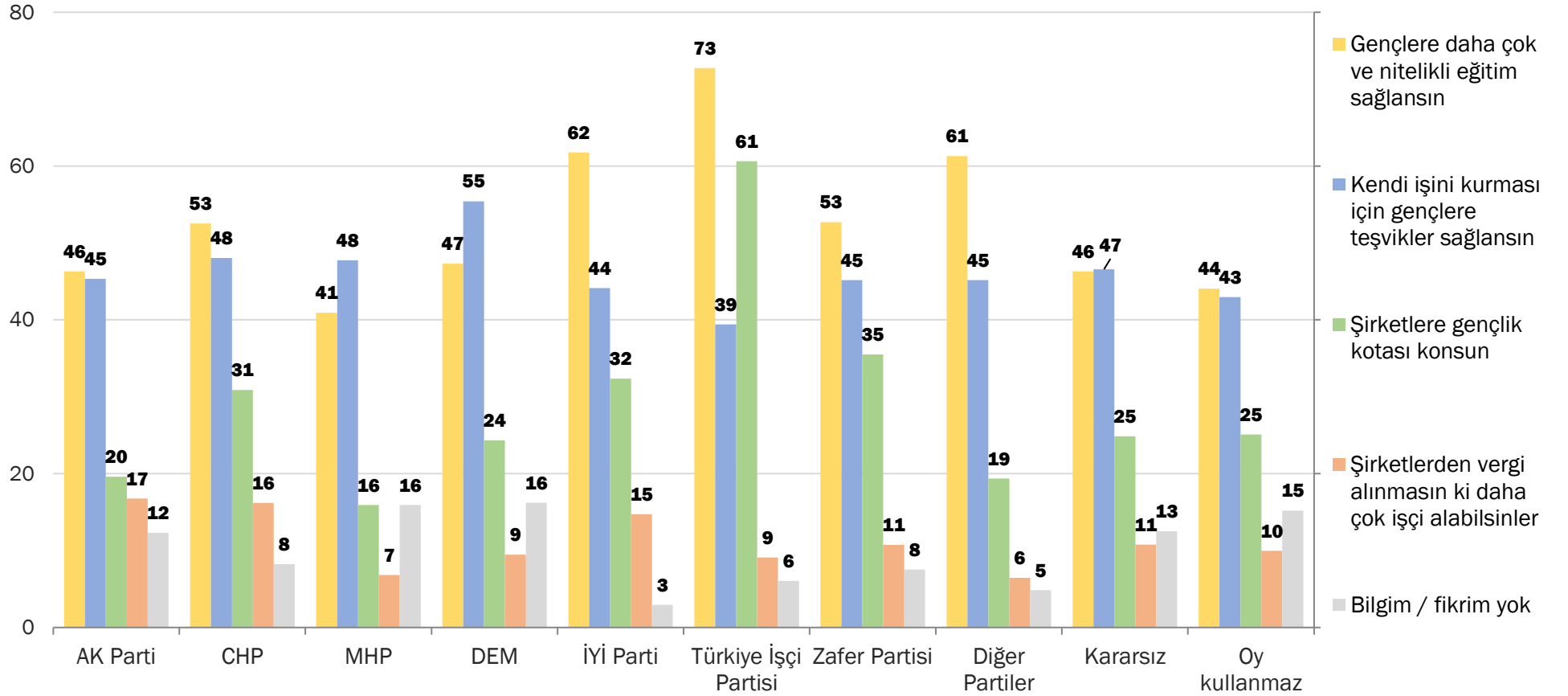
- Çoklu yanıt alınan bu soruda, “daha çok ve nitelikli eğitim sağlansın” ile “kendi işini kurması için gençlere teşvikler sağlansın” seçeneğinin gençler arasında en popüler cevap olması, siyasi partilerin 2024 yerel seçimlerine ilişkin beyanları ile yüksek korelasyon göstermektedir. GoFor’un “9 Başlıkta Seçim 2024” başlıklı beyanname inceleme serisinde (<https://go-for.org/kaynakca>) belirtildiği üzere çoğu siyasi parti genç işsizliğinin sorumluluğunu bireyci bir yaklaşımla gençlere yüklemektedir. “Gençlerin bilgi ve becerilerinin yetersizliği” üzerinden kurulan bu yaklaşımla partiler mesleki kurslara ve genç girişimciliğine teşvikleri beyan etmektedir. Mevcut veriler gösteriyor ki bu yaklaşım gençler arasında da bir karşılık buluyor.

Genç işsizliği nasıl çözülür?

- Bireysel aylık ortalama gelir diliminde en alt ve en altın bir üstü dilimlerinde yer alan gençlerin “şirketlere gençlik kotası konsun” cevabı ile diğer şıklara kıyasla çok daha devletin ekonomiye müdahaleci bir çözümü tercih etmesi önemli bir bulgu. Gelir seviyesi arttıkça, risklerin arttığı ve güvencenin azaldığı çözümler gençler arasında popülerleşirken, düşük gelirli gruplardan olan gençler kota uygulamaları gibi daha güvenceli seçeneklere yöneliyor.

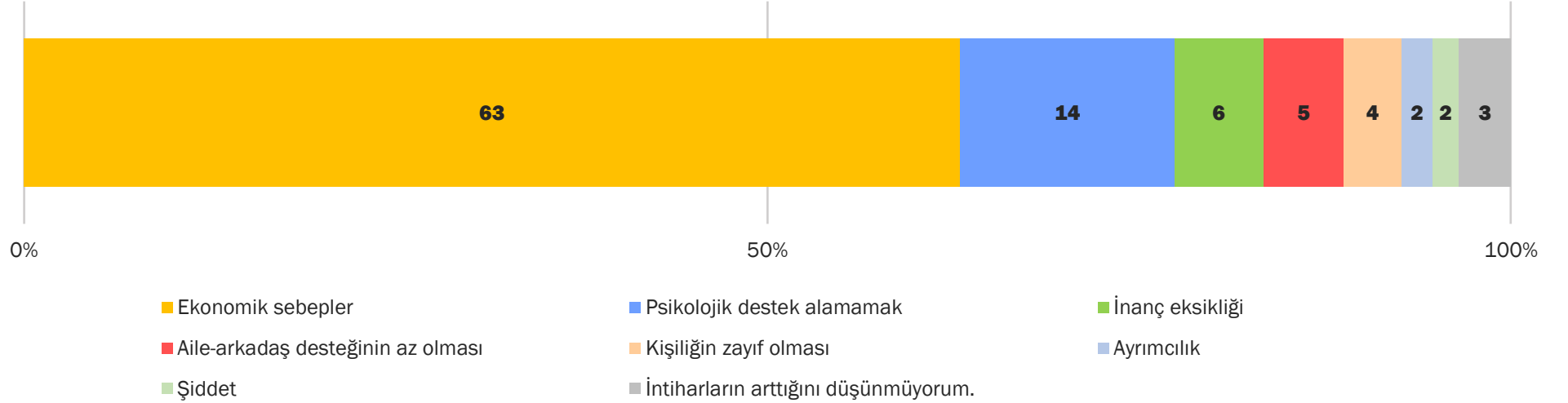
Genç işsizliği nasıl çözülür?

- Verilerin siyasi parti kırılımına bakıldığında ise neredeyse her partinin öncelikle “nitelikli eğitim” ve onu takiben “kendi işlerini kurmaları için teşvikler” çözüm stratejilerinde ortak bir zemine oturduğu görülüyor.
- Yalnızca TİP’te, “nitelikli eğitim” seçeneğini “şirketlere gençlik kotası konsun” seçeneği takip ediyor. Bu durum, TİP’in sosyalist değerleri kapsamındaki ekonomiye müdahaleci yaklaşımı ile açıklanabilir.
- TİP dışındaki partilere göre daha sol bir çizgide ilerleyen CHP’nin ise bu konuda daha sağ tandanslı partilerle uyum gösteren tutumu ise dikkat çekiyor.

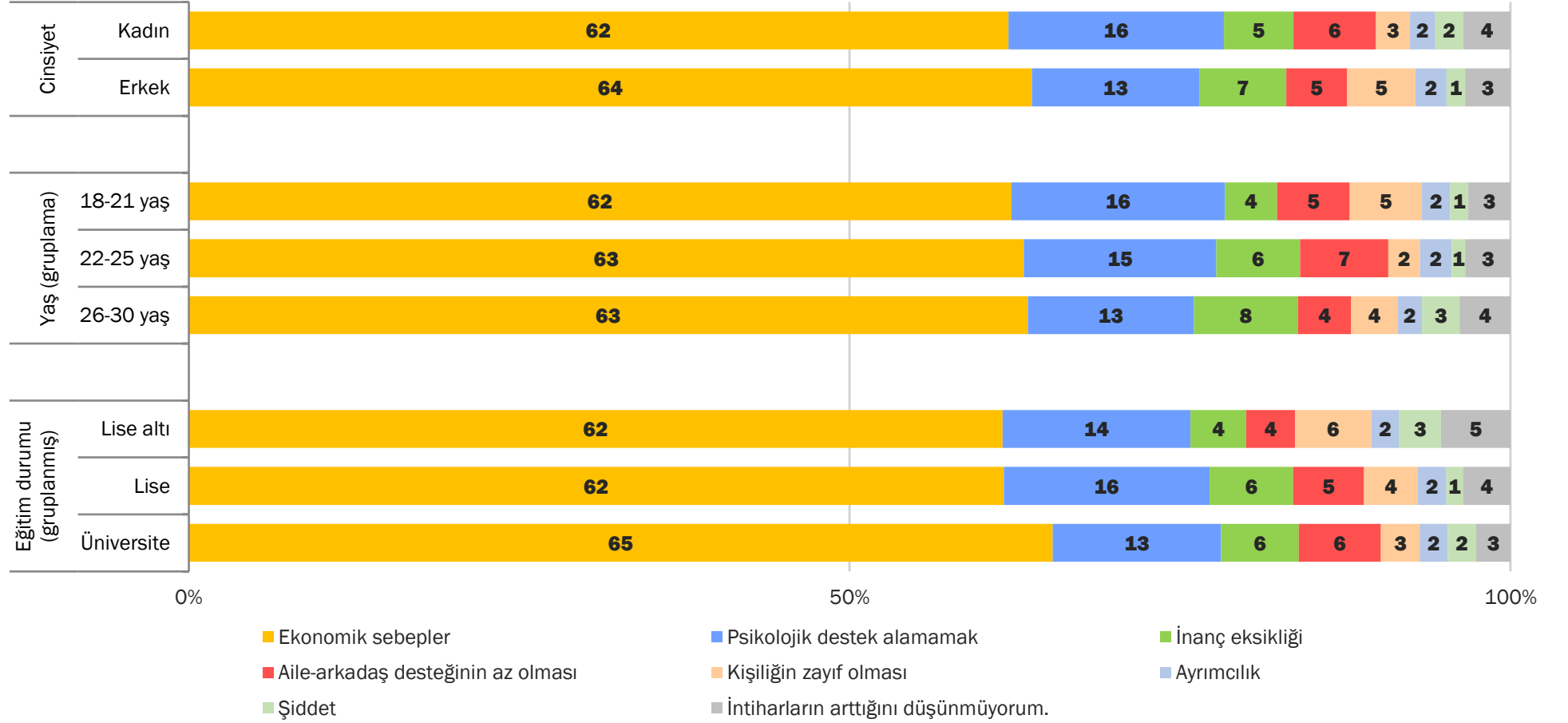
- Genç işsizliğinin nasıl çözüleceğine dair seçmen kümelerinin fikirlerine baktığımızda MHP seçmeninin yüzde 44 oranla nitelikli eğitimi dile getirdiğini görüyoruz. Bu oran tüm seçmen kümeleri arasında en düşük oran.
- MHP seçmenini diğer seçmen kümelerinden ayıran bir diğer durum ise kendi işini kurması için gençlere teşvik sağlansın diyenlerin oranının gençlere daha fazla ve nitelikli eğitim verilsin diyenlerin oranından fazla olması.
- Bu konuda MHP ile benzer bir eğilim gösteren seçmen kümesi ise DEM Partililer. MHP'li gençlerin yüzde 48'i gençlere teşvik sağlanması gerektiğini düşünüyor, DEM Parti seçmenleri arasında bu cevabı verenlerin oranı ise yüzde 55. DEM Parti seçmenlerinin yüzde 47'si nitelikli eğitimin işsizliğe bir çözüm olacağını düşünüyor.
- Bu iki parti seçmenleri arasında benzer bir eğilim olsa da her iki kümenin de eğitimden daha az medet ummasının benzer sebepleri olduğunu söylemek zor.

Sizce son dönemlerde genç intiharlarının artmasının temel nedeni nedir?

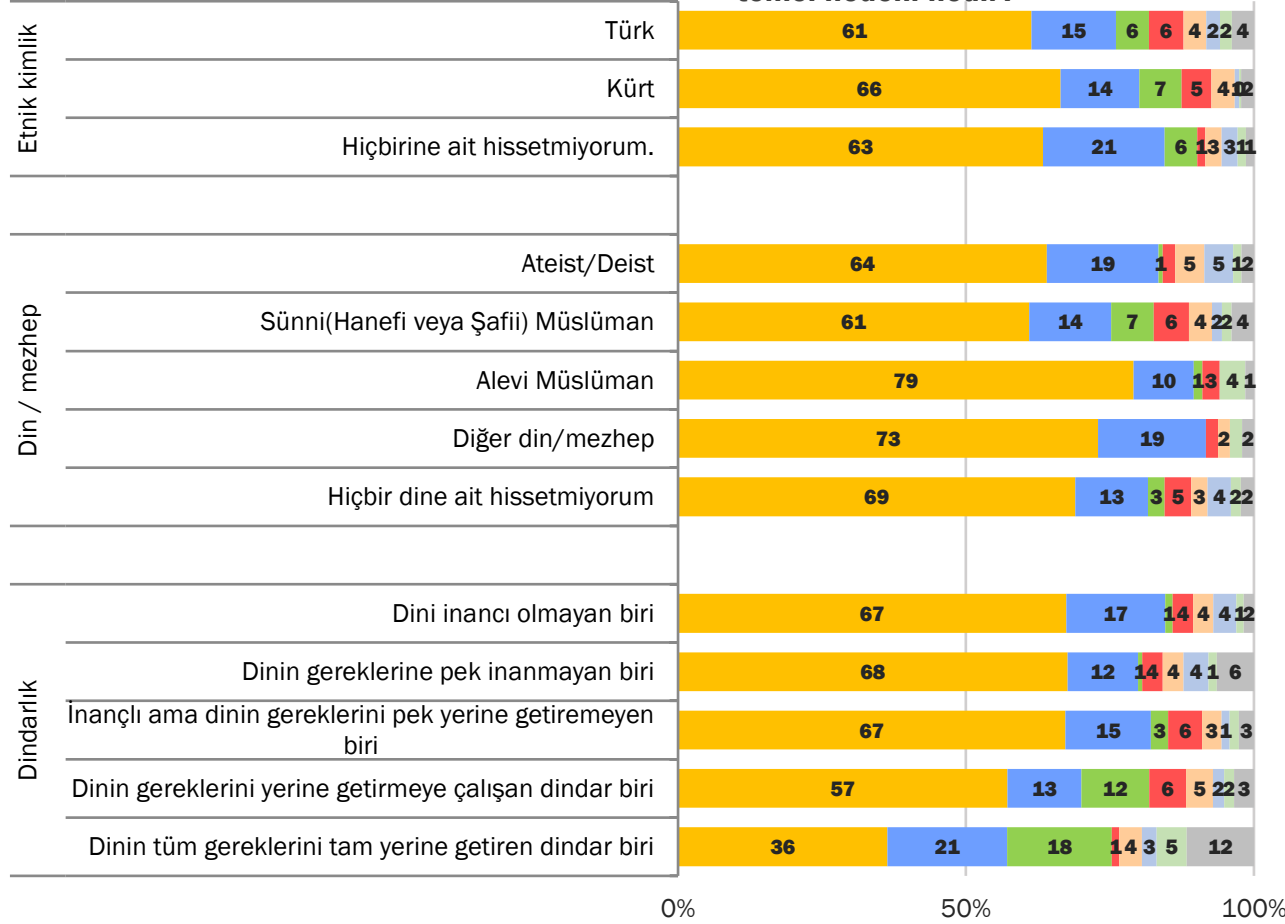
- Son dönemlerde artan genç intiharlarının sebebi sorulduğunda gençlerin yüzde 63'u bu durumun temel nedenini ekonomik sebepler olarak yorumluyor. Gençlerin yüzde 14'ü ise psikolojik destek alamamanın, genç intiharlarının temel sebebi olduğunu söylüyor.
- Yüzde 6'lık bir kesim, intiharların sebebini inanç eksikliğine bağlarken, kişiliğin zayıf olmasını intiharların temel sebebi olarak görenlerin oranı yüzde 4. İntiharların arttığını düşünmeyenlerin oranı ise yüzde 3.
- Ekonomik sebeplerin gençlerin hayatını hangi açılardan etkilediğini incelediğimiz soruda gençlerin yüzde 95'inin ekonomik sebeplerle hayatının en az bir alanının olumsuz yönde etkilendiğini gördük. Ekonomik sorunların psikolojik sağlığını etkilediğini söyleyenlerin oranı da yüzde 51. Her 2 kişiden 1'inin ekonomik sorunlar nedeniyle psikolojisinin olumsuz etkilendiğini düşünürsek genç intiharlarında ekonomik sebeplerin önemli bir etkisinden bahsedebiliriz.

Sizce son dönemlerde genç intiharlarının artmasının temel nedeni nedir?

- Genç intiharlarının sebebine bakışta tüm demografi kırılımlarında yüzde 60'ların üzerinde ekonomik sebepler seçeneği öne çıkıyor. Ekonomik sebepler deme oranı erkeklerde ve yüksek eğitimlilerde daha fazla.
- Kadınlar erkeklere göre, daha düşük yaşta ilerli yaşlara göre daha yüksek oranda psikolojik destek alamamak seçeneğine gidiyor. Önceki araştırmalarımızdan da biliyoruz ki kadınlar, özellikle ev kadınları erkeklere göre daha kısıtlı bir sosyal çevreyle temas kuruyorlar, fiziksel olarak hareket ettikleri alanlar da erkeklere göre daha dar alanlar. Psikolojik destek ve aile desteğinin kadınlarda daha yüksek oranda söylenmesi bundan ileri geliyor olabilir.

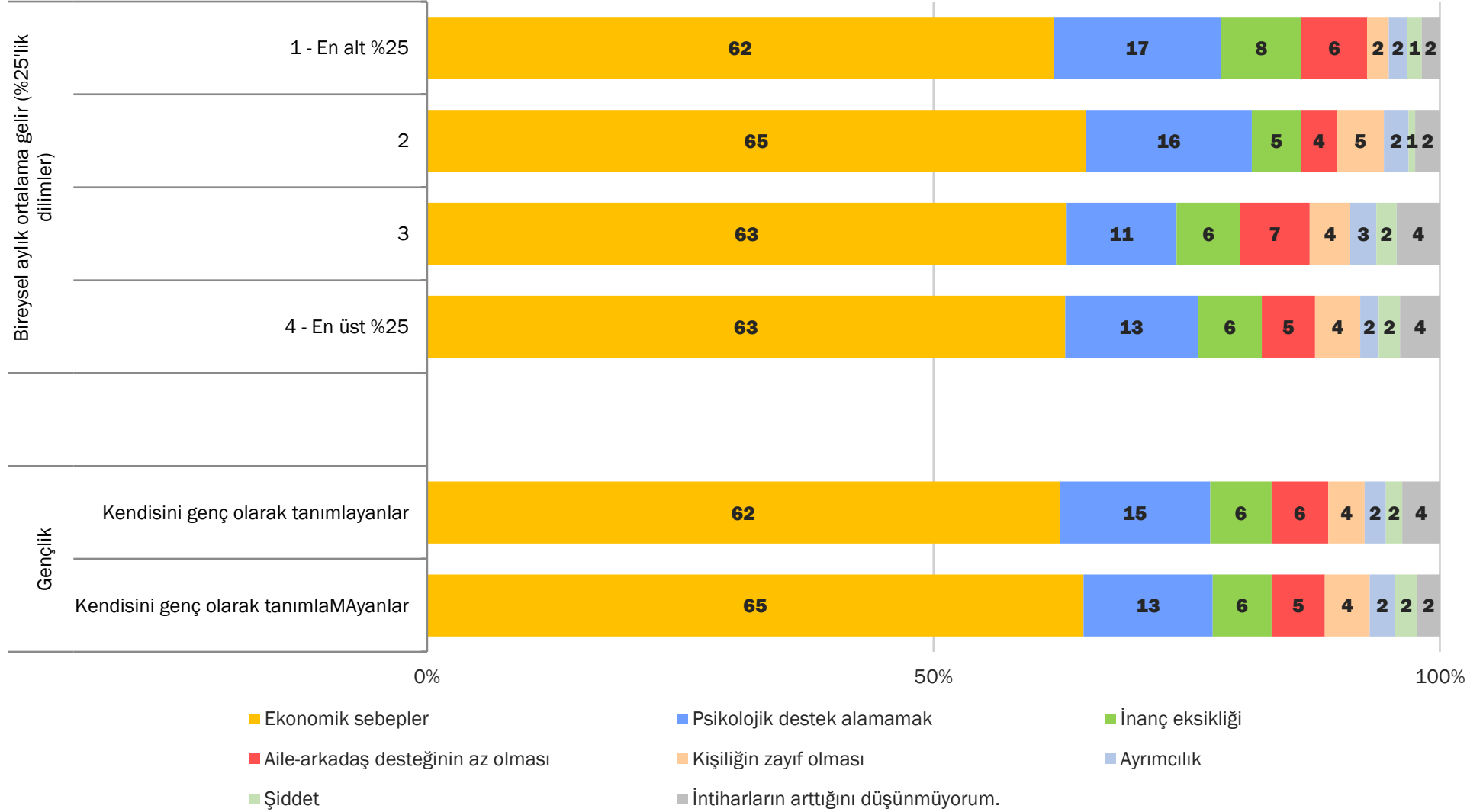
Sizce son dönemlerde genç intiharlarının artmasının temel nedeni nedir?

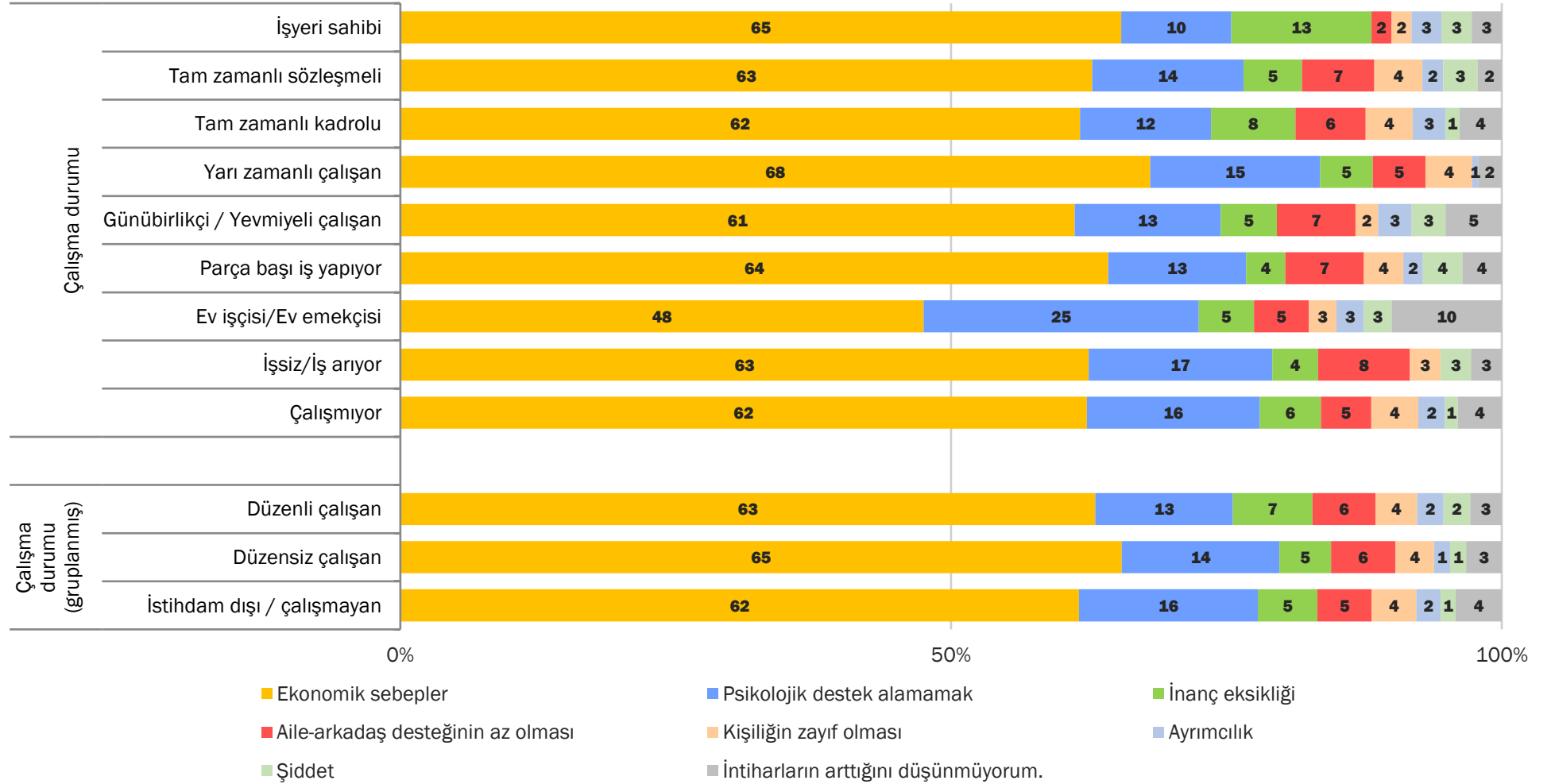
- Ekonomik sebepler
- İnanç eksikliği
- Kişiliğin zayıf olması
- Şiddet
- Psikolojik destek alamamak
- Aile-arkadaş desteğinin az olması
- Ayrımcılık
- İntiharların arttığını düşünmüyorum.

- Sünni Müslümanların yüzde 7'si genç intiharlarının temel sebebini inanç eksikliği olarak görüyor. Alevi Müslümanların sadece yüzde 1'i bu görüşe sahip.
- Hiçbir dine ait hissetmeyip bu soruya cevap veren 174 gencin 5'i (yüzde 3) intiharların sebebini inanç eksikliğine bağlıyor.
- Dindarlık seviyesine göre bu soruya verirken cevapları incelediğimizde dinin tüm gereklerini tam yerin getiren gençlerin diğer dindarlık seviyesindeki gençlerden ayrıştığını görüyoruz. Bu gençlerin sadece yüzde 36'sı genç intiharlarını ekonomik sebeplere bağlarken, yüzde 18'i inanç eksikliğine bağlıyor. Yüzde 12'si böyle bir durumun olmadığını düşünüyor.

Sizce son dönemlerde genç intiharlarının artmasının temel nedeni nedir?

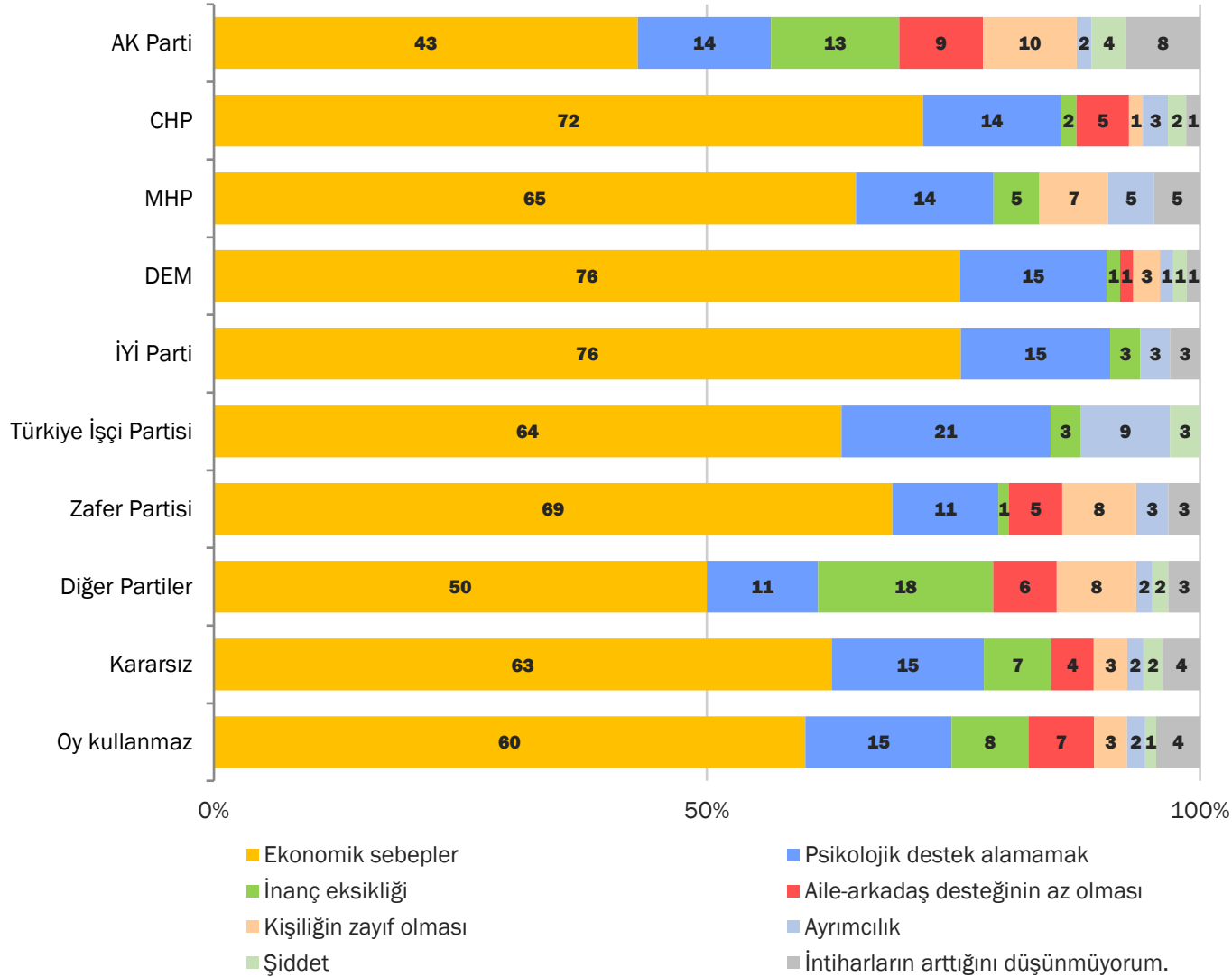

Sizce son dönemlerde genç intiharlarının artmasının temel nedeni nedir?

- Çalışma durumlarına göre genç intiharların sebeplerine yaklaşıma baktığımızda, kendisini ev işçisi / ev emekçisi olarak tanımlayan kişilerin diğer kümelerden ayrıştıklarını görüyoruz.
- 44 kişiden oluşan bu kümenin yüzde 25'i genç intiharlarının temel sebebi olarak psikolojik destek alamamayı işaret ediyor.

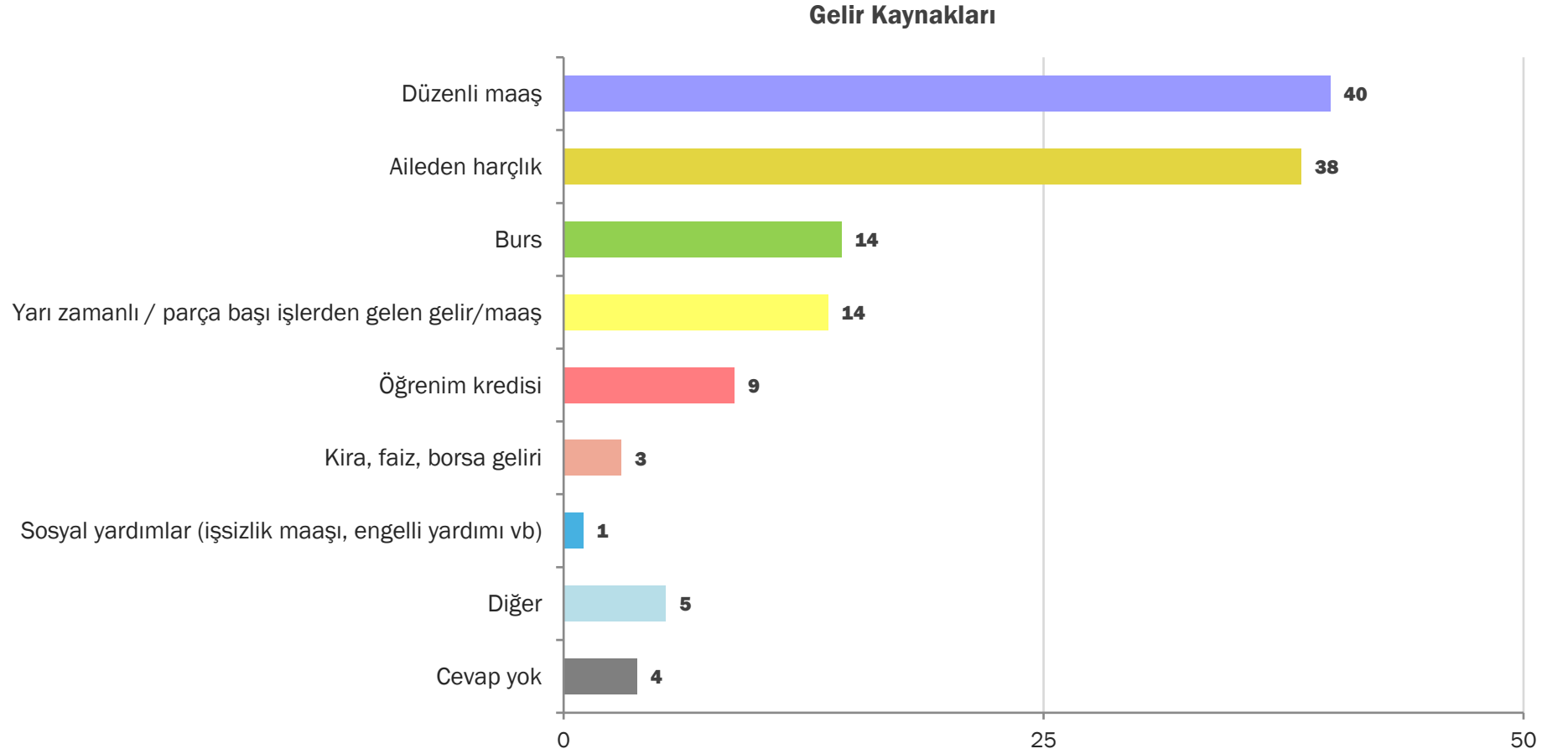
Sizce son dönemlerde genç intiharlarının artmasının temel nedeni nedir?

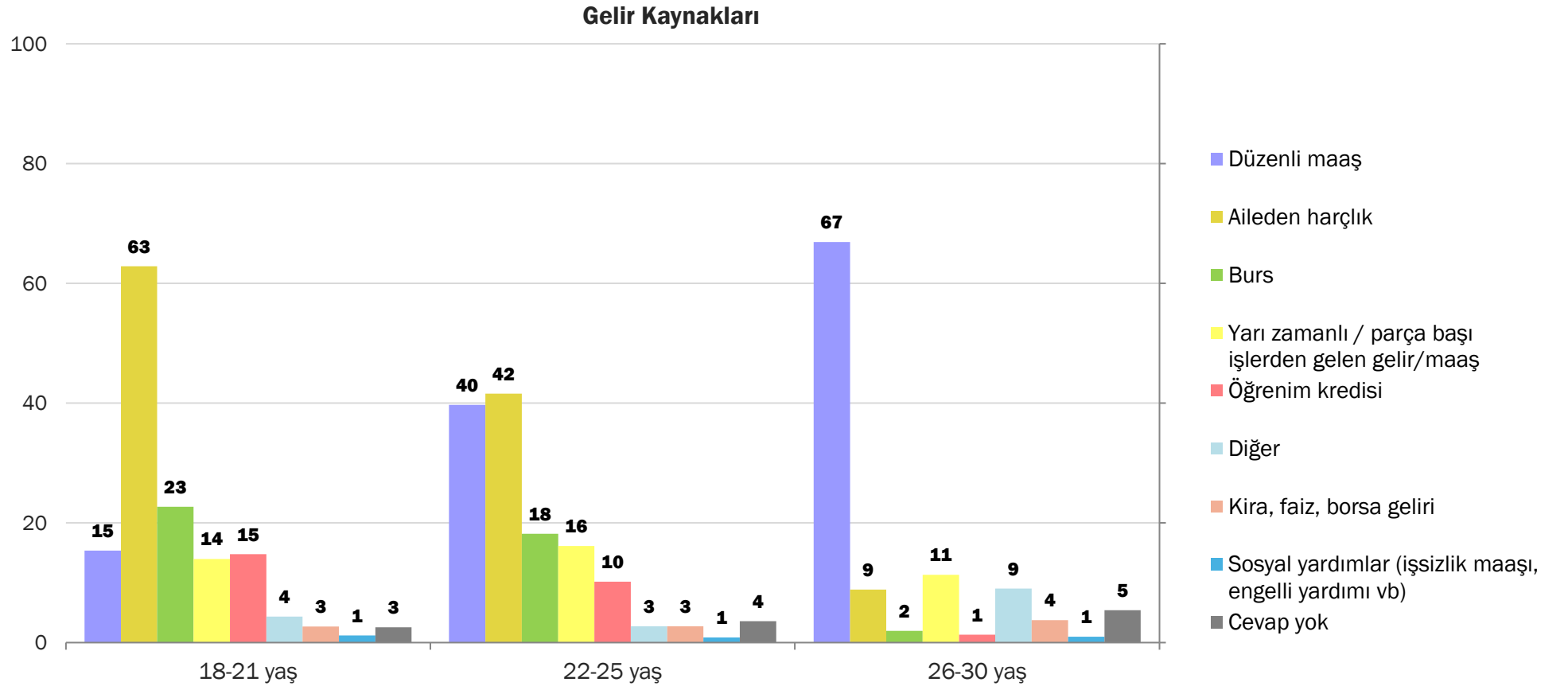
- AK Parti seçmenleri, genç intiharlarının arttığını en az düşünen seçmen kümesiyken, intiharların sebeplerin inanç eksikliği ve kişilik zayıflığına bağlama eğilimi de en yüksek olan küme.
- İntiharların sebeplerinin ekonomik sebepler olduğunu söyleme eğilimi en yüksek olan seçmen kümeleri ise CHP seçmenleri, İyi Parti seçmenleri ve DEM Parti seçmenleri.
- MHP seçmenleri ve AK Parti seçmenleri bu soruya verdikleri cevaplar bakımında ayrışıyor. MHP seçmenlerinin bu konu hakkındaki görüşleri, muhalefet partilerinin seçmenleri daha yakın.

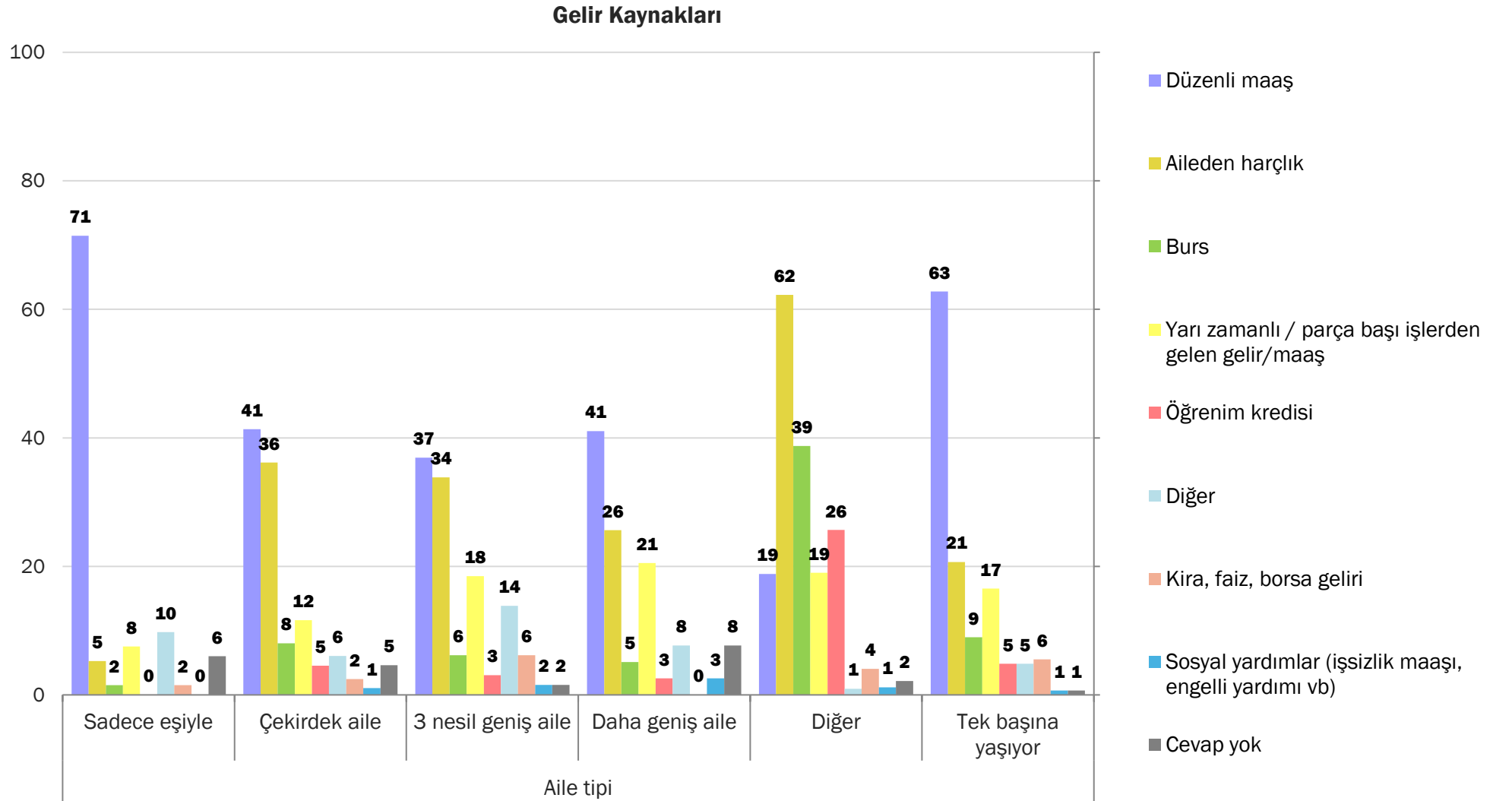
Gençlerin Gelir Kaynakları

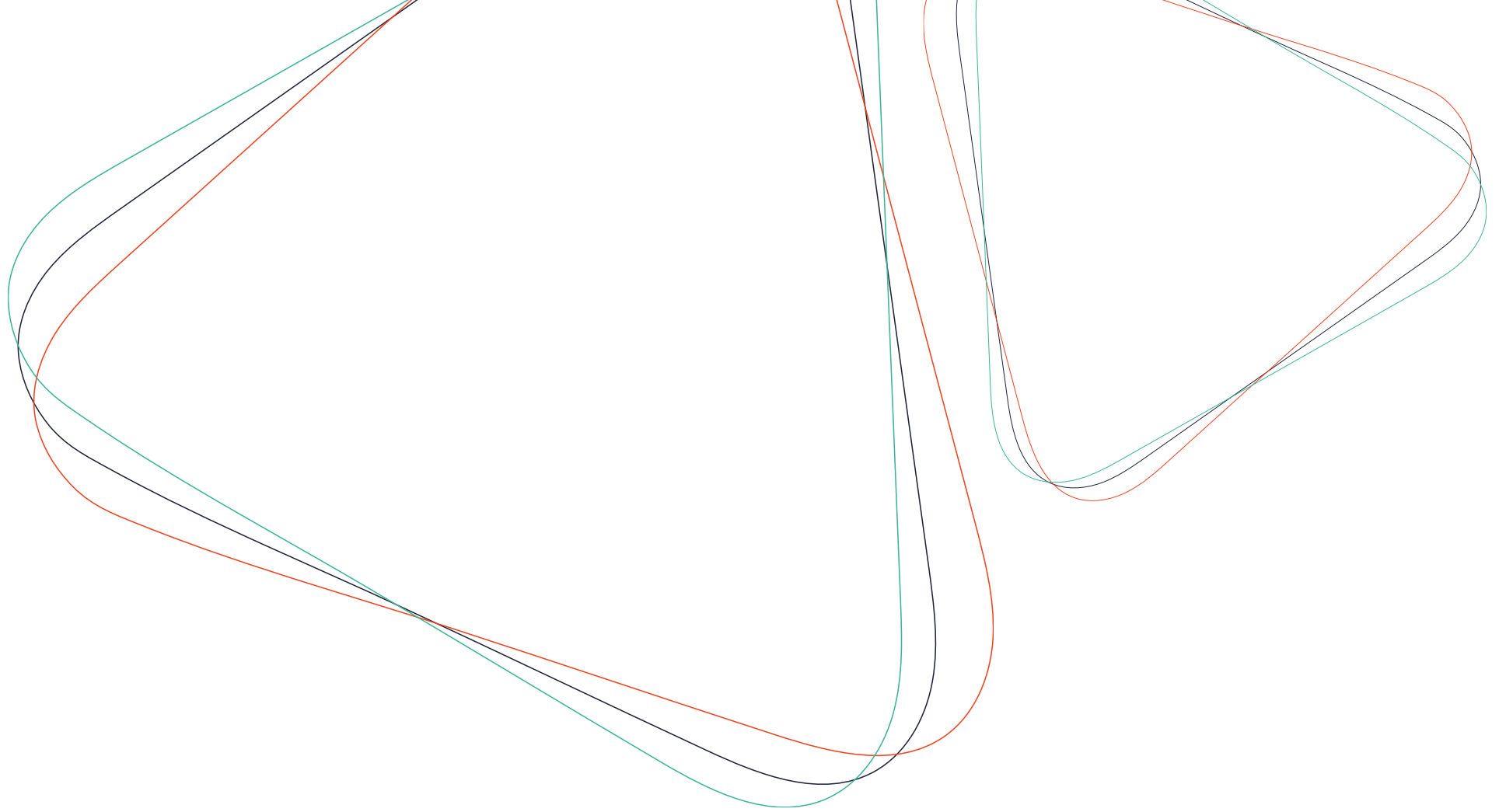

- Gençlerin gelir kaynaklarına baktığımızda yüzde 40'ını düzenli maaş, yüzde 38'inin aileden harçlık aldığını görüyoruz.
- Burs alanların ve yarı zamanlı parça işlerden geliri olanların oranları yüzde 14.
- Öğrenim kredisi alan gençlerin oranı yüzde 9 iken, gençlerin yüzde 3'ü kira, faiz veya borsadan gelir elde ediyor.
- Sosyal yardım alan gençlerin oranı ise sadece yüzde 1.

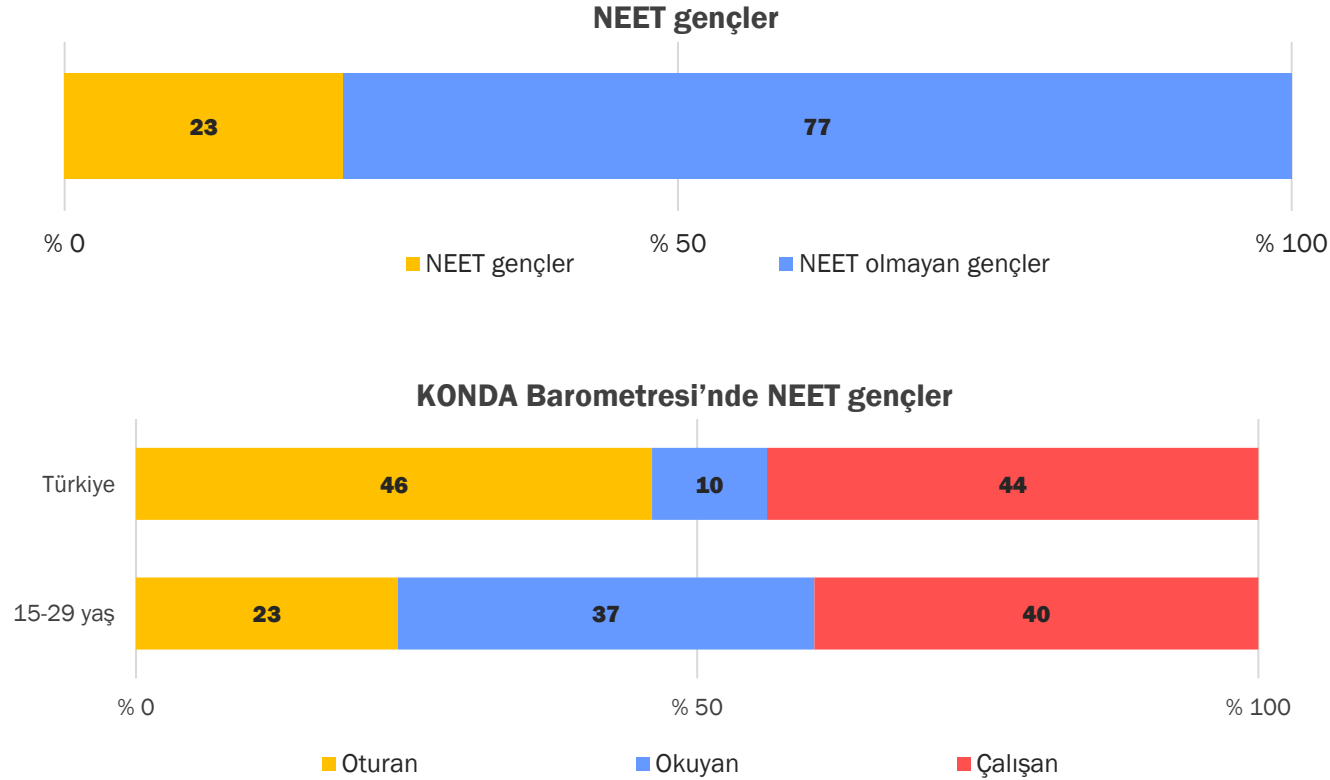

- 18-21 yaş aralığındaki gençler hala eğitimde olmaları, ekonomik olarak kendi barınma imkanlarını karşılayamadıkları için aile yanında kalmaları yüzünden aileye ve devletin sunduğu gelir kaynaklarına bağımlıdır. Bu grubun ilk 3 geliri aileden gelen harçlık, burs ve öğrenim kredisi.
- 22-25 yaş kırılımının bir kısmı hala eğitimde diğer kısmı da istihdama katıldığı için bu yaş grubunda bağımlılık alt yaş grubuna göre daha düşük. Düzenli maaş ve aileden gelen harçlık benzer oranlarda.
- 26-30 yaş grubunun temel geliri düzenli maaş olsa da bu gruptaki her 10 gençten yaklaşık biri aileden alıyor.

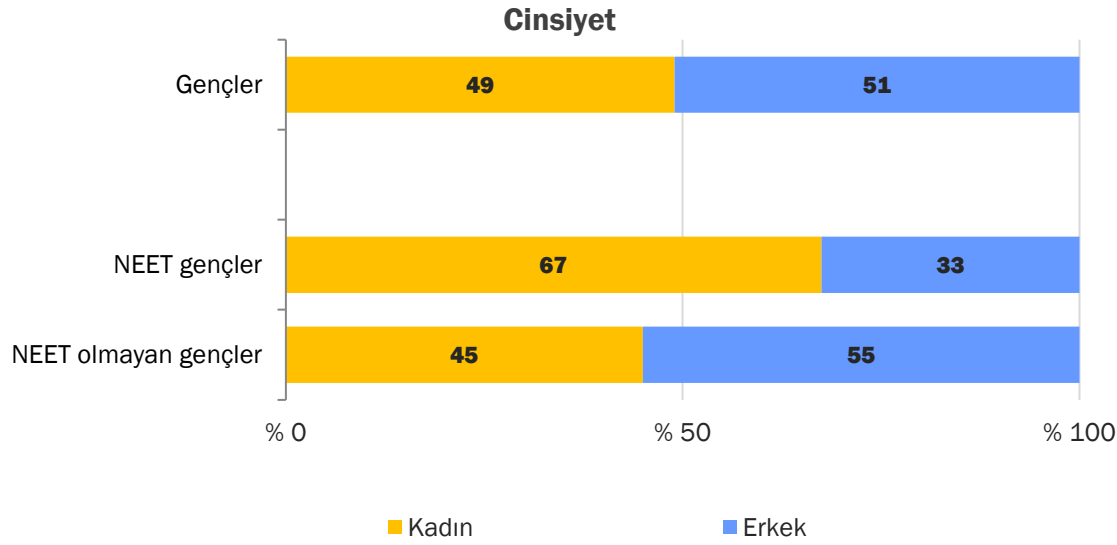

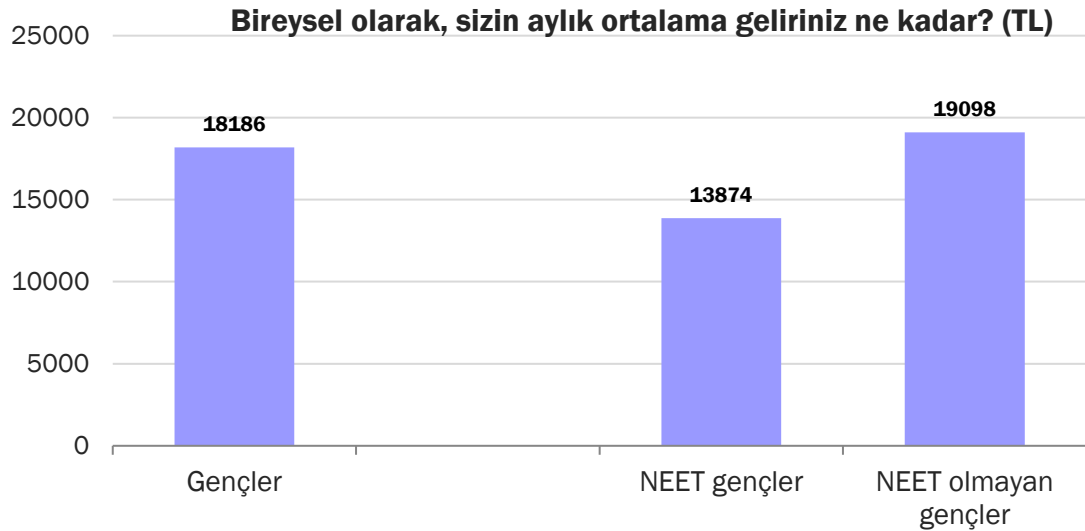
NEET Gençler

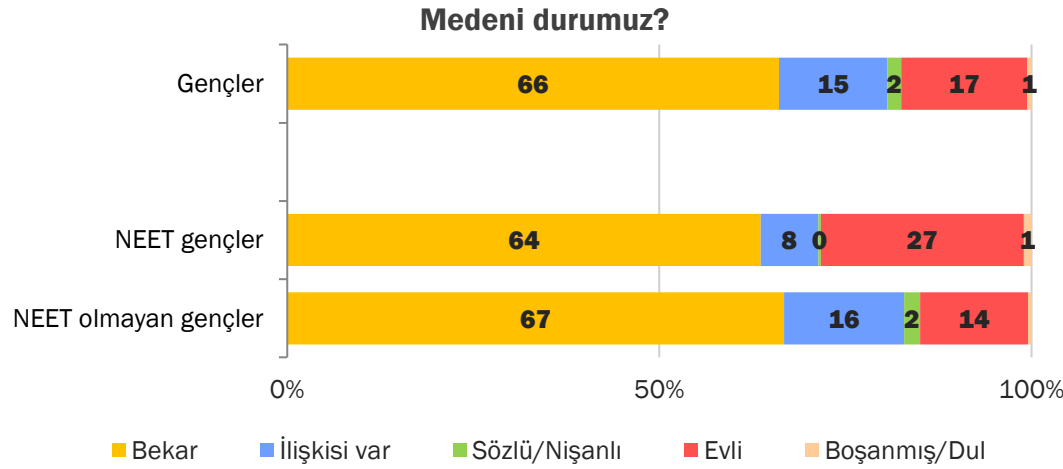
- Araştırmaya katılan gençlerin yüzde 23'ü ne okuyor ne çalışıyor.
- OECD 2022 verilerine göre Türkiye'deki 15-29 yaş arası NEET gençlerin oranı yüzde 27,9.
- TÜİK 2022 verilerine göre ise Türkiye'de 15-24 yaş arası ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı yüzde 24,2.
- NEET gençler ne eğitimde ne istihdamda olan gençler olarak tanımlanıyor. Araştırmaya katılan gençlerin beyanına göre gençlerin yüzde 23'ü NEET. KONDA Barometresi 2023 verilerine göre de NEET genç oranı yüzde 23. (Çalışan gençler çalışma durumlarını sorduğumuzda çalıştığını söyleyen gençleri, okuyan gençler öğrenci olduğunu beyan eden gençleri, oturan gençler ev kadını veya işsiz olduğunu beyan eden gençleri temsil ediyor.) Grafikte Türkiye sütunundaki rakamlar ise eğer bu tanımlarla 15 yaş üzeri tüm nüfusu tanımlasaydık oluşan oranlardır.

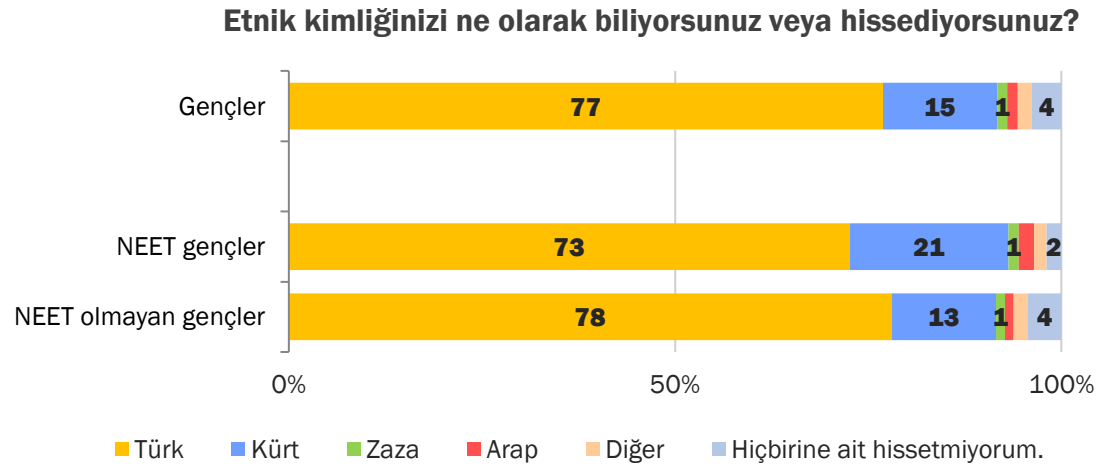
- NEET gençlerin yüzde 67'si kadın yüzde 33'ü erkek. YÖK verilerine göre yükseköğretimdeki kadın oranı 50,8 olmasına rağmen bu bulgu kadınların iş hayatında daha az yer aldığını gösteriyor.

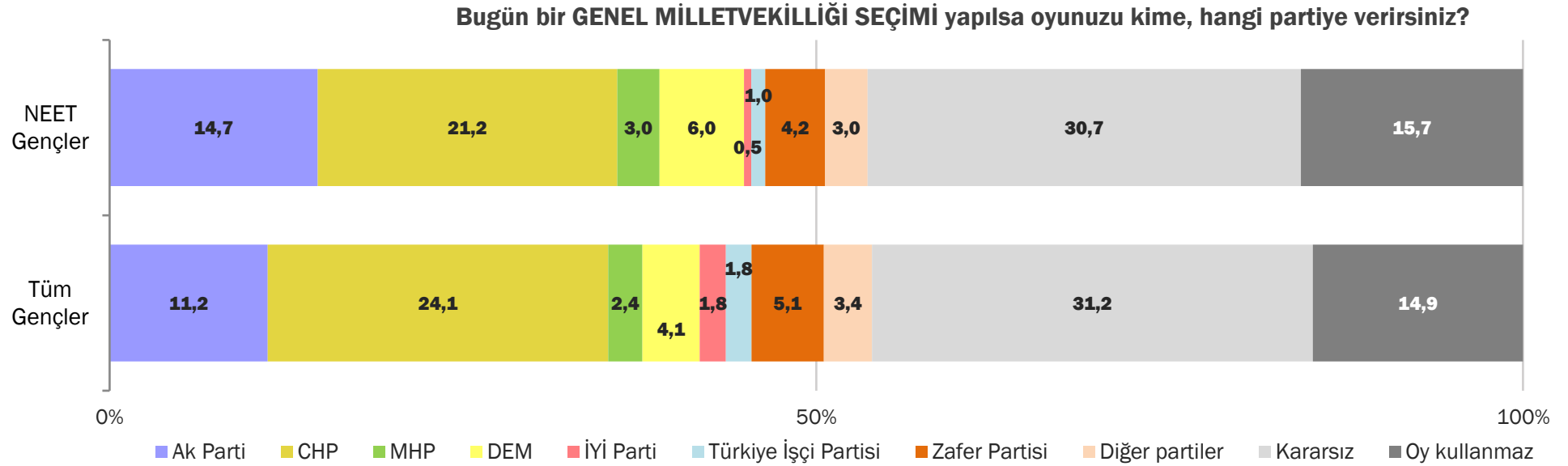
- Gençlerin ortalama aylık bireysel geliri 18.186 TL iken, NEET gençlerin ortalama aylık bireysel geliri 13.874 TL, çalışan veya okuyan gençlerde ise ortalama aylık bireysel gelir 19.098 TL.

- NEET gençler arasında evli olanların oranı yüzde 27 iken, çalışan veya okuyan gençlerde bu oran yüzde 14. NEET gençlerde ev kadınlarının fazla olması bu durumu açıklıyor.

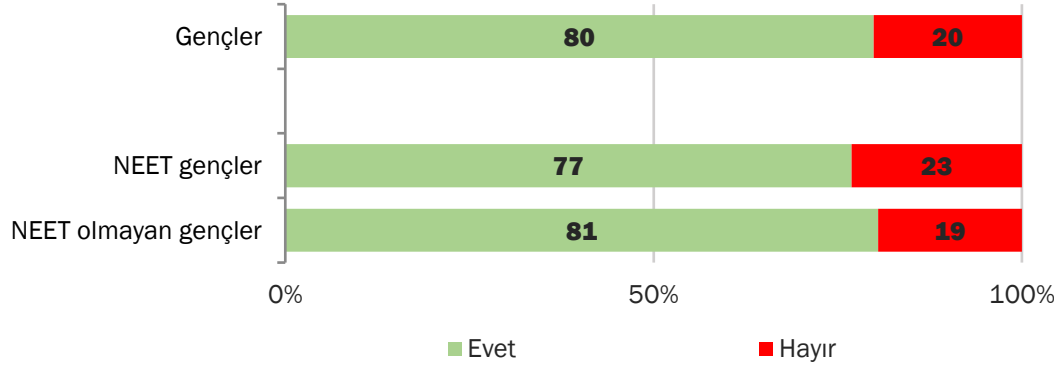

- NEET gençler içinde Kürtlerin oranı yüzde 21 iken, çalışan veya okuyan gençler arasında Kürtlerin oranı yüzde 13. İstihdama katılım veya eğitime erişim konusunda Kürt gençlerin fırsat eşitsizliğine maruz kaldığı söylenebilir.

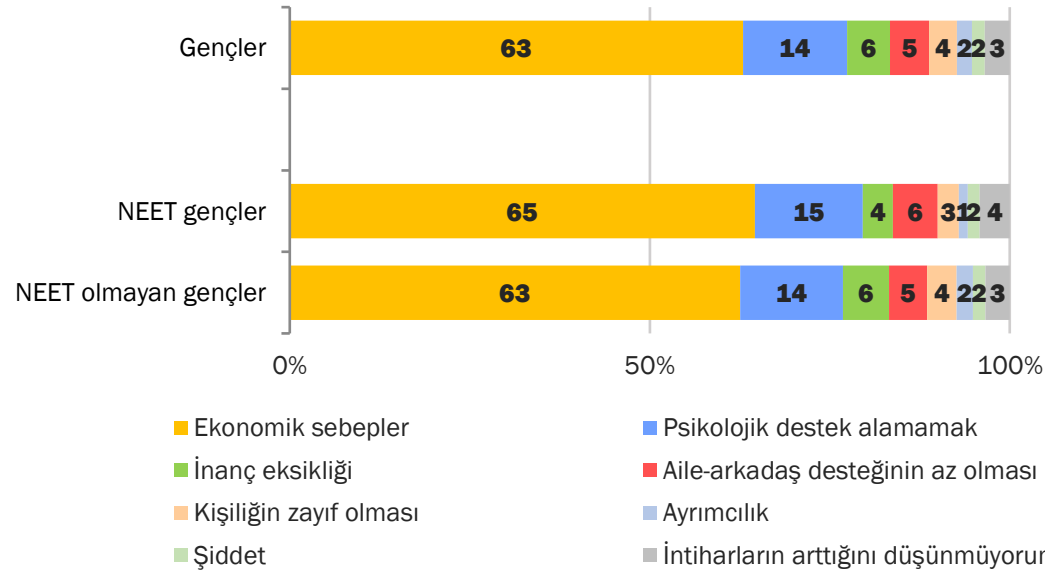
- NEET gençler siyasi tercihleri açısından tüm gençlik grubundan birkaç noktada ayrışıyor. Ne eğitimde ne istihdamda olan gençler içerisinde AK Partili olanlar, DEM Partili olanlar ve MHP'li olanlar daha yüksekken CHP'li, İYİ Partili, TİP'li ve Zafer Partili olanlar daha düşük oranda.
- Seçmen profillerine göre AK Parti, MHP ve DEM Partililer ülkenin doğu, kuzey ve iç kesimlerine öbeklenmiş durumdadır. Bu bölgeleri ele alırsak gerek ataerkil aile yapısı ve kültürel kodlar gerekse de istihdama erişim imkanları değerlendirildiğinde NEET gençlerin siyasi tercihlerindeki dağılım göze şaşırtıcı gelmiyor.

Siz kendinizi genç olarak tanımlıyor musunuz?

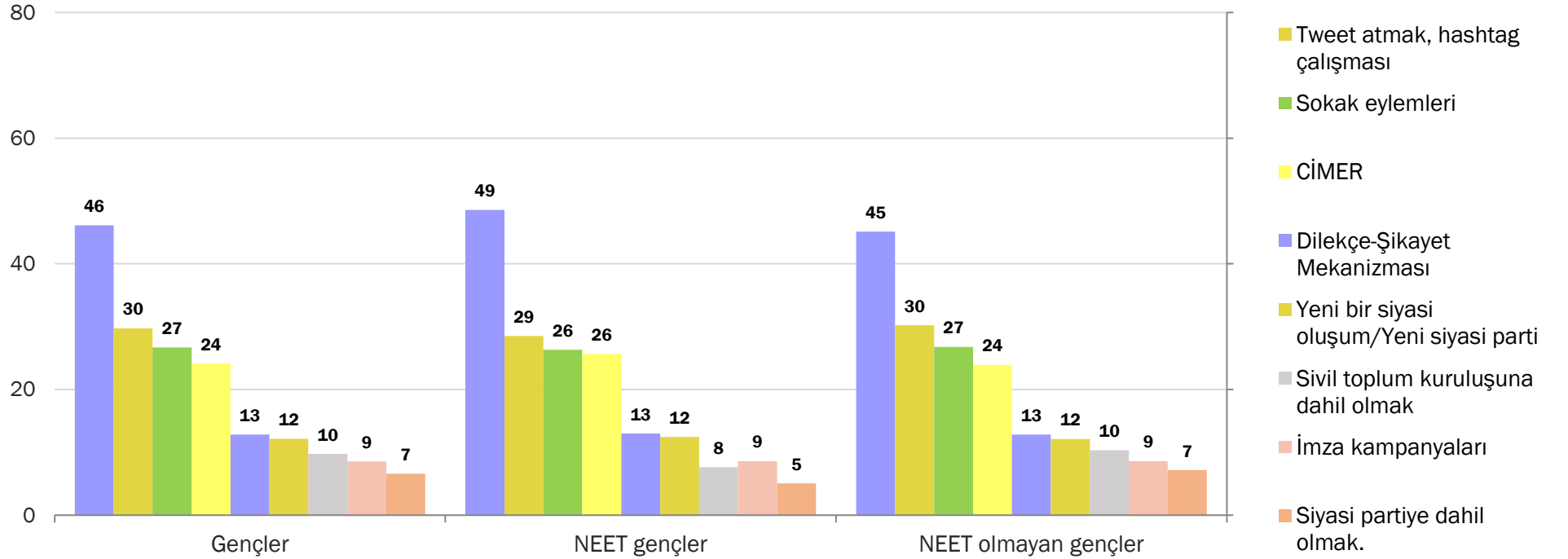
- Görüştüğümüz kişilere kendilerini genç olarak tanımlayıp tanımlanmadıklarını sorduğumuz sorunun kırılımlarına baktığımızda NEET gençlerin kendilerini daha düşük oranda genç olarak tanımladıklarını görüyoruz. Bunun nedeni eğitimde ve istihdamda olan gençlere göre gündelik hayat pratiklerini sürdürürken ekonomik bariyerlerle karşılaşmaları ve eve daha bağımlı olmaları gösterilebilir.

Sizce son dönemlerde genç intiharlarının artmasının temel nedeni nedir?

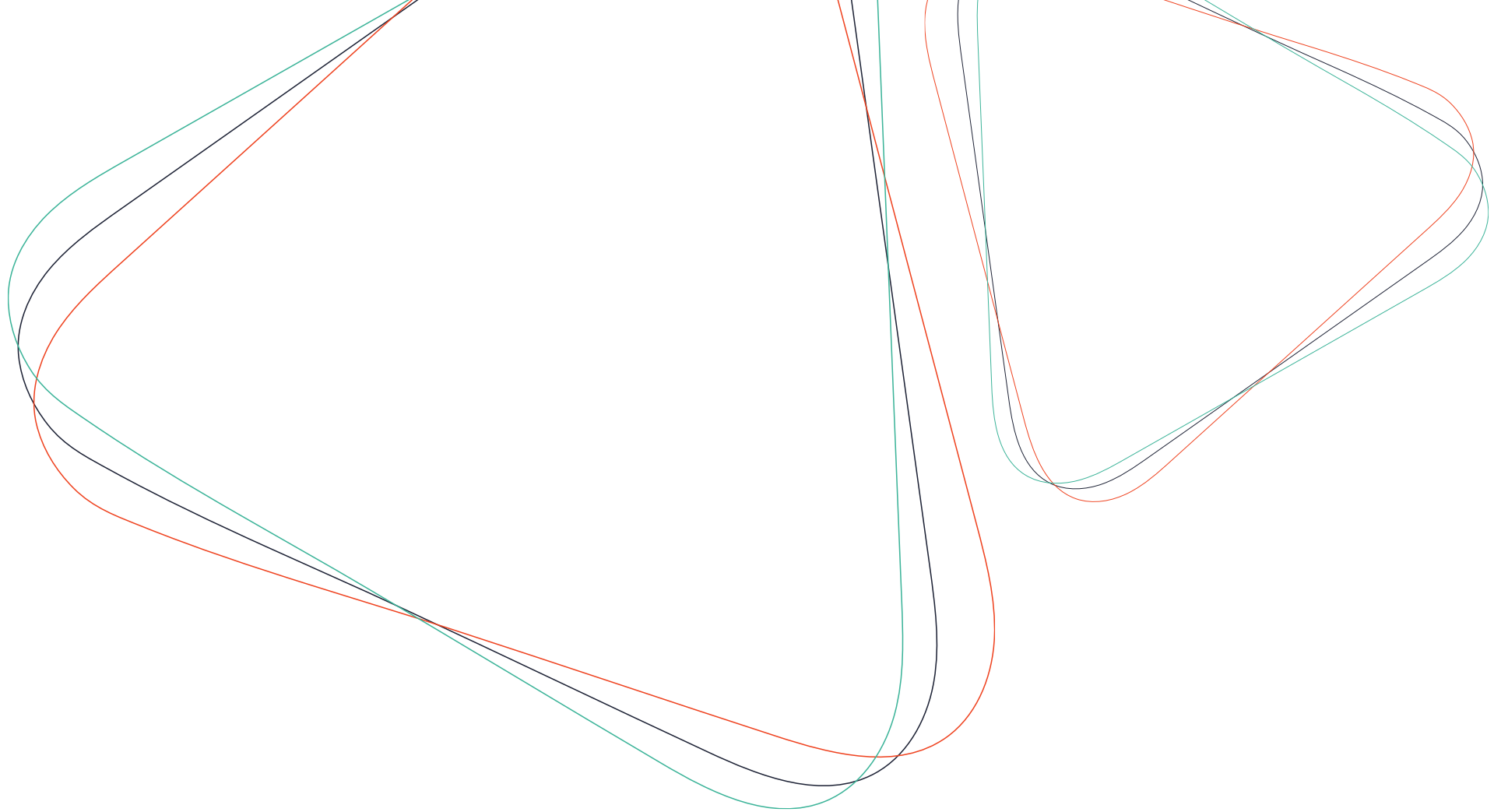

- Genç intiharlarına bakışta NEET gençlerle NEET olmayan gençlerin kıyasında minör farklar oluşuyor. NEET gençler intiharların temel nedenlerinde ekonomik sebepler, psikolojik destek alamamak ve sosyal çevre desteğinin az olmasını daha çok dile getiriyorlar.

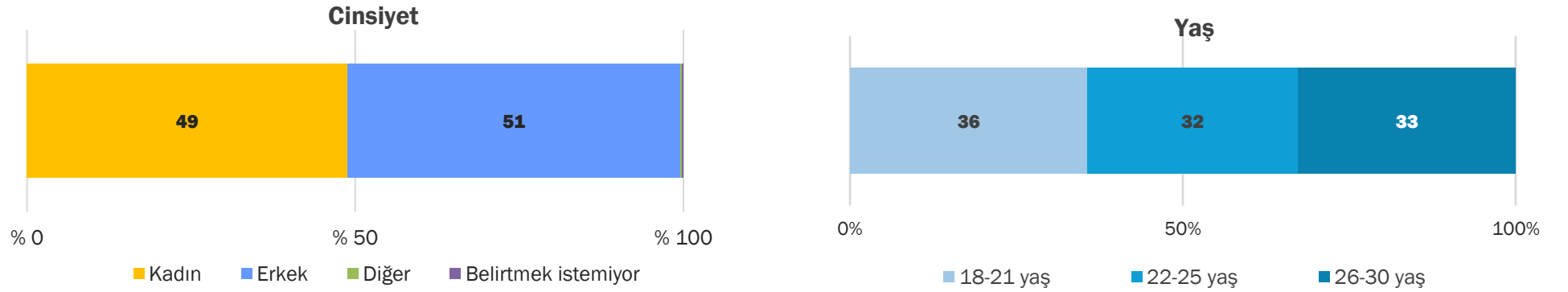
Değişim yaratmak için en etkili 2 tanesi:

- Değişim yaratmak için en etkili 2 yol hangisi diye sorduğumuzda NEET gençlerle diğer gençler arasında bazı yaklaşım farklılıkları gözleniyor. NEET gençler daha çok oy vermek, CİMER'e şikayet etmek gibi yolları daha çok tercih ederken sivil topluma dahil olmak, siyasi partilere dahil olmak gibi katılım mekanizmalarını daha az tercih ediyorlar.

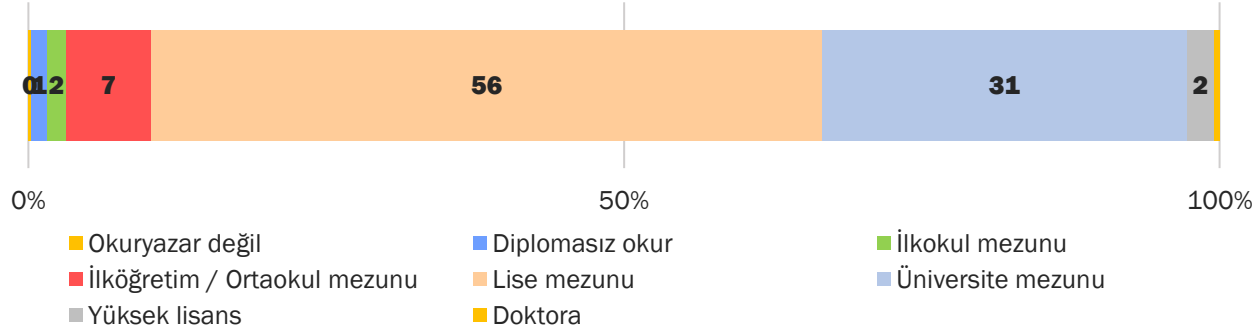
Demografi

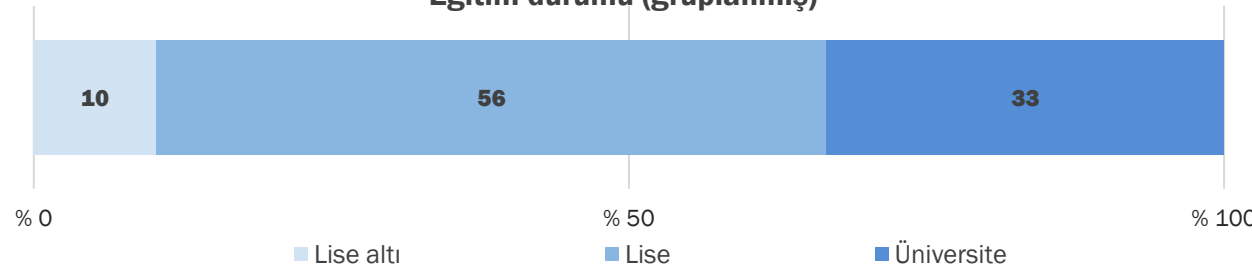
- 18-30 yaş arası görüşme yapılan gençlerin yüzde 49'u kadın, yüzde 51'i erkeklerden oluşmakta.
- Katılımcıların yüzde 36'sı 18-21 yaş aralığında, yüzde 32'si 22-25 yaş aralığında, yüzde 33'ü 26-30 yaş aralığında.

NOT: Demografi bölümünde yer vereceğimiz tablolar ve grafikler, araştırmanın yapıldığı tarihlerde görüşülen gençlerin profilini yansıtmaktadır.

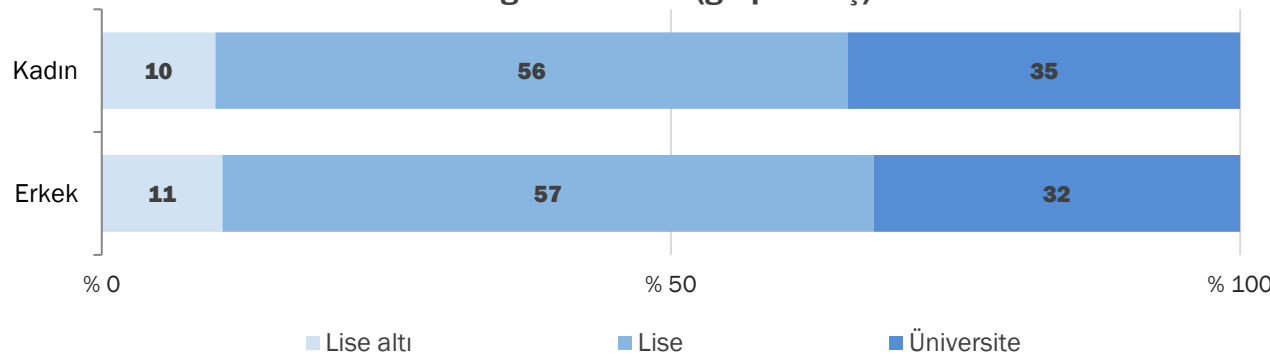
Eğitim durumu

Eğitim durumu (gruplanmış)

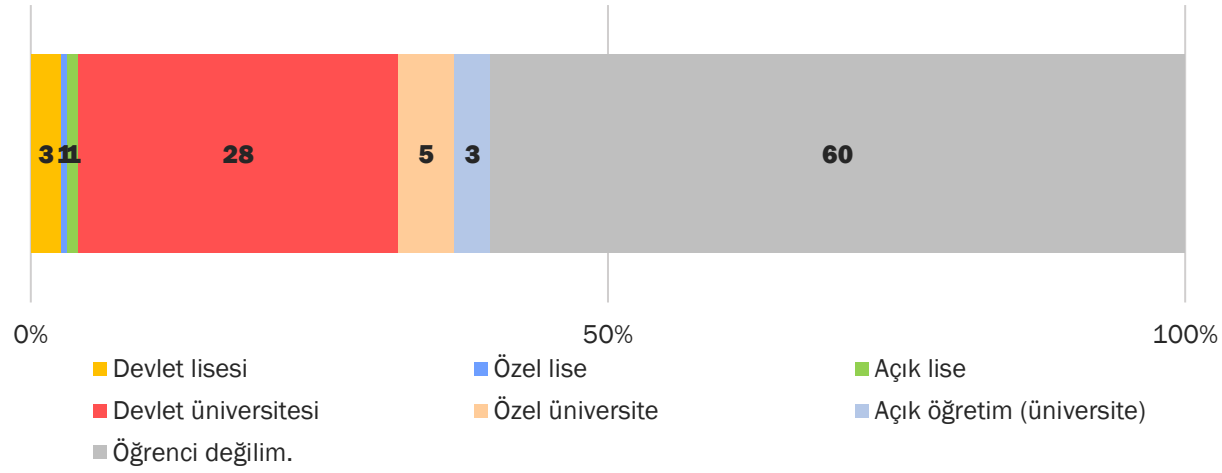

Eğitim durumu (gruplanmış)

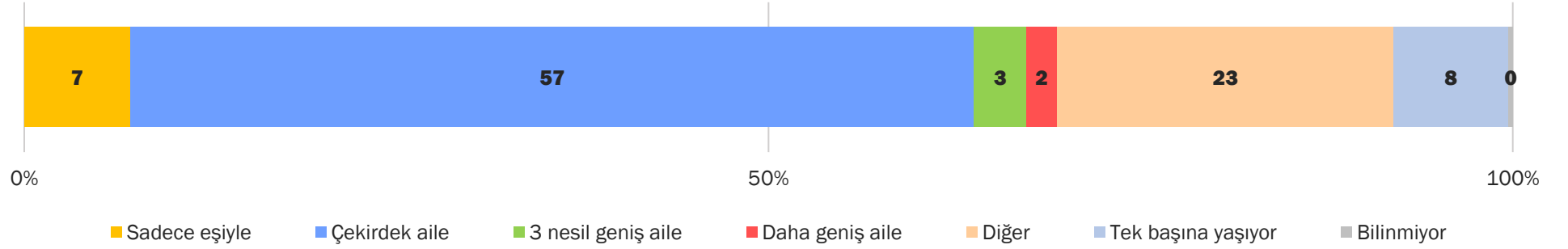
- Gençler arasında kendini okur yazar olmayan ya da diplomasız okur olarak tanımlayan kişilerin oranı yüzde 1, ilköğretim ve ilköğretim mezunu olduğunu söyleyenlerin oranı ise yüzde 9 olarak ölçülüyor.
- Gençler arasında üniversite mezunu olduğunu söyleyenlerin oranı yüzde 31.
- 18-30 yaş aralığındaki gençlerin yüzde 10'u ilk okul mezunu ya da daha altı eğitim seviyesine sahipken, yüzde 90'ı ise lise mezunu ya da daha üzeri eğitim seviyesine sahip.
- Cinsiyet kırılımlarına baktığımızda ise genç kadınlar arasında üniversite mezunlarının daha yüksek orandan olduğunu görüyoruz. Şu anda reel olarak da yükseköğretimdeki kadınların oranı erkeklerden daha fazladır.

(Öğrenciyseniz) Şu anda hangi tür bir okulda okuyorsunuz?

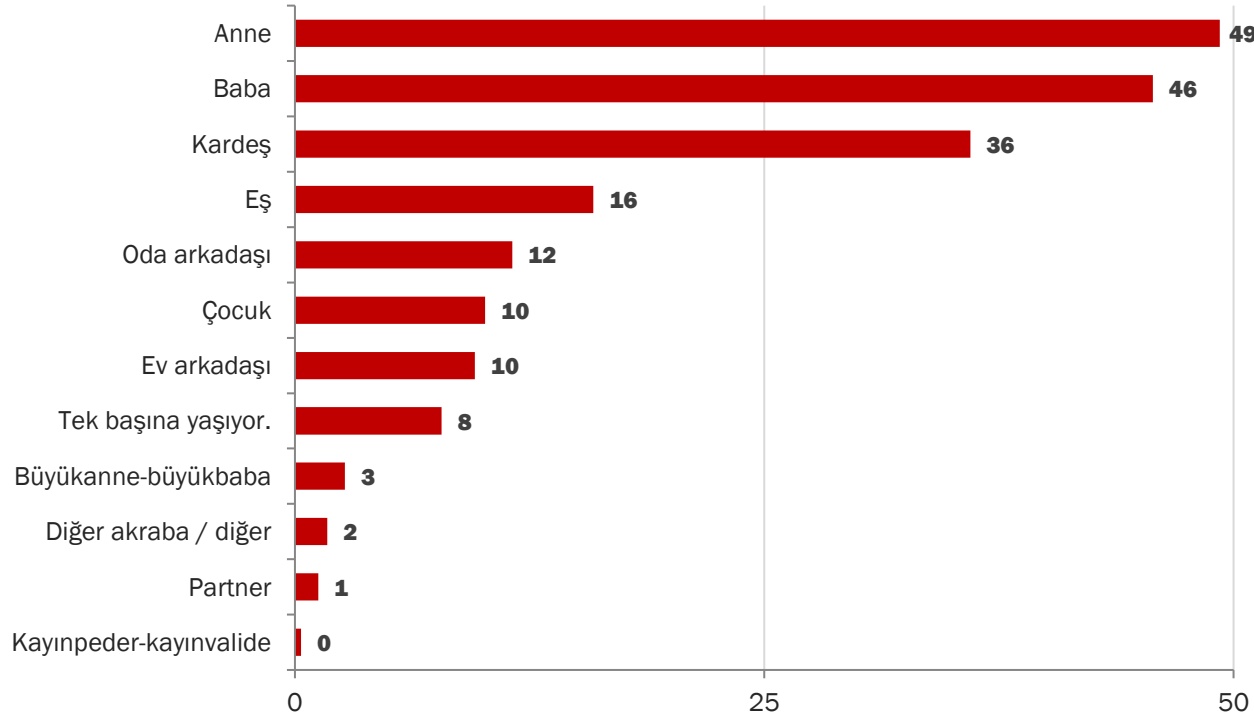

- Görüşme yaptığımız kişiler arasında kendini öğrenci olarak tanımlayanların oranı yüzde 40 olarak ölçülüyor.
- Bu dilimin yüzde 5'ini lise öğrencileri, yüzde 36'sını ise üniversite öğrencileri oluşturmaktadır.
- Her iki grupta da hem devlette hem özelde hem de açıktan okuyan insanlarla görüşmeler yapıldığını görüyoruz.

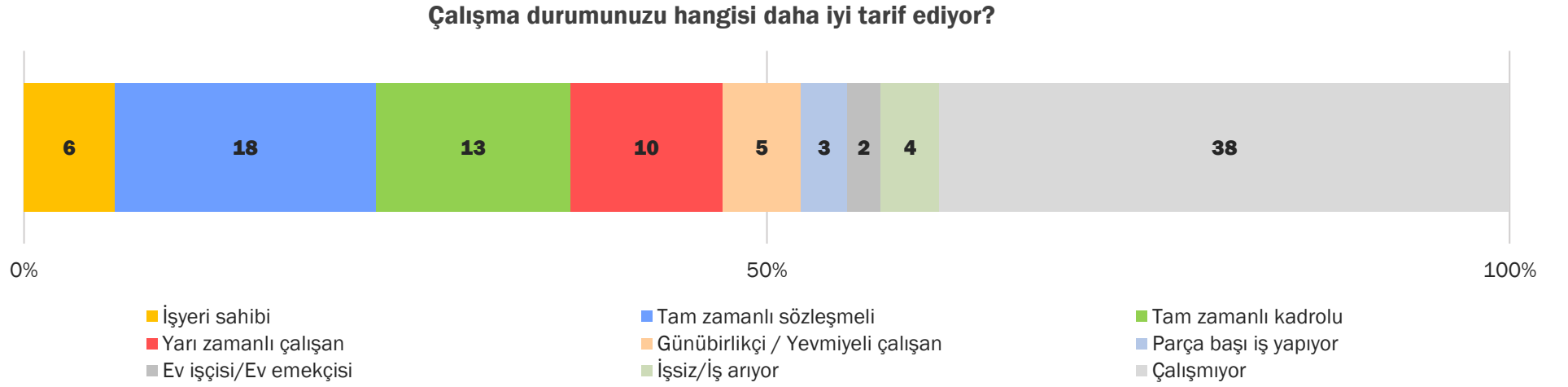
Aile tipi

Evde / yurttta kimlerle yaşıyor?

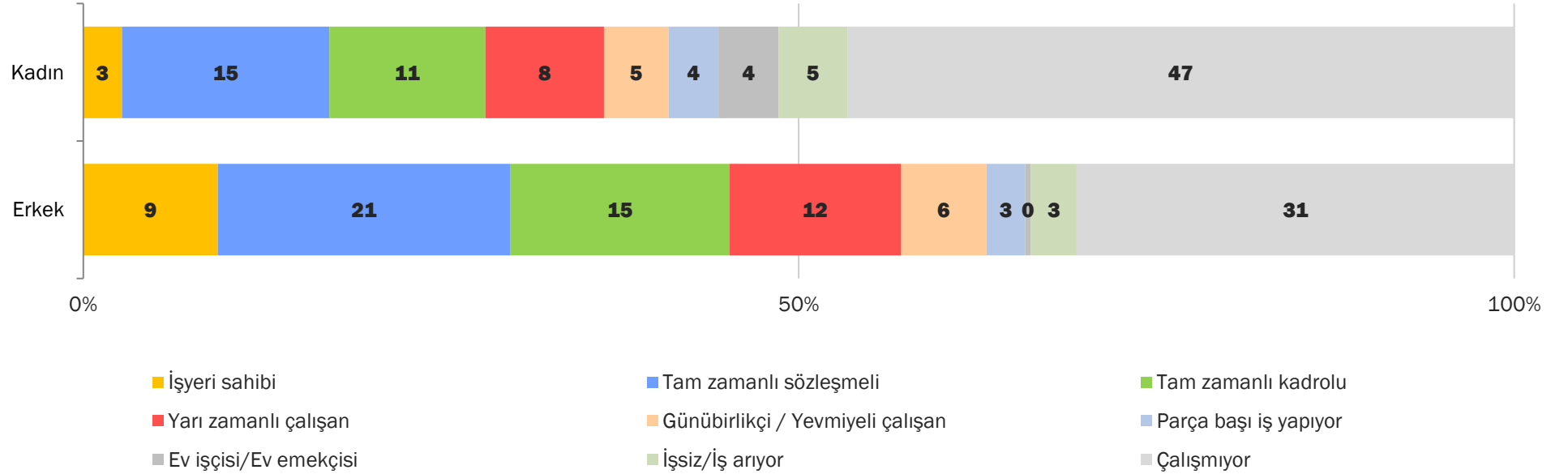

- Gençlerin yüzde 94'ünün en az bir veya daha fazla kişi ile birlikte yaşadığını görüyoruz.
- 18-30 yaş aralığında olup yalnız yaşadığını söyleyen gençlerin oranı yüzde 8 olarak ölçülüyor.
- Bir oda ya da ev arkadaşıyla yaşadığını söyleyenler, gençlerin yüzde 22'sini oluşturmaktadır.
- Bu yaş grubundaki gençlerin yüzde 10'u çocuk sahibi ve hanesinde en az bir çocuk ile yaşamakta.

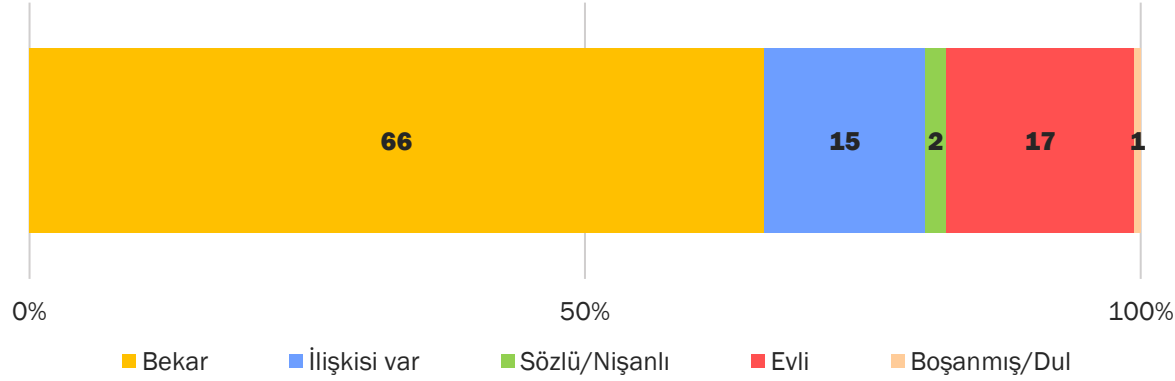
- Katılımcıların yüzde 31'i (sözleşmeli veya kadrolu) tam zamanlı bir şekilde çalıştığını söylüyor.
- Tam zamanlı olmayan işlerde çalışan kişilerin oranı ise yüzde 20 olarak ölçülüyor.
- Yüzde 6'sı ise işyeri sahibi.

Çalışma durumunuzu hangisi daha iyi tarif ediyor?

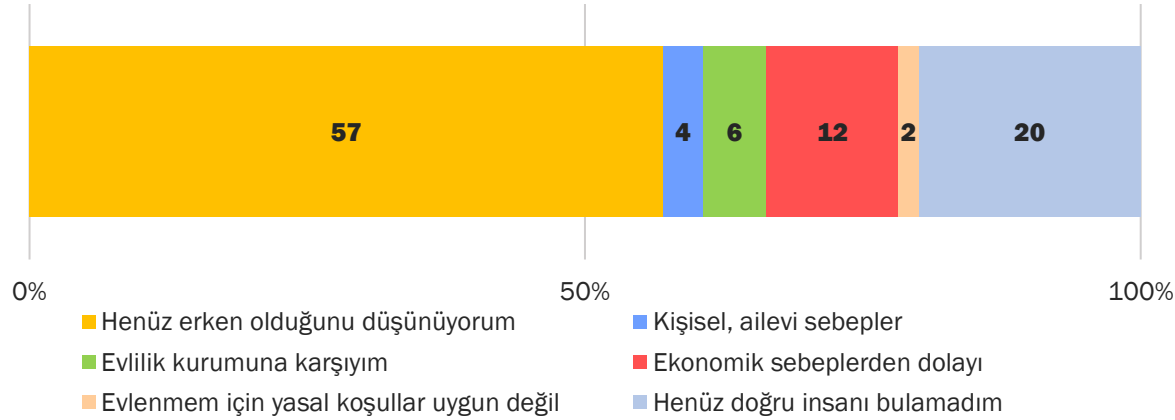
- Tam zamanlı bir şekilde çalışan ve iş yeri sahibi olan erkeklerin oranı kadınlardan daha fazla.
- Yarı zamanlı ve günü birlikçi çalışan erkeklerin de oranı kadınlara göre daha fazla ancak düzensiz çalışma şekillerinde erkeklerle kadınların arasındaki farkın azaldığını görüyoruz. Hatta parça başı iş yaptığını söyleyenlerin oranı kadınlarda erkeklerden 1 puan daha fazla.
- Bu bulgular bize kadınlar arasında istihdamda olanların erkeklere göre daha az olduğunu gösteriyor. Çalışmadığını ifade edenlerin oranına baktığımızda kadınların yüzde 47'sinin, erkeklerin ise yüzde 31'inin bu cevabı vermesi genç istihdamında cinsiyetler arası bir farklılaşmanın varlığını gösteriyor.

Medeni durumuz?

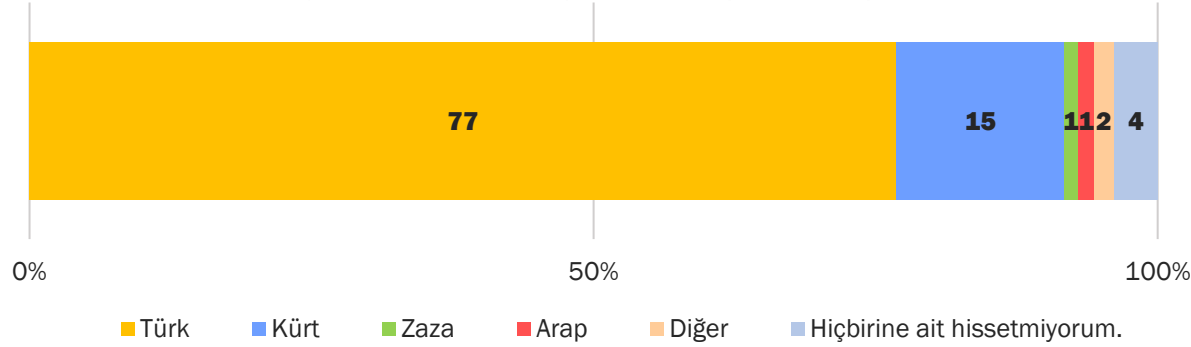

- Gençleri medeni durumuna göre incelediğimizde, yüzde 66'sının bekar olduğunu görüyoruz.
- Yüzde 15'i ilişkisi olduğunu, yüzde 19'u nişanlı ya da evli olduğunu söylüyor.
- Neden evli olmadıklarını sorduğumuzda yüzde 20 oran ile en öne çıkan cevap henüz evlenmek için erken olduğunu düşünmeleri oldu. Bu seçeneği doğru insanı bulamamak ve ekonomik sebeplerle seçenekleri takip ediyor.

Evli değilse - Neden evli değil?

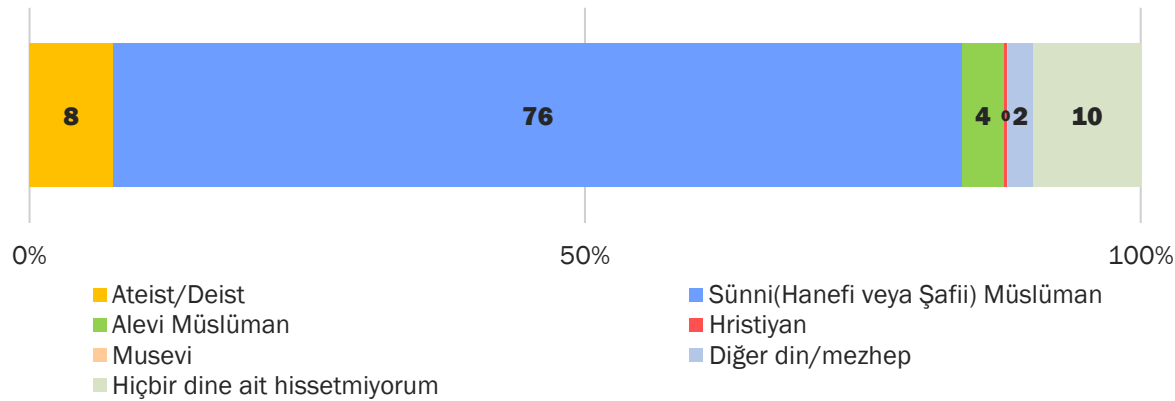

Etnik kimliğinizi ne olarak biliyorsunuz veya hissediyorsunuz?

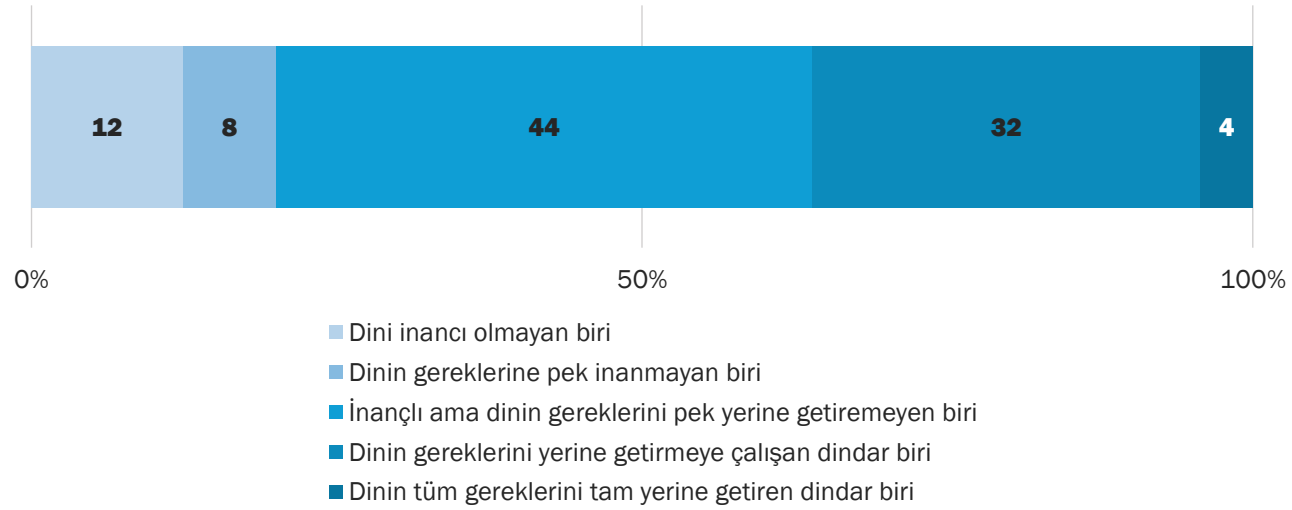

- Katılımcıların yüzde 77'si etnik kökenini Türk, yüzde 15'i Kürt olarak tanımlıyor.
- Gençler arasında herhangi bir etnik aidiyet hissetmeyen kişilerin oranı yüzde 4.
- Hiçbir dine ait hissetmeyen kişilerin oranı yüzde 10, kendini ateist/deist olarak tanımlayanların oranı ise yüzde 8.

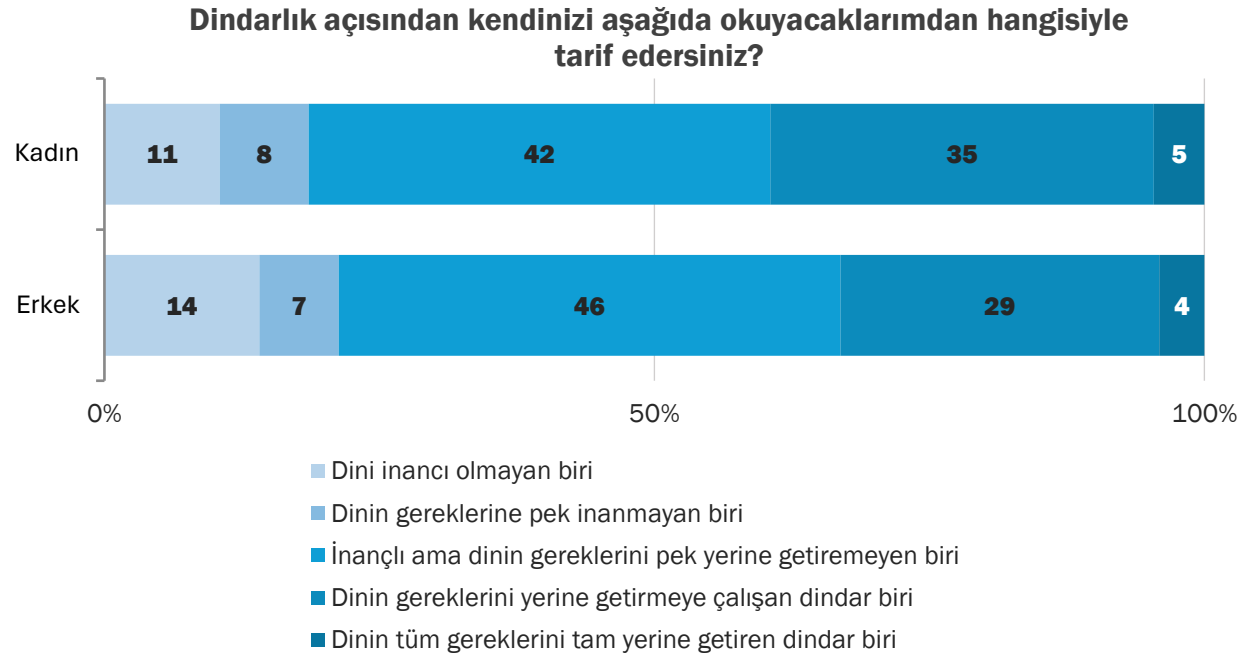
Kendinizi ait hissettiğiniz dininiz ve mezhebiniz nedir?

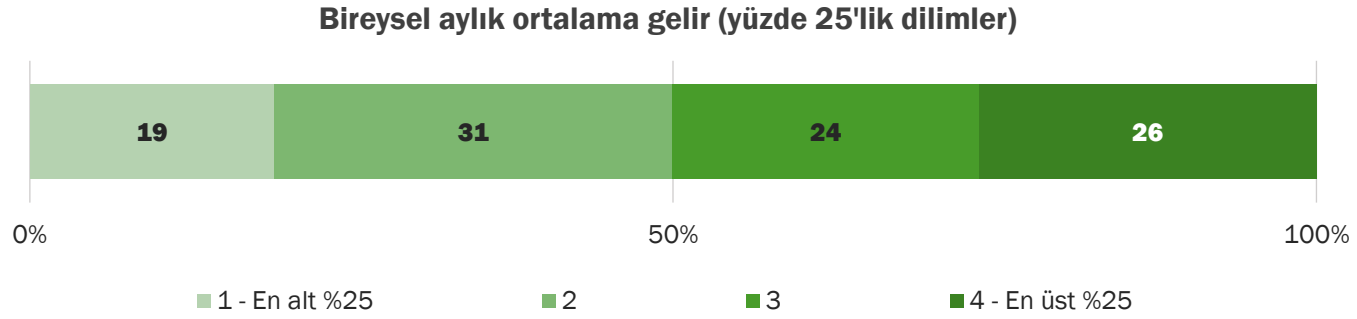
Dindarlık açısından kendinizi aşağıda okuyacaklarımdan hangisiyle tarif edersiniz?

- 18-30 yaş aralığındaki gençlerin yüzde 20'si dini inancı olmadığını ya da dinin gereklerine pek inanmadığını söylüyor. Bu durumda her 5 gençten 1'inin din olgusuna mesafeli olduğunu söyleyebiliriz.
- Gençlerin yüzde 44'ü inançlı ama dinin gereklerini pek yerine getiremediğini, yüzde 32'si dinin gereklerini yerine getirmeye çalıştığını, yüzde 4'ü dinin tüm gereklerini yerine getirdiğini söylüyor.

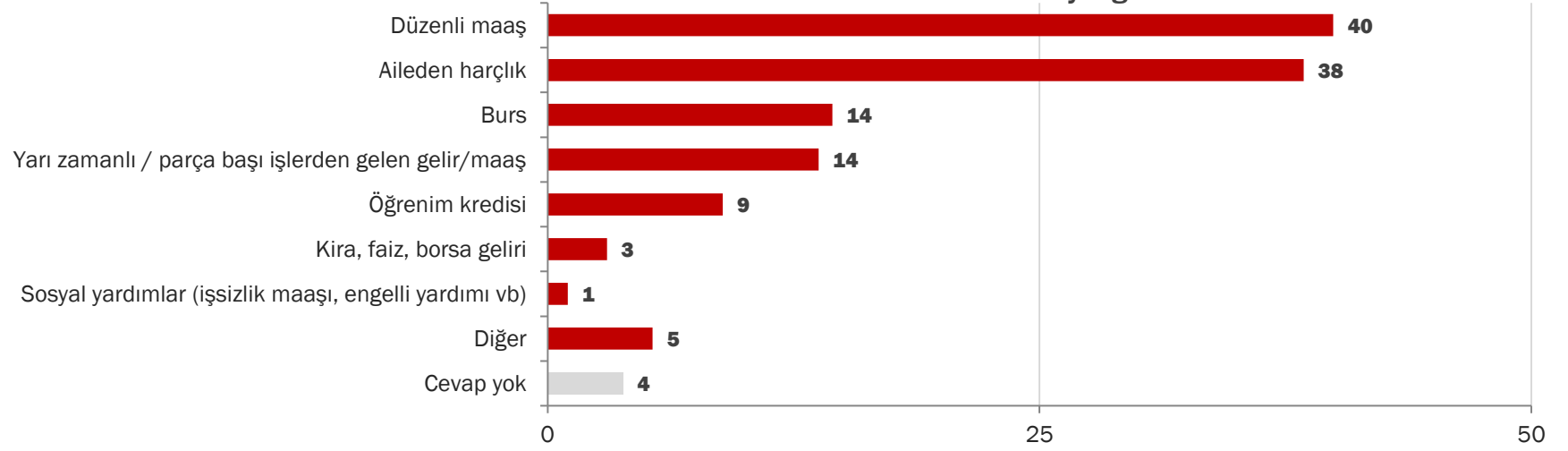

- Genç kadınların ve genç erkeklerin önemli bir kısmının inançlı olduğunu ancak dinin gereklerini yerine getiremediği görüyoruz.
- Dini inancı olmayan ve dinin gereklerine inanmayan erkeklerin oranı kadınlara göre daha fazla. Genç kadınların dine bağlılığının genç erkeklere göre bir nebze daha fazla olduğunu söyleyebiliriz.
- Her iki cinsiyette de en küçük küme dinin tüm gereklerini yerine getirdiğini söyleyenler.

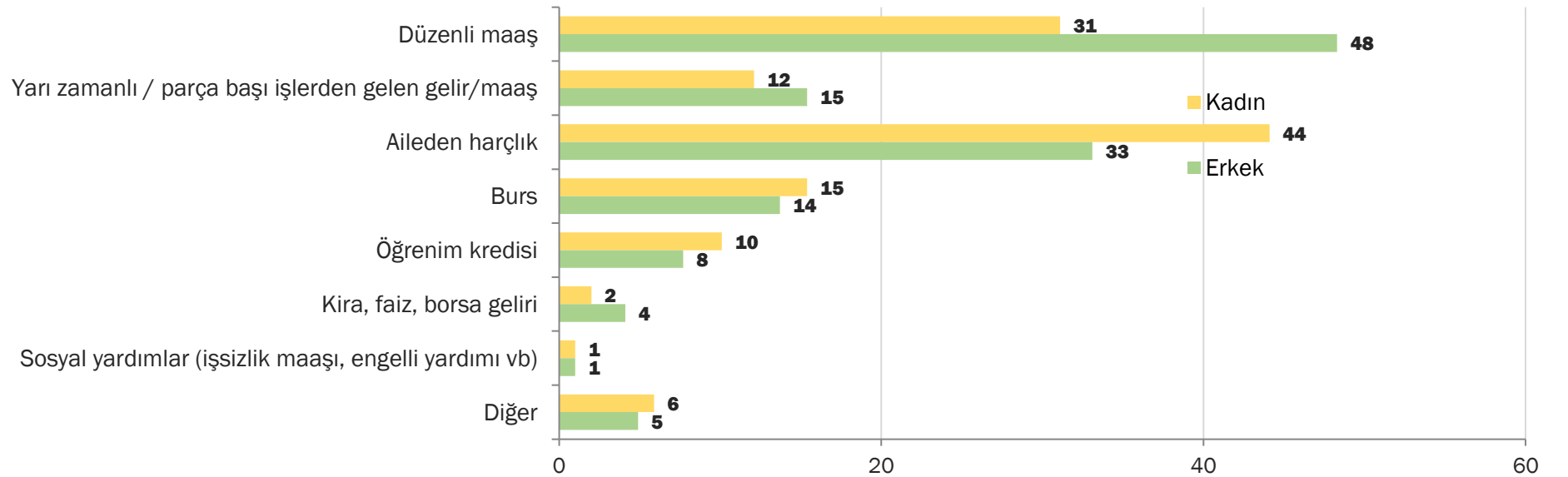

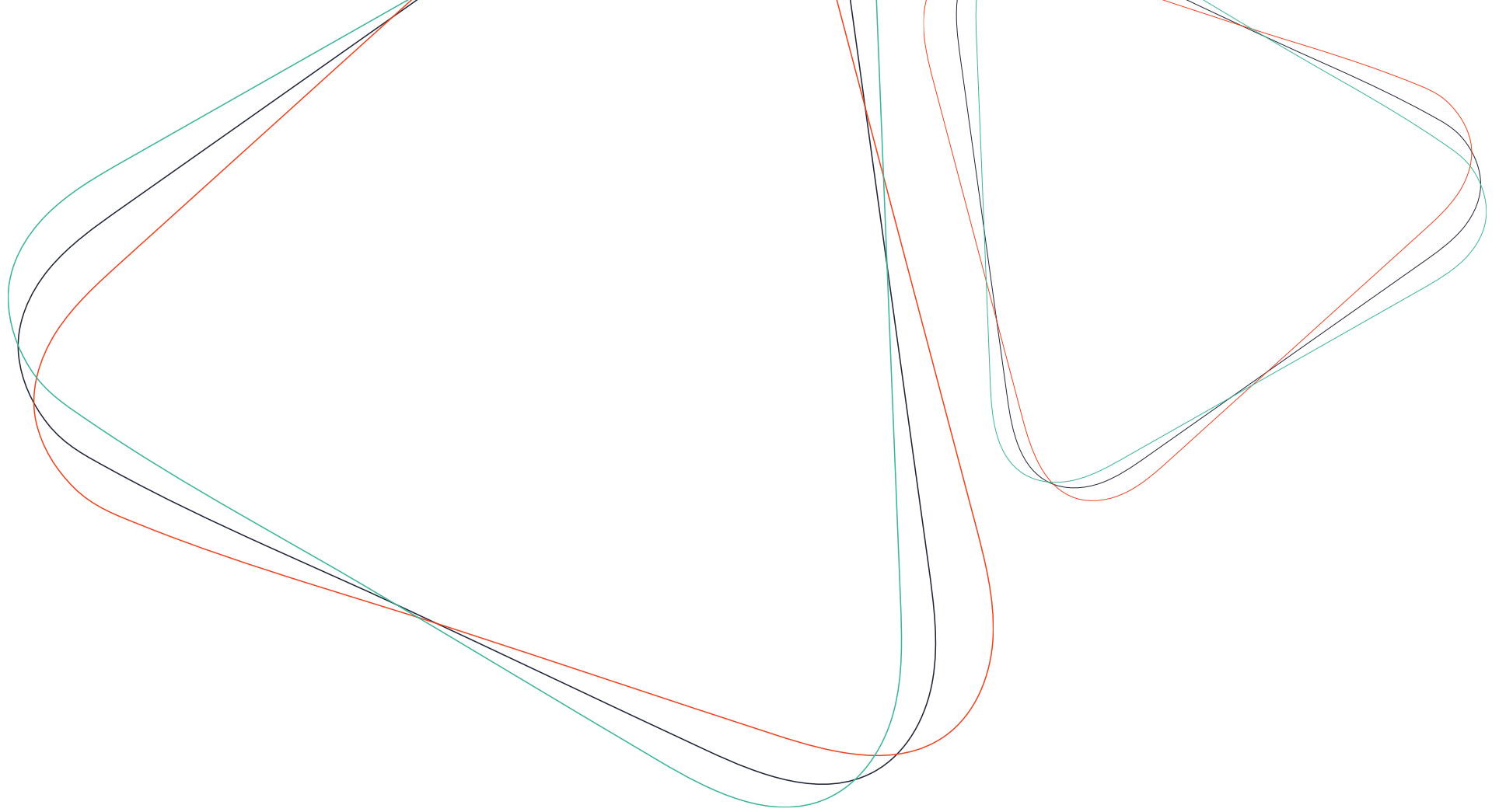
- 1- En alt dilim yüzde 25 = 5000 TL ve altı
- 2- 5001-15.000 TL arası
- 3- 15001-24.999 TL arası
- 4- En üst dilim yüzde 25 = 25.000 TL ve üzeri

Gelirlerinin kaynağı

Gelirlerinin kaynağı

Frekans Tabloları

Frekans Tabloları

Yerleşim kodu	Adet	Yüzde
Kent	643	34,5
Metropol	1221	65,5
Toplam	1864	100,0

Cinsiyet	Adet	Yüzde
Kadın	908	48,8
Erkek	946	50,8
Diğer	3	0,2
Belirtmek istemiyor	5	0,3
Toplam	1862	100,0

Yaş (açık uçlu, gruplanmış)	Adet	Yüzde
18	167	8,9
19	145	7,8
20	182	9,7
21	171	9,2
22	179	9,6
23	145	7,8
24	132	7,1
25	133	7,1
26	121	6,5
27	99	5,3
28	120	6,4
29	106	5,7
30	165	8,8
Toplam	1864	100,0

Aile tipi	Adet	Yüzde
Sadece eşyle	133	7,1
Çekirdek aile	1057	56,7
3 nesil geniş aile	65	3,5
Daha geniş aile	39	2,1
Diğer	420	22,6
Tek başına yaşıyor	145	7,8
Bilinmiyor	5	0,3

Eğitim durumu	Adet	Yüzde
Okuryazar değil	5	0,3
Diplomasız okur	24	1,3
İlkokul mezunu	30	1,6
İlköğretim / Ortaokul mezunu	132	7,1
Lise mezunu	1045	56,4
Üniversite mezunu	567	30,6
Yüksek lisans	43	2,3
Doktora	8	0,4
Toplam	1855	100,0

(Öğrenciyse) Şu anda hangi tür bir okulda okuyorsunuz?	Adet	Yüzde
Devlet lisesi	48	2,7
Özel lise	9	0,5
Açık lise	18	1,0
Devlet üniversitesi	496	27,6
Özel üniversite	88	4,9
Açık öğretim (üniversite)	56	3,1
Öğrenci değilim.	1080	60,2
Toplam	1795	100,0

Çalışma durumunuzu hangisi daha iyi tarif ediyor?	Adet	Yüzde
İşyeri sahibi	112	6,1
Tam zamanlı sözleşmeli	324	17,6
Tam zamanlı kadrolu	241	13,1
Yarı zamanlı çalışan	189	10,2
Günübirlikçi / Yevmiyeli çalışan	97	5,3
Parça başı iş yapıyor	57	3,1
Ev işçisi/Ev emekçisi	41	2,3
İşsiz/İş arıyor	73	3,9
Çalışmıyor	707	38,4
Toplam	1842	100,0

Yaşadığınız evde / yurttaki kimlerle beraber yaşıyorsunuz?	Adet	Yüzde
Eş	296	15,9
Partner	23	1,2
Anne	918	49,3
Baba	852	45,7
Çocuk	189	10,1
Kardeş	671	36,0
Büyükanne-büyükbaba	50	2,7
Kayınpeder-kayınvalide	6	0,3
Diğer akraba / diğer	32	1,7
Ev arkadaşı	179	9,6
Oda arkadaşı	216	11,6
Tek başına yaşıyor.	146	7,8

Medeni durumunuz?	Adet	Yüzde
Bekar	1208	66,1
İlişkisi var	267	14,6
Sözlü/Nişanlı	34	1,9
Evli	310	16,9
Boşanmış/Dul	10	0,6
Toplam	1829	100,0

Evli değilseniz - Neden evli değilsiniz?	Adet	Yüzde
Henüz erken olduğunu düşünüyorum	860	57,1
Kişisel, ailevi sebepler	53	3,5
Evlilik kurumuna karşıyım	87	5,7
Ekonomik sebeplerden dolayı	179	11,9
Evlenmem için yasal koşullar uygun değil	28	1,9
Henüz doğru insanı bulamadım	301	20,0
Toplam	1507	100,0

Hükümetin ve belediyelerin gençlerin evlenmesini teşvik için yaptığı projeler ve maddi destekler hakkında ne düşünüyorsunuz?	Adet	Yüzde
Gençlerin her şekilde ekonomik olarak desteklenmesini doğru buluyorum.	1307	71,6
Aile kurumunu korumayı amaçlayan bir yaklaşım, doğru bulmuyorum.	198	10,9
Aile kurumunu korumayı amaçlayan bir yaklaşım, doğru buluyorum.	320	17,5
Toplam	1826	100,0

Kadınların siyasete katılımının önündeki en büyük engel nedir?	Adet	Yüzde
Kadınlara daha az imkan verilmesi	391	21,2
Kadınların siyasetle ilgilenmemesi	116	6,3
Siyasete yetenekli olmamaları	78	4,2
Özgüvensiz olmaları	84	4,6
Ataerkil toplum/erkek baskısı	614	33,3
Aile engelleri ile karşılaşmaları	120	6,5
Hiçbir engel olduğunu düşünmüyorum	441	23,9
Toplam	1844	100,0

Sizce Türkiye Avrupa Birliği'ne üye olmalı mı?	Adet	Yüzde
Evet	1037	56,9
Kararsızım	502	27,6
Hayır	282	15,5
Toplam	1821	100,0

Bugün bir GENEL MİLLETVEKİLLİĞİ SEÇİMİ yapılsa oyunuzu kime, hangi partiye verirsiniz?	Adet	Yüzde
Ak Parti	203	11,2
CHP	438	24,1
MHP	44	2,4
DEM	74	4,1
İyi Parti	33	1,8
Saadet Partisi	2	0,1
Deva Partisi	3	0,2
Memleket Partisi	10	0,5
Türkiye İşçi Partisi	33	1,8
Büyük Birlik Partisi	3	0,2
Yeniden Refah Partisi	15	0,8
Zafer Partisi	93	5,1
Diğer partiler	30	1,6
Kararsız	567	31,2
Oy kullanmaz	270	14,9
Toplam	1817	100,0

Önümüzdeki Yerel Seçimlerde yaşadığınız yerde Belediye Başkanı için oy verirken, tercihinizi aşağıdaki cümlelerden hangisi açıklar?	Adet	Yüzde
Belediye Başkanı iktidar partisinden olmalıdır.	75	4,1
Parti değil, Belediye Başkan adayının kimliği, özellikleri önemlidir.	635	35,1
Adayın kim olduğu değil, benim oy verdiğim parti önemlidir.	143	7,9
Hem partiye hem de adaya bakarak tercih belirlerim.	957	52,9
Toplam	1810	100,0

Bugün bir YEREL SEÇİM yapılsa oyunuzu kime, hangi partiye verirsiniz?	Adet	Yüzde
Ak Parti	237	13,0
CHP	496	27,2
MHP	40	2,2
DEM	61	3,4
İyi Parti	33	1,8
Saadet Partisi	2	0,1
Deva Partisi	2	0,1
Memleket Partisi	6	0,3
Türkiye İşçi Partisi	20	1,1
Büyük Birlik Partisi	7	0,4
Yeniden Refah Partisi	15	0,8
Zafer Partisi	76	4,1
Diğer partiler	32	1,7
Kararsız	542	29,7
Oy kullanmaz	257	14,1
Toplam	1824	100,0

Sayacaklarımdan hangi 2 tanesinin değişim yaratmak için en etkili olduğunu düşünüyorsunuz?	Adet	Yüzde
Oy vermek	860	46,1
Tweet atmak, hashtag çalışması	554	29,7
Sokak eylemleri	497	26,7
CİMER	450	24,1
Dilekçe-Şikayet Mekanizması	239	12,8
Yeni bir siyasi oluşum/Yeni siyasi parti	227	12,2
Sivil toplum kuruluşuna dahil olmak	181	9,7
İmza kampanyaları	159	8,5
Siyasi partiye dahil olmak.	123	6,6
Cevap yok	58	3,1

Herhangi bir toplumsal kuruluşa üye/gönüllü müsünüz?	Adet	Yüzde
Öğrenci topluluğu	215	11,5
Dernek-Vakıf-İnisiyatif	153	8,2
Siyasi parti ve gençlik kolları	88	4,7
Sendika	72	3,8
Meslek odası	44	2,4
Kent konseyi	4	0,2
Herhangi bir toplumsal kuruluşa üye değilim.	1361	73,0
Cevap yok	28	1,5

Herhangi bir toplumsal kuruluşa üye olmamanızın, dahil olmamanızın sebebi nedir?	Adet	Yüzde
Fişlenmekten korkuyorum.	98	6,6
Benim ilgilendiğim konuda çalışan bir kuruluş bulamadım.	73	4,9
Mahalle ve toplum baskısından korkuyorum.	9	0,6
Bu kuruluşların toplumsal değişim sağlayacağını düşünmüyorum.	75	5,1
Bu kuruluşların topluma değil kişisel çıkarlara hizmet ettiğini düşünüyorum.	111	7,4
İlgilenmiyorum.	719	48,3
Zamanım yok.	405	27,2
Toplam	1488	100,0

Son zamanlardaki en önemli sorunuzun, derdiniz nedir? (gruplanmış)	Adet	Yüzde
Ekonomik sorunlar	1144	66,0
Kişisel, ailevi sorunlar	139	8,0
Eğitim, sınavlar, okul hayatı	86	5,0
Siyaset, siyasetçiler, ülkenin hali	79	4,5
Gelecek kaygısı	60	3,5
Sağlık sorunları, ailede kayıp	44	2,5
Barınma, yurt, kira	31	1,8
Göçmenler	20	1,1
Diğer	40	2,3
Bir derdi yok	90	5,2
Toplam	1733	100,0

Genç işsizliği nasıl çözülür: Şirketlerden vergi alınmasını ki daha çok işçi alabilsinler	Adet	Yüzde
Gençlere daha çok ve nitelikli eğitim sağlansın	907	48,7
Kendi işini kurması için gençlere teşvikler sağlansın	863	46,3
Şirketlere gençlik kotası konsun	491	26,3
Şirketlerden vergi alınmasını ki daha çok işçi alabilsinler	224	12,0
Bilgim / fikrim yok	210	11,2
Cevap yok	29	1,6

Siz kendinizi genç olarak tanımlıyor musunuz?	Adet	Yüzde
Evet	1441	79,9
Hayır	363	20,1
Toplam	1804	100,0

Mevcut seçmen yaşının 18 olması hakkında ne düşünüyorsunuz?	Adet	Yüzde
18'in altına düşürülmelidir.	86	4,7
Olmaması gereken budur.	1253	67,9
18'in üzerinde olmalıdır.	507	27,5
Toplam	1846	100,0

Sizce son dönemlerde genç intiharlarının artmasının temel nedeni nedir?	Adet	Yüzde
Ekonomik sebepler	1156	62,9
Şiddet	32	1,8
Ayrımcılık	39	2,1
İnanç eksikliği	109	6,0
Psikolojik destek alamamak	265	14,4
Kişiliğin zayıf olması	71	3,9
Aile-arkadaş desteğinin az olması	100	5,4
İntiharların arttığını düşünmüyorum.	64	3,5
Toplam	1837	100,0

Vazgeçebilecek olsanız hangi kimliğinizden vazgeçerdiniz?	Adet	Yüzde
Cinsiyetim	97	6,1
Din/Mezhebim	210	13,1
Gençliğim	258	16,1
Etnik kökenim	134	8,4
Siyasi görüşüm	502	31,3
Memleketim	401	25,0
Toplam	1603	100,0

Yeni anayasa çalışmaları için hangi görüşe daha yakınsınız?	Adet	Yüzde
Toplumsal güvenliğin sağlanması için kişisel özgürlükler kısıtlanabilir	468	25,8
Hiçbir koşulda kişisel özgürlükler kısıtlanmamalı	1349	74,2
Toplam	1817	100,0

Osman Kavala'nın tutuklu kalmasını ne derece haklı buluyorsunuz?	Adet	Yüzde
Kesinlikle haksız	306	20,1
Haksız	124	8,2
Ne haklı ne haksız	561	36,9
Haklı	89	5,9
Kesinlikle haklı	440	28,9
Toplam	1520	100,0

Selahattin Demirtaş'ın tutuklu kalmasını ne derece haklı buluyorsunuz?	Adet	Yüzde
Kesinlikle haksız	323	18,8
Haksız	126	7,3
Ne haklı ne haksız	344	20,0
Haklı	131	7,6
Kesinlikle haklı	797	46,3
Toplam	1721	100,0

TİP Milletvekili Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşürülmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?	Adet	Yüzde
Kararı destekliyorum	220	12,3
Kararın hukuksuz ve haksız olduğunu düşünüyorum	635	35,5
Fikrim yok/bilgim yok	935	52,2
Toplam	1791	100,0

Sizce bu sayacaklarımdan hangileri anayasal güvence altına alınmalıdır?	Adet	Yüzde
Kadın hakları	1418	76,0
Gençlik hakları	1297	69,6
LGBTİ+ hakları	419	22,5
Göçmen ve mülteci hakları	224	12,0
Cevap yok	97	5,2

Kendinizi ait hissettiğiniz dininiz ve mezhebiniz nedir?	Adet	Yüzde
Ateist/Deist	138	7,5
Sünni(Hanefi veya Şafii) Müslüman	1399	76,4
Alevi Müslüman	70	3,8
Hristiyan	5	0,3
Musevi	1	0,1
Diğer din/mezhep	42	2,3
Hiçbir dine ait hissetmiyorum	177	9,7
Toplam	1833	100,0

Bir genç olarak sizin belediyelerde karar alma süreçlerine dahil olmanızın önündeki en önemli engeller nelerdir?	Adet	Yüzde
Partizanlık/Siyasi Kutuplaşma	504	27,0
Çabalarımın değişim yaratacağına inanmıyorum	376	20,2
Yerel yönetimin ilgisizliği	387	20,8
Katılmak için ilgim yok	532	28,5
Bilgim ve becerilerim yeterli değil	192	10,3
Zamanım yok	456	24,5
Diğer	138	7,4
Cevap yok	40	2,2

Sizce gençlik kaç yaşında biter?	Adet	Yüzde
Kendi yaşından büyük bir yaş söylemiş	1479	83,6
Kendi yaşını söylemiş	81	4,6
Kendi yaşından küçük bir yaş söylemiş	209	11,8
Toplam	1769	100,0

Kendinizi tanımlamak için aşağıdaki hangi 2 SİYASİ kimliği / sıfatı kullanırsınız?	Adet	Yüzde
Ülkücü	185	9,9
Milliyetçi	733	39,3
Muhafazakar	218	11,7
İslamcı	191	10,3
Demokrat	194	10,4
Apolitik	84	4,5
Sosyalist	202	10,9
Liberal	90	4,8
Atatürkçü	816	43,8
Ulusalçı	78	4,2
Sosyal demokrat	131	7,0
Hiçbiri	178	9,6
Cevap yok	38	2,1

Etnik kimliğinizi ne olarak biliyorsunuz veya hissediyorsunuz?	Adet	Yüzde
Türk	1417	76,9
Kürt	273	14,8
Zaza	24	1,3
Arap	25	1,4
Diğer	33	1,8
Hiçbirine ait hissetmiyorum.	71	3,8
Toplam	1843	100,0

Frekans Tabloları

Toplumsal kümelere mesafe: Dindarlara	Adet	Yüzde
1- Yakın	346	19,1
2	111	6,1
3	166	9,2
4	103	5,7
5	361	20,0
6	92	5,1
7	92	5,1
8	88	4,9
9	76	4,2
10- Uzak	373	20,6
Toplam	1808	100,0

Toplumsal kümelere mesafe: Suriyeli göçmenlere	Adet	Yüzde
1- Yakın	66	3,7
2	28	1,6
3	43	2,4
4	34	1,9
5	137	7,6
6	45	2,5
7	71	4,0
8	110	6,2
9	120	6,7
10- Uzak	1131	63,4
Toplam	1785	100,0

Toplumsal kümelere mesafe: Türlere	Adet	Yüzde
1- Yakın	1232	68,1
2	167	9,2
3	113	6,3
4	48	2,7
5	182	10,0
6	8	0,4
7	10	0,6
8	5	0,3
9	8	0,4
10- Uzak	37	2,0
Toplam	1810	100,0

Toplumsal kümelere mesafe: Ateistlere	Adet	Yüzde
1- Yakın	142	8,0
2	82	4,6
3	110	6,2
4	84	4,7
5	345	19,3
6	70	3,9
7	73	4,1
8	95	5,3
9	86	4,8
10- Uzak	698	39,1
Toplam	1784	100,0

Toplumsal kümelere mesafe: LGBTİ+'lara	Adet	Yüzde
1- Yakın	123	6,9
2	67	3,8
3	98	5,5
4	59	3,3
5	286	16,0
6	64	3,6
7	64	3,6
8	93	5,2
9	79	4,4
10- Uzak	855	47,8
Toplam	1788	100,0

Toplumsal kümelere mesafe: Ukraynalı göçmenlere	Adet	Yüzde
1- Yakın	193	10,9
2	69	3,9
3	97	5,5
4	63	3,6
5	362	20,4
6	74	4,2
7	102	5,8
8	104	5,9
9	107	6,0
10- Uzak	602	33,9
Toplam	1774	100,0

Toplumsal kümelere mesafe: Afgan göçmenlere	Adet	Yüzde
1- Yakın	47	2,7
2	22	1,3
3	34	1,9
4	24	1,3
5	133	7,5
6	40	2,2
7	57	3,2
8	107	6,0
9	106	6,0
10- Uzak	1201	67,8
Toplam	1771	100,0

Toplumsal kümelere mesafe: Alevilere	Adet	Yüzde
1- Yakın	360	20,0
2	154	8,5
3	171	9,5
4	113	6,2
5	524	29,1
6	77	4,3
7	61	3,4
8	50	2,8
9	30	1,7
10- Uzak	264	14,6
Toplam	1804	100,0

Toplumsal kümelere mesafe: Kürtlere	Adet	Yüzde
1- Yakın	621	34,4
2	205	11,3
3	177	9,8
4	102	5,6
5	342	18,9
6	44	2,4
7	63	3,5
8	41	2,3
9	36	2,0
10- Uzak	175	9,7
Toplam	1806	100,0

Toplumsal kümelere mesafe: Sünnilere	Adet	Yüzde
1- Yakın	564	31,5
2	161	9,0
3	153	8,5
4	91	5,1
5	419	23,4
6	62	3,4
7	37	2,1
8	51	2,8
9	35	2,0
10- Uzak	221	12,3
Toplam	1794	100,0

Desteklediğiniz parti belediye başkanlığı için bu sayacağım profillerden aday koyarsa hangisi veya hangileri yüzünden desteklediğiniz partiye oy vermektен VAZGEÇERSİNİZ?	Adet	Yüzde
Kadın bir aday	51	2,7
Alevi bir aday	88	4,7
Sünni bir aday	50	2,7
Kürt bir aday	168	9,0
Kendisi veya eşi baş örtülü bir aday	33	1,8
LGBTİ+ bir aday	579	31,1
İçki içen bir aday	246	13,2
Bekar/Evli olmayan bir aday	22	1,2
Genç bir aday	74	4,0
Partim kimi koyarsa ona veririm, oyumu değiştirmem.	96	5,2
Hiçbiri oy tercihim etkilemez	866	46,5
Cevap yok	50	2,7

14 Mayıs 2023'te yapılan GENEL MİLLETVEKİLLİĞİ seçimlerinde oyunuzu kime, hangi PARTİYE vermişsiniz?	Adet	Yüzde
Ak Parti	270	15,4
MHP	45	2,6
Yeniden Refah Partisi	15	0,8
Büyük Birlik Partisi	1	0,1
CHP	606	34,7
İyi Parti	68	3,9
DEM	86	4,9
Türkiye İşçi Partisi	36	2,1
Memleket Partisi	13	0,7
Zafer Partisi	41	2,4
Türkiye Komünist Partisi	9	0,5
Diğer partiler	6	0,3
Bağımsız adaya oy verdim	25	1,4
O tarihte yaşım tutmuyordu	140	8,0
Sandığa gitmedim, oy kullanmadım.	210	12,0
Boş oy verdim.	178	10,2
Toplam	1748	100,0

Dindarlık açısından kendinizi aşağıda okuyacaklarımdan hangisiyle tarif edersiniz?	Adet	Yüzde
Dini inancı olmayan biri	229	12,4
Dinin gereklerine pek inanmayan biri	140	7,6
İnançlı ama dinin gereklerini pek yerine getiremeyen biri	809	43,9
Dinin gereklerini yerine getirmeye çalışan dindar biri	585	31,8
Dinin tüm gereklerini tam yerine getiren dindar biri	79	4,3
Toplam	1842	100,0

Ebeveyniniz/leriniz 14 Mayıs 2023 GENEL MİLLETVEKİLLİĞİ seçimlerinde oyunu kime, hangi partiye vermiştir?	Adet	Yüzde
Ak Parti	596	36,2
MHP	46	2,8
Yeniden Refah Partisi	11	0,7
Büyük Birlik Partisi	1	0,1
CHP	523	31,8
İyi Parti	33	2,0
DEM	75	4,6
Türkiye İşçi Partisi	10	0,6
Memleket Partisi	3	0,2
Zafer Partisi	15	0,9
Türkiye Komünist Partisi	3	0,2
Diğer partiler	6	0,4
Bağımsız adaya oy verdiler.	36	2,2
Sandığa gitmedi, oy kullanmadı.	155	9,4
Boş oy verdiler.	132	8,1
Toplam	1644	100,0

14 Mayıs 2023 CUMHURBAŞKANLIĞI seçimi 1. TURUNDA oyunuzu kime, hangi adaya vermişsiniz?	Adet	Yüzde
Recep Tayyip Erdoğan	332	18,9
Kemal Kılıçdaroğlu	843	48,1
Muharrem İnce	23	1,3
Sinan Oğan	103	5,9
O tarihte yaşım tutmuyordu	132	7,5
Sandığa gitmedim, oy kullanmadım	196	11,2
Boş oy verdim	125	7,1
Toplam	1753	100,0

Tüm partilerin gençlere yönelik söylem ve vaatlerini düşündüğünüzde hangi partiyi daha samimi buluyorsunuz?	Adet	Yüzde
Ak Parti	178	10,0
CHP	295	16,5
MHP	31	1,7
DEM	51	2,8
İyi Parti	25	1,4
Saadet Partisi	2	0,1
Deva Partisi	3	0,2
Memleket Partisi	39	2,2
Türkiye İşçi Partisi	58	3,2
Büyük Birlik Partisi	4	0,2
Yeniden Refah Partisi	14	0,8
Demokrat Parti	1	0,1
Zafer Partisi	124	6,9
Diğer partiler	39	2,2
Hiçbiri	930	51,9
Toplam	1793	100,0

Son dönemlerdeki ekonomik koşullar, sizin hayatınızda şu sayacaklarımdan hangisi ya da hangilerini olumsuz etkiledi ?	Adet	Yüzde
Sosyal hayat	1374	73,7
Eğitim	805	43,2
Barınma	621	33,3
Beslenme	697	37,4
Fiziksel sağlık	546	29,3
Kişisel gelişim	792	42,5
Evlilik/İlişki	546	29,3
Birikim yapma	1071	57,4
İş/Meslek hayatı	577	31,0
Psikolojik sağlık	950	51,0
Olumsuz etkilenmedim	93	5,0
Cevap yok	24	1,3

#kaç
genc
var.3

SEÇİM
2024

KONDA

ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK